

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO GYMNAZIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20

(platný od 1.9.2016)

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	13
1.1	Název ŠVP	13
1.2	Vzdělávací program	13
1.3	Údaje o škole	13
1.4	Zřizovatel	13
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	14
2.1	Velikost školy	14
2.1.1	Nižší stupeň osmiletého gymnázia	14
2.1.2	Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium	14
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	14
2.3	Dlouhodobé projekty	14
2.4	Spolupráce se zahraničními partnery	15
2.5	Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	15
2.5.1	Školská rada	15
2.5.2	Spolupráce se zákonnými zástupci žáků	15
2.5.3	Spolupráce s regionálními organizacemi	15
2.6	Podmínky školy	16
2.7	Vlastní hodnocení školy	16
2.7.1	Oblasti vlastního hodnocení	16
2.7.2	Cíle a kritéria vlastního hodnocení	16
2.7.3	Nástroje vlastního hodnocení	17
2.7.4	Časové rozvržení vlastního hodnocení	17
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	18
3.1	Zaměření školy	18
3.2	Profil absolventa	18
3.3	Organizace přijímacího řízení	19
3.3.1	Kritéria přijímacího řízení	19
3.3.2	Podání přihlášky	19
3.3.3	Přijímací zkouška	19
3.3.4	Náhradní termín přijímací zkoušky	19
3.3.5	Další kola přijímacího řízení	19
3.3.6	Zveřejnění výsledků	20
3.3.7	Odvolání	20
3.3.8	Zápisový lístek	20
3.4	Organizace maturitní zkoušky	20
3.4.1	Společná část maturitní zkoušky	20
3.4.2	Profilová část maturitní zkoušky	21
3.5	Výchovné a vzdělávací strategie	21
3.5.1	Nižší stupeň osmiletého gymnázia	21
3.5.1.1	Kompetence k učení	21
3.5.1.2	Kompetence k řešení problémů	22
3.5.1.3	Kompetence komunikativní	22

3.5.1.4	Kompetence sociální a personální	22
3.5.1.5	Kompetence občanské	23
3.5.1.6	Kompetence pracovní	23
3.5.2	Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium	24
3.5.2.1	Kompetence k učení	24
3.5.2.2	Kompetence k řešení problémů	24
3.5.2.3	Kompetence komunikativní	25
3.5.2.4	Kompetence sociální a personální	25
3.5.2.5	Kompetence občanská	26
3.5.2.6	Kompetence k podnikavosti	26
3.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	27
3.6.1	Plán pedagogické podpory	27
3.6.2	Individuální vzdělávací plán	27
3.6.3	Úpravy očekávaných výstupů	27
3.6.4	Zodpovědné osoby	28
3.6.5	Specifikace provádění podpůrných opatření	28
3.7	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	28
3.7.1	Individuální vzdělávací plán	28
3.7.2	Zodpovědné osoby	28
3.7.3	Specifikace provádění podpůrných opatření	29
3.8	Začlenění průřezových témat	29
3.8.1	Nižší stupeň osmiletého gymnázia	29
3.8.2	Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium	32
4	UČEBNÍ PLÁN	35
4.1	Nižší stupeň osmiletého gymnázia	35
4.1.1	Tabulace učebního plánu	35
4.1.2	Integrace vzdělávacích oborů ve vyučovacích předmětech	35
4.1.3	Poznámky k učebnímu plánu	36
4.1.3.1	Další cizí jazyk	36
4.1.3.2	Využití disponibilní časové dotace	36
4.1.3.3	Nepovinné vzdělávací aktivity	36
4.1.4	Poznámky ke vzdělávacím oblastem	36
4.1.4.1	Jazyk a jazyková komunikace	36
4.1.4.2	Matematika a její aplikace	36
4.1.4.3	Informační a komunikační technologie	36
4.1.4.4	Člověk a společnost	36
4.1.4.5	Člověk a příroda	36
4.1.4.6	Umění a kultura	37
4.1.4.7	Člověk a zdraví	37
4.1.4.8	Člověk a svět práce	37
4.2	Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium	38
4.2.1	Tabulace učebního plánu	38
4.2.2	Integrace vzdělávacích oborů ve vyučovacích předmětech	38
4.2.3	Poznámky k učebnímu plánu	38
4.2.3.1	Další cizí jazyk	38
4.2.3.2	Využití disponibilní časové dotace	39

4.2.3.3	Volitelné vzdělávací aktivity	39
4.2.3.4	Nepovinné vzdělávací aktivity	39
4.2.4	Poznámky ke vzdělávacím oblastem	39
4.2.4.1	Jazyk a jazyková komunikace	40
4.2.4.2	Matematika a její aplikace	40
4.2.4.3	Informatika a informační a komunikační technologie	40
4.2.4.4	Člověk a společnost	40
4.2.4.5	Člověk a příroda	40
4.2.4.6	Člověk a svět práce	40
4.2.4.7	Umění a kultura	40
4.2.4.8	Člověk a zdraví	40
5	UČEBNÍ OSNOVY	42
5.1	Nižší stupeň osmiletého gymnázia	42
5.1.1	Český jazyk a literatura	42
5.1.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu:	42
5.1.1.2	Časové a organizační vymezení předmětu:	42
5.1.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie:	42
5.1.2	Anglický jazyk	52
5.1.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	52
5.1.2.2	Časové vymezení předmětu	52
5.1.2.3	Organizační vymezení předmětu	52
5.1.2.4	Výchovné a vzdělávací strategie	53
5.1.3	Německý jazyk	58
5.1.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	58
5.1.3.2	Časové vymezení předmětu	58
5.1.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	58
5.1.4	Francouzský jazyk	62
5.1.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	62
5.1.4.2	Časové vymezení předmětu	62
5.1.4.3	Organizační vymezení předmětu	62
5.1.4.4	Očekávané výstupy po tercii a kvartě při předpokládané dosažené úrovni A1	62
5.1.4.5	Výchovné a vzdělávací strategie	63
5.1.5	Ruský jazyk	67
5.1.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	67
5.1.5.2	Časové vymezení předmětu	67
5.1.5.3	Výchovné a vzdělávací strategie	67
5.1.6	Španělský jazyk	71
5.1.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	71
5.1.6.2	Časové vymezení předmětu	71
5.1.6.3	Výchovné a vzdělávací strategie	71
5.1.7	Matematika	74
5.1.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	74
5.1.7.2	Časové vymezení předmětu	74
5.1.7.3	Organizační vymezení předmětu	74
5.1.7.4	Výchovné a vzdělávací strategie	74
5.1.8	Informační a komunikační technologie (ICT)	80

5.1.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	80
5.1.8.2	Časové vymezení předmětu	80
5.1.8.3	Organizační vymezení předmětu	80
5.1.8.4	Výchovné a vzdělávací strategie	80
5.1.9	Dějepis	87
5.1.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	87
5.1.9.2	Časové vymezení předmětu	87
5.1.9.3	Organizační vymezení předmětu	87
5.1.9.4	Výchovné a vzdělávací strategie	87
5.1.10	Občanská výchova	95
5.1.10.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	95
5.1.10.2	Časové vymezení předmětu	95
5.1.10.3	Organizační vymezení předmětu	96
5.1.10.4	Výchovné a vzdělávací strategie	96
5.1.11	Fyzika	106
5.1.11.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	106
5.1.11.2	Časové vymezení předmětu	106
5.1.11.3	Organizační vymezení předmětu	106
5.1.11.4	Výchovné a vzdělávací strategie	106
5.1.12	Chemie	112
5.1.12.1	Charakteristika předmětu	112
5.1.12.2	Časové vymezení předmětu	112
5.1.12.3	Organizační vymezení předmětu	112
5.1.12.4	Výchovné a vzdělávací strategie	112
5.1.13	Biologie	118
5.1.13.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	118
5.1.13.2	Časové vymezení předmětu	118
5.1.13.3	Organizační vymezení předmětu	118
5.1.13.4	Výchovné a vzdělávací strategie	118
5.1.14	Zeměpis	123
5.1.14.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	123
5.1.14.2	Časové vymezení předmětu	123
5.1.14.3	Organizační vymezení předmětu	123
5.1.14.4	Výchovné a vzdělávací strategie	123
5.1.15	Hudební výchova	128
5.1.15.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	128
5.1.15.2	Časové vymezení předmětu	128
5.1.15.3	Organizační vymezení předmětu	128
5.1.15.4	Výchovné a vzdělávací strategie	128
5.1.16	Výtvarná výchova	134
5.1.16.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	134
5.1.16.2	Časové vymezení předmětu	134
5.1.16.3	Organizační vymezení předmětu	134
5.1.16.4	Výchovné a vzdělávací strategie	134
5.1.17	Tělesná výchova	143
5.1.17.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	143

5.1.17.2	Časové vymezení předmětu	143
5.1.17.3	Organizační vymezení předmětu	143
5.1.17.4	Výchovné a vzdělávací strategie	143
5.2	Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium	153
5.2.1	Český jazyk a literatura	153
5.2.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	153
5.2.1.2	Časové vymezení předmětu:	153
5.2.1.3	Organizační vymezení předmětu:	153
5.2.1.4	Výchovné a vzdělávací strategie	153
5.2.2	Anglický jazyk	161
5.2.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	161
5.2.2.2	Časové vymezení předmětu	161
5.2.2.3	Organizační vymezení předmětu	161
5.2.2.4	Výchovné a vzdělávací strategie	161
5.2.3	Německý jazyk	168
5.2.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	168
5.2.3.2	Časové vymezení předmětu:	168
5.2.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	168
5.2.4	Francouzský jazyk	178
5.2.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	178
5.2.4.2	Časové vymezení předmětu	178
5.2.4.3	Organizační vymezení předmětu	178
5.2.4.4	Výchovné a vzdělávací strategie	178
5.2.5	Ruský jazyk	188
5.2.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	188
5.2.5.2	Časové vymezení předmětu	188
5.2.5.3	Výchovné a vzdělávací strategie	188
5.2.6	Španělský jazyk	193
5.2.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	193
5.2.6.2	Časové vymezení předmětu	193
5.2.6.3	Organizační vymezení předmětu	193
5.2.6.4	Výchovné a vzdělávací strategie	193
5.2.7	Matematika	199
5.2.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	199
5.2.7.2	Časové vymezení předmětu:	199
5.2.7.3	Organizační vymezení předmětu:	199
5.2.7.4	Výchovné a vzdělávací strategie	199
5.2.8	Informační a komunikační technologie (ICT)	206
5.2.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	206
5.2.8.2	Časové vymezení předmětu	206
5.2.8.3	Organizační vymezení předmětu	206
5.2.8.4	Výchovné a vzdělávací strategie	206
5.2.9	Dějepis	216
5.2.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	216
5.2.9.2	Časové vymezení předmětu:	216
5.2.9.3	Organizační vymezení předmětu	216

5.2.9.4	Výchovné a vzdělávací strategie	216
5.2.10	Základy společenských věd	223
5.2.10.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	223
5.2.10.2	Časové vymezení předmětu	223
5.2.10.3	Organizační vymezení předmětu	223
5.2.10.4	Výchovné a vzdělávací strategie	223
5.2.11	Fyzika	231
5.2.11.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	231
5.2.11.2	Časové vymezení předmětu	231
5.2.11.3	Organizační vymezení předmětu	231
5.2.11.4	Výchovné a vzdělávací strategie	231
5.2.12	Chemie	243
5.2.12.1	Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie	243
5.2.12.2	Časové vymezení předmětu	243
5.2.12.3	Organizační vymezení předmětu:	243
5.2.12.4	Výchovné a vzdělávací strategie	243
5.2.13	Biologie	248
5.2.13.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	248
5.2.13.2	Časové vymezení předmětu:	248
5.2.13.3	Organizační vymezení předmětu	248
5.2.13.4	Výchovné a vzdělávací strategie	248
5.2.14	Zeměpis	253
5.2.14.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	253
5.2.14.2	Časové vymezení předmětu	253
5.2.14.3	Organizační vymezení předmětu:	253
5.2.14.4	Výchovné a vzdělávací strategie	253
5.2.15	Hudební výchova	260
5.2.15.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	260
5.2.15.2	Časové vymezení předmětu:	260
5.2.15.3	Organizační vymezení předmětu	260
5.2.15.4	Výchovné a vzdělávací strategie	260
5.2.16	Výtvarná výchova	264
5.2.16.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	264
5.2.16.2	Časové vymezení předmětu	264
5.2.16.3	Organizační vymezení předmětu	264
5.2.16.4	Výchovné a vzdělávací strategie	264
5.2.17	Tělesná výchova	268
5.2.17.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	268
5.2.17.2	Časové vymezení předmětu	268
5.2.17.3	Organizační vymezení předmětu:	268
5.2.17.4	Výchovné a vzdělávací strategie	268
5.2.18	Seminář z českého jazyka a literatury	279
5.2.18.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	279
5.2.18.2	Časové vymezení předmětu:	279
5.2.18.3	Organizační vymezení předmětu:	279
5.2.18.4	Výchovné a vzdělávací strategie	279

5.2.19	Seminář z anglického jazyka	283
5.2.19.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	283
5.2.19.2	Časové vymezení předmětu:	283
5.2.19.3	Organizační vymezení předmětu:	283
5.2.19.4	Výchovné a vzdělávací strategie	283
5.2.20	Seminář z německého jazyka	287
5.2.20.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	287
5.2.20.2	Časové vymezení předmětu	287
5.2.20.3	Výchovné a vzdělávací strategie	287
5.2.21	Seminář z francouzského jazyka	291
5.2.21.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	291
5.2.21.2	Časové vymezení předmětu	291
5.2.21.3	Organizační vymezení předmětu:	291
5.2.21.4	Výchovné a vzdělávací strategie	291
5.2.22	Seminář z matematiky	295
5.2.22.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	295
5.2.22.2	Časové vymezení předmětu:	295
5.2.22.3	Organizační vymezení předmětu:	295
5.2.22.4	Výchovné a vzdělávací strategie	295
5.2.23	Seminář z Informatiky (SI)	299
5.2.23.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	299
5.2.23.2	Časové vymezení předmětu:	299
5.2.23.3	Organizační vymezení předmětu	299
5.2.23.4	Výchovné a vzdělávací strategie	299
5.2.24	Seminář z dějepisu	310
5.2.24.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	310
5.2.24.2	Časové vymezení předmětu:	310
5.2.24.3	Organizační vymezení předmětu:	310
5.2.24.4	Výchovné a vzdělávací strategie	310
5.2.25	Seminář ze základů společenských věd	315
5.2.25.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	315
5.2.25.2	Časové vymezení předmětu	315
5.2.25.3	Organizační vymezení předmětu	315
5.2.25.4	Výchovné a vzdělávací strategie	315
5.2.26	Seminář z fyziky	319
5.2.26.1	Charakteristika vyučovacího předmětu:	319
5.2.26.2	Časové vymezení předmětu	319
5.2.26.3	Organizační vymezení předmětu	319
5.2.26.4	Výchovné a vzdělávací strategie	319
5.2.27	Seminář z chemie	324
5.2.27.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	324
5.2.27.2	Časové vymezení předmětu	324
5.2.27.3	Organizační vymezení předmětu	324
5.2.27.4	Výchovné a vzdělávací strategie	324
5.2.28	Seminář z biologie	328
5.2.28.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	328

5.2.28.2	Časové vymezení předmětu	328
5.2.28.3	Organizační vymezení předmětu	328
5.2.28.4	Výchovné a vzdělávací strategie	328
5.2.29	Seminář ze zeměpisu	333
5.2.29.1	Charakteristika vyučovacího předmětu:	333
5.2.29.2	Časové vymezení předmětu:	333
5.2.29.3	Organizační vymezení předmětu:	333
5.2.29.4	Výchovné a vzdělávací strategie	333
5.2.30	Seminář z výtvarné výchovy	338
5.2.30.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	338
5.2.30.2	Časové vymezení předmětu:	338
5.2.30.3	Organizační vymezení předmětu:	338
5.2.30.4	Výchovné a vzdělávací strategie	338
5.2.31	Deskriptivní geometrie	342
5.2.31.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	342
5.2.31.2	Časové vymezení předmětu:	342
5.2.31.3	Organizační vymezení předmětu:	342
5.2.31.4	Výchovné a vzdělávací strategie	342
5.2.32	Latinský jazyk	345
5.2.32.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	345
5.2.32.2	Časové vymezení předmětu:	345
5.2.32.3	Organizační vymezení předmětu:	345
5.2.32.4	Výchovné a vzdělávací strategie	345
5.2.33	Praktikum z chemie	348
5.2.33.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	348
5.2.33.2	Časové vymezení předmětu:	348
5.2.33.3	Organizační vymezení předmětu:	348
5.2.33.4	Výchovné a vzdělávací strategie	348
5.2.34	Praktikum z biologie	351
5.2.34.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	351
5.2.34.2	Časové vymezení předmětu:	351
5.2.34.3	Organizační vymezení předmětu:	351
5.2.34.4	Výchovné a vzdělávací strategie	351
5.2.35	Praktikum z fyziky	354
5.2.35.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	354
5.2.35.2	Časové vymezení předmětu:	354
5.2.35.3	Organizační vymezení předmětu:	354
5.2.35.4	Výchovné a vzdělávací strategie	354
5.2.36	Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU (PŘP)	357
5.2.36.1	Charakteristika vyučovacího předmětu:	357
5.2.36.2	Časové vymezení předmětu:	357
5.2.36.3	Organizační vymezení předmětu:	357
5.2.36.4	Výchovné a vzdělávací strategie	357
5.3	Společné aktivity pro nižší a vyšší stupeň gymnázia	363
5.3.1	Zásady chování za mimořádných událostí	363
5.3.1.1	Charakteristika obsahu vyučování	363
5.3.1.2	Časové a organizační vymezení:	363
5.3.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie	363

TABULKY

1	Začlenění průřezových témat - nižší stupeň osmiletého gymnázia 1/2	30
2	Začlenění průřezových témat - nižší stupeň osmiletého gymnázia 2/2	31
3	Začlenění průřezových témat - vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium 1/2	33
4	Začlenění průřezových témat - vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium 2/2	34
5	Tabulace učebního plánu - nižší stupeň osmiletého gymnázia	35
6	Integrace vzdělávacích oborů ve vyučovacích předmětech - nižší stupeň osmiletého gymnázia	35
7	Tabulace učebního plánu - vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium	38
8	Integrace vzdělávacích oborů ve vyučovacích předmětech - vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium	38
9	Český jazyk – prima	44
10	Český jazyk a literatura – sekunda	46
11	Český jazyk a literatura – tercie	48
12	Český jazyk a literatura – kvarta	50
13	Anglický jazyk – prima	54
14	Anglický jazyk – sekunda	55
15	Anglický jazyk – tercie	56
16	Anglický jazyk – kvarta	57
17	Německý jazyk – tercie	60
18	Německý jazyk – kvarta	61
19	Francouzský jazyk – tercie	65
20	Francouzský jazyk - kvarta	66
21	Ruský jazyk – tercie	69
22	Ruský jazyk – kvarta	70
23	Španělský jazyk – tercie	72
24	Španělský jazyk – kvarta	73
25	Matematika – prima	76
26	Matematika - sekunda	77
27	Matematika - tercie	78
28	Matematika - kvarta	79
29	Informační a komunikační technologie – prima	82
30	Informační a komunikační technologie – sekunda	84
31	Informační a komunikační technologie – tercie	85
32	Informační a komunikační technologie – kvarta	86
33	Dějepis - prima	89
34	Dějepis – sekunda	90
35	Dějepis – tercie	92
36	Dějepis – kvarta	94
37	Občanská výchova – prima	97
38	Občanská výchova – sekunda	99
39	Občanská výchova – tercie	101
40	Občanská výchova – kvarta	104
41	Fyzika – prima	108
42	Fyzika – sekunda	109
43	Fyzika – tercie	110
44	Fyzika – kvarta	111
45	Chemie - sekunda	114

46	Chemie - tercie	116
47	Chemie - kvarta	117
48	Biologie - prima	119
49	Biologie – sekunda	120
50	Biologie – tercie	121
51	Biologie – kvarta	122
52	Zeměpis – prima	124
53	Zeměpis – sekunda	125
54	Zeměpis – tercie	126
55	Zeměpis – kvarta	127
56	Hudební výchova – prima	130
57	Hudební výchova – sekunda	131
58	Hudební výchova – tercie	132
59	Hudební výchova – kvarta	133
60	Výtvarná výchova – prima	136
61	Výtvarná výchova – sekunda	137
62	Výtvarná výchova – tercie	139
63	Výtvarná výchova – kvarta	141
64	Tělesná výchova – prima	145
65	Tělesná výchova – sekunda	147
66	Tělesná výchova – tercie	149
67	Tělesná výchova – kvarta	151
68	Český jazyk a literatura - kvinta/1. ročník	156
69	Český jazyk a literatura - sexta/2. ročník	158
70	Český jazyk a literatura - septima/3. ročník	159
71	Český jazyk a literatura - oktáva/4. ročník	160
72	Anglický jazyk – kvinta/1. ročník	163
73	Anglický jazyk – sexta/2. ročník	165
74	Anglický jazyk – septima/3. ročník	166
75	Anglický jazyk – oktáva/4. ročník	167
76	Německý jazyk – kvinta	170
77	Německý jazyk – sexta	171
78	Německý jazyk – septima	172
79	Německý jazyk – oktáva	173
80	Německý jazyk – 1. ročník	174
81	Německý jazyk – 2. ročník	175
82	Německý jazyk – 3. ročník	176
83	Německý jazyk – 4. ročník	177
84	Francouzský jazyk – kvinta	180
85	Francouzský jazyk – sexta	181
86	Francouzský jazyk – septima	182
87	Francouzský jazyk – oktáva	183
88	Francouzský jazyk – 1. ročník	184
89	Francouzský jazyk – 2. ročník	185
90	Francouzský jazyk – 3. ročník	186
91	Francouzský jazyk – 4. ročník	187
92	Ruský jazyk – kvinta/1. ročník	189
93	Ruský jazyk – sexta/2. ročník	190
94	Ruský jazyk – septima/3. ročník	191
95	Ruský jazyk – oktáva/4. ročník	192
96	Španělský jazyk – kvinta/1. ročník	195
97	Španělský jazyk – sexta/2. ročník	196
98	Španělský jazyk – septima/3. ročník	197

99	Španělský jazyk – oktáva/4. ročník	198
100	Matematika – kvinta/1. ročník	201
101	Matematika – sexta/2. ročník	203
102	Matematika – septima/3. ročník	204
103	Matematika – oktáva/4. ročník	205
104	informační a komunikační technologie – kvinta/1. ročník	209
105	Informační a komunikační technologie – sexta/2. ročník	214
106	Dějepis - kvinta/1. ročník	218
107	Dějepis - sexta/2. ročník	219
108	Dějepis - septima/3. ročník	221
109	Základy společenských věd – kvinta/1. ročník	226
110	Základy společenských věd – sexta/2. ročník	227
111	Základy společenských věd – septima/3. ročník	229
112	Základy společenských věd - oktáva/4. ročník	230
113	Fyzika – kvinta/1. ročník	234
114	Fyzika – sexta/2. ročník	236
115	Fyzika – septima/3. ročník	239
116	Chemie – kvinta/1. ročník	245
117	Chemie – sexta/2. ročník	246
118	Chemie - septima/3. ročník	247
119	Biologie – kvinta/1. ročník	250
120	Biologie – sexta/2. ročník	251
121	Biologie – septima/3. ročník	252
122	Zeměpis – kvinta/1. ročník	255
123	Zeměpis – sexta/2. ročník	259
124	Hudební výchova - kvinta/1. ročník	262
125	Hudební výchova - sexta/2. ročník	263
126	Výtvarná výchova - kvinta/1. ročník	266
127	Výtvarná výchova - sexta/2. ročník	267
128	Tělesná výchova - kvinta/1. ročník	270
129	Tělesná výchova - sexta/2. ročník	273
130	Tělesná výchova - septima/3. ročník	275
131	Tělesná výchova - oktáva/4. ročník	277
132	Seminář z českého jazyka a literatury – septima/3. ročník	281
133	Seminář z českého jazyka a literatury – oktáva/4. ročník	282
134	Seminář z anglického jazyka - septima/3. ročník	285
135	Seminář z anglického jazyka - oktáva/4. ročník	286
136	Seminář z německého jazyka – septima/3. ročník	289
137	Seminář z německého jazyka – oktáva/4. ročník	290
138	Seminář z francouzského jazyka – septima/3. ročník	293
139	Seminář z francouzského jazyka – oktáva/4. ročník	294
140	Seminář z matematiky – septima/3. ročník	297
141	Seminář z matematiky – oktáva/4. ročník	298
142	Seminář z informatiky – septima/3. ročník	302
143	Seminář z informatiky – oktáva/4. ročník	303
144	Seminář z dějepisu – septima/3. ročník	312
145	Seminář z dějepisu – oktáva/4. ročník	313
146	Seminář ze základů společenských věd – septima/3. ročník	317
147	Seminář ze základů společenských věd – oktáva/4. ročník	318
148	Seminář z fyziky – septima/3. ročník	321
149	Seminář z fyziky – oktáva/4. ročník	322
150	Seminář z chemie – septima/3. ročník	326
151	Seminář z chemie – oktáva/4. ročník	327

152	Seminář z biologie – septima/3. ročník	330
153	Seminář z biologie – oktáva/4. ročník	331
154	Seminář ze zeměpisu – septima/3. ročník	335
155	Seminář ze zeměpisu – oktáva/4. ročník	336
156	Seminář z výtvarné výchovy – septima/3. ročník	340
157	Seminář z výtvarné výchovy – oktáva/4. ročník	341
158	Deskriptivní geometrie – septima/3. ročník	344
159	Latinský jazyk – septima/3. ročník	347
160	Praktikum z chemie – septima/3. ročník	350
161	Praktikum z biologie – septima/3. ročník	353
162	Praktikum z fyziky – septima/3. ročník	356
163	Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU – septima/3. ročník	361
164	ZCHMU - teoretická část	364
165	Lyžařský výcvikový kurz – sekunda, kvinta/1. ročník	365
166	Sportovní kurz - septima/3. ročník	366
167	Praktická cvičení v přírodě	367

---

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání č.j. GYZA 751/2016

1.2 Vzdělávací program

- A - Nižší stupeň osmiletého gymnázia
- denní forma vzdělávání
- vytvořeno v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- B - Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium
- denní forma vzdělávání
- vytvořeno v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia

1.3 Údaje o škole

Název školy : Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Sídlo : náměstí Osvobození 20, 789 01 Zábřeh
RED IZO : 600 018 008
Právní forma : Příspěvková organizace
IČO : 49 589 687
IZO : 102 692 165
Ředitel školy : Mgr. Martin Paclík
Koordinátor tvorby ŠVP : PhDr. Marie Brožová
Telefon : 583 411 138
Fax : 583 416 380
e-mail : reditel@gyza.cz
ID datové schránky : **8jsj556**
www stránky : <http://gyza.cz>

1.4 Zřizovatel

Název : Olomoucký kraj
Sídlo : Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
IČO : 60 609 460
Telefon : 585 508 111 ústředna
Fax : 585 508 813
e-mail : posta@kr-olomoucky.cz
ID datové schránky : **qiabfmf**

Platnost dokumentu : od 1. září 2016

razítko školy

Mgr. Martin Paclík
ředitel školy

---

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Zábřeh bylo založeno v roce 1896 jako první česká střední škola na severozápadní Moravě. Po více než sto letech své existence je Gymnázium v Zábřehu vnímáno jako samozřejmá a přirozená součást města a života jeho obyvatel. Duch školy od jejího vzniku vytvářely vynikající pedagogické osobnosti, které jí vtiskly pečef kvality, náročnosti, kulturnosti, moudrosti a lidskosti.

Dnešní Gymnázium Zábřeh je střední škola poskytující střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou. Všeobecně koncipovaný základ spolu s možností profilace žáků formou volitelných, případně nepovinných předmětů poskytuje absolventům dobrou přípravu především ke studiu na vysokých školách všech zaměření. Současně škola poskytuje vzdělání využitelné v těch profesích, jejichž výkon předpokládá široké všeobecné vzdělání, ale nevyžaduje zvláštní odbornou přípravu nebo předpokládá pouze krátkodobé zaškolení. Maturant může také pokračovat ve studiu na některé vyšší odborné škole. Od roku 1990 existuje škola jako víceleté gymnázium. V současné době nabízí vzdělávání ve čtyřletém a osmiletém oboru vzdělání.

Gymnázium Zábřeh pokrývá nabídkou středního všeobecného vzdělání spádovou oblast, do níž patří přibližně 15 úplných základních škol a další neúplné ZŠ. Dopravní dostupnost pro obce spádové oblasti je dobrá. Město Zábřeh má velmi dobré autobusové i vlakové spojení jak s obcemi Zábřežska, tak Mohelnicka i Šumperska. Ne náhodou je toto město nazýváno „křižovatkou cest“.

2.1 Velikost školy

Ve školním roce 2008/2009 mělo Gymnázium Zábřeh celkem 18 tříd. Od školního roku 2007/2008 docházelo k postupné redukci tříd osmiletého gymnázia a tím i počtu tříd školy. Ve školním roce 2012/2013 dosáhla škola konečného počtu 12 tříd.

2.1.1 Nižší stupeň osmiletého gymnázia

- V nižším stupni osmiletého gymnázia jsou celkem 4 třídy (po 1 v každém ročníku).
- Každým rokem je v prvním ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia otevírána 1 třída.

2.1.2 Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

- Ve vyšším stupni osmiletého gymnázia jsou celkem 4 třídy (po 1 v každém ročníku).
- Ve čtyřletém gymnázium jsou celkem 4 třídy (po 1 v každém ročníku).
- Každým rokem je v prvním ročníku čtyřletého gymnázia otevírána 1 třída.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor gymnázia tvoří celkem 31 pedagogických pracovníků. Počet pracovníků přepočtený na úvazky činní přibližně 27. Dbáme na dodržení plné aprobovanosti učitelů a systematické další vzdělávání pedagogických pracovníků. Někteří učitelé jsou členy okresních metodických orgánů. Součástí pedagogického sboru je také koordinátor informačních a komunikačních technologií, koordinátor tvorby ŠVP, koordinátor environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, školní metodik prevence sociálně patologických jevů a výchovný poradce.

2.3 Dlouhodobé projekty

Prací na některých projektech mohou žáci gymnázia podle vlastních zájmů a potřeb prohlubovat své znalosti v jimi zvoleném oboru nebo rozvíjet své schopnosti a dovednosti v některé tvůrčí oblasti.

- Každým rokem škola pořádá Týden mateřského jazyka. V průběhu tohoto týdne probíhají soutěže a další aktivity vztahující se k českému jazyku a literatuře - řečník gymnázia, autorské čtení, literárně filmová soutěž, recitační soutěž, ...
- Výuky anglického jazyka je obohacena projektovým dnem pro žáky nižšího gymnázia pod názvem Den anglického jazyka. Na organizaci akce se podílejí žáci vyššího gymnázia.
- Škola je zapojena do projektu adopce na dálku. Každým rokem žáci pořádají v průběhu jednoho týdne dobročinnou sbírku, její výtěžek je věnován na adopci na dálku.

- V jarních měsících naše škola rovněž pořádá projektový den s environmentální tematikou pod názvem Den Země nebo s tematikou Evropské unie pod názvem Den Evropy. Tyto projektové dny jsou pořádány střídavě ve dvouletých periodách.
- Škola je zapojena do mezinárodního projektu Globe, koordinovaného za českou stranu sdružením Tereza. Náplní projektu jsou různá přírodovědná měření (např. každý listopad měření množství a kyselosti srážek) a jejich porovnávání v rámci republiky i celého světa.
- Od roku 1994 funguje středoškolský klub, zahrnutý v Asociaci středoškolských klubů ČR. Po celou dobu v jeho rámci pracuje kroužek programování a robotiky.

2.4 Spolupráce se zahraničními partnery

Od roku 2001 se úspěšně rozvíjí spolupráce Gymnázia Zábřeh s partnerským Gymnáziem Marktbreit v kraji Würzburg v SRN. V roce 2002 se uskutečnila první návštěva českých učitelů na Gymnázium v Marktbreitu. Od té doby do současnosti udržují obě školy pravidelné kontakty mezi učiteli i žáky. V době výměnných pobytů se žáci účastní výuky v partnerské škole, poznávají život v rodinách, v nichž jsou ubytováni, a v rámci poznávacího programu připraveného hostitelskou školou také navštěvují významná místa partnerské země. Mnoho zkušeností a zážitků přináší i práce žáků a učitelů obou partnerských škol na společných projektech realizovaných při výměnných pobytech, které jsou organizovány v přibližně dvouletých periodách. Ve školním roce 2006/2007 navázalo Gymnázium Zábřeh ve spolupráci se ZŠ Severovýchod v Zábřehu kontakt se South Side Area School District, Hookstown, v Pensylvánii v USA. Po úspěchu první realizované výměny v roce 2007 se česká i americká strana rozhodly ve spolupráci pokračovat i v dalších letech. Dosud byly realizovány dvě vzájemné výměny žáků a učitelů. Škola se zapojuje také do mezinárodních projektů v rámci programů podporovaných národní agenturou SOCRATES.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

2.5.1 Školská rada

V souladu se školským zákonem byla rozhodnutím zřizovatele od 1. 1. 2006 na Gymnázium v Zábřehu zřízena školská rada. Každé tři roky se konají nové volby a je vydána zřizovací listina školské rady pro nové tříleté období. Rada je šestičlenná, dva členové jsou voleni zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky, dva členové jsou voleni pedagogickými pracovníky a dva členové jsou jmenováni zřizovatelem. Činnost školské rady se řídí § 167 a 168 zákona č. 561/2004Sb. (školský zákon) a jednacím řádek školské rady.

2.5.2 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků je na standardní úrovni. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování žáků v rámci třídních schůzek, individuálních pohovorů, případně prostřednictvím písemných informací. Třídní schůzky se konají 2x do roka (listopad a duben). Informace o výsledcích vzdělávání jsou žákům a jejich zákonným zástupcům dostupné také v elektronické podobě prostřednictvím internetu. Pro poskytování informací na internetu a pro vedení školní matriky gymnázium využívá systém i-škola. Informace o činnosti školy mohou žáci a jejich zákonní zástupci získávat také z internetových stránek <http://gyza.cz>.

Zákonní zástupci žáků hojně navštěvují některé akce pořádané školou – např. stužkovací ples, slavnostní předávání maturitních vysvědčení, představení školního divadelního souboru. Tradičně velmi dobrá je spolupráce s rodinami žáků při organizování výměnných pobytů se zahraničními partnery.

2.5.3 Spolupráce s regionálními organizacemi

Při organizování akcí doplňujících výuku škola spolupracuje s mnoha subjekty – např. s městskou knihovnou a muzeem, okresním archivem, Agenturou rozvojové spolupráce APROK, Zábřežskou kulturní s. r. o., atd. Vedle kulturních a společenských organizací spolupracuje gymnázium také se školami a školskými zařízeními - ZŠ, MŠ, ZUŠ, DDM.

Žáci gymnázia pravidelně pomáhají s organizací Olympiády zábřežských MŠ a zapojují se do akcí pořádaných DDM. Pro MŠ naši žáci také každoročně v předvánočním období připravují divadelní představení. V rámci Týdne mateřského jazyka, Dne anglického jazyka nebo Dne otevřených dveří naši učitelé a žáci vyššího gymnázia připravují soutěže pro žáky nižšího gymnázia, kterých se zúčastňují také žáci ZŠ.

Někteří vyučující gymnázia jsou členy okresních metodických orgánů nebo spolupracují při organizaci olympiád a dalších soutěží. V roce 2007 škola rovněž navázala spolupráci s PřF UP Olomouc a stala se fakultní školou PřF UP.

Kromě akcí bezprostředně souvisejících s výukou, jako jsou žákovské soutěže, exkurze, kurzy, přednášky, ...apod., pořádají učitelé a žáci Gymnázia Zábřeh každoročně další kulturní, společenské a sportovní akce.

Některé jsou vyhrazeny pouze žákům gymnázia, jiné nabízeny široké veřejnosti. Při organizování těchto akcí škola spolupracuje s dalšími organizacemi – zejména se Sdružením Gyza a Zábřežskou kulturní s. r. o. Do práce na přípravě těchto akcí se výrazně zapojuje také Studentská rada Gymnázia Zábřeh. Některé z těchto akcí vykazují pravidelně velmi vysokou návštěvnost a staly se již neodmyslitelnou součástí života města Zábřeh.

Již od roku 1995 učitelé a žáci gymnázia organizují „1. jarní pochod – memoriál Arnošta Valenty“. Této sportovní akce pořádané ve spolupráci se sdružením GYZA vždy první jarní pátek se každoročně účastní stovky turistů ze Zábřehu a okolí i ze vzdálenějších míst republiky.

Tradiční stužkovací ples gymnázia organizovaný studenty maturitního ročníku ve spolupráci se sdružením Gyza je již několik let jedním z nejnavštěvovanějších plesů v Zábřehu.

Tradičně se studenti gymnázia zapojují také do organizace některých humanitárních akcí – Den zasukovaných tkaniček, Květinový den, prodej Vánočních hvězd, Tříkrálová sbírka, adopce na dálku.

2.6 Podmínky školy

Gymnázium Zábřeh sídlí v pěkné historické budově z roku 1896 na náměstí Osvobození 20. Hlavním problémem budovy je kapacita tělocvičny, která plně nedostačuje k zabezpečení výuky tělesné výchovy ve vlastních prostorách. Gymnázium proto využívá k výuce tělesné výchovy dle možností další prostory. V příznivém počasí lze pro sportovní aktivity využívat školní hřiště s kvalitním umělým povrchem nebo městský stadion.

Pro výuku využívá gymnázium celkem 23 učeben. Kmenové (univerzální) učebny školy jsou vybaveny standardně školním nábytkem odpovídajícím hygienickým předpisům, který byl nově pořízen v roce 2005. Část učeben je vybavena prezentační technikou jako jsou televizory, videopřehrávače, DVD přehrávače a dataprojektory. Pro výuku odborných předmětů slouží laboratoře chemie, fyziky a biologie, 2 učebny výpočetní techniky, učebny zeměpisu, dějepisu a výtvarné výchovy. Učebny výpočetní techniky jsou vybaveny dataprojektory. Tři učebny jsou vybaveny dataprojektory s interaktivní tabulí.

Předností historické budovy je prostorná aula, která slouží k pořádání kulturních a společenských akcí pro žáky školy i pro veřejnost. Aula rovněž slouží k výuce hudební výchovy. Žáci a učitelé gymnázia mají také k dispozici školní knihovnu, která disponuje dobrým, pravidelně a aktuálně doplňovaným, knižním fondem.

Stravování žáků je zabezpečeno ve vlastní školní jídelně.

Škola má rovněž vybudován bezbariérový přístup pro imobilní.

2.7 Vlastní hodnocení školy

2.7.1 Oblasti vlastního hodnocení

Hlavními oblastmi vlastního hodnocení jsou

- podmínky ke vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- podpora žáků, spolupráce se zákonnými zástupci žáků,
- výsledky vzdělávání žáků,
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

2.7.2 Cíle a kritéria vlastního hodnocení

Účelem vlastního hodnocení práce školy je ověřování a zvyšování kvality výchovy a vzdělávání. Výsledky vlastního hodnocení slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy.

Hlavními cíli školy jsou trvale

- zvyšování kvality (efektivity) procesu výchovy a vzdělávání,
- udržení, resp. zvyšování kvality výsledků výchovy a vzdělávání,
- dosažení optimálního souladu vzdělávacího programu školy s potřebami žáků a jejich zákonných zástupců,
- zlepšování materiálních, technických, hygienických a ekonomických podmínek nutných pro udržení, resp. další zvyšování kvality výchovy a vzdělávání,
- budování dobře fungujícího týmu,
- zlepšování „klimatu školy“, minimalizace výskytu sociálně patologických jevů,
- zkvalitňování spolupráce zákonných zástupců žáků se školou,
- odborný růst pedagogických pracovníků.

Hlavními kritérii, podle kterých posuzujeme naplňování uvedených cílů, jsou

- výsledky hodnocení žáků ve škole a u maturitních zkoušek,
- výsledky školy ve srovnávacích testech (Scio, Cermat, ...),
- úspěšnost absolventů školy v dalším vzdělávání (procento žáků pokračujících ve studiu na jiných školách),
- uplatnění absolventů školy na trhu práce (nízké procento nezaměstnaných absolventů),
- vztah žáků ke škole (spokojenost žáků se školou),
- vzájemné vztahy mezi žáky
- vztah zákonných zástupců žáků ke škole (spokojenost zákonných zástupců žáků se školou)

2.7.3 Nástroje vlastního hodnocení

Pro provádění hodnocení sledovaných oblastí jsou využívány následující nástroje

- dotazníková šetření pro žáky, jejich zákonné zástupce a učitele
- konzultace se školskou radou a studentskou radou
- srovnávací testování žáků (Scio, Cermat, ... podle aktuálních možností)
- sledování četnosti a úrovně písemných prací
- sledování plnění tematických plánů
- analýza statistik prospěchu a hodnocení chování žáků
- sledování a vyhodnocování uplatnění absolventů na VŠ, VOŠ a v praxi, sledování nezaměstnanosti absolventů
- analýza základních dokumentů školy
- hospitační činnost
- kontrola vedení pedagogické dokumentace
- SWOT analýza

2.7.4 Časové rozvržení vlastního hodnocení

Vlastní hodnocení je prováděno průběžně v každém školním roce a je podkladem pro vypracování výroční zprávy o činnosti školy za daný rok. Některé nástroje nejsou aplikovány v každém školním roce, ale jsou využívány podle potřeby za delší časové období (různá dotazníková šetření pro žáky a jejich zákonné zástupce, SWOT analýza) – jejich využití je plánováno podle specifických potřeb a cílů vlastního hodnocení stanovených v daném školním roce.

---

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Zaměření gymnázia předurčuje skutečnost, že je spádovou školou pro oblast Zábřežska a Mohelnicka, od které její žáci a jejich rodiče očekávají především kvalitní přípravu k dalšímu vzdělávání v nejrůznějších oborech. Zaměření školy je proto všeobecné. Vzdělávací program gymnázia je utvářen tak, aby škola zajišťovala kvalitní všeobecnou přípravu žáků k dalšímu vzdělávání na všech typech škol.

Již na nižším stupni osmiletého gymnázia je kladen největší důraz na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a Matematika a její aplikace, které považujeme za hlavní pilíře jak základního, tak středního vzdělávání. Cílem vzdělávání v předmětech Český jazyk a literatura a Anglický jazyk je především vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožňují správně vnímat různá sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání a jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Vzdělávání v Matematice žákům poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje získávat matematickou gramotnost. Opomíjeny však nejsou ani další vzdělávací oblasti, ve kterých vedle rozvoje klíčových kompetencí žáci získávají základní orientaci ve společenských i přírodních vědách nezbytnou pro úspěšné pokračování ve vzdělávání na vyšším stupni gymnázia nebo na jiné střední škole.

Na vyšším stupni osmiletého gymnázia, resp. ve čtyřletém gymnáziu, je opět po celé čtyři kladen hlavní důraz na hlavní pilíře gymnaziálního vzdělání – na Český jazyk a literaturu a Cizí jazyk, což jsou současně povinné předměty společné části maturitní zkoušky, a na Matematiku a Základy společenských věd, což jsou předměty, ve kterých žáky připravujeme na volitelné zkoušky společné části maturity. V dalších oblastech vzdělávání rozdělujeme na dvě části. „Základním kurzem“ prochází povinně všichni žáci a mají v něm získat nezbytný rozhled odpovídající standardu gymnaziálního vzdělání. „Rozšiřující kurz“ se realizuje v posledních dvou ročnících gymnázia ve volitelných seminářích. Tyto semináře žákům umožňují individuální profilaci podle jejich zájmů a cílů dalšího vzdělávání po absolvování gymnázia. Žáci zde mají ve zvolených oborech získat nadstandardní vědomosti a dovednosti k úspěšnému absolvování profilové části maturitní zkoušky a dalšímu pokračování ve studiu na vysoké škole.

3.2 Profil absolventa

Úspěšným absolvováním školního vzdělávacího programu dosáhne žák

- na nižším stupni osmiletého gymnázia základního vzdělání
- na vyšším stupni osmiletého studia a ve čtyřletém gymnáziu středního vzdělání s maturitní zkouškou

Po absolvování nižšího stupně osmiletého gymnázia je žák vybaven vědomostmi, dovednostmi a návyky, které odpovídají cílům základního vzdělávání specifikovaným v RVP ZV.

Absolvent nižšího stupně osmiletého gymnázia získá v průběhu vzdělávání takové vědomosti, dovednosti a návyky, které mu umožní pokračovat úspěšně ve vzdělávání na vyšším stupni osmiletého gymnázia, aktivně se podílet na životě společnosti a které vedou k zodpovědnému rozhodování a k respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Součástí profilu absolventa je také uvědomělá etnická a náboženská tolerance, respekt k potřebám druhých a kladný vztah k životnímu prostředí. Žáci jsou po celou dobu vzdělávání rovněž důsledně instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při činnostech, jichž se v průběhu vzdělávání účastní.

Po absolvování vyššího stupně osmiletého gymnázia příp. čtyřletého gymnázia je žák vybaven vědomostmi, dovednostmi a návyky, které odpovídají cílům středního vzdělávání specifikovaným v RVP G. V průběhu vzdělávání žák gymnázia získává široký vzdělanostní základ a směřuje k dosažení úrovně klíčových kompetencí, kterou předpokládá RVP G. Absolvent gymnázia je vybaven všeobecnými znalostmi a dovednostmi, které je schopen dále rozvíjet v procesu celoživotního vzdělávání a získávání životních zkušeností. Absolvent má vytvořeny předpoklady především pro vysokoškolské vzdělávání a další typy terciárního vzdělávání, profesní specializaci i pro občanský život, je schopen adaptovat se v různých

oborech a oblastech lidské činnosti a přizpůsobit se nově vznikajícím požadavkům na trhu práce u nás i v zahraničí.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno v souladu s ustanoveními § 59 a následujících školského zákona a prováděcí vyhláškou. Nejpozději do konce ledna jsou zveřejňovány na webových stránkách školy a na informační tabuli v budově školy nejvyšší počty uchazečů přijímaných do jednotlivých oborů vzdělání pro následující školní rok a kritéria přijímacího řízení.

Do prvního ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia lze přijmout uchazeče, kteří v daném školním roce úspěšně ukončí pátý ročník základní školy. Do prvního ročníku vyššího stupně gymnázia postupují žáci, kteří úspěšně ukončili nižší gymnázium. Do prvního ročníku čtyřletého gymnázia lze přijmout uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky.

3.3.1 Kritéria přijímacího řízení

Kritéria přijímacího řízení pro přijímání uchazečů do jednotlivých oborů vzdělání pro daný školní rok stanoví ředitel školy a zveřejní je v termínu stanoveném školským zákonem na webových stránkách školy a informační tabuli v budově školy.

3.3.2 Podání přihlášky

Přihlášku ke vzdělávání podává uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče řediteli gymnázia do 1. března. Přihláška se podává na předepsaném tiskopisu. Součástí přihlášky jsou doklady stanovené prováděcím právním předpisem a v případě nezletilého uchazeče také jeho souhlasné vyjádření. Pro první kolo přijímacího řízení může uchazeč podat dvě přihlášky.

3.3.3 Přijímací zkouška

Součástí přijímacího řízení je v prvním kole jednotná přijímací zkouška, která se skládá z písemného testu ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a z písemného testu ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Obsah a forma přijímací zkoušky odpovídají rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání. Přípravu zadání testů jednotné zkoušky, jejich distribuci a zpracování a hodnocení výsledků testů zajišťuje Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. Jednotná zkouška se koná v termínu, který stanoví MŠMT do 30. září předchozího kalendářního roku a zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Ředitel školy zašle uchazeči pozvánku k vykonání přijímací zkoušky v prvním kole přijímacího řízení nejpozději 14 dnů před jejím konáním. Součástí pozvánky jsou informace o požadavcích k přijímací zkoušce, předpokládaném počtu přijímaných uchazečů a kritériích přijímacího řízení.

U uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy podle vyjádření školského poradenského zařízení přiloženého k přihlášce o uzpůsobení podmínek pro konání jednotné zkoušky. Cizinci, na které se vztahuje § 20 odst. 4 školského zákona, nekonají na žádost jednotnou zkoušku ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. V rámci kritérií přijímacího řízení stanoví ředitel školy způsob hodnocení jednotné zkoušky cizinců.

3.3.4 Náhradní termín přijímací zkoušky

V náhradním termínu koná přijímací zkoušku uchazeč, který se pro vážné důvody ke zkoušce v řádném termínu nedostaví a svoji neúčast písemně nejpozději do 3 dnů omluví řediteli školy, ve které měl zkoušku konat. Náhradní termín jednotné zkoušky stanoví MŠMT do 30. září předchozího kalendářního roku a zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Pozvánku k vykonání zkoušky v náhradním termínu zašle ředitel školy uchazeči nejpozději 7 dnů před jejím konáním.

3.3.5 Další kola přijímacího řízení

Další kola PŘ jsou vyhlašována pouze v případě nenaplnění předpokládaného stavu žáků v 1. kole. V rámci hodnocení výsledků přijímacího řízení ředitel školy zohlední výsledky jednotné zkoušky uchazečů, kteří tuto zkoušku konali v prvním kole přijímacího řízení a současně určí náhradní způsob hodnocení v případě uchazečů, kteří jednotnou zkoušku nekonali. Pozvánku k vykonání přijímací zkoušky v dalších kolech přijímacího řízení, pokud se zkouška koná, zašle ředitel školy uchazeči nejpozději 7 dnů před jejím konáním.

3.3.6 Zveřejnění výsledků

Ředitel školy ukončí hodnocení uchazečů do 2 pracovních dnů po zpřístupnění hodnocení uchazeče Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání. Podle výsledků dosažených jednotlivými uchazeči při přijímacím řízení stanoví ředitel školy jejich pořadí a zveřejní seznam přijatých uchazečů a nepřijatým uchazečům nebo zákonným zástupcům nezletilých nepřijatých uchazečů odešle rozhodnutí o nepřijetí.

Pořadí uchazečů podle výsledku hodnocení přijímacího řízení, přehled přijatých a nepřijatých uchazečů a kritéria přijímacího řízení zveřejní škola na veřejně přístupném místě v budově školy a na webových stránkách školy (<http://gyza.cz>).

3.3.7 Odvolání

Odvolání uchazeče proti rozhodnutí ředitele školy o výsledku přijímacího řízení lze podat ve lhůtě 3 pracovních dnů od doručení rozhodnutí.

3.3.8 Zápisový lístek

K potvrzení úmyslu uchazeče stát se žákem příslušného oboru vzdělání a formy vzdělávání v dané střední škole slouží zápisový lístek. Uchazeč, který je žákem základní školy, obdrží zápisový lístek na této základní škole nejpozději do 15. března. V ostatních případech vydá na žádost uchazeče nebo jeho zákonného zástupce zápisový lístek krajský úřad příslušný dle místa trvalého bydliště uchazeče, u cizinců podle místa pobytu na území České republiky, případně sídla školy, kam se uchazeč hlásí, pokud na území České republiky nepobývá

Svůj úmysl vzdělávat se v dané střední škole potvrdí uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče odevzdáním zápisového lístku řediteli školy nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Nepotvrdí-li uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče odevzdáním zápisového lístku úmysl vzdělávat se ve střední škole, zanikají posledním dnem uvedené lhůty právní účinky rozhodnutí o přijetí tohoto uchazeče ke vzdělávání v dané střední škole. Zápisový lístek může uchazeč uplatnit jen jednou; to neplatí v případě, že uchazeč chce uplatnit zápisový lístek na škole, kde byl přijat na základě odvolání.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška má dvě části, společnou a profilovou. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

3.4.1 Společná část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, pro kterou si žák na přihlášce k maturitní zkoušce zvolí jeden ze zkušebních předmětů:

- cizí jazyk,
- matematika.

Zkoušku z cizího jazyka si žák může zvolit z jazyků, které jsou vyučovány ve škole:

- anglický jazyk,
- německý jazyk,
- francouzský jazyk,
- ruský jazyk,
- španělský jazyk.

Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám z předmětů:

- cizí jazyk,
- matematika.

Rozsah vědomostí a dovedností, které mohou být ověřovány zkouškami společné části maturitní zkoušky, stanoví ministerstvo v katalogích požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky pro příslušný zkušební předmět. Katalogy ministerstvo zveřejní vždy nejpozději 24 měsíců před termínem konání zkoušek způsobem umožňujícím dálkový přístup.

3.4.2 Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky slouží k profilaci školy a žáků, k uplatnění jejich specifík a záměrů. Skládá ze dvou nebo tří povinných zkoušek v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia. Aby žák úspěšně vykonal profilovou část maturitní zkoušky, musí úspěšně vykonat všechny povinné zkoušky. Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Zvolené zkoušky profilové části maturitní zkoušky žák uvede v přihlášce k maturitní zkoušce. Povinnou zkoušku lze konat pouze z předmětů, jejichž celková doba podle učebního plánu školního vzdělávacího programu činí po dobu vzdělávání nejméně 144 vyučovacích hodin.

Nabídku povinných a nepovinných zkoušek, jejich formu, témata a termíny konání stanoví ředitel školy a zveřejní na veřejně přístupném místě ve škole a současně též způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky. Tato nabídka bude tvořena z předmětů: Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Matematika, Základy společenských věd, Dějepis, Zeměpis, Biologie, Chemie, Fyzika, Informační a komunikační technologie, Výtvarná výchova, Hudební výchova.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou postupy a činnosti učitelů, které plánovitě zařazují do výuky, aby systematicky rozvíjeli klíčové kompetence žáků.

3.5.1 Nižší stupeň osmiletého gymnázia

Vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Klíčové kompetence jsou souborem vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žák potřebuje získat, aby se mohl plnohodnotně uplatnit v životě. Proto jsou voleny takové výchovné a vzdělávací strategie, které povedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

3.5.1.1 Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - učitel vede žáka k užívání vhodných způsobů, metod a strategie učení
  - rozvíjí u žáka smysl pro efektivní učení
  - učí žáka plánovat, organizovat a řídit vlastní činnost
  - podporuje u žáka potřebu celoživotně se vzdělávat
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - učitel vede žáka k využívání různých zdrojů informací
  - učí žáka tyto informace třídít, analyzovat, porovnávat a rozhodnout se, které informace nejlépe využije
  - učí žáka obecně užívané termíny, znaky a symboly a dovednosti operovat s nimi
  - učí žáka uvádět věci do souvislostí
  - učí žáka propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
  - vede žáka k vytváření komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - učitel vede žáka k samostatnému pozorování a poučenému experimentování
  - rozvíjí u žáka kritické posuzování zjištěných výsledků
  - učí žáka zobecňovat pozorované skutečnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
  - učitel vede žáka k poznání smyslu učení
  - učí ho posoudit svůj pokrok
  - vede ho k objektivnímu zhodnocení výsledků

3.5.1.2 Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznává a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
  - učitel vede žáka k rozpoznání a pochopení problému
  - rozvíjí žákovu schopnost vlastního úsudku
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - učitel rozvíjí u žáka schopnost vyhledávání potřebných informací
  - rozvíjí žákovu schopnost nacházet shodu, podobnosti a odlišnosti
  - povzbuzuje žáka k vytrvalosti při hledání řešení
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - učitel učí žáka samostatně řešit problémy a volit vhodné způsoby řešení
  - učí žáka využívat logické, matematické a empirické postupy při řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - učitel učí žáka samostatnosti při řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
  - učitel učí žáka kritickému myšlení
  - vede žáka k odpovědnosti

3.5.1.3 Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - učitel vede žáka k samostatnému vyjadřování
  - rozvíjí u žáka kultivovaný projev
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - učitel rozvíjí žákovu schopnost naslouchat a porozumět druhým
  - vede žáka k otevřené diskusi
  - učí žáka obhájit vlastní názor účinnou argumentací
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - učitel učí žáka orientovat se v grafech, schématech a vhodně volit informační a komunikační prostředky
  - motivuje žáka k zapojení do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - učitel učí žáka využívat získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

3.5.1.4 Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - učitel učí žáka spolupracovat se skupinou
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- učitel vede žáka k ohleduplnosti a úctě k druhým lidem
- učí žáka poskytnout pomoc nebo požádat o ni
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - učitel učí žáka zapojit do diskuse
  - učí žáka efektivní spolupráci při řešení úkolů
  - rozvíjí žákovu schopnost naslouchat druhým
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
  - učitel podporuje žákovo zdravé sebevědomí
  - učí žáka sebekriticky řídit jeho jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

3.5.1.5 Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - učitel vede žáka k respektování druhých lidí
  - učí žáka empatickému chování
  - učí žáka odmítat násilí fyzické i psychické
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - učitel učí žáka základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
  - učí žáka jeho právům a povinnostem
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - učitel učí žáka rozhodovat se a chovat zodpovědně v krizových situacích
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - učitel vede žáka k respektování nosných tradic
  - rozvíjí žákův zájem o kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
  - učitel učí žáka základům ochrany životního prostředí
  - rozvíjí žákovo ekologické a environmentální myšlení

3.5.1.6 Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - učitel učí žáka bezpečně používat pomůcky, nástroje a vybavení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - učitel vede žáka k odpovědnosti za odvedenou práci
- využívá znalosti a zkušenosti získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- učitel podporuje u žáka samostatnost, rozvíjí jeho aktivní přístup ke vzdělávání a profesnímu zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
  - učitel vede žáka k chápání podstaty, cíle a rizik podnikání

3.5.2 Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

Ve vzdělávání ve čtyřletém gymnáziu a na vyšším stupni osmiletého gymnázia se usiluje o další rozvíjení klíčových kompetencí, které žáci získali v základním vzdělávání. Popsaná úroveň klíčových kompetencí představuje žádoucí stav, ke kterému se mají všichni žáci na základě svých individuálních předpokladů postupně přibližovat. Další rozvíjení klíčových kompetencí by se mělo stát u každého jedince celoživotním procesem.

3.5.2.1 Kompetence k učení

Žák

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
  - učitel motivuje žáka k aktivním postojům k organizaci jeho vzdělávání
  - podporuje u žáka potřebu celoživotně se vzdělávat
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
  - učitel vede žáka k užívání vhodných způsobů, metod a strategií učení
  - rozvíjí u žáka smysl pro efektivní učení, samostatné pozorování a poučené experimentování.
  - ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost.
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
  - učitel vede žáka k orientaci v nabídce informačních zdrojů a k jejich využití
  - učí žáka informace třídít, analyzovat a rozhodovat se, které informace nejlépe využije
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
  - učitel motivuje žáka ke kritickému nadhledu, k objektivnímu sebehodnocení
  - při hodnocení míry dosažení dostupných cílů učitel otevírá prostor k diskusi s ostatními žáky

3.5.2.2 Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
  - učitel pomáhá žákovi hledat podstatu problému, analyzovat problém
  - učitel povzbuzuje žáka k samostatnosti při odhalování kauzality sledovaného problému
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
  - učitel vybízí žáka k hledání vhodných způsobů řešení problému, k vytváření hypotéz, přičemž užívá mimo jiné metody kritického myšlení a k těmto vede také žáky
  - vedle kritického a analytického myšlení je žák učitelem povzbuzován k použití představivosti a intuice
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry
  - učitel pomáhá žákovi pochopit propojenost jednotlivých oborů při řešení problému, hledat argumenty
  - učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků a k jejich ověřování
  - učitel dbá na realizaci náležitě obhajoby žákových závěrů a na jejich srozumitelnou a argumenty podloženou prezentaci
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků
  - učitel vybízí žáka k nahlížení na problém z různých úhlů se zapojením logických a empirických postupů řešení

- společně s ostatními žáky vede učitel řešitele k zohlednění kladů a záporů jednotlivých variant řešení a k posouzení jejich rizik a důsledků

3.5.2.3 Kompetence komunikativní

Žák

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
  - učitel dbá na to, aby žák efektivně užíval dostupné prostředky komunikace – verbální i neverbální, ústní i grafické, symbolické
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
  - učitel vede žáka k přesnému odbornému vyjadřování
  - prostřednictvím prezentací odborných prací učitel motivuje žáky k přesvědčivému obhájení vlastních názorů poučenou, terminologicky přesnou argumentací
- efektivně využívá moderní informační technologie
  - podporuje žáka v efektivním využívání informačních technologií
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
  - učitel požaduje od žáka jasně, srozumitelně, funkčně adekvátní vyjadřování a vhodnou prezentaci jak před spolužáky, tak před neznámými posluchači
  - učitel vede žáka ke správné interpretaci psaného i mluveného sdělení
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
  - učitel se vyjadřuje přesně a srozumitelně
  - dbá na správnou a přesnou interpretaci sdělení a argumentaci
  - učitel rozvíjí žákovu schopnost naslouchat druhým, být otevřený diskusi i k přijímání názorů druhých

3.5.2.4 Kompetence sociální a personální

Žák

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
  - učitel povzbuzuje žáka k sebereflexi a reálnému posouzení vlastních možností
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
  - při stanovování cílů a priorit učitel povzbuzuje žákovo zdravé sebevědomí
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
  - žák je veden učitelem ke kritickému hodnocení důsledků svého jednání a k jeho případné korekci
  - při objektivním zhodnocení měnících se pracovních a životních podmínek učitel žáka motivuje k tomu, aby tyto podle svých možností tvořivě a aktivně ovlivňoval
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
  - učitel vybízí žáka k aktivní a efektivní spolupráci s ostatními
  - rozvíjí žákovu schopnost naslouchat druhým
  - vede žáka k ohleduplnosti a úctě k druhým lidem
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
  - učitel vede žáka k ohleduplnosti k druhým
  - vede žáka k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví i ke zdraví druhých
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

- učitel působí na žáka tak, aby uměl čelit mediálními tlakům
- povzbuzuje žáka, aby se rozhodoval na základě vlastního úsudku

3.5.2.5 Kompetence občanská

Žák

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
  - učitel vede žáka k vyváženému rozhodování mezi zájmy osobními a nadosobními
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
  - učitel působí na utváření ekologického a environmentálního myšlení žáka z hlediska udržitelnosti života
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
  - učitel vede žáka k respektování druhých lidí, kulturních a duchovních hodnot
  - učí žáka empatickému chování
  - vede žáka k odmítání násilí a k ochraně nosných tradic společnosti
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
  - učitel vede žáka k promýšlení a uvědomění si souvislostí mezi právy a povinnostmi a zodpovědností
  - posiluje v žákovi pocit zodpovědnosti za plnění povinností, za hájení práv vlastních i práv druhých
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
  - učitel vede žáka k informovanému a zodpovědnému chování a rozhodování v situacích ohrožujících život a zdraví či v krizových situacích
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
  - učitel rozvíjí žákův zájem o veřejný život
  - oceňuje ty snahy žáka, které vedou k obecnému prospěchu

3.5.2.6 Kompetence k podnikavosti

Žák

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
  - učitel vede žáka k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření
  - učitel povzbuzuje žákovu iniciativu a tvořivost
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
  - učitel pomáhá žákovi získávat a kriticky vyhodnocovat informace o možnostech dalšího vzdělávání a o pracovních příležitostech
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
  - učitel povzbuzuje žákovu motivaci k dosahování úspěchu
  - motivuje žáka k účasti v soutěžích, olympiádách, středoškolské odborné činnosti, atd.
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
  - učitel upozorňuje žáka na rizika související s rozhodováním

- vede žáka ke kritickému vyhodnocení rizik a k vědomí, že je nezbytné být připraven tato rizika nést
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory
  - učitel objasňuje žákovi podstatu a principy podnikání a jeho možných rizik
  - umožňuje žákovi přístup k informacím o podstatě podnikání

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je na Gymnáziu Zábřeh zajišťováno formou individuální integrace. Žákům jsou k naplnění jejich vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání jejich práv na rovnoprávném základě s ostatními poskytována podpůrná opatření v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů. Podpůrná opatření jsou podle jejich stupně žákům poskytována jako individualizovaná pomoc učitele (etapa přímé podpory žáka ve výuce učitelem) na základě vlastní pedagogické diagnostiky, podle plánu pedagogické podpory (PLPP) vypracovaného školou nebo na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). V souladu s doporučením ŠPZ se žák se SVP může vzdělávat podle individuálního vzdělávacího plánu. Za dodržování zásad uvedených v PLPP nebo IVP odpovídají třídní učitelé a jednotliví vyučující.

Při přijímacím řízení ke vzdělávání v gymnáziu a ukončování studia maturitní zkouškou jsou žákům se SVP na základě doporučení ŠPZ stanoveny vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám.

Pro imobilní žáky je na Gymnáziu Zábřeh vybudován bezbariérový přístup, běžně přístupné je těmto žákům počítačové vybavení.

3.6.1 Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení cílů PLPP a podpůrných opatření (metody práce, organizace výuky, hodnocení žáka, atd.). Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci žáka, s pedagogy, s vedením školy i se žákem samotným. Vyhodnocování PLPP koordinuje výchovný poradce s tvůrcem PLPP a příslušnými osobami, které se na realizaci PLPP podílejí.

3.6.2 Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (IVP) má písemnou podobu. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení ŠPZ a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může obsahovat i termín průběžného hodnocení, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro období kratší než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli příslušných vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem, s příslušným ŠPZ, se žákem a se zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, který je podmínkou poskytování vzdělávání podle IVP. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.6.3 Úpravy očekávaných výstupů

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV bude na základě doporučení ŠPZ rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory ŠPZ a metodické podpory na Metodickém portále RVP.CZ.

3.6.4 Zodpovědné osoby

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, a školním metodikem prevence. V případě potřeby škola využívá služeb externího psychologa. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se ŠPZ a koordinuje péči o žáky se SVP. Výchovný poradce a školní metodik prevence spolupracují s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů.

3.6.5 Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
  - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
  - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
  - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
  - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- b) v oblasti organizace výuky
  - střídání forem a činností během výuky
  - u mladších žáků využívání skupinové výuky
  - postupný přechod k systému kooperativní výuky
  - v případě doporučení může být pro žáky do vyučovací hodiny vložena krátká přestávka

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se na Gymnáziu Zábřeh uskutečňuje v souladu a příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů, přičemž jsou zohledňovány specifické dovednosti žáka. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků a identifikaci jejich specifických dovedností a potřeb škola spolupracuje se ŠPZ. Mimořádně nadaný žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje vedle ŠPZ s dalšími vzdělávacími nebo odbornými institucemi (zejména s Univerzitou Palackého v Olomouci). Pracovníci institucí poskytují škole konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v problematice péče o nadané žáky v rámci DVPP.

3.7.1 Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (IVP) má písemnou podobu. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení ŠPZ a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může obsahovat i termín průběžného hodnocení, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro období kratší než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacími předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, s příslušným ŠPZ, se žákem a se zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, který je podmínkou poskytování vzdělávání podle IVP. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.7.2 Zodpovědné osoby

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, a školním metodikem prevence. V případě potřeby škola využívá služeb externího psychologa. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se ŠPZ a koordinuje péči o nadané a mimořádně nadané žáky. Výchovný poradce a školní metodik prevence spolupracují s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů.

3.7.3 Specifikace provádění podpůrných opatření

Naplňování vzdělávacích potřeb nadaných a mimořádně nadaných žáků je zabezpečováno zejména

- nabídkou volitelných předmětů,
- nabídkou nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- diferenciací na skupiny (zejména v cizích jazycích a volitelných předmětech),
- obohacováním vzdělávacího obsahu,
- zadáváním specifických úkolů a žákovských projektů a zapojováním do školních projektů,
- přípravou a účastí v odborných i uměleckých soutěžích (včetně celostátních a mezinárodních kol)
- účastí žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- samostudiem odborné literatury (škola disponuje vlastní knihovnou),

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata významnou měrou přispívají k rozvoji osobnosti a k utváření správných postojů k zásadním otázkám moderního světa. Vzhledem k provázanosti průřezových témat s různými vzdělávacími oblastmi jsou průřezová témata integrována do co největšího počtu vyučovacích předmětů nebo realizována formou projektů. Samostatný předmět pro realizaci průřezových témat proto není v ŠVP Gymnázia Zábřeh zaveden.

Realizace průřezových témat je konkretizována v následujících tabulkách.

3.8.1 Nižší stupeň osmiletého gymnázia

viz tabulka

Tabulka 1 Začlenění průřezových témat - nižší stupeň osmiletého gymnázia 1/2

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO ŠVP				
Tématické okruhy průřezových témat	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Rozvoj schopností poznávání	VV, D, HV, Č, AJ	VV, CH, Č, AJ, D, HV,	VV, HV, Č, AJ, RJ, Špl, D, CH	VV, D, Č, AJ, RJ, Špl, CH, HV
Sebezpoznaní a sebepečetí	OV, HV, Č, VV	OV, HV, Č, VV	OV, HV, Č	Č, VV, HV
Seberegulace a sebeorganizace	OV, D, HV, Č, AJ, VV	OV, D, HV, Č, AJ, VV	OV, D, HV, Č, AJ, VV	D, Č, VV, AJ, HV
Psychohygiiena	OV, HV, Č	HV, Č	OV, HV, Č	HV, Č
Kreativita	OV, D, HV, Č, AJ, VV	AJ, CH, D, Č, M, VV, HV	OV, HV, Č, NJ, D, AJ, CH, VV, RJ, Špl	NJ, Č, HV, D, AJ, CH, VV, RJ, Špl
Poznávání lidí	OV, D, Č, TV	OV, D, Č, VV, TV	OV, D, NJ, Č, TV	NJ, D, Č, TV, AJ, RJ, Špl, IVT
Mezilidské vztahy	OV, TV, Č	OV, TV, Č	OV, TV, Č	TV, Č
Komunikace	OV, IVT, Č, AJ	OV, IVT, Č, AJ	OV, IVT, Č, AJ, RJ, Špl	NJ, D, Č, RJ, Špl
Kooperace a kompetice	OV, D, Č	OV, D, Č	OV, D, Č, RJ, Špl	D, Č, RJ, Špl
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	IVT, Č	OV, CH, IVT, Č	OV, CH, IVT, Č	CH, IVT, Č
Hodnoty, postoje, praktická etika	D, Č	OV, D, Č	OV, D, Č	D, Č
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Občanská společnost a škola			OV	Č
Občan, občanská společnost a stát	OV, D	OV, Č	OV	OV
Formy participace občanů v politickém životě		OV	OV	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	OV	OV	OV	OV, D, Z
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Evropa a svět nás zajímá	OV, D, HV	OV, VV	AJ, HV, Č	OV, D, NJ, HV
Objevujeme Evropu a svět	OV	OV, Z, Č	AJ, Z, Č, OV, RJ, Špl	OV, NJ, RJ, Špl
Jsme Evropané	Č, VV	VV, HV	OV, HV, VV	OV, VV, Č, Z

Tabulka 2 Začlenění průřezových témat - nižší stupeň osmiletého gymnázia 2/2

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO ŠVP				
Tématické okruhy průřezových témat	PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Kulturní difference	HV	OV, HV	HV	AJ, OV, HV, Č
Lidské vztahy	OV, Č	OV	OV, Č	OV, NJ, Č, RJ, ŠpJ
Etnický původ	Č	OV	OV, BI	OV, D
Multikulturalita	OV, Č		OV, HV, NJ, Č, RJ, ŠpJ	AJ, OV, NJ, HV, Č, RJ, ŠpJ
Princip sociálního smíru a solidarity		OV	OV	OV, Č
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Ekosystémy	OV, BI, VV	OV, VV		AJ, Z, BI
Základní podmínky života	OV, Z	OV, CH, VV		CH, BI
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	OV	OV, CH, VV	CH, F, VV	AJ, CH, Z, BI
Vztah člověka k prostředí	OV	OV, CH	OV, F	BI, F, RJ, ŠpJ
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		OV, CH	OV	OV, CH, Č
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			OV	OV, Č
Stavba mediálních sdělení			OV	Č
Vnímání autora mediálních sdělení			OV	Č
Fungování a vliv médií ve společnosti			OV	OV, HV, Č
Tvorba mediálního sdělení	D	D	D	D, Č
Práce v realizačním týmu	D, IVT, TV	D, IVT, TV	D, IVT, TV	AJ, D, Č, OV, IVT

3.8.2 Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

viz tabulka

Tabulka 3 Začlenění průřezových témat - vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium 1/2

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO ŠVP				
Tematické okruhy průřezových témat	I/Kvinta	II/Sexta	III/Septima	IV/Oktáva
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
OSV1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, ZSV, Ch, ICT, Hv, Vv	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, ZSV, Ch, ICT, Hv, Vv	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, ZSV, Ch, Hv, Vv	Č, A, Fr, N, R, Šp
OSV2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Č, D, Ch, ZSV, ICT	Č, D, Ch, ZSV, ICT	Č, D, Ch, ICT	Č
OSV3 Sociální komunikace	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, Vv	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, Vv, ZSV	Č, A, Fr, N, R, Šp	Č, A, Fr, N, R, Šp
OSV4 Morálka všedního dne	Č, ZSV	Č, D, ZSV	Č, D	Č, ZSV
OSV5 Spolupráce a soutěž	Č, A, Fr, N, R, Šp, Bi, ZSV, ICT, Hv, Tv	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, Bi, ZSV, ICT, Hv, Tv	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, Bi, Tv	Č, A, Fr, N, R, Šp, Tv
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
VMG1 Globalizační a rozvojové procesy	Č, D, Z, F	Č, D, ZSV, Ch	Č, D, ZSV	Č, ZSV
VMG2 Glogální problémy, jejich příčiny a důsledky	D, Z	Č, D, Z, ZSV, Ch	Č, D, ZSV	Č, ZSV
VMG3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		ZSV	D, ZSV	
VMG4 Žijeme v Evropě	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, F, Ch, Vv, Hv	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, F, Ch, Vv, Hv	Č, D, A, Fr, N, R, Šp, F, Ch	Č, A, Fr, N, R, Šp, ZSV
VMG5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	D	D	D	N

Tabulka 4 Začlenění průřezových témat - vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium 2/2

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO ŠVP				
Tématické okruhy průřezových témat	I/Kvinta	II/Sexta	III/Septima	IV/Oktáva
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
MUV1 Základní problémy sociokulturních rozdílů		ZSV	D	A, Fr, N, R, Šp, ZSV
MUV2 Psychosociální aspekty interkulturality	Č	Č, ZSV, Hv	Č	Č, ZSV
MUV3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi ...	Č, Hv	Č, ZSV, Hv	Č	Č, ZSV
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
EV1 Problematika vztahů organizmů a prostředí	Bi	Bi	Bi, Ch	
EV2 Člověk a životní prostředí	Z	ZSV, Ch, F	F, Bi, N, R, Ch	A, Fr, N, Šp
EV3 Životní prostředí regionu a České republiky		Z, ZSV	Bi, Ch	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
MEV1 Média a mediální produkce	ICT	ICT	Č, F	
MEV2 Mediální produkty a jejich významy			Č	A, Fr, N, R, Šp
MEV3 Uživatelé			Č	
MEV4 Účinky mediální produkce a vliv médií		ZSV	Č	
MEV5 Role médií v moderních dějinách	ICT	ICT	Č, D	

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Nižší stupeň osmiletého gymnázia

4.1.1 Tabulace učebního plánu

Tabulka 5 Tabulace učebního plánu - nižší stupeň osmiletého gymnázia

Vyučovací předmět	prima	sekunda	tercie	kvarta	celkem hodin
Český jazyk a literatura	4	4	4	5	17
Anglický jazyk	4	4	3	3	14
Další cizí jazyk	-	-	3	3	6
Matematika	4	4	4	5	17
Informační a komunikační technologie	2	1	1	1	5
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	2	2	2	2	8
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	-	2	2	2	6
Biologie	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	1	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Celkem hodin týdně	29	30	31	32	122

4.1.2 Integrace vzdělávacích oborů ve vyučovacích předmětech

Tabulka 6 Integrace vzdělávacích oborů ve vyučovacích předmětech - nižší stupeň osmiletého gymnázia

Předmět	Vzdělávací oblast - obor	prima	sekunda	tercie	kvarta	celkem hodin
OV	Člověk a zdraví - VZ	0,60	0,80	0,60	-	2
	Člověk a svět práce - SP	-	0,20	0,30	0,50	1
Bi	Člověk a zdraví - VZ	0,25	0,25	0,50	-	1
ICT	Člověk a svět práce - DK	1,00	-	-	-	1
	Člověk a svět práce - VDT	-	0,50	0,50	-	1
Souhrn	Člověk a zdraví - VZ	0,85	1,05	1,10	0,00	3
	Člověk a svět práce	1,00	0,70	0,80	0,50	3

Použité zkratky:

OV - občanská výchova

Bi - biologie

ICT - informační a komunikační technologie

VZ - výchova ke zdraví

SP - svět práce

DK - design a konstruování

VDT - využití digitálních technologií

4.1.3 Poznámky k učebnímu plánu

4.1.3.1 Další cizí jazyk

Výuka probíhá od 3. ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia (tercie).

Hodinová dotace: 3 hodiny týdně

Nabídka jazyků: německý jazyk, francouzský jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk.

Třída se dělí na skupiny. Skupiny žáků budou vytvářeny v závislosti na zájmu žáků o jednotlivé jazyky s ohledem na ekonomické možnosti školy.

4.1.3.2 Využití disponibilní časové dotace

Disponibilní časová dotace je využita

- k posílení časové dotace předmětů, resp. vzdělávacích oblastí, které považujeme za nezbytné pro přípravu ke vzdělávání ve vyšším stupni osmiletého gymnázia i pro uplatnění v praktickém životě (ČJ – 2, AJ – 2, M – 2, ICT – 2, Člověk a společnost – 2, Člověk a příroda – 7, Člověk a zdraví – 1),
- k realizaci vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk - 6,

4.1.3.3 Nepovinné vzdělávací aktivity

K rozvíjení individuální zájmů, potřeb a schopností žáků realizuje škola také nepovinné vzdělávací aktivity formou kroužků, nepovinných sportovních kurzů, poznávacích zájezdů, exkurzí atd. Tyto aktivity nejsou zahrnuty ve výše uvedeném učebním plánu a jsou uskutečňovány v závislosti na zájmu žáků a na finančních možnostech školy v daném školním roce. Mezi nabízené aktivity patří zejména (kroužek robotiky, sportovní hry, jazykové kroužky, přírodovědné kroužky, divadelní kroužek, pěvecký sbor, zahraniční jazykové a poznávací zájezdy, ...)

4.1.4 Poznámky ke vzdělávacím oblastem

4.1.4.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura. Vzdělávací obsah vycházející ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk je realizován ve vyučovacím předmětu anglický jazyk. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je realizován podle zájmu žáků ve vyučovacím předmětu německý, francouzský, ruský nebo španělský jazyk.

4.1.4.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících ve vyučovacím předmětu Matematika.

4.1.4.3 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je realizován ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie. Do tohoto předmětu je rovněž integrován vzdělávací obsah tématických okruhů Konstruování a design a Využití digitálních technologií ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce vzhledem k úzkému sepětí moderních informačních a komunikačních technologií se zmíněnými okruhy.

4.1.4.4 Člověk a společnost

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Dějepis a Výchova k občanství je realizován ve všech ročnících ve vyučovacích předmětech Dějepis a Občanská výchova. Do předmětu Občanská výchova je rovněž integrován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a tématického okruhu Svět práce, protože očekávané výstupy i učivo v těchto oborech velmi úzce souvisí a často se prolínají s očekávanými výstupy a učivem oboru Výchova k občanství.

4.1.4.5 Člověk a příroda

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis je realizován ve vyučovacích předmětech Fyzika, Chemie, Biologie a Zeměpis.

4.1.4.6 Umění a kultura

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Hudební výchova a Výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících ve vyučovacích předmětech Hudební výchova a Výtvarná výchova.

4.1.4.7 Člověk a zdraví

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova je realizován ve všech ročnících ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova, jehož hodinová dotace činí v každém ročníku 2 hodiny týdně. V hodinách Tělesné výchovy jsou také využívány prvky Zdravotní tělesné výchovy a to preventivně pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je vzhledem k provázanosti očekávaných výstupů i učiva integrován do vyučovacích předmětů Biologie (1 hodina) a Občanská výchova (2 hodiny).

Součástí realizace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je také beseda o poruchách příjmu potravy pro žáky kvarty.

Tématický okruh Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je mimo klasickou výuku ve vyučovacích hodinách realizován v rámci jednodenních praktických cvičení v přírodě a jako součást lyžařského výcvikového kurzu, které jsou pevnou součástí ŠVP. Cílem této součásti vzdělávání je seznámit žáky se zásadami první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému a naučit je pohotově a správně reagovat v situacích obecného ohrožení. Aktivity při cvičeních v přírodě a lyžařském kurzu jsou zaměřeny především na osvojování praktických dovedností.

4.1.4.8 Člověk a svět práce

Ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce škola realizuje tématické okruhy Svět práce, Konstruování a design a Využití digitálních technologií. Tématický okruh Svět práce je integrován do vyučovacích předmětů Občanská výchova a je realizován v celkové hodinové dotaci 1 hodina. Tématické okruhy Konstruování a design a Využití digitálních technologií jsou integrovány do vyučovacích předmětů Informační a komunikační technologie. Okruh Konstruování a design je realizován v 1. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina. Okruh Využití digitálních technologií je realizován ve 2. a 3. ročníku s celkovou dotací 1 hodina (0,5 hodiny v každém ročníku).

4.2 Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

4.2.1 Tabulace učebního plánu

Tabulka 7 Tabulace učebního plánu - vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem hodin
	kvinta	sexta	septima	oktáva	
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16
Anglický jazyk	3	3	4	5	15
Další cizí jazyk	3	3	4	4	14
Matematika	4	4	3	4	15
Informační a komunikační technologie	2	2	-	-	4
Dějepis	2	3	2	-	7
Základy společenských věd	2	2	2	3	9
Fyzika	2	2	3	-	7
Chemie	2	3	2	-	7
Biologie	3	2	2	-	7
Zeměpis	3	2	-	-	5
Hudební výchova/Výtvarná výchova	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelný předmět 1	-	-	2	4	6
Volitelný předmět 2	-	-	2	4	6
Volitelný předmět 3	-	-	2	-	2
Celkem hodin týdně	34	34	34	30	132

4.2.2 Integrace vzdělávacích oborů ve vyučovacích předmětech

Tabulka 8 Integrace vzdělávacích oborů ve vyučovacích předmětech - vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

Předmět	Vzdělávací oblast - obor	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem hodin
		kvinta	sexta	septima	oktáva	
ZSV	Člověk a zdraví - VZ	0,75	0,25	0,25	0,25	1,5
	Člověk a svět práce	0,25	1,00	0,75	-	2,0
Bi	Člověk a zdraví - VZ	-	-	0,50	-	0,5
Ch	Člověk a zdraví - VZ	0,25	-	0,25	-	0,5
Souhrn	Člověk a zdraví - VZ	1,00	0,25	1,00	0,25	2,5
	Člověk a svět práce	0,25	1,00	0,75	-	2,0

Použité zkratky:

ZSV - základy společenských věd

Bi - biologie

Ch - chemie ICT - informační a komunikační technologie

VZ - výchova ke zdraví

4.2.3 Poznámky k učebnímu plánu

4.2.3.1 Další cizí jazyk

Nabídka jazyků: německý jazyk, francouzský jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk. Třída se dělí na skupiny. Skupiny žáků budou vytvářeny v závislosti na zájmu žáků o jednotlivé jazyky s ohledem na ekonomické možnosti školy.

4.2.3.2 Využití disponibilní časové dotace

Disponibilní časová dotace je využita

- k posílení časové dotace předmětů, resp. vzdělávacích oblastí, které považujeme za nezbytné pro přípravu k dalšímu studiu na vysokých školách i pro uplatnění v praktickém životě,
- k realizaci průřezových témat integrovaných v jednotlivých vyučovacích předmětech,
- k realizaci zadávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví - oba integrovány do jiných předmětů,
- k posílení časové dotace volitelných předmětů, které tak umožňují větší individuální profilaci žáků

4.2.3.3 Volitelné vzdělávací aktivity

Volitelné vzdělávací aktivity jsou realizovány prostřednictvím nabídky volitelných předmětů, které rozvíjejí klíčové kompetence a prohlubují a funkčně rozvíjejí vzdělávací obsah předmětů v ŠVP. Volitelné vzdělávací aktivity také umožňují individuální profilaci žáků podle jejich vlastních zájmů a potřeb.

V septimě osmiletého, resp. ve 3. ročníku čtyřletého, gymnázia si žáci volí předmět s dotací 2 hodiny z nabídky:

- Latinský jazyk
- Deskriptivní geometrie
- Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU
- Praktikum z chemie
- Praktikum z biologie
- Praktikum z fyziky

V septimě, resp. ve 3. ročníku čtyřletého gymnázia, a v oktávě, resp. ve 4. ročníku čtyřletého gymnázia žáci podle své volby absolvují dva dvouleté semináře, které jsou zaměřeny na výrazné rozšíření a prohloubení vědomostí a dovedností získaných v povinných vyučovacích předmětech. Vzdělávací obsah těchto seminářů je vytvářen tak, aby byli žáci kvalitně připraveni především k dalšímu studiu na vysokých školách. Dvojici seminářů si žáci volí z nabídky:

- Seminář z českého jazyka a literatury
- Seminář z anglického jazyka
- Seminář z německého jazyka
- Seminář z francouzského jazyka
- Seminář z matematiky
- Seminář ze základů společenských věd
- Seminář z dějepisu
- Seminář z fyziky
- Seminář z chemie
- Seminář z biologie
- Seminář ze zeměpisu
- Seminář z informatiky
- Seminář z výtvarné výchovy

Každý ze seminářů má hodinovou dotaci 2 hodiny v septimě, resp. ve 3. ročníku čtyřletého gymnázia, a 4 hodiny v oktávě, resp. ve 4. ročníku čtyřletého gymnázia.

4.2.3.4 Nepovinné vzdělávací aktivity

K rozvíjení individuální zájmů, potřeb a schopností žáků realizuje škola také nepovinné vzdělávací aktivity formou kroužků, nepovinných sportovních kurzů, poznávacích zájezdů, exkurzí atd. Tyto aktivity nejsou zahrnuty ve výše uvedeném učebním plánu a jsou uskutečňovány v závislosti na zájmu žáků a na finančních možnostech školy v daném školním roce. Mezi nabízené aktivity patří zejména (kroužek robotiky, sportovní hry, jazykové kroužky, přírodovědné kroužky, divadelní kroužek, pěvecký sbor, vodácký kurz, nepovinný lyžařský kurz, zahraniční jazykové a poznávací zájezdy, ...)

4.2.4 Poznámky ke vzdělávacím oblastem

4.2.4.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je v plném rozsahu realizován ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura. Vzdělávací obsah vycházející ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk je realizován ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je realizován podle zájmu žáků ve vyučovacím předmětu německý, francouzský, ruský nebo španělský jazyk."

4.2.4.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je v plném rozsahu realizován ve všech ročnících ve vyučovacím předmětu Matematika.

4.2.4.3 Informatika a informační a komunikační technologie

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie je v plném rozsahu realizován ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie.

4.2.4.4 Člověk a společnost

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Dějepis a Občanský a společensko-vědní základ je v plném rozsahu realizován ve všech ročnících ve vyučovacích předmětech Dějepis a Základy společenských věd. Do předmětu Základy společenských věd je rovněž integrován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, protože jejich očekávané výstupy i učivo velmi úzce souvisí a často se prolínají s očekávanými výstupy a učivem oboru Občanský a společensko-vědní základ.

4.2.4.5 Člověk a příroda

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie a Biologie je v plném rozsahu realizován ve vyučovacích předmětech Fyzika, Chemie a Biologie. V předmětu Zeměpis je integrován vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Geografie a Geologie.

4.2.4.6 Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je v plném rozsahu integrován do vyučovacích předmětů Základy společenských věd a je realizován v celkové hodinové dotaci 2 hodiny.

4.2.4.7 Umění a kultura

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Hudební výchova a Výtvarná výchova je realizován ve vyučovacích předmětech Hudební výchova a Výtvarná výchova. Žáci si volí jeden z nabízených vyučovacích předmětů, ve kterém si osvojí v plném rozsahu vzdělávací obsah alespoň jednoho z oborů, včetně obsahu integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

4.2.4.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova je v plném rozsahu realizován ve všech ročnících ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova, jehož hodinová dotace činí v každém ročníku 2 hodiny týdně. V hodinách Tělesné výchovy jsou také využívány prvky zdravotní tělesné výchovy a to preventivně pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je vzhledem k provázanosti očekávaných výstupů i učiva integrován do vyučovacích předmětů Základy společenských věd (1,5 hodiny), Biologie (0,5 hodiny) a Chemie (0,5 hodiny).

Realizace některých tematických okruhů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je doplněna o besedy, které jsou pevně začleněny pro každý školní rok v plánu činnosti školy. Jedná se o tyto pravidelné besedy:

- Poruchy příjmu potravy – kvinta/1. ročník
- Prevence kriminality mládeže, sexuálně motivovaná kriminalita, skryté formy individuálního násilí a zneužívání a prevence užívání návykových látek – sexta/2. ročník
- Zvládání stresu – septima/3. ročník, oktáva/4. ročník

Tematický okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je mimo klasickou výuku ve vyučovacích hodinách realizován v rámci jednodenních praktických cvičení v přírodě a jako součást lyžařského výcvikového kurzu a sportovního kurzu, které jsou pevnou součástí ŠVP. Cílem této součásti vzdělávání je seznámit žáky se zásadami první pomoci a fungováním jednotného

záchranného systému a naučit je pohotově a správně reagovat v situacích obecného ohrožení. Aktivita při cvičeních v přírodě a lyžařských a sportovních kurzech jsou zaměřeny především na osvojování praktických dovedností.

---

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Nižší stupeň osmiletého gymnázia

5.1.1 Český jazyk a literatura

5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura v RVP ZV. Jádrem vyučování českému jazyku je cílevědomé pěstování jazykových a stylizačních dovedností a návyků, opírající se o nezbytné stylizační poznatky a obecnější poznání systému jazyka a literatury.

Předmět Český jazyk a literatura úzce spolupracuje s celou řadou dalších vyučovacích předmětů, s jejichž náplní obsahově souvisí. Jedná se o tyto předměty:

- dějepis
- cizí jazyky
- hudební a výtvarná výchova
- občanská výchova
- informační a komunikační technologie

Do obsahu českého jazyka literatury jsou na nižším gymnáziu vřazena tato průřezová témata:

- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

5.1.1.2 Časové a organizační vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	4
Sekunda :	4
Tercie :	4
Kvarta :	5

5.1.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků NG směřují učitelé prostřednictvím realizace následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

- učitel používá metody frontální, skupinové, individuální výuky
- zadává žákům referáty, podněcuje diskuse
- motivuje žáky k aktivnímu využívání různých zdrojů informací

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k samostatné četbě, písemnému i ústnímu formulování vlastních čtenářských zážitků a postřehů
- umožňuje a podporuje prezentaci vlastní práce žáka, jeho dovedností (např. dramatický přednes, mluvnická a umělecká vystoupení, účast v soutěžích apod.)
- rozvíjí schopnost žáků ve škole i doma samostatně pracovat na řešení zadaného úkolu s využitím různých zdrojů informací

Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, využívat k tomu informací a zkušeností získaných samostatnou četbou, aktivní práci s dalšími informačními zdroji
- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k porozumění různým typům textů a záznamů a jiným komunikačním a informačním prostředkům, schopnost reagovat na dané informace a tvořivě je využívat ke svému rozvoji, k aktivnímu zapojení do společenského dění
- vede žáky k dodržování zásad komunikace a pravidel dialogu, k aktivnímu zapojení se do diskusí

Kompetence sociální a personální

- učitel žáky motivuje ke spolupráci ve skupině, k pochopení potřeby spolupráce s druhými na řešení problému
- učí je poznávat a přijímat nové role v pracovní činnosti (např. vedení diskuse, účast na besedě, příprava dne otevřených dveří apod.), rozvíjí schopnost žáků hodnotit vlastní práci, práci spolužáka nebo skupiny, předávat vlastní zkušenosti a poznatky, respektovat zkušenosti a názory jiných a poučit se z nich

Kompetence občanské

- učitel učí žáky respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevat pozitivní postoj k uměleckým dílům, především literárním, projevat smysl pro kulturu a tvořivost a aktivně se zapojovat do kulturního dění (besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí i vystupování na nich apod.)
- vede je k respektování přesvědčení druhých lidí, k úctě k nim (např. v diskusích), k pochopení nutnosti dodržování základních principů společenských a právních norem (např. pomocí rozborů literárních děl)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáka k tomu, aby využíval znalosti a zkušenosti získané četbou a dalšími pracovními aktivitami souvisejícími se vzděláváním v českém jazyce v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost s ohledem k respektování nadosobních požadavků moderní společnosti

Tabulka 9a Český jazyk – prima

ČESKÝ JAZYK – PRIMA				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
A. Komunikační a slohová výchova				<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV10, OSV11</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG3</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV2, MUV4</p>
Výcvik v mluvených projevech	<ul style="list-style-type: none"> — Odlišuje spisovný a nespisovný projev — Zapojuje se do diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> — Zásady spisovné výslovnosti — Zvuková podoba české věty I (opakování o hláskách, zvuková stránka slova a věty) 		
Slohová výchova - vybrané útvary	<ul style="list-style-type: none"> — Využívá základy studijního čtení- vyhledá klíčová slova, formuluje základní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výřah z přečteného textu — Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel — Využívá dosud získaných poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a sobních zájmů — Vzhledem ke komunikačnímu záměru svého projevu zvažuje výběr jazykových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> — Poznámky, výpisky, osnova — Vypravování — Útvary oznamovací I (dopis, pozvánka, omluvenka, oznámení, inzerát, telefonický rozhovor) — Popis (jednoduchý statický, popis pracovního postupu) 		
B. Jazyková výchova				<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV10, OSV11</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV2, MUV4</p>
Úvod do jazykovědy	<ul style="list-style-type: none"> — Spisovně vyslovuje česká slova — Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> — Jazykověda a její složky — Rozvrstvení národního jazyka (spisovný jazyk psaný i mluvený, obecná čeština, dialekty) 		
Pravopis - jazykové příručky a jejich význam pro praxi	<ul style="list-style-type: none"> — Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost a se Stručnou mluvnicí českou — V písemném projevu zvládá pravopis fonologický, morfologický, lexikální 	<ul style="list-style-type: none"> — Základní jazykové příručky a jejich používání — Pravopis fonologický, morfologický, lexikální 		
Tvarosloví I	<ul style="list-style-type: none"> — Správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří jejich spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> — Podstatná jména (konkrétní, abstraktní; pomozná, hromadná, látková; obecná, vlastní; psaní počátečních velkých písmen; některé odehytky od pravidel skloňování) — Přídavná jména (druhy; tvoření tvarů přídavných jmen; stupňování; skloňování; jmenné tvary) — Zájmena (druhy; zájmenné skloňování) — Číslovky (druhy; skloňování) — Slovesa I (mluvnické kategorie sloves; slovesný způsob) 		

Tabulka 9b Český jazyk – prima

<p>Skladba</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rozlišuje základní a rozvíjející větné členy, nahradí větný člen větou vedlejší — Zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché a v jednoduchém souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> — Učivo o větě jednoduché a souvětí (shoda přísudku s podmětem, rozvíjející větné členy, tvoření jednoduchých souvětí, interpunkce v souvětí, řeč přímá a nepřímá) 	
<p>C. Literární výchova</p>			<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG3</p>
<p>Epika a vybrané epické žánry</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uceleně reprodukuje přečtený text — Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy filmového nebo divadelního představení a názory na umělecké dílo — Rozlišuje epiku, lyriku a drama, pohádku, bajku, pověst, báji, baladu, romanci, uvede jejich významné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> — Epika (veršovaná, psaná prózou; děj, prostředí děje, motivy; vypravování ve 3. a 1. osobě; řeč postav a autora) — Pohádka (druhy pohádek, čeští i světoví pohádkáři) — Bajka (veršovaná i v próze, moderní bajky) — Pověst a báje (regionální, národní – české i vybrané světové) 	<p>Mezipředmětové vztahy – D</p>
<p>Jazyk a výstavba básně</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Využívá základní literární terminologii při práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> — Verš, strofa, rým — Základní lyrické a lyricko-epické žánry 	
<p>Příběhy o dětech a pro děti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Formuluje ústně i písemně dojmy z četby 	<ul style="list-style-type: none"> — Dobrodružný román v proměnách času, fantasy literatura 	
<p>Jak se dělá divadlo film</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rozpoznává základní rysy stylu 	<ul style="list-style-type: none"> — Drama, dějství, inscenace, scénář, režisér 	

Tabulka 10a Český jazyk a literatura – sekunda

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
A. Komunkační a slohová výchova			PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV10, OSV11 PT: Multikulturní výchova TO: MUV2
Výcvik v mluvených projevech	<ul style="list-style-type: none"> — Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci — V mluveném projevu připraveně i improvizovaně vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> — Neverbální komunikace v běžném společenském styku — Kultivované vyjadřování vlastních prožitků — Zvuková podoba věty II (práce s pauzou, rytmus, větný přízvuk, řečnické styly) 	
Slohová výchova – vybrané útvary	<ul style="list-style-type: none"> — Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> — Popis uměleckého díla — Charakteristika osoby, literární postavy — Vyprávění s popisem — Útvary oznamovací II (stížnost, žádost, objednávka, telegram, tiskopis, životopis) 	
B. Jazyková výchova			PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV9
Úvod do jazykovědy	<ul style="list-style-type: none"> — Uvědomuje si specifika zvukové podoby jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> — Fonetologie (hlásky a jejich rozdělení, spodoba znělosti, slova neslabičná) 	
Tvarosloví II	<ul style="list-style-type: none"> — Správně třídí slovní druhy — V písemném projevu zvládá pravopis morfoloický 	<ul style="list-style-type: none"> — Neohebné slovní druhy — Slovesa II (slovesný rod) — <i>iy</i> v koncovkách podstatných a přídavných jmen 	
Skladba	<ul style="list-style-type: none"> — Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí — Využívá poznatků o stavbě věty a souvětí při opravě slohových nedostatků i při tvorbě vlastního písemného projevu — Zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché a v jednoduchém souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> — Věty podle postoje mluvčího — Věty jednočlenné a dvoječlenné — Větné členy (holé, rozvíte, několikanásobné) — Podmět (nevyjádřený, všeobecný; vedlejší věta podmětňá) — Přísudek (slovesný, jmenový se sponou; vedlejší věta přísudková) — Předmět (vedlejší věta předmětňá) — Přísložené určení (základní druhy; vedlejší věta přísložená) — Přívlástek (shodný a neshodný; vedlejší věta přívlástková, přístavek) — Doplňk (vedlejší věta doplňková) — <i>iy</i> ve shodě Př s Po 	
Nauka o tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> — V písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný — Rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby a zásady tvoření českých slov 	<ul style="list-style-type: none"> — Kořen, knen, přípona, předpona, koncovka — Tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) — Jména přechýlená 	
Nauka o slovní zásobě	<ul style="list-style-type: none"> — Porovnává věcné významy slov 	<ul style="list-style-type: none"> — Slovo a sousloví — Jádro slovní zásoby — Synonyma, homonyma, antonyma, slova mnohoznačná — Odborné názvy 	

Tabulka 10b Český jazyk a literatura – sekunda

C. Literární výchova			<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV4, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p> <p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO2</p>
Literatura a skutečnost - fikce a realita	<ul style="list-style-type: none"> — Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> — Lidová slovesnost — Příběhy z dávných dob (letopisy, legendy, kroniky) 	Mezipředmětové vztahy - D
Náš země, naše planeta	<ul style="list-style-type: none"> — Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> — Česká země a planeta Země jako téma literární, filmové, dramatické 	Mezipředmětové vztahy - Z
Epické žánry v tvorbě vybraných autorů	<ul style="list-style-type: none"> — Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> — Povídka, novela, druhy románů — Významní prozaikové čeští i světoví 	
Čemu se básně říká	<ul style="list-style-type: none"> — Využívá základní literární terminologii při práci s textem — Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> — Poezie v proměňácích času 	

Tabulka 11a Český jazyk a literatura – tercie

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
A. Komunikační a slohová výchova			PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV10, OSV11 PT: Multikulturální výchova TO: MUV2
Výcvik v mluvených projevech	<ul style="list-style-type: none"> — Odlišuje v čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení — Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj — Řídí diskusi a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> — Manipulativní komunikace (asertivní vědomí, vyhledávání argumentů a jejich vyvrácení, tolerance) 	
Slohová výchova - vybrané tvary	<ul style="list-style-type: none"> — Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje základní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výňah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát — Využívá poznatek o jazyce k vlastní tvůrčivé práci 	<ul style="list-style-type: none"> — Práce s odborným textem — Jednoduchý výklad — Charakteristika literární postavy — Slohotvorní činitelé — Subjektivně zabarvený popis I — Úvaha 	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV10, OSV11
Skladba	<ul style="list-style-type: none"> — V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozšíření učiva o větných členech — Podřadné souvětí — Souřadné souvětí — Složitě souvětí I 	
Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> — V písemném projevu zvládá pravopis fonologický a lexikální 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>i/y</i> v koncovkách ohebných slov, předpony <i>s/z/vz</i> a předložky <i>s/z</i>, skupina <i>bě/bje, pě, vě/vje, mě/lmně</i> 	
Nauka o slovní zásobě	<ul style="list-style-type: none"> — Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova — Rozlišuje a překládá z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby — Rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách 	<ul style="list-style-type: none"> — Přejímání slov z cizích jazyků – zásady psaní i výslovnosti — Slova mezinárodní — Frazeologie — Jazykové centrum a periférie, obecná čeština 	
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> — Tvoří spisovné tvary slov a vědomě je užívá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> — Nepravdivelné skloňování substantiv — Slovesa III (vid, třída, vzor) 	
C. Literární výchova			PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8 PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2 PT: Multikulturální výchova TO: MUV2, MUV4

Tabulka 11b Český jazyk a literatura – tercie

<p>Kapitoly z literární historie české a světové literatury - druhy, žánry, směry, osobnosti I</p>	<p>— Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře — Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla — Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci</p>	<p>— Počátky evropské a mimoevropské literatury — Počátky literatury na našem území (od staroslověnského písemnictví po literaturu doby husitské) — Evropská renesance — Český humanismus a baroko, osvětenství — Evropský a český romantismus — Literární druhy a žánry (drama, dobrodružná literatura, cestopisy)</p>	
--	--	--	--

Tabulka 12a Český jazyk a literatura – kvarta

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
A. Komunikační a slohová výchova			<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3, OSV4, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV9, OSV10, OSV11</p> <p>PT: Mediální výchova TO: MEV1, MEV2, MEV3, MEV4, MEV5, MEV6, MEV7</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1, MUV2, MUV4, MUV5</p> <p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO1</p>
Kultura mluvených i psaných projevů ve sdělovacích prostředcích	<ul style="list-style-type: none"> — Ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji — Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> — Funkční styly — Publicistika — Úvahový postup v publicistice (komentář, sloupek apod.) — Fejeton 	
Slohová výchova - vybrané útvary uměleckého stylu	<ul style="list-style-type: none"> — Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování — Využívá poznatek o stylistice k vlastní tvůrčivé práci 	<ul style="list-style-type: none"> — Autorské vypravování — Subjektivně zbarvený popis II 	
B. Jazyková výchova			<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV5, OSV6, OSV8</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV4</p>
Původ a základy vývoje češtiny	<ul style="list-style-type: none"> — Na příkladech z textu prokáže přehled o proměnách českého jazyka a jeho slovní zásoby v čase 	<ul style="list-style-type: none"> — Nástin vývoje českého jazyka — Slovanské jazyky — Jazyková kultura 	
Nauka o slovní zásobě	<ul style="list-style-type: none"> — Na příkladech z textu prokáže přehled o proměnách českého jazyka a jeho slovní zásoby v čase — Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> — Etymologie — Neologismy, archaismy, slangové výrazy, slova citově zbarvená 	
Skladba	<ul style="list-style-type: none"> — V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický 	<ul style="list-style-type: none"> — Samostatný větný člen, vsuvka, věta neúplná, vysiřnutí z větné vazby — Složitě souvětí II — Řeč nevlastní přímá a polopřímá 	
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> — Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> — Sklonování jmen cizího původu — Přechodníky — Vývojové tendence současného tvarosloví 	
C. Literární výchova			<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG3</p>

Tabulka 12b Český jazyk a literatura – kvarta

<p>Kapitoly z literární historie české a světové literatury - druhy, žánry, směry, osobnosti II</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře — Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci — Rozpozná základní rysy individuálního stylu autora — Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie — Rozlišuje hodnotnou a konzumní literaturu, filmovou i televizní produkci 	<ul style="list-style-type: none"> — Realistická literatura 19. století — Nové básnické směry (symbolismus, impresionismus, dadaismus, poetismus, surrealismus) — Z prózy a poezie 20. století — Současná česká literatura dle výběru vyučujícího — Závěrečné shrnutí literárněhistorických poznatků 	
<p>Televizní a filmová tvorba</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rozlišuje hodnotnou a konzumní literaturu, filmovou i televizní produkci 	<ul style="list-style-type: none"> — Adaptace, seriály, pokleslá tvorba 	
<p>Informatika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> — Vydavatelství, knihovny, literární časopisy, encyklopedie 	

5.1.2 Anglický jazyk

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Anglický jazyk. Vyučuje se od primy. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky:

- žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání).
- žák komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech.
- žák popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Cíle:

- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury v anglicky mluvících zemích, vyhledání nejdůležitějších informací o těchto zemích a práce s nimi
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

Do vzdělávacího obsahu předmětu Anglický jazyk jsou integrována průřezová témata (PT), která jsou realizována v průběhu základního vzdělávání :

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova

5.1.2.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	4
Sekunda :	4
Tercie :	3
Kvarta :	3

5.1.2.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky. Běžná školní třída se dělí na skupiny, s maximálním počtem 16 žáků. Toto dělení umožňuje vytvořit lepší podmínky pro každého žáka, je předpokladem pro kvalitnější a efektivnější výuku. Výuka se realizuje v jazykových učebnách, případně v kmenových třídách a v učebnách vybavených počítači.

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty
- olympiády
- příležitostní akce

5.1.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích nebo ve skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Učitel :

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Učitel :

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Tabulka 13 Anglický jazyk – prima

ANGLICKÝ JAZYK – PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	— rozumí přiměřenému mluvenému projevu našich i rodilých mluvčích na běžné téma. Mluvený projev je přednesen pomalu, zřetelně a spisovně	<p><i>Fonetika</i> Intonace anglické věty, výslovnost jednotlivých hlásek a slov.</p> <p><i>Pravopis</i> porovnání zvukové a písemné podoby anglického jazyka, velká písmena.</p> <p><i>Mluvnice</i> přítomný čas prostý a průběhový, přivlastňovací zájmena, určitý a neurčitý člen (základní informace), množné číslo podstatných jmen, způsobová slovesa must, can; vazba there is/are, some/any, vyjadřování dějů v budoucnosti zájmena ukazovací, přivlastňovací nesamostatná; zájmena osobní samostatná; předložky a příslovce množství a místa číselky základní 1-100 Otázky, záporny v přítomném čase prostém a průběhovém.</p> <p><i>Slovní zásoba a témata</i> rodina a přátelé, moje oblíbená hudební skupina, dům, škola, město, popis osob, zvířata, jednoduchý popis vesnice, města, osoby, bydliště, dopravní prostředky.</p> <p><i>Tematické okruhy</i> můj domov, mé město, školní předměty, rozvrh hodin.</p> <p><i>Komunikační situace</i> pozdravy, představení se, souhlas, nesouhlas, požádání o zboží v obchodě (oblečení, potraviny).</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj a schopnosti poznávání TO: Seberegulace a sebepojetí TO: Kreativita TO: Komunikace</p>
	— rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat — rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		
Čtení s porozuměním	— čte nahlas a foneticky správně přiměřené jednoduché texty		
	— orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky		
Mluvení	— jednoduše popíše své okolí		
Psaní	— písemně formuluje otázky a odpovídi na ně		
Interaktivní dovednosti	— umí se omluvit, vyjádřit souhlas/nesouhlas		
	— umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti		

Tabulka 14 Anglický jazyk – sekunda

ANGLICKÝ JAZYK – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma — rozliší jednotlivé mluvě — rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, která se týká osvojených témat 	<p><i>Fonetika, pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování návyků správné výslovnosti a pravopisu. <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — postavní jména – nepravidelné tvoření množného čísla, vyjadřování množství u počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen; číslovky základní 100-1000; řadové číslovky, předložkové vazby, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas. <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — škola, rodina, zdraví, nemoci, fakta o sobě, jednoduchý recept, pozvání, krátký životopis, napsání stručného dopisu a pohlednice, popis lidí, charakteristika a oblečení, popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu, popis města a instrukce k určení směru, školní rozvrh, kalendářní rok (svátky), roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — žádání a poskytování osobních informací, srovnávání, jednoduchá konverzace o počasí. 	<p><i>PT: Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p><i>TO: Rozvoj schopnosti poznávání</i></p> <p><i>TO: Seberegulace a seboorganizace</i></p> <p><i>TO: Kreativita</i></p> <p><i>TO: Komunikace</i></p>
	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> — čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty, vyhledá potřebnou informaci a porozumí jí — využívá slovníky — rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — umí jednoduše vyjádřit svůj názor — umí přednést krátkou zprávu či sdělení — vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích — poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu — tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob — zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 		
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> — napíše kratší, jednoduše členěný text, týkající se okruhu jeho zájmů — umí napsat stručný osobní dopis 		
Řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — v komunikaci využívá jednoduchý jazyk 		

Tabulka 15 Anglický jazyk – tercie

ANGLICKÝ JAZYK – TERCIE		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout 	<p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — přítomný, minulý a budoucí čas vztáhná zájmena/věty, rozkazovací způsob, předpřítomný čas na pozadí minulého času prostého, modální slovesa, předložky místa a času, trpný rod (budoucí, přítomný a minulý), nepravdělná slovesa. — <i>Slovní zásoba a témata</i> — eating, volný čas, povolání, nakupy, příroda, počasí, realie, lidské tělo — <i>Komunikační situace</i> — zjišťování informací, vyjádření návrhu, požádání o zboží, vyjádření spokojenosti/nespokojenosti, litosti, rozkaz, vyžadování souhlasu/nesouhlasu. — <i>Fonetika</i> — zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky — vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech — rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — poměrně plynule zvládne krátké, jednoduché vyprávění nebo popis na témata z oblasti svého zájmu — mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech — vypráví jednoduchý příběh či událost: popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> — sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy — vyplní běžný formulář a dotazník 	
Řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. — umí vyjadřovat jednoduché obraty vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu... — začne a uzavře jednoduchý osobní rozhovor na běžná témata — používá dvojjazyčný slovník 	
		<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání TO: Seberegulace a sebezorganizace TO: Kreativita TO: Komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Evropa a svět nás zajímá TO: Objevujeme Evropu a svět</p>

Tabulka 16 Anglický jazyk – kvarta

ANGLICKÝ JAZYK – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí jednoduché a zřetelné vyslované promluvě a konverzaci — rozumí monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu 	<p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový, kondicionál, tázací dovětky, podmínekové věty, předpřítomný čas (otázky, záporny, oznamovací věty, předložky since, for), vyjadřování modalit pomocí sloves can, have to, must, needn't, předložkové vazby, vyjadřování plánované budoucnosti pomocí gong to, vyjadřování možnosti v budoucnosti, trpný rod, desetinná čísla — rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — u lékaře, části těla, předpověď počasí, svátky, matematické termíny, číselky, procenta, popis předmětů (váha, materiál), Londýn, jeho památky a historie, doprava, denní tisk, cestování, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a náladu, stravovací návyky, příroda a město, nákupy a móda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, společenost a její problémy, povolání, moderní technologie a média, cestování — rozvíjení dostatečující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probraným tematickým okruhům a komunikačním situacím: práce se slovníkem 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a seberealizace, Kreativita, Poznávání lidí</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: Multikulturalita, Kulturní diference</p> <p>INT: Světové jazyky – jejich původ, cizí slova v češtině, krajové varianty angličtiny</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Práce v realizačním týmu</p>
	Čtení s porozuměním		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace — srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný text se slovní zásobou na běžné téma 		
Pisání	<ul style="list-style-type: none"> — písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty — vyplní běžný formulář a dotazník, vyplní základní údaje o sobě — napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat — reaguje na jednoduché písemné sdělení 		
Řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace — formuluje otázky a reaguje na ně — jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích — vyžádá si jednoduchou informaci 		

5.1.3 Německý jazyk

5.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Německý jazyk se realizuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Výuka je zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Jednotlivé výstupy vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a deskriptorů pro příslušné úrovně, přičemž v prvních dvou ročnících směřuje výuka německého jazyka k dosažení úrovně A 1 a poskytuje jazykový základ pro dorozumění a komunikaci v rámci Evropy a světa. Ve výuce německého jazyka jsou upřednostňovány metody kooperativního učení, skupinové a projektové práce, ale i samostatná práce, která využívá individuální přístup jednotlivých žáků při činnostech. Důležitou roli ve výuce německého jazyka hrají také mezipředmětové vztahy, učivo zahrnuje mimo jiné tematické okruhy ze zeměpisu, občanské výchovy, hudební a výtvarné výchovy, využívá se také návaznosti na český a anglický jazyk, matematiku a informatiku. Pro výuku jsou k dispozici učebny vybavené didaktickou technikou – přehrávač CD, video, zadní projektor, v jedné učebně interaktivní tabule. Výuku doplňují reciproční návštěvy partnerského gymnázia v Marktbreitu, které rovněž umožňuje našim žákům studijní pobyty na tamějším gymnáziu. Kromě toho organizujeme pro studenty poznávací zájezdy do Německa či předvánoční Vídně.

5.1.3.2 Časové vymezení předmětu

Na výuku jsou žáci ve všech hodinách rozděleni do skupin. S výukou volitelného předmětu německý jazyk se začíná ve 3. ročníku s následující časovou dotací:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Tercie :	3
Kvarta :	3

5.1.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k aktivní účasti na rozhovoru, k sebevědomému, ale zároveň situaci adekvátnímu vyjadřování, učí je obhájit svůj názor a vhodně argumentovat
- vede žáky k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v německém jazyce.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k aktivní a systematické práci při osvojování slovní zásoby i gramatického systému, k chápání učiva ve vztazích
- vede žáky k práci s různými zdroji informací – slovníky, časopisy, internet
- vede žáky k uvědomělé práci s chybou – ne jako nedostatkem, ale jako krokem ke zlepšení.

Kompetence pracovní

Učitel :

- vede žáky k práci s různými zdroji informací – slovníky, časopisy, internet
- vede žáky k účelnému využití vědomostí a dovedností v jiných vzdělávacích oblastech při učení se cizímu jazyku (počítač, práce s mapou)
- vede žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů – individuálních i při práci ve skupině, k rozlišování a respektování rolí při skupinové práci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k diskusi na dané téma, k respektování názoru druhých.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly – jednoduché jazykové projekty podle zadání v učebnicích i jiné projekty doplňující učivo

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k uvědomění vlastních tradic a respektování tradic jiných národů.
- vede je také k toleranci odlišností (individuálních, rasových, náboženských).

Tabulka 17 Německý jazyk – tercie

NĚMECKÝ JAZYK – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje — rozumí jednoduchým a používaným instrukcím týkajícími se výuky — rozumí základním informacím v poslech. textu, které se týkají každodenních témat 	<p><i>Fonetika, pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — abeceda, správná výslovnost hlásek — suprasegmentální jevy (slovní a větný přízvuk, intonace) — zvláštnosti německého pravopisu — hlavní rozdíly mezi němčinou a češtinou — slovo – základní rozdíly mezi mluvenou a psanou podobou, <p><i>Gramatika, tvaroslovi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — podstatná jména (člen, množné číslo) — přídavná jména a příslovce jako součást sponově-jmenného přísudku, — zájmena osobní, přivlastňovací a tázací (podle učebnice) — číslovky základní (1-1000) — číslovky řadové v pevných spojeních podle učebnice — slovesa – časování v přítomném čase (pravdělná a některá frekventovaná slovesa nepravidelná a modální) <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — větu jednoduchá – oznamovací, tázací — pasivní věty s neurčitým podmětem man, vazba es gibt — zápor nicht <p><i>Slovní zásoba a tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rodina, přátelé — volný čas (koníčky) — činnosti v každodenním životě, domácnost, jídlo, pití, nakupování — dny v týdnu — barvy — místo, kde žijí, popis bytu — zvířata <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — pozdravy, rozloučení — představení (řekne základní informace o sobě a druhých) — získávání informací o druhých — telefonování — vyjádření souhlasu a nesouhlasu — jednoduchá omluva — pozvání a blahopřání — jednoduchý návrh — objednání jídla v restauraci — poděkování <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — německy mluvící země (úvodní informace) — stravování v Německu — bydlení v Německu 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Kreativita</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Multikulturalita</p>
Čtení s porozuměním:	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje rozdíly mezi grafickou a zvukovou podobou slova — správně vyslovuje, čte foneticky správně jednoduchý text složený ze známé slovní zásoby — rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů, vyhledává v textu odpověď na jednoduše formulovanou otázku — používá abecední slovník v učebních materiálech (učebnice, pracovní sešit) 		
Mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> — sdělí jednoduché informace za použití slovní zásoby z tematických okruhů podle učebnice — aktivně se účastní jednoduchého rozhovoru, reaguje adekvátně na dotazy a pokyny, týkající se jeho samotného, školy, volného času a rodiny. 		
Přesný projev	<ul style="list-style-type: none"> — osvojí si základní pravidla grafické podoby jazyka a aktivně je používá — vyplní jednoduchý dotazník — napíše jednoduchý text za použití známé slovní zásoby 		

Tabulka 18 Německý jazyk – kvarta

NĚMECKÝ JAZYK – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí sdělení v běžných situacích každodenního života a adekvátně na ně reaguje — rozumí krátkým a jednoduše formulovaným pokynům 	<p><i>Fonetika, pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování naučených jevů — výslovnost obtížnějších výrazů a slovních spojení — suprasegmentální jevy (slovní a větný přízvuk, intonace v emočně zabarvené jednoduché komunikaci) — složitější pravopisné jevy <p><i>Gramatika, tvarosloví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — podstatná jména (členy, skloňování), 2. p. vlastních jmen — zájmena osobní (4. pád) — další přivlastňovací a tážací zájmena (podle učebnice) — slovesa (další modální a nepravidelná slovesa s odlučitelnou předponou) — imperativ — časové a místní předložky v ustálených spojeních — infinitivní vazba s zu 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita TO: Poznávání lidí TO: Komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímá TO: Objevujeme Evropu a svět</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Mezilidské vztahy TO: Multikulturalita</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — čte plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby — u jednoduchých nových neznámých slov a slovních spojení odhaduje správnou výslovnost na základě již známých pravidel — rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů — dokáže najít v textu požadovanou informaci a odpověď na otázku — umí používat dvojjazyčný slovník 	<p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — větný rámec <p><i>Slovní zásoba a tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — denní režim a činnosti — stravování a zvyklosti — povolání — orientace ve městě — německy hovořící země – rozšiřující informace — nákupy, oblečení — doprava — počasí, lidské tělo <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — pozvání na party — přání, prosba — popis cesty ve městě — vlastnosti osob <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vlastní jména, města a země 	
Mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> — dokáže se zapojit do rozhovoru na známé téma a téma, týkajícího se jeho samotného, rodiny a školy — umí použít aktivně a gramaticky správně naučené struktury a obměňovat je — dokáže se zapojit do jednoduché a pečlivě vyslované konverzace dalších osob na známé téma — dokáže sdělit požadované informace — dokáže sdělit jednoduchým způsobem své pocity a názory — umí ústně reprodukovat obsah jednoduchého textu 		
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> — dokáže napsat jednoduchý text k probraným tematickým okruhům — napíše jednoduchý osobní dopis, e-mail — umí písemně reprodukovat obsah jednoduchého textu 		

5.1.4 Francouzský jazyk

5.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Francouzský jazyk. Vyučuje se od tercie.

Předpokládá se dosažení úrovně A1 (Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluvili partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci).

Cíle:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití v komunikaci v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty ve francouzském jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury ve francouzsky mluvících zemích, vyhledání nejdůležitějších informací o těchto zemích a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.4.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Tercie :	3
Kvarta :	3

5.1.4.3 Organizační vymezení předmětu

Vyučovací hodiny jsou vedeny jako skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, zpěv. Výuka se realizuje v jazykových učebnách, případně v kmenových třídách, v učebnách IVT. Třídy se dělí na skupiny v rámci ročníku.

5.1.4.4 Očekávané výstupy po tercii a kvartě při předpokládané dosažené úrovni A1

Poslech s porozuměním:

Žák:

- rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení:

Žák:

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním:

Žák:

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Psaní

Žák:

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo:

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (znalost pasivní), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5.1.4.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade vhodné otázky
- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Učitel:

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Tabulka 19 Francouzský jazyk – tercie

FRANCOUZSKÝ JAZYK – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák	Učivo:	(OPT. TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma, přednesenému pomalu, zřetelně a spisovně 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetika: rytmické členění francouzské výpovědi, slovní a větný přízvuk, vázání, intonace a melodie věty, artikulace samohlásek Mluvnice: stavba fr. věty, inverze, pořádek slov ve větě oznam., otázka, příř. čas sloves (průběžně osvojování sloves pravidelných a nepravidelných, sloves se změnami knenových hlásek), infinitiv, člen určitý a neurčitý, vynechávání členu, jedn. a mn. č. podstatných jmen; vlastní jména; stahování členu le, les s předložkami; rod a číslo příř. jmen, nepravidelnosti při tvoření ž. r. adjektiv osobní zájmena nesamostatná a samostatná, příviast. zájmena nesamost., ukazovací a tážací zájm. nesamostatná, číslovky základní 1–100 Pravopis: osvojení pravopisných návyků, funkční užívání pravopisných znamének (accent cédille, tréma, apostrophe, trait d'union) velká písmena, zkratky (průběžně) Konverzační témata: ma famille, notre école 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> Kreativita Komunikace <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním krátké, jednoduché texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě (viz učivo) 		
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> jednoduše popíše své okolí, svou rodinu 		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> umí vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvu, umí se představit 		

Tabulka 20 Francouzský jazyk - kvarta

FRANCOUZSKÝ JAZYK - KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák	Učivo:	(OPT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí známým každodenním výrazům, základním výrazům, frázám a větám — rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> — Mluvnice: slovesné opisy aller + inf. faire + inf. pour + inf. , osvojování dalších nepravid. sloves, zvláštnosti v časování sloves na –er, zvrátná slovesa, passé composé, futur simple, osobní zájmena nesamosostatná, v předmětu přímém a nepřímém, číslovky řadové — Slovní zásoba a tvoření slov : synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, pozdrav, poděkování, představování — Téma: rodina, domov, škola, volný čas, počasi, základní zeměpisné údaje, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání TO: Kreativita TO: Komunikace</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpovíď na otázku — používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník 		
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> — sdělí úsně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích — reprodukuje úsně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace — napíše jednoduchá sdělení a odpovíď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytnete požadované informace 		

5.1.5 Ruský jazyk

5.1.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu ruský jazyk se realizuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Cílem předmětu je osvojování si jazykových znalostí a řečových dovedností (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, mluvení, psaní) vedoucí k účinné komunikaci v cizím jazyce. Vzdělání v Další cizím jazyce předpokládá ve druhém cizím jazyce na konci kvarty dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Důležitou roli ve výuce ruského jazyka hrají také mezipředmětové vztahy, učivo zahrnuje mimo jiné tematické okruhy ze zeměpisu, občanské výchovy, hudební a výtvarné výchovy, využívá se také návaznosti na český jazyk, informatiku. Předmět má dále prohlubovat poznání ruské kultury, vést k pochopení a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů, rozvíjet pozitivní vztah k mnohojazyčnosti, vést k osvojení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, vnímání jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů. Dále vede žáka ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí, k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti. Ve výuce je uplatňována forma skupinového vyučování, drobná projektová práce, hry, soutěže, samostatná práce, včetně vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály. Cílem výuky je také probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka, zařazuje se používání ruského jazyka v kombinaci s počítačem a internetem. V hodinách se třída dělí na skupiny.

5.1.5.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Tercie :	3
Kvarta :	3

5.1.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni, ke komunikaci na základě osvojených jednoduchých mluvnických struktur v běžných situacích každodenního života
- vede žáky k vyjádření své myšlenky a sdělení tak, aby partner porozuměl (i s využitím mimiky, řeči těla)
- vytváří příležitosti ke komunikaci, kladením vhodných otázek

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vytváření pozitivního vztahu k učení, žáky motivujeme
- učí žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace v textu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu zorganizování své práce
- vytváří tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní způsoby, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- vede žáky k práci s různými zdroji informací – slovníky, internet

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupinách a respektovat názory ostatních

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří ve výuce problémové situace, učí žáky řešit tyto situace

- zadává žákům samostatné tvořivé úkoly – jednoduché jazykové projekty podle zadání v učebnicích a umožňuje jim prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování

Tabulka 21 Ruský jazyk – tercie

RUSKÝ JAZYK – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně — rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat — rozlišuje pravidla výslovnosti napodobováním (přízvuk, redukce samohlásek, tvrdé a měkké souhlásky) — zná rozdíly shody a podobnost mezi českou abecedou a ruskou abecedou — odvodí a vyhledává význam neznámých slov na základě podobnosti jazyků — rozumí jednoduchým pokynům učitele a chápe zadání cvičení v učebnici 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zvuková a grafická podoba jazyka — přízvucné a nepřízvucné slabiky — intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — azbuka tištěná i psaná, specifické znaky <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění časování sloves (I. a II. časování) — zvrtná slovesa — vyjádření záporu — základní (1-100) a řadové (1-30) číslovky — užití osobních zájmen v 1. -4. pádu — budoucí čas — dny v týdnu, měsíce, datum, hodiny — podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rodina — škola — bydlení — volný čas — národnosti — kino, divadlo (příjetí do divadla) — příroda, zvířata <p><i>Recíle</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — tradiční svátky moskevská divadla — V. Vysockij — psaní adresy 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Objevujeme Evropu a svět (významní Evropané, rozdíly v životě u nás a v Rusku, jazyková rozmanitost Evropy)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova</p> <p>TO: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>TO: Kreativita</p> <p>TO: Komunikace</p> <p>TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>PT: Multikulturní výchova</p> <p>TO: Multikulturalita</p>
Čtení s porozuměním:	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům — rozumí krátkému, jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci — čte s porozuměním krátké texty obsahující slovní zásobu užívanou v běžném životě — v textu vyhledává určitou informaci — vytvoří odpověď na určitou otázku týkající se textu 		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — zapojují se do jednoduchých rozhovorů — formuluje a zodpoví jednoduché otázky — správně reaguje v základních komunikativních situacích sestávajících z jednoduchého dialogu — představí se, představí členy rodiny a jejich povolání — rozloučí se — poděkuje — omluví se — umí vyjádřit souhlas, nesouhlas — vyjádří dojmy z představení v divadle — vypráví o sobě, kolik mu je let, bydliště, o svých zájmech — umí vyjádřit čím kdo chce být, kdo kde pracuje — zvládá základní obraty při telefonování — zná zpaměti pořadí písmen abalky 		
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> — zapíše gramaticky správnou formu jednoduché věty — vyplní formulář se základními údaji, adresou — napíše krátký dopis, krátké vyprávění 		

Tabulka 22 Ruský jazyk – kvarta

RUSKÝ JAZYK – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma — rozlišuje intonační vyjádření různých emocionálních stavů (údiv, pochybnost) — odhadne význam nových slov z kontextu – na základě podobnosti s mateřským jazykem 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování písemné správnosti v psaném projevu ve známých výrazech — vhodné diktáty <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — minulý čas sloves — vykáni — pohyblivý přízvuk u dalších sloves — skloňování podstatných jmen — neskloňná podstatná jména — vazby s předložkami, některé slovesné vazby — vyjádření možnosti, nemožnosti — skloňování přídavných jmen (1. část) 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (významní Evropané, rozdíly v životě u nás a v Rusku, jazyková rozmanitost Evropy)</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (město x vesnice)</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání TO: Kreativita TO: Poznávání lidí TO: Komunikace TO: Spolupráce a soutěže (morálka všedního dne, lidská komunikace, spolupráce a soutěže, umění poznávat se a učit se, poznání školy, kreativita)</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: Lidské vztahy TO: Multikulturalita</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — odhadne význam nových slov z kontextu – na základě podobnosti s mateřským jazykem — porovná významovou stránku jazyka (synonyma, antonyma, homonyma) s mateřským jazykem — rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům — práce s dvojjazyčným slovníkem 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — studium a předměty — orientace ve školní budově — orientace ve městě — dopravní prostředky — prohlídka města a pamětihodnosti — nakupování — zápis do doaznku — člověk, charakter 	
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — aktuálně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů — reprodukuje čtený nebo poslouchaný text v češtině — zapojuje se aktivně do konverzace dalších osob — požádá o jednoduché informace ohledně cestování, zeptá se na cestu a cestu vysvětlí — komunikuje v situacích při nakupování — orientuje se v rozvrhu hodin a učebních předmětech, hovoří o známkách, studiu — zdůvodní vlastní stanovisko k problému — komunikuje o životním stylu 		
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> — napíše pozdrav na pohlednici — napíše stručný osobní dopis — napíše pozdrav z dovolené, popíše zážitky z dovolené — vyhledává konkrétní informace v jednoduchých každodenních materiálech (jízdní řád atd.) 	<p><i>Režie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ruská škola — cestování (Moskva, Sankt Petěrburg, Praha) 	

5.1.6 Španělský jazyk

5.1.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu španělský jazyk se realizuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových znalostí a řečových dovedností (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev, písemný projev) vedoucí k účinné komunikaci v cizím jazyce.

Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní jsme vycházeli z evropského referenčního rámce pro cizí jazyky, který předpokládá ve druhém cizím jazyce na konci kvarty dosažení úrovně A1.

Důležitou roli ve výuce španělského jazyka hrají také mezipředmětové vztahy, učivo zahrnuje mimo jiné tematické okruhy ze zeměpisu, dějepisu, občanské výchovy, hudební a výtvarné výchovy, využívá se také návaznosti na český jazyk, informatiku.

Předmět má dále prohlubovat poznání španělské kultury, vést k pochopení a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Ve výuce je uplatňována forma skupinového vyučování, drobná projektová práce, hry, soutěže, samostatná práce, včetně vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály. Cílem výuky je také probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka.

Pro výuku dalšího cizího jazyka se třída dělí na skupiny.

5.1.6.2 Časové vymezení předmětu

Výuka volitelného předmětu španělský jazyk je zahájena ve 3. ročníku. Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Tercie :	3
Kvarta :	3

5.1.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni, ke komunikaci na základě osvojených jednoduchých mluvnických struktur v běžných situacích každodenního života
- vede žáky k vyjádření své myšlenky a sdělení tak, aby partner porozuměl (i s využitím mimiky, řeči těla)
- vytváří příležitosti ke komunikaci, kladením vhodných otázek

Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k vytváření pozitivního vztahu k učení, žáky motivujeme
- učí žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace v textu

Kompetence pracovní

Učitel :

- vede žáky k efektivnímu zorganizování své práce
- vytváří tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní způsoby, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- vede žáky k práci s různými zdroji informací – slovníky, internet

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- vytváří ve výuce problémové situace, učí žáky řešit tyto situace
- zadává žákům samostatné tvořivé úkoly – jednoduché jazykové projekty podle zadání v učebnicích a umožňuje jim prezentovat výsledky jejich práce

Tabulka 23 Španělský jazyk – tercie

ŠPANĚLSKÝ JAZYK – TERCIE			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Poslech s porozuměním</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje pravidla výslovnosti napodobováním – žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou promášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – pravidlo přízvukových a nepřízvučných slabik – intonace oznamovacích, lázácích a zvolacích vět, fonetická abeceda, výslovnost (vzorová slova) <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, psaní řadových číslovek, psaní otazníků a vykřičníků <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rod podstatných a přídavných jmen, množné číslo podstatných a přídavných jmen – časování pravidelných sloves v přítomném čase – časování některých nepravidelných sloves v přítomném čase (tener, hacer, poder, ser, estar, saber, ir, dar, seguir, venir...) – zápor a slovesný zápor – použítí určitého a neurčitého členu, pády, předložkové vazby – budoucí čas složený – dny v týdnu, měsíce, datum, hodiny – rozkazovací způsob kladný u pravidelných sloves, rozkazovací způsob kladný u některých nepravidelných sloves 	<p><i>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i> <i>TO: Objevujeme Evropu a svět (významní Evropané, rozdíly v životě u nás a ve Španělsku a Latinské Americe</i></p> <p><i>PT: Osobnosti a sociální výchova</i> <i>TO: Rozvoj schopností poznávání</i> <i>TO: Kreativita</i> <i>TO: Komunikace</i> <i>TO: Spolupráce a soutěže</i></p> <p><i>PT: Multikulturní výchova</i> <i>TO: Multikulturalita</i></p>
<p>Čtení s porozuměním:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním krátké texty obsahující slovní zásobu užívanou v běžném životě – v textu vyhledává požadovanou informaci – vytvoří odpověď na určitou otázku týkající se textu – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – státy a národnosti, profese – popis postavy, vzhledu, vlastnosti – bydlení, druhy bydlení (fotoinzeráty), nábytek, bytové doplňky – volný čas, záliby a koníčky – obchody, nakupování – restaurace <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – země Latinské Ameriky – města a autonomní oblasti Španělska, vybrané architektonické památky – Madrid – španělská a latinskoamerická kuchyně 	
<p>Mluvení</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zapojí se do jednoduchých rozhovorů – správně reaguje v základních komunikativních situacích – sestaví jednoduchý dialog – představí se, představí členy rodiny a jejich povolání – rozloučí se – poděkuje – omluví se – umí vyjádřit souhlas, nesouhlas – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a pokládá podobné otázky – umí vyjádřit, čím kdo chce být, kdo kde pracuje – zvládá základní obraty při telefonování 		
<p>Písemný projev</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zapíše gramaticky správnou formu jednoduché věty – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 		

Tabulka 24 Španělský jazyk – kvarta

ŠPANEĽSKÝ JAZYK – KVARTA			
Téma:	Školní výstup – žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Poslech s porozuměním</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech týkajících se každodenních témat – rozlišuje intonační vyjádření různých emočních stavů (údiv, pochybnost) – žák porozumí rozhovoru mezi dvěma a více lidmi, kteří se na něčem domlouvají (blízká budoucnost), porozumí i jejich vyprávění v minulosti, jejich reakcím, hodnocením, vyjádření jejich nálady, plánu atd. 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve španělštině, pravidlo zachování přízvuku při spojení slovesného tvaru se zájmeny <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – problematika b a v, r a rr, c, qu a k (rozšíření a příklady) vhodné diktáty a cvičení <p><i>Mluvnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – nepravidelná slovesa a slovesa se změnou kmenové souhlásky (např. volver, salir, jugar) – proevčování vykání jedné a více osobám – zvrtná slovesa – infinitivní vazby (např. tener que, hay que), gerundio a jeho užití – minulý čas nedokonavý u pravidelných a nepravidelných sloves – minulý čas dokonavý u pravidelných a některých nepravidelných sloves – předpřítomný čas – neurčitá a záporná zájmena, komparativy <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rodina a chod rodiny, příbuzenské vztahy – aktivity ve volném čase, skloubení aktivit se školou – části těla, nemoci a léky – dopravní prostředky, cestování – prohlídka města a pamětihodnosti – nakupování, potraviny, míry, váhy, oblečení a barvy – počasí a jeho předpověď – člověk a jeho charakter, rozšíření slovní zásoby 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět (významní Evropané, rozdíly v životě u nás a ve Španělsku, jazyková rozmanitost Evropy)</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (město x vesnice)</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání TO: Kreativita TO: Poznávání lidí TO: Komunikace TO: Spolupráce a soutěže (morálka všedního dne, lidská komunikace, spolupráce a soutěže, umění poznávat se a učit se, poznání školy, kreativity)</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: Lidské vztahy TO: Multikulturalita</p>
<p>Mluvení</p>	<ul style="list-style-type: none"> – po pozorném přečtení porozumí i jednoduššímu textu (např. klíčová slova, čte pomalu, ale plynně) – práce s dvojjazyčným slovníkem – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> – předpřítomný čas – neurčitá a záporná zájmena, komparativy – <i>Tematické okruhy</i> – rodina a chod rodiny, příbuzenské vztahy – aktivity ve volném čase, skloubení aktivit se školou – části těla, nemoci a léky – dopravní prostředky, cestování – prohlídka města a pamětihodnosti – nakupování, potraviny, míry, váhy, oblečení a barvy – počasí a jeho předpověď – člověk a jeho charakter, rozšíření slovní zásoby 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání TO: Kreativita TO: Poznávání lidí TO: Komunikace TO: Spolupráce a soutěže (morálka všedního dne, lidská komunikace, spolupráce a soutěže, umění poznávat se a učit se, poznání školy, kreativity)</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: Lidské vztahy TO: Multikulturalita</p>
<p>Písemný projev</p>	<ul style="list-style-type: none"> – aktuálně používá slovní zásobu týkající se probraných tematických okruhů – reprodukuje čtený nebo poslouchaný text v češtině – zapojuje se aktivně do konverzace dalších osob – požádá o jednoduché informace ohledně cestování, zeptá se na cestu a cestu vysvětlí – komunikuje v situacích při nakupování – zdůvodní vlastní stanovisko k problému – komunikuje o životním stylu, umí popsat denní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> – předpřítomný čas – neurčitá a záporná zájmena, komparativy – <i>Tematické okruhy</i> – rodina a chod rodiny, příbuzenské vztahy – aktivity ve volném čase, skloubení aktivit se školou – části těla, nemoci a léky – dopravní prostředky, cestování – prohlídka města a pamětihodnosti – nakupování, potraviny, míry, váhy, oblečení a barvy – počasí a jeho předpověď – člověk a jeho charakter, rozšíření slovní zásoby 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností poznávání TO: Kreativita TO: Poznávání lidí TO: Komunikace TO: Spolupráce a soutěže (morálka všedního dne, lidská komunikace, spolupráce a soutěže, umění poznávat se a učit se, poznání školy, kreativity)</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: Lidské vztahy TO: Multikulturalita</p>

5.1.7 Matematika

5.1.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Výuka matematiky rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka Matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Matematických dovedností a vědomostí žák využívá po celou dobu studia fyziky, chemie, informatiky a výpočetní techniky, zeměpisu, biologie a výtvarné výchovy.

5.1.7.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	4
Sekunda :	4
Tercie :	4
Kvarta :	5

5.1.7.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky. Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně. Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity:

- Matematická olympiáda
- Matematický klokan
- Pythagoriáda (pro 1. a 2. ročník NG)

5.1.7.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod jeho vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadává problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžaduje slovní komentář při řešení příkladů
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci sami, eventuálně ve skupince hledají případné chyby
- při řešení příkladů vyžaduje zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- vyžaduje, aby geometrické úlohy žáci zakreslovali ve volném rovnoběžném promítání a pomocí náčrtků a aby je dokázali slovně popsat

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žáci sami mohli některé matematické věty vyvodit a zformulovat
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáků, vyžaduje důkladnou matematickou analýzu problémové situace
- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám při řešení vhodných příkladů
- kladením problémových otázek žáci nalézají různé způsoby řešení příkladů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení příkladů a slovních úloh vyžaduje přesnou formulaci, užívá vhodné terminologie a matematické symboliky

- při řešení příkladu vyžaduje, aby žáci dokázali daný problém slovně formulovat do matematické terminologie, aby se naučili číst slovní úlohy s porozuměním a dokázali slovně interpretovat matematický výsledek

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě žákova stanoviska

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů

Kompetence pracovní

Učitel :

- vede žáky k práci s různými zdroji informací – knihy, časopisy, internet
- vede žáky k účelnému využití získaných vědomostí a dovedností v jiných vzdělávacích oblastech
- vede žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a pravidelně je kontroluje
- průběžně upozorňuje žáky na chyby, jichž se dopouštějí
- dbá na to, aby žáci měli v dobrém stavu psací a rýsovací potřeby
- dbá na to, aby žáci měli řádnou úpravu v sešitech a v odevzdávaných písemných pracích

Tabulka 25 Matematika – prima

MATEMATIKA – PRIMA		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo: (PT, TO, INT, PRO)
Přirozená čísla	<ul style="list-style-type: none"> — provádí početní operace sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel, násobení a dělení v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> — přirozená čísla, komutativní, asociativní a distributivní zákon
Množiny	<ul style="list-style-type: none"> — graficky znázorňuje množiny, podmnožiny, sjednocení a průnik množin 	<ul style="list-style-type: none"> — sjednocení množin, prázdná množina
Desetinná čísla	<ul style="list-style-type: none"> — provádí početní operace v množině desetinných čísel — zaokrouhluje provádí odhady s danou přesností — zobrazí desetinná čísla na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> — desetinná čísla, rozvinutý zápis v desítkové soustavě, porovnávání desetinných čísel
Dělitelnost	<ul style="list-style-type: none"> — modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel — řeší slovní úlohy pomocí nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele 	<ul style="list-style-type: none"> — násobek a dělitel, znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 6, 10, 25, 50, ...) — prvočíslo, číslo složené, rozklad na prvočinitele — nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, soudělná a nesoudělná čísla — slovní úlohy
Objem a povrch tělesa	<ul style="list-style-type: none"> — načrtne síť těles v rovině — sestrojí kvádř a krychli ve volném rovnoběžném promítání — odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> — objem a povrch tělesa — jednotky objemu, převody jednotek — síť krychle a kvádru — obrazy ve volném rovnoběžném promítání — slovní úlohy
Celá čísla	<ul style="list-style-type: none"> — provádí operace v oboru celých čísel — zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností — zobrazí celá čísla na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> — kladná čísla, nula, záporná čísla, čísla navzájem opačná, porovnávání a uspořádání celých čísel — číselná osa, absolutní hodnota
Úhel	<ul style="list-style-type: none"> — určuje velikost úhlu měřením — provádí početné sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů — graficky sčítá, odčítá, násobí úhly 	<ul style="list-style-type: none"> — pojem úhlu (stupeň, minuta, vteřina) — úhel přímý, ostrý, pravý, tupý — dvojice úhlů – vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé
Zlomky a racionální čísla	<ul style="list-style-type: none"> — provádí operace v oboru racionálních čísel — užívá různé způsoby kvantitativního vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) 	<ul style="list-style-type: none"> — popis zlomku, základní tvar zlomku, rozšiřování a krácení zlomků, zjednodění zlomků na číselné ose — sčítání a odčítání zlomků, převrácená čísla, desetinné zlomky, převádění zlomků na desetinná čísla a obráceně, porovnávání racionálních čísel — slovní úlohy
Shodná zobrazení	<ul style="list-style-type: none"> — načrtne a sestrojí obraz ve středové a osové souměrnosti — určí středově a osové souměrné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> — shodnost geometrických útvarů — samodružné body, samodružné útvary — osová souměrnost, středová souměrnost
		<p>PRO: Časový diagram závislosti teploty na čase – v zimním období</p>
		<p>PRO: Osová a středová souměrnost v praxi</p>

Tabulka 26 Matematika - sekunda

MATEMATIKA - SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Trojúhelníky	<ul style="list-style-type: none"> — načrtne a sestrojí, charakterizuje a třídí trojúhelníky — využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> — vnitřní a vnější úhly, trojúhelník ostrohý, pravohý a tupohý, trojúhelníkové nerovnosti — výška a těžnice, těžště, střední příčka, kružnice vepsaná a opsaná 	
Rovnice	<ul style="list-style-type: none"> — řeší jednoduché rovnice v množině reálných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> — rovnost, pojem proměnné, ekvivalenční úpravy rovnice, řešení rovnice a zkouška 	
Procenta	<ul style="list-style-type: none"> — řeší aplikační úlohy na procenta 	<ul style="list-style-type: none"> — základ, procento, procentová část – výpočty — výpočet promíle — úrok, jednoduché úrokování — sloupčový a kruhový diagram — slovní úlohy 	PRO: procentové zpracování počtu dojíždějících studentů Gyza
Poměr	<ul style="list-style-type: none"> — řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřených poměrem, pracuje s měřítky map a plánů 	<ul style="list-style-type: none"> — poměr, převrácený a postupný poměr, zápis zlomkem, dělení celku na části v daném poměru — trojčlenka — slovní úlohy 	
Shodná zobrazení	<ul style="list-style-type: none"> — načrtne a sestrojí obraz v posunutí a otáčení 	<ul style="list-style-type: none"> — shodnost geometrických útvarů — shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti trojúhelníků — posunutí, otáčení 	
Čtyřúhelníky	<ul style="list-style-type: none"> — načrtne a sestrojí rovinné útvary — charakterizuje a třídí rovinné útvary — využívá potřebnou matematickou symboliku — odhaduje a výpočtově obsah a obvod rovinných útvarů — užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> — čtyřúhelníky a jejich vlastnosti, úhlopříčky, výšky, čtverec, obdélník, kosodélník, kosodélník, lichoběžník, deltoid 	
Hranoly	<ul style="list-style-type: none"> — načrtne sestrojí síť základních těles — načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině — analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> — povrch a objem hranolů — slovní úlohy 	
Mocniny a odmocniny	<ul style="list-style-type: none"> — užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech — odhaduje výsledky — pracuje s kalkulátorem — užívá Pythagorovu větu k výpočtům a ke konstrukci délky úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> — druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta, iracionální čísla, reálná čísla, mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami, zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti — určování třetích a vyšších mocnin pomocí kalkulátoru — slovní úlohy 	

Tabulka 27 Matematika - tercie

MATEMATIKA - TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Výrazy I	<ul style="list-style-type: none"> — matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných — určuje hodnotu výrazu, sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> — číselný výraz a jeho hodnota — výrazy s proměnnou, mnohočleny — odvození vzorců $(a + b)$, $(a - b)$, $(a + b)$, $(a - b)$, $(a - b)$ — užití vzorců 	
Rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> — řeší rovnice a nerovnice v množině reálných čísel — formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice — aplikuje znalosti množinové symboliky 	<ul style="list-style-type: none"> — lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou — řešení slovních úloh pomocí rovnice 	
Kruh, kružnice, válec	<ul style="list-style-type: none"> — načrtne kružnici, válec a kužel — vypočítává obsah kruhu, délku kružnice, objem a povrch válce a kužele — zobrazuje válec v rovině, sestrojí síť válce — užívá kalkulatorů k výpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> — kružnice a kruh, vzájemná poloha přímky a kružnice, těživa, vnější a vnitřní dotyk, středná — kruhový oblouk a jeho délka, kruhová výšec — válec a kužel, objem a povrch válce a kužele — slovní úlohy 	
Konstruktivní úlohy	<ul style="list-style-type: none"> — využívá pojmu množina všech bodů dané vlastnosti — k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstruktivních úloh — využívá dostupnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> — množina všech bodů dané vlastnosti, základní konstrukční úlohy, Thaletova kružnice — konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků — složitější geometrické úlohy 	
Výrazy II	<ul style="list-style-type: none"> — sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy — upravuje výrazy a úpravy používá jako prostředek pro zjednodušování reálných situací 	<ul style="list-style-type: none"> — lomený výraz, podmínky při úpravách výrazů — složený lomený výraz — úpravy složitějších lomených výrazů 	
Lineární rovnice, lineární nerovnice a soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	<ul style="list-style-type: none"> — řeší rovnice a nerovnice v množině reálných čísel — formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnice — analyzuje a řeší problémy ve slovních úlohách — modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru reálných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> — lineární rovnice s jednou neznámou, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli — lineární nerovnice — soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých — slovní úlohy o pohybu, společné práci a směsích, složitější úlohy na procenta 	

Tabulka 28 Matematika - kvarta

MATEMATIKA - KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Podobnost	<ul style="list-style-type: none"> — analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu — užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> — podobnost, poměr podobnosti — podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti — dělení úsečky v daném poměru, výkresy, plány, mapy 	
Funkce	<ul style="list-style-type: none"> — vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem — určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti — matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů — porovnává početní řešení rovnice a grafické určování kořenů lineárních rovnic a soustav dvou rovnic o dvou neznámých 	<ul style="list-style-type: none"> — pravouhlá soustava souřadnic, definice funkce, definiční obor a obor hodnot, závislá a nezávislá proměnná, graf funkce — vlastnosti funkce — užití funkce při řešení soustav rovnic — graf lineární funkce s absolutní hodnotou 	
Goniometrické funkce	<ul style="list-style-type: none"> — rozezná goniometrické funkce ostřího úhlu — určuje hodnoty goniometrických funkcí na kalkulačce — aplikuje matematický aparát na konkrétní reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> — goniometrické funkce $y = \sin(x)$, $y = \cos(x)$, $y = \operatorname{tg}(x)$, $y = \operatorname{cotg}(x)$ ostřího úhlu — určování hodnot goniometrických úhlů na kalkulačce, z paměti 30, 45, 60, 90 — vztahy mezi goniometrickými funkcemi — užití goniometrických funkcí v praxi – slovní úlohy 	
Tělesa – hranol, jehlan, kužel, koule	<ul style="list-style-type: none"> — načrtne obraz tělesa v rovině — odhaduje a vypočítá objem a povrch tělesa s využitím goniometrických funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> — hranol, jehlan, kužel, koule — slovní úlohy 	
Výrazy III	<ul style="list-style-type: none"> — provádí složené vytýkání — provádí úpravy složitějších lomených výrazů — úpravy výrazů používá jako prostředek pro zjednodušování reálných situací 	<ul style="list-style-type: none"> — složené vytýkání, užití vzorců, doplnění na čtverec, kvadratický trojčlen — dělení mnohočlenu mnohočlenem — úpravy složitějších lomených výrazů 	
Rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> — řeší rovnice a nerovnice v množině reálných čísel — modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru reálných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> — složitější rovnice s neznámou ve jmenovateli — nerovnice s neznámou ve jmenovateli — kvadratické rovnice — soustavy tří lineárních rovnic o třech neznámých 	
Základy finanční matematiky	<ul style="list-style-type: none"> — orientuje se v pojmech — řeší konkrétní jednoduché reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> — úrok, úroková období, úroková míra — jednoduché a složené úrokování — slovní úlohy 	PRO: Pořebují půjčku
Závislosti a práce s daty	<ul style="list-style-type: none"> — vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data — porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> — statistický soubor, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus, diagramy, odchylka 	PRO: Výška a hmotnost studentů nižšího gymnázia v závislosti na věku
Nestandardní matematické úlohy a problémy	<ul style="list-style-type: none"> — užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací — řeší úlohy na prostorovou představivost — aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> — logické a netradiční úlohy z oblasti geometrie a algebry 	

5.1.8 Informační a komunikační technologie (ICT)

5.1.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informační a komunikační technologie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie v RVP ZV a integruje část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Dále předmět realizuje vybrané tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova:	Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopnosti poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy
Výchova k myšlení v evrop. a glob. souvislostech:	Objevujeme Evropu a svět
Mediální výchova:	Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie umožňuje žákům získat dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a prakticky je využívat při studiu i v běžném životě. Design a konstruování umožňuje žákům získat dovednosti v navrhování a sestavování programy řízených robotů a modelů podle návodů, náčrtů a plánů. Orientovat se v montážních postupech a v ovládnutí robotizovaných modelů, v sestavování programů pro tyto modely. Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci, orientovat se ve světě designu a konstruování robotizovaných modelů. Tvořivě pracovat a nové návyky prakticky využívat při studiu i v běžném životě.

Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (zvládnutí pokročilých funkcí textového editoru a tabulkového kalkulátoru, grafického editoru), získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací, komunikaci v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů. Obsah předmětu je dále zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s robotizovanými stavebnicemi, řízenými mikroprocesory. Získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti montážních postupů, funkčnosti sestavených modelů, využití algoritmického myšlení a programových postupů pro řízení a ovládnutí sestavených robotů. Tvořivé nastolení a řešení praktických problémů.

5.1.8.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	2 hodiny (1 hodina ICT a 1 hodina Design a konstruování)
Sekunda :	1 hodina (0,5 hodiny ICT a 0,5 hodiny Využití digitálních technologií)
Tercie :	1 hodina (0,5 hodiny ICT a 0,5 hodiny Využití digitálních technologií)
Kvarta :	1 hodina

5.1.8.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v počítačové učebně, v níž je 16 multimediálních počítačů napojených do školní sítě. Všechny počítače jsou připojeny k Internetu. K dispozici jsou dvě učebny, které umožňují paralelní výuku ve dvou skupinách současně.

5.1.8.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky zadávanými úkoly k samostatnému využívání VT při získávání informací i jejich využití v praktickém životě (využívání různých SW produktů, spolupráce mezi žáky, vyhledávání různých informací), hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací, vede k samostatné práci i spolupráci
- vede žáky k používání vlastních poznámek při praktických činnostech s technikou

Kompetence k řešení problému

Učitel učí žáky schopnosti formulovat své požadavky, zadáváním úloh a projektů je vede k tvořivému přístupu při jejich řešení, či k hledání více řešení, vede žáky nejen k nalezení řešení, ale i k jeho praktickému provedení a obhájení.

Kompetence komunikativní

Učitel používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, chápat potřebu efektivní spolupráce, dále vede žáky k využívání komunikace na dálku, učí je dodržovat vžitá pravidla pro tuto komunikaci (elektronická pošta, e-learning, chatování).

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty
- při zadávaných projektech je učí pracovat v týmu, s následným kolektivním hodnocením jednotlivých prací (vytváření projektů)

Kompetence občanské

Učitel:

- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou a stavebnicemi učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- seznamuje žáky s morálními i legislativními zákony při užívání VT (pirátství, autorské zákony, hesla), vede je také k přemýšlení nad materiály získanými na Internetu

Kompetence pracovní

Učitel:

- seznámí žáky s technickými pomůckami a umožní jim s nimi pracovat – osobní počítač, skener, tiskárny, digitální fotoaparát, robotizované, mikroprocesory řízené stavebnice atp. Jejich využíváním se zvyšuje organizace a efektivita práce.
- učí je chápat funkci informační techniky a robotů jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů a procesů
- vyžaduje od žáků výsledky zpracovávat do tabulek, grafů, přehledů
- v neposlední řadě vede žáky k dodržování základních bezpečnostních, hygienických a ergonomických pravidel při práci s VT

Tabulka 29a Informační a komunikační technologie – prima

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Základní pojmy	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojem informace — využívá zdroje informací v klasické i digitální podobě a pracuje s nimi — vyhodnocuje informační média a získané informace a posuzuje jejich kvalitu — dodržuje při práci s informacemi platné zákony i etické zásady 	<ul style="list-style-type: none"> — informace a informační činnost — informační zdroje a informační instituce — informační etika 	<p>PT: Mediální výchova TO: Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
Základy práce s počítačem	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje základní součásti počítače a jeho přídatných zařízení — ovládá obsluhu počítače a jeho přídatných zařízení — objasní základní funkce hardware a software — reaguje přiměřeně v případě závady počítače — užívá antivirové programy — pracuje s jednotkami paměti a jejich hodnotami 	<ul style="list-style-type: none"> — základní znalosti ovládání počítače a jeho přídatných zařízení — péče o počítač, zásady hygieny a ergonomie práce s počítačem — operační systém — viry a antivirové programy — hardware a software počítače 	
Zpracování a prezentace informací pomocí SW aplikací	<ul style="list-style-type: none"> — vytvoří a upraví obrázek v grafickém editoru — využívá efektivně základní aplikace pro práci s informacemi (grafický, textový editor, tabulkový procesor) — zvolí nevhodnější prostředek pro zpracování úlohy — užívá OLE techniky k propojování aplikací — pomocí textového editoru vytváří, modifikuje, ukládá a znovu vyhledá textový dokument — respektuje při psaní textů základní typografická pravidla — vytvoří tabulku i graf v tabulkovém kalkulátoru a provádí v něm jednoduché výpočty — vytvoří multimediaální soubor — využívá aplikační, výukové a multimediaální 	<ul style="list-style-type: none"> — bitmapové a vektorové editory - vkládání textu, skenování ... — import a export dat v grafických editorech — princip OLE techniky, propojování aplikací — základní typografická pravidla při psaní dokumentů — standardní funkce textového editoru — zápis, úprava a tisk dokumentu — korespondence, makra, vkládání grafů, obrázků, šablony, styly, ... — standardní funkce tabulkového kalkulátoru — vkládání dat, editace buněk — úprava tabulky — tvorba grafu — základní vzorce — funkce, práce s více tabulkami 	<p>PT: Mediální výchova TO: Tvorba mediálního sdělení TO: Práce v realizačním týmu</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět</p>
Internet	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojem Internet, užívá správně různé typy adres — používá některé při práci s internetem — využívá některé z internetových prohlížečů — využívá Internet k vyhledávání informací — využívá elektronickou poštu — využívá ICT k samostudiu 	<ul style="list-style-type: none"> — vyhledávání informací na Internetu — elektronická pošta 	<p>PT: Mediální výchova TO: Tvorba mediálního sdělení</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět</p>
Základní pojmy – Design a konstruování	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojem informace, design, konstrukce, robotizace — využívá zdroje informací v klasické i digitální podobě a pracuje s nimi — dodržuje při práci platné bezpečnostní normy, zákony i etické zásady 	<ul style="list-style-type: none"> — informace a informační činnost — informační zdroje — design, konstrukce, stavebnice — montáž, demontáž, návod, schéma, algoritmus, program 	<p>Člověk a svět práce TO: Design a konstruování (INT)</p>

Tabulka 29b Informační a komunikační technologie – prima

<p>Design a konstruování</p>	<ul style="list-style-type: none"> — sestaví podle návodu, náčrtu, plánu jednoduchý model — navrhne a sestaví podle návodu jednoduché konstrukční prvky — ověří a porovná funkčnost a možné varianty řešení — zhodnotí kvalitu modelu, nosnost, možnosti, stabilitu, omezení — provádí montáž a demontáž — udržuje pořádek a systém — dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce — objasní základní funkce modelu z hlediska hardware a software — reaguje přiměřeně v případě závady modelu 	<ul style="list-style-type: none"> — základní znalosti ovládání stavebnice — péče o stavebnici i hotové modely — schéma, návod, postup montáže — zásady hygieny a ergonomie práce — systém, operační systém — zpětná vazba — funkčnost modelu — varianty řešení — řízení modelu — algoritmus a program 	<p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p>TO: Design a konstruování (INT)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova</p> <p>TO: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>TO: Komunikace</p> <p>TO: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>TO: Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>TO: Kreativita</p> <p>TO: Mezilidské vztahy</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Objevujeme Evropu a svět</p> <p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: Práce v realizačním týmu</p>
<p>Sestavení a prezentace modelů</p>	<ul style="list-style-type: none"> — stanoví úkol — užívá počítače, internetu a komunikace se službami k získávání potřebných informací pro návrh konstrukce modelu — stanoví požadavky na funkčnost modelu, možnosti řízení — stanoví způsob prezentace modelu — vytvoří návrhy modelu — zvolí nejvhodnější variantu řešení stavby modelu — stanoví požadavky na materiálovou náročnost — stanoví postup výstavby modelu — využívá efektivně základní dovednosti a zkušenosti získané při montáži jednoduchých modelů — respektuje při stavbě základní bezpečnostní zásady a ergonomická pravidla — respektuje autorská práva a hodnotu duševního bohatství 	<ul style="list-style-type: none"> — počítač, periferie, robotické stavebnice — návrh, postup řešení — možnosti stavebnice — konstrukční omezení — hardware, softwarové vybavení stavebnice — hledání informací na internetu a v ostatních zdrojích — diskuse návrhů řešení — principy použité techniky, propojování funkčních modulů — základní bezpečnostní zásady, ergonomická pravidla — standardní funkce modelu — montáž, demontáž — algoritmus a program pro řízení modelu — tvorba variant, optimalizace — systém, zpětná vazba — funkčnost modelu, — omezení a možnosti modelu 	<p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p>TO: Design a konstruování (INT)</p> <p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: Tvorba mediálního sdělení</p> <p>PT: Práce v realizačním týmu</p> <p>TO: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Prezentace</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zpracuje dokumentaci pro řešení celého úkolu — prezentuje hotový model 	<ul style="list-style-type: none"> — prezentace informací on line a na Internetu — elektronická pošta 	<p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p>TO: Design a konstruování (INT)</p> <p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: Tvorba mediálního sdělení</p> <p>TO: Práce v realizačním týmu</p>

Tabulka 30 Informační a komunikační technologie – sekunda

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Využití digitálních technologií</p>	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje základní součásti počítače a jeho přídatných zařízení — ovládá obsluhu počítače a jeho přídatných zařízení — objasní základní funkce hardware a software — reaguje přiměřeně v případě závady počítače — pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi — s digitální technikou propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení — pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi — ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením — dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy při práci ovládá základní funkce digitální techniky 	<ul style="list-style-type: none"> — hardware a software počítače základní znalosti ovládání počítače a jeho přídatných zařízení — péče o počítač, zásady hygieny a ergonomie práce s počítačem operační systém — digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, scanner, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony — digitální technologie – bezdrátové a navigační technologie, počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací 	<p><i>Člověk a svět práce</i> TO: Využití digitálních technologií (INT)</p>
<p>Zpracování a využití informací pomocí SW aplikací</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vytvoří a upraví obrázek v grafickém editoru — využívá efektivně základní aplikace pro práci s informacemi (grafický, textový editor, tabulkový procesor) — zvolí nevhodnější prostředek pro zpracování úlohy — užívá OLE techniky k propojování aplikací — prezentuje výsledky své práce s pomocí prezentačního programu a dostupných technických prostředků — používá některý z programů pro organizaci informací 	<ul style="list-style-type: none"> — bitmapové a vektorové editory - vkládání textu, skenování ... — import a export dat v grafických editorech — princip OLE techniky, propojování aplikací — prezentace výsledků své činnosti s využitím běžných programů a technických prostředků — funkce některého programu pro organizaci a plánování (adresář, kalendář, plánování ...) — standardní prostředí databázového programu — vytváření databáze — vyhledávání v databázi 	<p>PT: Mediální výchova TO: Tvorba mediálního sdělení TO: Práce v realizačním týmu</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Internet</p>	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojem Internet, užívá správně různé typy adres — používaných při práci s internetem — používá některý z internetových prohlížečů — využívá Internet k vyhledávání informací — využívá elektronickou poštu — využívá ICT k samostudiu 	<ul style="list-style-type: none"> — vyhledávání informací na Internetu — elektronická pošta — komunikace prostřednictvím internetu 	<p>PT: Mediální výchova TO: Tvorba mediálního sdělení</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět</p>

Tabulka 31 Informační a komunikační technologie – tercie

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Využití digitálních technologií</p>	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje základní součásti počítače a jeho přídatných zařízení — ovládá obsluhu počítače a jeho přídatných zařízení — objasní základní funkce hardware a software — reaguje přiměřeně v případě závady počítače — pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi s digitální technikou, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení — pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi — ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením — dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy při práci, ovládá základní funkce digitální techniky 	<ul style="list-style-type: none"> — hardware a software počítače základní znalosti ovládání počítače a jeho přídatných zařízení — péče o počítač, zásady hygieny a ergonomie práce s počítačem operační systém — digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávač, e-Kniha, mobilní telefony — digitální technologie – bezdrátové a navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování — počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – operační systémy, vzájemná komunikace, operační systémy mobilní služby – operátoři, tarify 	<p><i>Člověk a svět práce</i> TO: Využití digitálních technologií (INT)</p>
<p>Zpracování a využití informací pomocí SW aplikací</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vytvoří a upraví obrázek v grafickém editoru — využívá efektivně základní aplikace pro práci s informacemi (grafický, textový editor, tabulkový procesor) — zvolí nejvhodnější prostředek pro zpracování úlohy — užívá OLE techniky k propojování aplikací — prezentuje výsledky své práce s pomocí prezentačního programu a dostupných technických prostředků — používá některý z programů pro organizaci informací 	<ul style="list-style-type: none"> — bitmapové a vektorové editory - vkládání textu, skenování . . . — import a export dat v grafických editorech — princip OLE techniky, propojování aplikací — prezentace výsledků své činnosti s využitím běžných programů a technických prostředků — funkce některého programu pro organizaci a plánování (adresář, kalendář, plánování . . .) — standardní prostředí databázového programu — vytváření databáze — vyhledávání v databázi 	<p>PT: Mediální výchova TO: Tvorba mediálního sdělení TO: Práce v realizačním týmu</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Počítačové sítě</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí úlohu a funkci počítačové sítě 	<ul style="list-style-type: none"> — základy práce v síti — princip přenosu informací v počítačové síti 	<p>PT: Mediální výchova TO: Tvorba mediálního sdělení TO: Práce v realizačním týmu</p>

Tabulka 32 Informační a komunikační technologie – kvarta

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	– (PT, TO, INT, PRO)
<p>Základní pojmy z Informatiky</p> <p>Prohloubení práce s počítačem</p>	<ul style="list-style-type: none"> – respektuje zásady autorského práva – upraví základní uživatelské nastavení počítače – komprimuje a dekomprimuje soubory – postupuje správně v případě závady počítače – charakterizuje uživatelské rozdíly mezi operačními systémy 	<ul style="list-style-type: none"> – základní nastavení počítače (zvuk, grafika...) – závady a poruchy počítače – komprimace a dekomprimace souborů – operační systémy (MS-DOS, Linux, Windows), porovnání 	
<p>Zpracování a prezentace informací pomocí SW aplikací</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vytvoří a upraví obrázek v grafickém editoru – využívá efektivně základní aplikace pro práci s informacemi (graafický, textový editor, tabulkový procesor) – vytvoří a upraví www stránky ve vybraném editoru – zvolí nevhodnější prostředek pro zpracování úlohy – užívá OLE techniky k propojování aplikací – vytvoří jednoduchou www prezentaci – prezentuje výsledky své práce s pomocí prezentačního programu a dostupných technických prostředků – používá některý z programů pro prezentaci informací 	<ul style="list-style-type: none"> – bitmapové a vektorové editory - vkládání textu, skenování ... – import a export dat v grafických editorech – princip OLE techniky, propojování aplikací – prezentace výsledků své činnosti s využitím běžných programů a technických prostředků – funkce některého programu pro tvorbu www stránek – standardní prostředí programu pro tvorbu www stránek – vytváření www prezentace – vyhledávání zdrojů a informací pro tvorbu www – právní ochrana informací, pirátství 	<p>PT: Mediální výchova TO: Tvorba mediálního sdělení TO: Práce v realizačním týmu</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Využití digitálních technologií</p>	<ul style="list-style-type: none"> – propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení – pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením – dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou – ovládá základní funkce digitální techniky – pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> – digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony – mobilní služby – operátoři, tarify – digitální technologie – bezdrátové a navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování – počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, stráně 	<p><i>Člověk a svět práce</i> TO: Využití digitálních technologií (INT, PRO)</p>

5.1.9 Dějepis

5.1.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Dějepis. Vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP ZV.

Dějepis integruje vybrané tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova z RVP ZV. Žák je veden k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Důraz je kladen na rozvoj historického vědomí a historické kultury. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do konce dvacátého století. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu, též nacházení paralel k dějinám českého státu. Vyučovací předmět Dějepis chce vytvářet ucelený obraz světa.

5.1.9.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	2
Sekunda :	2
Tercie :	2
Kvarta :	2

5.1.9.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky. Základní výukovou formou výuky je výklad, je kombinován s dalšími metodami. Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v učebnách s audiovizuální technikou.

- Dějepisná olympiáda
- Dějepisné exkurze

5.1.9.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje do výuky různé metody práce (skupinová práce, rozhovor, samostatná práce, řízená diskuse) tak, aby žák pod jeho vedením dokázal odvodit historické souvislosti a vývojové trendy
- při realizaci záměrů vede učitel žáka k využívání různých informačních zdrojů dle jeho nabídky (encyklopedie, specifické prostředí – muzeum)
- učitel vede žáka k účasti na různých formách poznávání, např. besedy, přednášky
- učitel zadává žákům referáty na dané téma

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od obecného pojetí ke konkrétním událostem tak, aby žáci sami mohli některé vývojové trendy vyvodit a zformulovat
- využívá individuální schopnosti jednotlivých žáků a vede je k originálnímu řešení problémů
- vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů
- vede žáky k vlastní prezentaci svých prací
- vede žáky k účasti na soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vlastní prezentaci svých prací
- vede žáky k užívání odborného pojmosloví při prezentaci vlastní práce
- připravuje podmínky pro práci ve skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- začleňuje žáky do skupin, v nichž podporuje komunikaci a kooperaci a kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům a kriticky vyhodnocuje navržený postup
- vede žáky k odpovědnosti za svoji práci ve skupině
- vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce ostatních
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vytváří podmínky pro veřejné prezentace

Kompetence pracovní

Učitel motivuje žáky k vhodné prezentaci vlastních výtvorů (výzdoba školy, nástěnka, školní časopis).

Tabulka 33 Dějepis - prima

DĚJEPIS - PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Lidé, jejich přítomnost a minulost	<ul style="list-style-type: none"> — na příkladech vysvětlí, co je historický pramen — posoudí klady a nedostatky jednotlivých druhů pramenů — porovná práci muzeí, archívů a galerií — orientuje se v dějepisné mapě — orientuje se na časové přímce, objasní termín „před naším letopočtem“ — vysvětlí důležitost historických poznatků pro poučení 	<ul style="list-style-type: none"> — Historické prameny (naše rodina a dějiny) — Historický čas a prostor — Význam zkoumání dějin (dějinná každodennost) 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV11</p>
Pravěk - nejstarší období lidské společnosti 1	<ul style="list-style-type: none"> — periodizuje období pravěku — rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem a usídlením lidí — podle vlastního výběru popíše příklad předchůdce člověka 	<ul style="list-style-type: none"> — Doba kamenná 	<p>PT: Environmentální výchova TO: EV2, EV3</p>
Pravěk - nejstarší období lidské společnosti 2	<ul style="list-style-type: none"> — specifikuje pojem neolitická revoluce — popíše každodenní život zemědělců — pozná rozdíly mezi přisvojováním a výrobním hospodářstvím 	<ul style="list-style-type: none"> — Mladší doba kamenná, počátky zemědělství a řemesel 	<p>PT: Environmentální výchova TO: EV2, EV3</p>
Pravěk - nejstarší období lidské společnosti 3	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí vznik náboženských představ — objasní zdroje vzniku pravěkého umění a popíše jeho příklady 	<ul style="list-style-type: none"> — Projevy duchovního života 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV11</p>
Pravěk - nejstarší období lidské společnosti 4	<ul style="list-style-type: none"> — objasní přednost kovů a uvede důsledky jejich užívání, — popíše základní pracovní nástroje a řemesla v pravěku 	<ul style="list-style-type: none"> — Doba bronzová — Doba železná, Keltské 	<p>PT: Environmentální výchova TO: EV2, EV3</p>
Starověk 1	<ul style="list-style-type: none"> — orientuje se v geografickém umístění prvních civilizací — zdůvodní vazbu mezi jejich polohou a prosperitou — orientuje se v základních znacích státu ve starověku — vysvětlí ekonomickou podstatu vzniku písma a čísel — charakterizuje základní typy staveb ve starověku a porovná jejich typy a využití v jednotlivých sítích — uvede příklady dnes dochovaných nejznámějších památek — na základě obrázků porovná rozdíly ve výtvarném umění — porovná hlavní náboženské zásady těchto států 	<ul style="list-style-type: none"> — Oblasti starověkého východu a jejich kulturní odkaz (Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie, oblast Blízkého východu) 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1, MUV3</p> <p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO2, VDO3, VDO4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2, VMG3</p>
Starověk 2	<ul style="list-style-type: none"> — popíše formy vlády v antických státech — dokáže formulovat odkaz antiky pro dějiny Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> — Antické Řecko a Řím 	<p>PT: Mediální výchova TO: MEV1</p>

Tabulka 34a Dějepis – sekunda

DĚJEPIS – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Raný středověk 1	<ul style="list-style-type: none"> — rozdělení středověkou společností na jednotlivé skupiny a zřejmě se orientuje v jejich každodenním životě — vysvětlí princip fungování zemědělství — vysvětlí význam středověké kolonizace, vyloží způsoby vzniku měst a městská práva 	<ul style="list-style-type: none"> — Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1</p> <p>PT: Mediální výchova TO: MEV1</p>
Raný středověk 2	<ul style="list-style-type: none"> — popíše základní znaky křesťanství — na konkrétních příkladech doloží, odkud čerpala církev zdroje svého bohatství 	<ul style="list-style-type: none"> — Křesťanství ve středověku, církve a její organizace, křížové výpravy 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1</p>
Raný středověk 3	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí, proč a jak sjednocovali Slované na našem území — objasní rozdíl mezi Sámovou říší a Velkou Moravou — rozebere postavení Velké Moravy v Evropě — vysvětlí důvody cyrilometodějské tradice a doloží vyspělost kultury na Velké Moravě 	<ul style="list-style-type: none"> — Velká Morava, její vnitřní vývoj, postavení v Evropě 	
Raný středověk 4	<ul style="list-style-type: none"> — zopakuje základní znaky státu a prokáže schopnost sledovat vývoj těchto znaků na historii raně středověkého přemyslovskeho státu 	<ul style="list-style-type: none"> — Český stát 1. Přemyslovců, jeho vnitřní vývoj a postavení v Evropě 	
Raný středověk 5	<ul style="list-style-type: none"> — ukáže na mapě oblasti obydlené nově přichozími etniky — objasní přeměnu antického státu v raně středověkou říši — vysvětlí příčiny, které vedly ke vzniku raně středověkých států v daných lokalitách — sestaví časovou posloupnost vzniku států v západní Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> — Raně barbarické státy, Francká říše, Byzance, Vikingové, vznik středověké Anglie, Francie a Německa 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1</p>
Raný středověk 6	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší základní pojmy islámu — uvede rysy islámské kultury 	<ul style="list-style-type: none"> — Arabové, arabská kultura 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: MEV1</p>
Raný středověk 7	<ul style="list-style-type: none"> — uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek 		<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1</p>
Vrcholný středověk 1	<ul style="list-style-type: none"> — popíše život středověké společnosti — objasní změny v zemědělství, strukturu řemesel, složení obyvatelstva ve městech, popíše rozvoj obchodu 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2</p>
Vrcholný středověk 2	<ul style="list-style-type: none"> — dokládá rozvoj českého státu za posledních Přemyslovců a Lucemburků 	<ul style="list-style-type: none"> — Poslední Přemyslovcí a Lucemburkové 	
Vrcholný středověk 3	<ul style="list-style-type: none"> — zhodnotí náboženské, sociální a národnostní příčiny husitského hnutí, činnost náboženských sekt a kazatelů — shrme význam Jana Husa — rozliší etapy v husitském hnutí, rozliší směry v husitském hnutí — popíše způsob boje husitů — zhodnotí důsledky husitského hnutí 	<ul style="list-style-type: none"> — Husitské hnutí 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1</p>
Vrcholný středověk 4	<ul style="list-style-type: none"> — zhodnotí příčiny a události stoleté války a osobnost a působení Jany z Arku — zhodnotí události války dvou růží v Anglii 	<ul style="list-style-type: none"> — Francie a Anglie ve 14. a 15. století 	

Tabulka 34b Dějepis – sekunda

Vrcholný středověk 5	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojem reformace a příčiny reformního hnutí v jednotlivých státech — zhodnotí základní rysy luteránství, kalvinství, puritánství, anglikánské církve 	<ul style="list-style-type: none"> — Reformace v Německu, Anglii, Francii, Švýcarsku 	
Vrcholný středověk 6	<ul style="list-style-type: none"> — popíše situaci v českém státě v době vlády Jiřího z Poděbrad — vysvětlí Jiřího zahraniční působení — vysvětlí ideové zdroje, význam a působení jednoty bratrské — objasní nástup Jagellonců na český trůn — objasní pojmy stavovská monarchie a Vladislavovo zřízení zemské — uvede příklady vladislavské gotiky 	<ul style="list-style-type: none"> — Doba vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců v českých zemích 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1</p>
Vrcholný středověk 7	<ul style="list-style-type: none"> — objasní okolnosti nástupu Habsburků na český trůn, pojem podunajská monarchie 	<ul style="list-style-type: none"> — Nástup Habsburků na český trůn 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: MEV1</p>
Vrcholný středověk 8	<ul style="list-style-type: none"> — určí důvody hledání nových cest do Asie — na mapě ukáže cesty mořeplavců — objasní význam a důsledky zámořských pláveb — objasní změny ve způsobu hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> — Objevné cesty, zámořské plavby 	
Vrcholný středověk 9	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí znovuoobjevení antických zásad renesančního myšlení a kultury 	<ul style="list-style-type: none"> — Renesance a humanismus 	
Vrcholný středověk 10	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojem absolutismus, absolutistická monarchie — popíše působení 1. Habsburků v českých zemích, příčiny konfliktů mezi Habsburky a stavy — kulturní a vědecký rozvoj v tomto období 	<ul style="list-style-type: none"> — První Habsburkové v českých zemích 	
Vrcholný středověk 11	<ul style="list-style-type: none"> — objasní příčiny, průběh a důsledky třicetileté války — zhodnotí osobnost J. A. Komenského a jeho díla 	<ul style="list-style-type: none"> — Třicetiletá válka 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMGI</p>
Vrcholný středověk 12	<ul style="list-style-type: none"> — vymenuje charakteristické rysy baroka — pozná základní památky daného období 	<ul style="list-style-type: none"> — Baroko 	

Tabulka 35a Dějepis – tercie

DĚJEPIS – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Novověk 1	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí příčiny anglické revoluce z hlediska boje za lidská práva — porovná systém vlády v Anglii a Nizozemí s absolutistickými monarchiemi — uvědomí si vztah mezi způsobem vlády a hospodářskou prosperitou 	<ul style="list-style-type: none"> — Velmocí 16. – 17. století 	<p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO1</p>
Novověk 2	<ul style="list-style-type: none"> — vymezí základní prvky absolutistické vlády Francie, Ruska a Pruska a vzájemně je porovná — na příkladu Francie a Pruska posoudí význam náboženské tolerance pro rozvoj hospodářství — objasní úlohu merkantilismu a militarismu — na příkladu významných konfliktů 18. století rozpozná souvislost mezi charakterem státního zřízení a zahraniční politikou 	<ul style="list-style-type: none"> — Velmocí 16. – 18. století (absolutistické monarchie), významné konflikty 18. st. 	
Novověk 3	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí vzájemný vztah mezi rozvojem vědy v 18. století a změny způsobu vlády na osvěcený absolutismus — popíše podle obrázků znaky rokokového a klasicistního stylu v architektuře a výtvarném umění — vyjmenuje základní památky obou stylů 	<ul style="list-style-type: none"> — Osvícenství, kultura novověku- rokoka a klasicismus 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p>
Novověk 4	<ul style="list-style-type: none"> — objasní situaci ve Francii za starého režimu, vysvětlí, o které stavy se opíral, a na základě toho rozpozná příčiny francouzské revoluce — porovná základní dokumenty francouzské a americké revoluce a orientuje se v jejich významu pro přechod k občanské společnosti — popíše vývoj státního zřízení v době revoluce — porovná situaci v Evropě před a po revoluci — vypožije možné odlišné pohledy na osobu Napoleona Bonaparta — odvodí záměry mocností na Vídeňském kongresu 	<ul style="list-style-type: none"> — Velká francouzská revoluce a napoleonské období — Americká revoluce a vznik USA 	<p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO2</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p>
Novověk 5	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná důležitost jednotlivých reforem Marie Terezie a Josefa II. pro další politický, ekonomický a kulturní vývoj — vysvětlí, z jakých myšlenkových zdrojů čerpalo naše národní obrození — objasní vztah mezi událostmi světové politiky a domácím děním 	<ul style="list-style-type: none"> — Český stát v 18. století 	
Novověk 6	<ul style="list-style-type: none"> — klasifikuje průmyslové revoluce až do současnosti — uvědomí si význam jejich základních vynálezů — na základě práce s různými informačními zdroji sestaví přehled technických vynálezů 	<ul style="list-style-type: none"> — 1. průmyslová revoluce, industrializace a její důsledky 	
Novověk 7	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná rozdílné zájmy jednotlivých sociálních skupin — popíše situaci dělnictva a měšťanstva, jejich emancipační snahy — objasní dvoudílné šíření socialistických a liberálních idejí — objasní oprávněnost národnostních bojů 	<ul style="list-style-type: none"> — Sociální a národnostní otázka po napoleonských válkách 	
Novověk 8	<ul style="list-style-type: none"> — vymezí rozsah revolucí — vysvětlí, které sociální skupiny byly v revolucích hlavní — porovná cíle a zájmy jednotlivých skupin — vyhledá jejich shodné a rozdílné rysy v jednotlivých zemích 	<ul style="list-style-type: none"> — Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, národnostních a sociálních problémů 	<p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO2</p>

Tabulka 35b Dějepis – tercie

<p>Novověk 9</p>	<ul style="list-style-type: none"> — objasní podstatu základních politických proudů doby — ukáže, jak se tyto politické proudy projeví v konkrétním vývoji důležitých zemí světa 	<ul style="list-style-type: none"> — Konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústavy, politické strany, občanská práva 	
<p>Novověk 10</p>	<ul style="list-style-type: none"> — prokáže schopnost rozdělit státy do skupin podle vyspělosti (staré velmoci, nové velmoci, zůstale oblasti, významné kolonie) — rozpozná důležitost Balkánu pro politickou a vojenskou situaci konce 19. století — charakterizuje situaci v Číně, Japonsku a státech Latinské Ameriky 	<ul style="list-style-type: none"> — Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus, národní hnutí malých a velkých států 	
<p>Novověk 11</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše podle obrázků znaky slohů v architektuře a výtvarném umění — výjmenuje jejich základní památky u nás a v Evropě — orientuje se v hlavních dílech nejvýznamnějších představitelů 	<ul style="list-style-type: none"> — Kulturní rozrůzněnost doby (romantismus, realismus, historizující slohy, impresionismus, secese) 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV1</p>
<p>Novověk 12</p>	<ul style="list-style-type: none"> — orientuje se v hlavních kolonizačních zemích 19. století — vysvětlí jejich dominantní úlohu v jednotlivých obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> — Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	

Tabulka 36 Dějepis – kvarta

DĚJEPIS – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Nejnovější dějiny 1	<ul style="list-style-type: none"> — Vymezení základních nepřátelských bloků před 1. svět. válkou a vymezení jejich cíle — shrne konflikty před válkou, zhodnotí průběh na jednotlivých frontách a důsledky války — zhodnotí důsledky versaillského systému 	<ul style="list-style-type: none"> — 1. světová válka, její důsledky, versaillský systém 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p>
Nejnovější dějiny 2	<ul style="list-style-type: none"> — v hrubých rysech dokáže charakterizovat problematiku české státoprávní otázky v 19. století — vysvětlí snahy české politické reprezentace během války — vysvětlí okolnosti vzniku Československé republiky 	<ul style="list-style-type: none"> — Vznik československé republiky 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1</p>
Nejnovější dějiny 3	<ul style="list-style-type: none"> — posoudí systém uspořádání Evropy na konkrétní situaci v Německu a Sovětském svazu objasní pojmy fašismus a komunismus, najde mezi nimi shody a rozdíly — krátce zhodnotí další meziválečné fašistické režimy — zhodnotí příčiny hospodářských krizí — na mapě ukáže utváření koalice a objasní postoje velmocí 	<ul style="list-style-type: none"> — Hospodářská a politická situace v Evropě meziválečného období 	
Nejnovější dějiny 4	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje politický systém 1. republiky — vysvětlí hospodářskou a národnostní problematiku — objasní postavení Slovenska a německé menšiny — objasní události vedoucí k Mnichovu 	<ul style="list-style-type: none"> — 1. republika, Mnichovská dohoda 	<p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO2</p> <p>PT: Výchova v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p>
Nejnovější dějiny 5	<ul style="list-style-type: none"> — objasní politiku appeasementu — vysvětlí příčiny vedoucí k 2. sv. válce — shrne průběh války — objasní situaci v Protektorátu, domácí a zahraniční odboj Čechů a Slováků — popíše 2. světové války pro poválečný vývoj Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> — 2. světová válka, Protektorát 	
Nejnovější dějiny 6	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojem studená válka — uvede příklady projevů studené války na dobových konfliktech, charakterizuje ohniska napětí a největší válečné střety — s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému — pohovoří v základních rysech o vývoji socialistických a kapitalistických států 	<ul style="list-style-type: none"> — Vývoj ve světě po roce 1945 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p>
Nejnovější dějiny 7	<ul style="list-style-type: none"> — dokáže charakterizovat důležitá dějinná období a mezitímky: 1945-1948, 1948, 50. léta, 1960, 1968, období normalizace, 1989, 1993. 	<ul style="list-style-type: none"> — Vývoj Československa po roce 1945 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p>

5.1.10 Občanská výchova

5.1.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova je vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství vymezeného v RVP ZV.

Občanská výchova se vyučuje od primy do kvarty. Ve všech ročnících je dotována 2 hodinami týdně, třída se nedělí na skupiny.

Občanská výchova pomáhá žákům seznámit se s obsahem role občana demokratické společnosti. Učitel pomáhá žákům chápat svět v jeho rozmanitosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Začíná se sebezpoznáním v rodině, žáci si uvědomují svá práva, odhalují organizaci státu a mezinárodních institucí. Vyučovací předmět se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí sounáležitosti k evropskému kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.

Důležitou součástí vyučovacího předmětu je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti pohlaví, k úctě a ochraně člověka, občana, ale i uměleckých a kulturních hodnot.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vyučovací předmět rozvíjí myšlení, praktické využití získaných poznatků, schopnost argumentace i úspěšné vedení diskuse. Cílem je uvědomění si vlastní identity.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebezpoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenských, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Do vyučovacího předmětu je částečně integrován obor Výchova ke zdraví, který má především praktický a aplikační charakter.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Neméně důležitou součástí vyučovacího předmětu je dílčí integrace vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, ve kterém teoretické informace o trhu práce, možnostech vzdělávání, podnikání či zaměstnání jsou doplněny nabídkou akcí výchovného poradce a školního psychologa.

5.1.10.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	2 hodiny (1,4 hodiny OV + 0,6 hodiny Výchova ke zdraví)
Sekunda :	2 hodiny (1 hodina OV + 0,8 hodiny Výchova ke zdraví + 0,2 hodiny Svět práce)
Tercie :	2 hodiny (1,1 hodiny OV + 0,6 hodiny Výchova ke zdraví + 0,3 hodiny Svět práce)
Kvarta :	2 hodiny (1,5 hodiny OV + 0,5 hodiny Svět práce)

5.1.10.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka je organizována ve třídách a veřejných místech mimo školu (obecní úřad, besední a výstavní prostory města, městská knihovna). Ve vyučovací hodině je plně využito frontálního vyučování, výkladu, diskuze (vše ve vazbě na práci s textem, který je prezentován za pomoci videa, počítače nebo klasickou četbou). Nemalou měrou jsou do předmětu zahrnuty soutěže, testy, referáty a pracovní listy.

5.1.10.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel navazuje na ostatní předměty zadáváním úkolů jednotlivcům nebo skupinám, ty pak společně vyhodnocují. Tím žáka vede ke schopnosti propojit informace a získat nový poznatek
- učitel využívá různých informačních zdrojů, a tak rozvíjí schopnost žáka pracovat s různými druhy informací a ty pak využít při tvorbě referátů. Společně hledají souvislosti, vyvozují závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává témata pro skupinovou práci, přičemž naplnit obsah tématu znamená pro žáka nalézt nástroje, umět kriticky posoudit, ptát se po příčinách problémů, touto cestou se zorientovat a kompletně vyřešit objevené problémy. K posílení kompetencí k řešení problémů učitel aplikuje převážně herní formy, které u žáka posilují kritické a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

- učitel pracuje se žáky ve skupinách, z pozice moderátora je vede k výstižnému vyjadřování, poukazuje na jejich komunikační dovednosti. Tím, že žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky, názory, postoje ve skupině svých vrstevníků, je veden k toleranci, úctě a odpovědnosti. Žák porozuměním různým druhům záznamů mluveného nebo psaného slova, obrazovým či symbolickým materiálům zdokonaluje své vrozené dispozice ke komunikaci, přičemž využívá též moderních informačních a komunikačních prostředků.
- učitel seznamuje žáky v rámci prevence rizik ohrožujících zdraví s důležitými telefonními čísly a společně hledají adekvátní postup v kritické situaci. Žák je veden ke vhodné komunikaci i mimo školu.

Kompetence sociální a personální

Komunikační dovednosti žáka učitel využije prostřednictvím spolupráce ve skupině uvědoměním si potřeby spolupráce s druhými, která mu ukazuje i jiné varianty postojů žáků ve skupině. Na jedné straně nově získané informace žák využije pro svůj osobní rozvoj, na straně druhé se dokáže podělit o výsledky své práce. Poznává hlouběji sebe sama i druhé. Tato kompetence posiluje výraznou měrou osobnostní a sociální rozvoj. Žák je systematicky veden k respektování názoru druhého, k respektování pravidel skupiny.

Kompetence občanské

- učitel připravuje modelové situace, pomocí nichž seznamuje žáky s různými procedurami v mezilidském styku
- pravidelným komentováním společenského dění a vhodně zvolenými aktivitami vede žáky ke sledování aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situace v ČR i ve světě

Kompetence pracovní

Učitel motivuje žáky k vhodné prezentaci vlastních výtvorů (výzdoba školy, nástěnka, školní časopis).

Tabulka 37a Občanská výchova – prima

OBČANSKÁ VÝCHOVA – PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Rok v jeho proměněch a slavnostech	<ul style="list-style-type: none"> — dokáže srovnat historicky významné události 	<ul style="list-style-type: none"> — Člověk v rytmu času. Kalendář. Svátky. — Cyklus přírody, dne, týdne, roku. Denní rytmus. Volný čas. Životní prostředí. 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV I. 3, OSV I. 4</p>
Domov a rodina	<ul style="list-style-type: none"> — respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, partnery a v rodině, pozitivně komunikuje a kooperuje — uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích — posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení úkolů v rodině, škole a zájmovém útvary — vysvětlí role členů komunity, uvede příklady vlivu na kvalitu sociálního klimatu 	<ul style="list-style-type: none"> — Rodinné a příbuzenské vztahy. Komunikace v rodině a mimo ni. Byt, Domov. — naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost zázkové samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život — naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku — vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti — vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV I. 2, OSV I. 4, OSV II. 6, OSV II. 7, OSV II. 8, OSV II. 9,</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV2</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: EV1</p> <p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>
Náše vlast	<ul style="list-style-type: none"> — projevuje zájem o národní historii — objevuje významná místa a rodáky 	<ul style="list-style-type: none"> — Pověsti našeho národa, naši slavní předkové. Co nás proslavilo. Naš jazyk. — Historicky významná místa v regionu a v ČR. 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV I. 5</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1</p>
Obec, region, země, Hlavní město Praha. Národnostní menšiny.	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší kompetence jednotlivých odborů — projevuje zájem o ochranu kulturních památek — popíše strukturu obecního úřadu 	<ul style="list-style-type: none"> — Moje obec, obecní zastupitelstvo. Život v regionech. — Státní symboly. Praha. Naši prezidenti. — Kulturní život. — Národnostní menšiny. 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV I. 5, OSV II. 6, OSV II. 7,</p> <p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO1</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1, MUV3</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: EV 1, EV 3</p> <p>PT: Mediální výchova TO: MEV1, MEV4</p>
Úvod do lidských práv	<ul style="list-style-type: none"> — přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých — posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> — První krok k lidským právům. Jsme rozdílní? Práva dětí. Úmluva o právech dítěte. Dětská krizová centra, linky důvěry. 	<p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO4</p>

Tabulka 37b Občanská výchova – prima

<p>První pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> — projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k pravidlům zdravého životního stylu — uvědomuje si hodnotu zdraví — využívá osvojené techniky k regeneraci organizmu — vysvětíl na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím — využívá osvojené techniky k regeneraci organizmu — v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> — Ochrana před úrazy. Bezpečné způsoby chování. Prevence. duševní hygiena, denní režim – zásady osobní a duševní hygieny, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, první pomoc – zásady, postupy 	<p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>
<p>Dopravní výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> — projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, 	<ul style="list-style-type: none"> — dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti), porušování předpisů v silničním provozu 	

Tabulka 38a Občanská výchova – sekunda

OBČANSKÁ VÝCHOVA – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	
Člověk ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje projevy vlastnictví a nacionalizmu — rozpozná rasové, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí — respektuje postoje a názory jiných lidí — vysvětlí symboly státu — vyhodnotí manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti proti manipulaci a agresi 	<ul style="list-style-type: none"> — Rodina, národ, vlast. Lidský život. Generace, tradice. — Národní a státní symboly. Národní bohatství. Etnický původ, vlastenectví. Osobnosti, které nás proslavily. — naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny — lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti — vztahy mezi lidmi – osobní, neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské sounáležitosti — zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; děba práce a činnosti, výhody spolupráce lidí 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV I. 2, OSV II. 6, OSV II. 7, OSV II. 9, OSV III. 10, OSV III. 11</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1, MUV3 <i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>
Majetek, bohatství, práce, vlastnictví.	<ul style="list-style-type: none"> — dodržuje zásady hospodárnosti — popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým a světejným majetkem — odsuzuje projevy vandalizmu a neúcty k majetku 	<ul style="list-style-type: none"> — Ekonomika domácnosti, rodinný rozpočet. Naše potřeby, práce, majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodáření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV I. 3, OSV III. 11</p> <p><i>Člověk a svět práce</i> TO: Svět práce (INT)</p>
Přírodní bohatství a jeho ochrana	<ul style="list-style-type: none"> — uvědomuje si stav životního prostředí, které ho obklopuje — posoudí možnosti vlastního působení na změnu kvality prostředí — vyhledává informace o stavu Země — uvědomuje si odpovědnost za stav život. prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> — Krajina. Zásady člověka do přírody. Ochrana přírody, rytmus roku. Krásky naší země. Krajina, ve které žijí. Globální problémy. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: EV 1, EV 2, EV 3, EV 4</p>
Kultura a její rozvíjení	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt — vysvětlí přechýlný netolerantního chování lidí k menšinám — respektuje názory a postoje jiných lidí — posoudí nebezpečí působení massmédií a masové kultury — zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje — zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají — kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> — Druhy umění. Umělecké slohy. Kulturní instituce. — Víra, formy náboženství, sekty. — Zásady slušného chování. — Multikulturnalita, etnický původ, menšiny. Masová kultura. Massmédiá. — kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prosředky masové komunikace 	<p>PT: Mediální výchova TO: MEV1, MEV2, MEV5</p> <p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>
Stát a právo	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí obsah politického systému — rozlišuje typy a formy států — přiměřeně uplatňuje svá práva — rozpozná protiprávní jednání — provádí jednodušší právní úkony — rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílí na správě obcí, krajů a státu — objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů — vytvoří smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> — Vývoj společnosti. Typy států, formy vlády. Národnostní otázky. Právo a morálka. Práva a povinnosti občanů. Samospráva. Lidská práva v dokumentech. 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV II. 6, OSV II. 7, OSV III. 11</p> <p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO2, VDO3, VDO4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1</p>

Tabulka 38b Občanská výchova – sekunda

<p>Osobní bezpečí, sexuální výchova, návykové látky</p>	<ul style="list-style-type: none"> — přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování — uvědomuje si rizika spojená se zneužíváním návykových látek — chová se odpovědně při mimořádných událostech — uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a chování v souvislosti s chorobami — uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> — Dětsví, puberta, dospívání. Poruchy pohlavní identity. — Nebezpečné situace. Mimořádné události. První pomoc. — Návykové látky. Legislativa a drogy. 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV I. 4</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: MUV2, MUV5 <i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>
---	---	--	--

Tabulka 39a Občanská výchova – tercie

OBČANSKÁ VÝCHOVA – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Člověk a dospívání	<ul style="list-style-type: none"> — chová se kultivovaně k opačnému pohlaví — rozpoznává charakterové vlastnosti u sebe a u jiných — kriticky hodnotí a koriguje své chování a jednání — projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu — optimálně reaguje na fyziologické změny v době dospívání 	<ul style="list-style-type: none"> — Hledání naplnění života. Lásky. Plánované rodičovství. Samostatnost. Sexualita. Zdraví dospívajících a možná ohrožení. 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV I. 2, 3, 4, 5, OSV II. 6, 7, 8, 9, OSV III. 10, 11</p> <p>Výchova ke zdraví (INT)</p>
Člověk hledající společenství	<ul style="list-style-type: none"> — objasní potřebu tolerance ve společnosti — na příkladech doloží význam vzájemné solidarity — vysvětlí role členů komunity 	<ul style="list-style-type: none"> — vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství — meziľidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování — citový život — náročné životní situace 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV I. 2, 3, 4, 5, OSV II. 6, 7, 8, 9, OSV III. 10, 11, 12</p> <p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO1, 2</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV2, 3</p>
Člověk hledající svůj svět	<ul style="list-style-type: none"> — uvědomuje se význam vstupu ČR do EU — chová se tolerantně k příslušníkům jiných etnik — dokáže posoudit výhody členství v EU 	<ul style="list-style-type: none"> — Evropa, Evropská unie, etnika, soužití mezi národy, multikulturalita, minority, lidská práva. Spolupráce a řešení konfliktů. 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV I. 2, 3, 4, 5, OSV II. 6, 7, 8, 9, OSV III. 10, 11, 12, 13</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2, 3</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: EV 4</p> <p>PT: Mediální výchova TO: MEV1, 2, 3, 4, 5</p>

Tabulka 39b Občanská výchova – tercie

<p>Člověk hledající sama sebe</p>	<ul style="list-style-type: none"> – objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života – posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek – rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání – popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru – vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi duševním a sociálním zdravím; vysvětlí hodnotou zdraví – posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví – vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí – dává do souvislosti složen stravy a způsob stravování s rozvojem civilizacních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> – podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál – vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí – osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji – výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota – celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie – podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu – sebezpoznaní a sebezpojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebezpojetí, utváření vědomí vlastní identity – seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování – psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV I. 2, 3, 4, 5, OSV II. 6, 7, 8, 9, OSV III. 10, 11, 12, 13, 14</p> <p>PT: Mediální výchova TO: MEV2</p>
-----------------------------------	--	---	--

Tabulka 39c Občanská výchova – tercie

<p>Člověk a předpoklady soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> – přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu – objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství – provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci – dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihu trestných činů – rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání – zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu – uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem – objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám – rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti – posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> – Vývoj náboženského myšlení. Občanský život. Intolerance – lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace – právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů – protiprávní jednání – druhy a postupy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování práv k duševnímu vlastnictví – právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu – státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly – principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev – právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV I. 2, 3, 4, 5, OSV II. 6, 7, 8, 9, OSV III. 10, 11, 12, 13, 14, 15</p> <p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO1, 2, 3, 4</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: MUV3, MUV2, 3, 4, 5</p>
<p>Člověk ve zdraví a nemoci</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si rizika civilizačního tlaku – preferuje zdravý životní styl – posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a za zdraví druhých – aktivně podporuje zdraví – vyjadřuje vlastní názor na problematiku zdraví a diskutuje o něm – uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> – stres a jeho vztah ke zdraví – auto - destruktivní závislosti psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samotnému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci – bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikových prostředích, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech – manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p> <p>PRO: FIT IN</p>
<p>Svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – odpovědně přistupuje ke své budoucnosti – posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravu 	<ul style="list-style-type: none"> – Zaměstnání, povolání. Profesionální testy. Poradny. Profil absolventa. Systém škol. Možnosti vzdělávání. 	<p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p>TO: Svět práce (INT)</p>

Tabulka 40a Občanská výchova – kvarta

OBČANSKÁ VÝCHOVA – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Smysl společenství</p>	<ul style="list-style-type: none"> — posoudí smysl spolupráce při řešení problémů a dosahování cílů — objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života — projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnému dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce — samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím — respektuje změny v období dospívání, vhodné na ně reaguje; — kultivovaně se chová k opaknému pohlaví — respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> — Děloství, puberta, dospívání – duševní a společenské změny — Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity — Rodina, spolupráce, smysl života. Citový život, společenství — Mýtus, náboženství, sekty. 	<p>PT: Mediální výchova TO: MEV1, 2, 3, 4, 5</p>
<p>Občanská společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše svoji účast na veřejném životě v obci — vysvětlí funkci ústavního pořádku ČR — uvede příklady institucí a krajů, které se podílejí na jejich správě — objasní rozdělení státní moci 	<ul style="list-style-type: none"> — Občan, občanství, občanská společnost Právní řád ČR, soudní moc. Protiprávní jednání. Právo v každodenním životě. Vývoj Čs. republiky 1918 – 1989. Státní správa a samospráva, obecní úřad. 	<p>PT: Výchova demokratického občana TO: VDO2, 3, 4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV5</p>
<p>Člověk na planetě Zemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> — uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory — uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva — objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu — projevuje odpovědné chování v souvislosti s mimořádnými situacemi 	<ul style="list-style-type: none"> — Planetaární problémy. Aplikace tématu na lokální úrovni. — globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně války a terorismu, možnosti jejich řešení mimořádné situace 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV III, 11 PT: Environmentální výchova TO: EV 3, 4</p>
<p>Svět a Evropa</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování — uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích — uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> — Evropské procesy. Kultury a režimy Evropy. EU. — evropská integrace – podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR — mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, 2, 3 PT: Multikulturní výchova TO: MUV1, 2, 3, 4 PT: Mediální výchova TO: MEV1, 2, 3, 4, 5 PRO: časopis</p>

Tabulka 40b Občanská výchova – kvarta

<p>Sociální vztahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi — vysvětlí, jak stát pomáhá lidem v nouzi 	<ul style="list-style-type: none"> — Rodina, sociální vztahy. Sociální úroveň, sociální péče, sociální politika, druhy sociálních příspěvků. — Nezávislý tisk a veřejné mínění 	<p><i>PT:</i> Výchova demokratického občana <i>TO:</i> VDOZ</p> <p><i>PT:</i> Multikulturální výchova <i>TO:</i> MUV1, 2, 3, 4, 5</p> <p><i>PT:</i> Mediální výchova <i>TO:</i> MEV1, 2, 3, 4, 5 PRO: časopis PRO: Soužití</p>
<p>Pracovní život</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady — sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozlíší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodárení domácnosti, objasní princip vyrovnání, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodárení s penězi — na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení — vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, druhy pojištění a navrhne, kdy je využít — uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu — na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz — rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané — rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti — popíše svoji účast na ekonomickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> — peníze – funkce a podoby peněz, formy placení — hospodáření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní — banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků — výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost — principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání — profesní orientace 	<p><i>Člověk a svět práce</i> <i>TO:</i> Svět práce (INT)</p>

5.1.11 Fyzika

5.1.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP ZV. Integruje průřezové téma Environmentální výchova. Do předmětu jsou rovněž integrována témata z předmětů Svět práce a Práce s laboratorní technikou.

Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme.

5.1.11.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	2
Sekunda :	2
Tercie :	2
Kvarta :	2

5.1.11.3 Organizační vymezení předmětu

Předmět Fyzika je převážně vyučován v učebně fyziky. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi, přednáškami a laboratorními pracemi. Během studia se mohou žáci každoročně zúčastnit fyzikální olympiády.

5.1.11.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztřídit a zhodnotit
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis
- zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazuje na souvislost fyziky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učí žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit
- využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor
- zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- v praktických cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
- využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách

- kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku
- zadává referáty a projekty, týkající se aktuálního dění ve světě, ekologie a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje dodržování předepsaných postupů.

Tabulka 41 Fyzika – prima

FYZIKA – PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Látky a tělesa	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší pojem látka a těleso v konkrétních příkladech — systematicky pozoruje různé fyzikální objekty — uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále a neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí — vysvětlí některé vlastnosti látek na základě uspořádání částic — popíše stavbu atomů — předvede jednoduchými pokusy elektrické a magnetické vlastnosti látek — vysvětlí elektrování těles a souvislost se stavbou atomů — předvede vzájemné chování elektricky nabitých nebo zmagnetovaných těles 	<ul style="list-style-type: none"> — vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek — vzájemné působení těles, síla a její měření — částicové složení látek — molekuly a atomy — difúze a Brownův pohyb — skupenství látek, uspořádání částic v látkách různého skupenství — model atomu — elektrické vlastnosti látek, elektrování těles — magnetické vlastnosti látek, póly magnetu magnetické pole Země 	
Měření fyzikálních veličin	<ul style="list-style-type: none"> — zněří vhodné zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny — používá značky některých fyzikálních veličin a jednotek — převádí násobné a dílčí jednotky na stanovenou jednotku — předpoví, jak se změní délka či objem tělesa se změnou teploty — chápe závislost mezi hustotou, hmotností a objemem — stanoví hustotu tělesa různými způsoby 	<ul style="list-style-type: none"> — fyzikální veličiny a jednotky — měření délky, objemu, hmotnosti a času — měření teplot a jejich změny — hustota látky 	
Elektrický obvod	<ul style="list-style-type: none"> — ovládá základní pravidla při zacházení s elektrickým proudem a první pomoc při úrazu elektrickým proudem — sestaví správně podle schématu elektrický obvod — rozliší vodič a izolant — charakterizuje způsob vedení elektrického proudu v kovech, kapalnách a plynech 	<ul style="list-style-type: none"> — elektrický proud v kovech, kapalnách a plynech — elektrický obvod a jeho sestavení — elektrické vodiče a izolanty — bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	

Tabulka 42 Fyzika – sekunda

FYZIKA – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Pohyb těles	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu — využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu — pomocí grafu zaznamená průběh pohybu — vypočítá průměrnou rychlost z daných údajů 	<ul style="list-style-type: none"> — dráha, trajektorie — pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný — pohyb přímočarý a křivočarý — průměrná rychlost 	
Síla	<ul style="list-style-type: none"> — určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso — změní velikost působící síly siloměrem — sestrojí výslednici dvou sil — v jednoduchých situacích využívá Newtonovy zákony pro objasnění změn pohybu těles při působení stále výsledné síly — vypočítá velikost tíhové síly — aplikuje poznatky o otačivých účincích síly při řešení rovnováhy na páce a kladce — určí, na čem závisí deformační účinky síly — posoudí vliv třecích a odporových sil na pohyb těles 	<ul style="list-style-type: none"> — síla a její znázornění — gravitační síla a hmotnost tělesa — skládání sil — účinky síly — Newtonovy pohybové zákony — otačivé účinky síly, těžšíše — páka, kladka, rovnováha na páce a na kladce — tlaková síla, tlak, tlak v praxi — třecí síla a její měření — význam třecí síly v praxi 	PRO: Jednoduché stroje
Mechanické vlastnosti tekutin	<ul style="list-style-type: none"> — využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických problémů — objasní chování tělesa v klidné tekutině z analýzy sil působících na těleso 	<ul style="list-style-type: none"> — Pascalův zákon, hydraulická zařízení — hydrostatický tlak — atmosférický tlak a jeho měření — vztlaková síla působící na těleso v tekutině — Archimédův zákon 	
Světelné děje	<ul style="list-style-type: none"> — využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení jednoduchých problémů — určí v konkrétních případech, zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice — určí vlastnosti obrazu při zobrazení čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> — zdroje světla, stín — zatmění Slunce a Měsíce — rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích — zobrazení odrazem na zrcadlech — zákon lomu — zobrazení lomem na čočkách — optické vlastnosti oka 	

Tabulka 43 Fyzika – tercie

FYZIKA – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Práce. Výkon. Energie.	<ul style="list-style-type: none"> — v jednoduchých případech určí práci vykonanou silou a z ní změnu energie tělesa — využívá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem — využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení úloh a konkrétních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> — mechanická práce — výkon, účinnost — pohybová a polohová energie a jejich vzájemné přeměny. 	
Vnitřní energie. Teplo.	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší pojmy teplo a teplota — určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem při tepelné výměně — rozhodne, při kterých skupenských přeměnách těleso přijímá skupenské teplo a při kterých jej odevzdává — zhodnotí vliv spalovacích motorů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> — vnitřní energie a její změna, teplo — měrná tepelná kapacita látky — tepelná výměna vedením, prouděním a zářením — využití energie slunečního záření — tání a tuhnutí, skupenské teplo tání — vypařování a kapalinění — faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny — spalovací motory 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)</p>
Zvukové jevy	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku — porovná šíření zvuku v různých prostředích — zhodnotí rizika nadměrného hluku a posoudí možnosti ochrany před nadměrným hlukem 	<ul style="list-style-type: none"> — zdroje zvuku — rychlost zvuku v různých prostředích — tón, výška tónu — odraz zvuku, ozvěna — pohlcování zvuku 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT)</p>
Elektromagnetické jevy I	<ul style="list-style-type: none"> — různými způsoby zelektuje těleso — užitím siločar znázorní jednoduché příklady elektrického pole — rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností — sestaví správně podle schématu elektrický obvod — analyzuje správně schéma reálného obvodu — změní elektrický proud a elektrické napětí — využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických úloh — určí výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu za sebou a vedle sebe — řídí se zásadami správného užívání elektrických spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> — elektrický náboj, elektroskop — elektrické pole — vodič a izolant v elektrickém poli — elektrický proud — zdroje elektrického napětí — elektrický odpor — závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče — elektrická práce, elektrická energie — výkon elektrického proudu — tepelné elektrické spotřebiče 	

Tabulka 44 Fyzika – kvarta

FYZIKA – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO, VO)
Elektromagnetické jevy II	<ul style="list-style-type: none"> — využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívkou s proudem — využívá poznatky o elektromagnetické indukci při řešení problémů a při objasnění funkce alternátoru, elektromotoru a transformátoru — rozliší stejnosměrný proud od střídavého — zapojuje správně polovodičovou diodu — má přehled o významu polovodičů pro technické obory 	<ul style="list-style-type: none"> — magnetické pole magnetů a vodičů s proudem — elektromagnet a jeho užití — elektromagnetická indukce — střídavý proud — transformátor, alternátor, elektromotor — tepelné a vodní elektrárny — vlastní a příměšové polovodiče — polovodičové součástky 	
Jaderná energie	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší jednotlivé druhy radioaktivního záření — navrhuje možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření — zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých forem energie z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> — atomová jádra, radioaktivita — využití jaderného záření — štěpení jader, jaderné reakce — jaderný reaktor a jaderná elektrárna — obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie — alternativní zdroje — šetření elektrické energie 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT) PRO: Energie</p>
Vesmír	<ul style="list-style-type: none"> — objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet — odliší hvězdy od planet na základě jejich vlastností — má základní přehled o struktuře vesmíru 	<ul style="list-style-type: none"> — Sluneční soustava (hlavní složky, měsíční fáze) — hvězdy - jejich složení a vývoj — orientace na obloze — hvězdný vesmír 	

5.1.12 Chemie

5.1.12.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má název Chemie a zahrnuje vzdělávací obsah oboru Chemie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV. Při studiu chemie na nižším stupni gymnázia si žáci vytvářejí základní představy o stavbě látek, jejich výskytu v přírodě, uplatnění v praktickém životě, významu pro živé organismy, jejich výrobě a přeměnách. Důraz je kladen především na chemické vlastnosti a chemické aspekty jednotlivých zmiňovaných oblastí lidského vědění. Žáci jsou vedeni k uvědomění si pro zdraví a život člověka nebezpečných vlastností některých chemických látek a k dodržování základních pravidel bezpečné práce a nakládání s chemickými látkami. Dále je žákům objasňován dopad některých činností člověka na životní prostředí a působení některých chemických látek v životním prostředí. Ve vyučovacím předmětu Chemie jsou realizovány tematické okruhy Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí z průřezového tématu Environmentální výchova a Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení z průřezového tématu Mediální výchova.

5.1.12.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Sekunda :	2
Tercie :	2
Kvarta :	2

5.1.12.3 Organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět chemie je vyučován v učebnách školy, umožňuje-li to rozvrh jsou hodiny vyučovány v učebně chemie. Výuka je doplněna exkurzemi. Žáci s hlubším zájmem o chemii se mohou účastnit Chemické olympiády a případných dalších vyhlášených soutěží s chemickou tematikou.

5.1.12.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků učitelé užívají tyto postupy:

Kompetence k učení

Učitel:

- vhodným strukturováním učiva a odvoláváním se na osobní zkušenosti žáků s probíranou oblastí vede žáky k systematizaci poznatků, pochopení vzájemných souvislostí
- vede žáky k porozumění chemické terminologii a postupně i k samostatnému používání chemických termínů
- při frontálních a demonstračních pokusech zadává úkoly, které vyžadují systematické pozorování jevů, zápis pozorování a výsledků experimentu, zdůvodnění pozorovaných jevů, případně vyvození obecnějších závěrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává teoretické úkoly v souvislosti s problémy týkajícími se průběhu chemických reakcí a vlastností chemických látek, vede žáky k vyhledávání společných a rozdílných vlastností látek a aspektů jevů a na základě toho potom k vyvozování vzájemných souvislostí
- vyžaduje logické zdůvodnění jevů souvisejících s chemickým chováním látek
- vede žáky k vyvozování vlastností konkrétních látek z obecných tvrzení a naopak ke zobecňování získaných konkrétních informací a dílčích závěrů
- seznamuje žáky s úkoly Chemické olympiády a jiných vhodných soutěží s chemickou tematikou, pomáhá nalézat a doporučuje zdroje informací pro řešení úloh školního kola Chemické olympiády a provádí s žáky úlohy praktické části školního kola Chemické olympiády

Kompetence komunikativní

Učitel:

- upozorňuje žáky na různé zdroje informací z oblasti chemie, hodnotí s žáky jejich úroveň, důvěryhodnost a přesnost
- doporučuje ke sledování vhodné televizní a rozhlasové pořady s chemickou a přírodovědnou tematikou
- vede žáky při formulování odpovědí k vyjadřování se v logické posloupnosti a k věcné a jazykové správnosti sdělení

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dbá na dodržování dohodnutých pravidel práce a chování
- umožní věcnou diskusi k zadanému problému nebo úloze

Kompetence občanské

Učitel:

- seznámí žáky s pravidly bezpečné práce s chemickými látkami, vyžaduje dodržování těchto zásad a upozorní žáky na možné důsledky nedbalosti nebo záměrného porušování zásad bezpečného nakládání s chemickými látkami
- vyžaduje domácí přípravu na laboratorní práce a ověřuje znalost pravidel bezpečné práce
- seznamuje žáky s postupy používanými při řešení život a zdraví ohrožujících situací, se zásadami první pomoci

Kompetence pracovní

Učitel :

- vyžaduje ve všech činnostech dodržování předepsaných postupů, trvá na tom, že žák nesmí bez předchozí konzultace s učitelem na dohodnutých postupech nic měnit
- upozorňuje žáky na chyby při práci a v žáky používaných postupech
- upozorňuje na možné dopady různých činností a aktivit lidí na životní prostředí a zdraví a kvalitu života ostatních lidí

Tabulka 45a Chemie - sekunda

CHEMIE - SEKUNDA				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
Úvod do studia chemie, chemie jako věda, bezpečnost práce při pokusech	<ul style="list-style-type: none"> rozdílí různé typy přeměn látek charakterizuje jejich vlastnosti vysvětlí význam H- a P- vět a výstražných symbolů nebezpečnosti (piktogramů) dodržuje pravidla bezpečné práce s chemickými látkami a zásady laboratorního řádu objasní způsoby poskytnutí první pomoci při zasažení některými chemickými látkami 	<ul style="list-style-type: none"> látká, její fyzikální, chemické vlastnosti a přeměny. zásady bezpečného nakládání chemickými látkami, zásady první pomoci, H- a P- věty, piktogramy způsoby zjišťování chemických vlastností látek, zápis pozorování a výsledků pokusu. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Základní podmínky života TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>— MPV: fyzika, biologie</p>	
Směsi	<ul style="list-style-type: none"> rozdílí různé typy směsí chemických látek odliší chem. látku a směs, prvek a sloučeninu výjádří složení směsi pomocí hmotnostního a objemového zlomku, provádí základní výpočty související se složením roztoku navrhne způsob přípravy směsi o zadaném w 	<ul style="list-style-type: none"> chem. látka, směs, prvek, sloučenina. rozdělení směsi podle velikosti částic. rozdělení směsi podle skupenství dispergovaných složek. způsoby oddělování složek směsi na základě jejich odlišných vlastností. hmotnostní a objemový zlomek látky ve směsi a základní výpočty s těmito veličinami. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Základní podmínky života TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí TO: Vztah člověka k prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>— MPV: biologie</p>	
Voda a vzduch	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam vody a složek vzduchu pro život na Zemi uveďe příklady znečišťování vody a vzduchu zhodnotí vliv činnosti člověka na složení vzduchu a ozonovou vrstvu vyhodnotí a kriticky zkoumá pravdivost reklamy ve vztahu ke složení vybraných typů vod a jejich účinků na člověka 	<ul style="list-style-type: none"> oběh vody v přírodě, vlastnosti vody a její význam pro živé organismy. destilovaná, pitná, užitková, odpadní voda. složení, vlastnosti vzduchu a některých jeho složek. vzduch jako zdroj N_2, O_2, vzácných plynů. zdroje znečišťování vzduchu a vody. ozonová vrstva. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Základní podmínky života TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí TO: Vztah člověka k prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>— MPV: biologie</p>	
Složení látek a chemická vazba	<ul style="list-style-type: none"> rozdílí pojmy atom, ion, molekula, izotopy, nuklid vyvodí ze známého Z, A a náboje složení atomového jádra a atomu odlišuje prvky a sloučeniny u vybraných prvků přiřazuje prvku jeho značku a naopak charakterizuje chemickou vazbu a některé její vlastnosti podle známých hodnot elektronegativit vázaných atomů rozhodne o míře polaritě jejich vzájemné vazby 	<ul style="list-style-type: none"> atom, historický vývoj názorů na složení látek. složení atomu, elementární částice, protonové(Z), nukleonové (A), neutronové(N) číslo, nuklid, izotopy, izobary. elektronový obal atomu. vybrané značky a názvy prvků. složení iontů. vzorec jako symbolický způsob vyjádření složení chemických látek. kovalentní chemická vazba. elektronegativita prvku. vlastnosti kovalentní vazby. 	<p>— atom, historický vývoj názorů na složení látek.</p> <p>— složení atomu, elementární částice, protonové(Z), nukleonové (A), neutronové(N) číslo, nuklid, izotopy, izobary.</p> <p>— elektronový obal atomu.</p> <p>— vybrané značky a názvy prvků.</p> <p>— složení iontů.</p> <p>— vzorec jako symbolický způsob vyjádření složení chemických látek.</p> <p>— kovalentní chemická vazba.</p> <p>— elektronegativita prvku.</p> <p>— vlastnosti kovalentní vazby.</p>	
Periodický zákon, periodická soustava prvků	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje a chápe PZ jako stěžejní a univerzální zákonitost v chemii popíše stavbu dlouhé periodické tabulky vyvozuje z postavení prvku v PSP některé jeho vlastnosti rozdílí vlastnosti typické pro kovy, polokovy a nekovy a podle postavení prvku v PSP jej do příslušné skupiny zařadí 	<ul style="list-style-type: none"> periodický zákon, periodická soustava prvků. vlastnosti odvoditelné z postavení prvku v PSP. rozdělení prvků na kovy, polokovy a nekovy. 		
Chemické reakce I.	<ul style="list-style-type: none"> rozdílí mezi reakčním schématem a chemickou rovnicí zapiše jednoduchý chemický děj reakčním schématem a chemickou rovnicí rozdílí některé typy chemických dějů 	<ul style="list-style-type: none"> reaktianty, produkty, reakční schéma, chemická rovnice. typy chemických reakcí(syntéza, rozklad, vytěšňování, podvojná záměna). zákon zachování hmotnosti. 		

Tabulka 45b Chemie - sekunda

<p>Dvoupřvkové sloučeniny, hydroxidů, oxokyseliny</p>	<ul style="list-style-type: none"> – určí oxidační číslo prvku v některých sloučeninách a v základním stavu – přiřazuje vzorci název a naopak u některých dvoupřvkových sloučenin, hydroxidů, oxokyselin – popíše vlastnosti vybraných látek a posoudí jejich praktický význam, případně vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – oxidační číslo a pravidla pro jeho určování. – názvosloví oxidů a vlastnosti některých oxidů (CO_2, CO, NO, CaO), – názvosloví sulfidů – názvosloví halogenidů a vlastnosti některých halogenidů ($NaCl$, $AgBr$) – názvosloví hydroxidů a vlastnosti některých hydroxidů ($NaOH$, KOH, $Ca(OH)_2$), – názvosloví oxokyselin a vlastnosti některých kyslíkatých kyselin (H_2SO_4, HNO_3, H_2CO_3, H_3PO_4). 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
---	---	---	--

Tabulka 46 Chemie - tercie

CHEMIE - TERCIE				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
Oxokyseliny a jejich soli	<ul style="list-style-type: none"> – přirazuje názvu kyseliny, jejího iontu nebo soli chemický vzorec a naopak – navrhnou metodu přípravy soli a zapíše chemickou rovnici – chápe pojmy kyselina a zásada ve vztahu k použitému rozpouštědlu – určí pomocí indikátorového papírku pH roztoku a rozhodne o míře jeho kyselosti (zásaditosti) 	<ul style="list-style-type: none"> – názvosloví oxokyselin, jejich aniontů a solí. – některé metody přípravy soli. – teorie kyselin a zásad, pH vodných roztoků, acidobazické indikátory. – kyselá dešť. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: : Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
Srážecí reakce	<ul style="list-style-type: none"> – zapíše jednoduchý srážecí děj chemickou rovnicí 	<ul style="list-style-type: none"> – iontový zápis chemické reakce. – srážecí reakce, sráženna. 		
Redoxní reakce	<ul style="list-style-type: none"> – určí na základě změn oxidačních čísel použité oxidační a redukční činidlo, která látka se oxiduje a která látka se redukuje – vysvětlí reakční schéma jednoduchého redoxního děje – ekologická rizika těchto výrob – navrhnou způsoby ochrany kovů před korozi 	<ul style="list-style-type: none"> – oxidace, redukce, oxidační činidlo, redukční činidlo. – algoritmus pro vyčíslování redoxních rovnic. – výroba Fe. – elektrolytická výroba Al, Cl₂, NaOH. – elektrochemická řada napětí kovů. – koroze a její důsledky. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
Základní veličiny a výpočty s nimi	<ul style="list-style-type: none"> – užívá periodickou tabulku prvků pro určení molární hmotnosti látek – definuje základní veličiny a znalost jejich vzájemných vztahů a závislostí využívá při výpočtech – vypočte látkovou koncentraci látky v roztoku ze zadaných údajů – navrhnou způsob přípravy roztoku o zadané látkové koncentraci a vypočte navážky látek potřebné pro jeho přípravu 	<ul style="list-style-type: none"> – relativní atomová hmotnost, relativní molekulová hmotnost látky, látkové množství, molární hmotnost látky, molární objem plynu a jejich vzájemné vztahy. – látková koncentrace roztoku, způsob přípravy roztoku o zadané látkové koncentraci. 		
Chemické vzorce a výpočty z chemického vzorce	<ul style="list-style-type: none"> – ze známého chemického vzorce určí zastoupení prvku ve sloučenině a vyjádří je pomocí hmotnostního zlomku nebo procenta – provede jednoduchý výpočet z chemického vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> – typy chemických vzorců. – výpočet hmotnostního zlomku prvku ve sloučenině. – jednoduché výpočty z chemického vzorce. 	– MPV: matematika	
Chemická rovnice a výpočty z chemických rovnic	<ul style="list-style-type: none"> – provede jednodušší výpočet z chemické rovnice – aplikuje znalosti o složení roztoků při výpočtech z chemických rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> – chemická rovnice a její kvantitativní význam. – výpočty z chemických rovnic. 	– MPV: matematika	
Energetika chemických dějů a reakční kinetika	<ul style="list-style-type: none"> – na základě uvedené hodnoty reakčního tepla určí tepelné zbarvení chemické reakce a reakce k ní opačné – vysvětlí způsob vyjadřování reakční rychlosti a vliv různých faktorů na reakční rychlost 	<ul style="list-style-type: none"> – termochemie – reakční teplo, změna enthalpie, exotermické a endotermické reakce, termochemické zákony. – reakční kinetika, způsob vyjadřování reakční rychlosti, faktory ovlivňující reakční rychlost, katalýza. 		

Tabulka 47 Chemie - kvarta

CHEMIE - KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Organická chemie	<ul style="list-style-type: none"> — chápe organické látky jako složitější sloučeniny uhlíku — vysvětlí vazebné vlastnosti uhlíku — rozlišuje jednotlivé typy reakcí u dějů zapsaných pomocí reakčního schématu — rozlišuje jednotlivé typy vzorců používané pro zápis složení organických látek 	<ul style="list-style-type: none"> — předmět studia organické chemie. — typy reakcí v organické chemii. — používané typy vzorců a způsob zápisu chemického děje v organické chemii. — vazebné vlastnosti C. 	
Uhlodivky	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje základní typy uhlodivků — uvede názvy a vzorce jednoduchých zástupců uhlodivků — odlišuje různé možnosti chemických reakcí v závislosti na různé struktúře uhlodivků — zhodnotí význam neobnovitelných zdrojů uhlodivků a možnosti jejich využití — vysvětlí význam, klady a zápory používání plastů a chápe nutnost jejich třídění a další recyklace 	<ul style="list-style-type: none"> — uhlodivky, jejich klasifikace, základy názvosloví. — alkeny, jejich některé vlastnosti a použití. Ropa a výrobky z ropy. Neobnovitelné zdroje uhlodivků. — alkeny, jejich vlastnosti a použití. — Polymery. Vlastnosti a použití plastů. — alkeny, jejich vlastnosti. — areny, jejich vlastnosti, biologické účinky některých arenů. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
Deriváty uhlodivků	<ul style="list-style-type: none"> — odlišuje vybrané typy derivátů uhlodivků — navrhuje způsob přípravy nebo zdroj — zhodnotí použití v praxi — racionálně zhodnotí pravdivost reklam na detergenty ve vztahu k jejich užitém vlastnostem 	<ul style="list-style-type: none"> — halogenderiváty, některé vlastnosti a biologické účinky. — alkoholy a fenoly, vlastnosti a biologické účinky. — karboxylové kyseliny, některé jejich vlastnosti a použití. Mýdla, detergenty. 	<p>— MPV: biologie PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
Přírodní látky	<ul style="list-style-type: none"> — zjednodušeně vysvětlí fotosyntézu — zhodnotí energetický význam sacharidů a lipidů v metabolismu — uvede příklady využití sacharidů a lipidů v praxi — vysvětlí složení bílkovin, jejich zdroje a význam pro výživu — uvede význam vitamínů, jejich zdroje a podmínky co nejšetnějšího zacházení se zdroji vitamínu C 	<ul style="list-style-type: none"> — sacharidy a fotosyntéza. — lipidy, vlastnosti lipidů, energetický a biologický význam. — bílkoviny, jejich složení, biologický význam, význam pro výživu. — vitamíny, některé zástupci, jejich význam a zdroje. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Základní podmínky života</p>
Chemie a společnost	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí nebezpečí návykových látek pro sebe a společnost — vysvětlí nutnost použití i nebezpečí při používání pesticidů 	<ul style="list-style-type: none"> — léčiva a návykové látky. Rozdíl mezi lékem a drogou. — pesticidy, jejich druhy a použití. 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

5.1.13 Biologie

5.1.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Biologie obsahuje vzdělávací obsah oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV a integruje i části vzdělávacích oblastí Výchova ke zdraví. Dále předmět Biologie realizuje vybrané tématické okruhy průřezových témat Environmentální výchova.

5.1.13.2 Časové vymezení předmětu

Biologie je realizovaná jako povinný předmět pro žáky primy až kvarty. Do předmětu Bi je integrovaná část obsahu vzdělávacího oboru Člověk a zdraví.

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	2 hodiny (1,75 hodiny Biologie + 0,25 hodiny Výchova ke zdraví)
Sekunda :	2 hodiny (1,75 hodiny Biologie + 0,25 hodiny Výchova ke zdraví)
Tercie :	2 hodiny (1,5 hodiny Biologie + 0,5 hodiny Výchova ke zdraví)
Kvarta :	2 hodiny

5.1.13.3 Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny propojené diskusí, exkurze, laboratorní práce a praktická cvičení. Na laboratorní práce a praktická cvičení se třída dělí na dvě skupiny.

5.1.13.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k samostatnosti při uvádění vlastních příkladů a posuzování jejich správnosti
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací v různých informačních zdrojích (internet, časopisy, knihy) a jejich využití při tvorbě referátů

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- vede žáky k vyhledávání společných a rozdílných znaků přírodnin a k jejich zařazování do systémů
- vede k řešení problémových biologických témat, jež jsou jim předkládána v podobě úkolů nebo formou projektů
- usměrňuje praktické využití teoretických poznatků na biologických vycházkách

Kompetence komunikativní

Učitel :

- dbá na kvalitu mluvního projevu žáků během referátů a ústního zkoušení
- vede žáky k používání moderních informačních technologií (prezentace, e-mail)

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- koordinuje práci ve skupinách, kde si sami žáci rozdělují dílčí úkoly
- diskutuje s žáky o otázkách vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí

Kompetence občanské

Učitel :

- vede žáky k respektu k biologické různorodosti lidské populace a odmítání xenofobních a rasistických názorů
- diskutuje se žáky o environmentálních problémech v globálním i lokálním měřítku, a vede je k účasti na ekologických soutěžích

Kompetence pracovní

Učitel :

- předkládá informace z náplně učiva biologie, které umožní žákům vytvořit si základní představu o dalším vzdělávání, případně profesi
- kontrolou a hodnocením úkolů a dovedností vede žáky k pečlivé a systematické práci

Tabulka 48 Biologie - prima

BIOLOGIE - PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Obecná biologie	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší základní projevy a podmiňky života, popíše rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií, objasní funkce základních organel — zařadí vybrané organizmy do říší a nižších taxonomických jednotek — objasní a porovná funkci orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> — projevy života, základní struktura života buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organizmy jednobuněčné a mnohobuněčné — význam a zásady třídění organizmů 	
Biologie viru a bakterií	<ul style="list-style-type: none"> — uvede na příkladech ze života význam mikroorganizmů v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> — viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití 	
Zdravý způsob života	<ul style="list-style-type: none"> — uplatňuje preventivní způsoby chování v souvislosti s běžnými, přenosnými a civilizačními nemocemi 	<ul style="list-style-type: none"> — ochrana před nemocemi, prevence 	Výchova ke zdraví (INT)
Biologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí podstatu fyziologických procesů 	<ul style="list-style-type: none"> — fyziologie rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) — poznávání a zařazování zástupců řas, sinic — význam rostlin a jejich ochrana 	PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy
Biologie hub	<ul style="list-style-type: none"> — pozná nejnámější jedlé a jedovaté houby — vysvětlí způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích 	<ul style="list-style-type: none"> — houby bez plodnic - jejich charakteristika, vliv na člověka a živé organizmy — houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, lišejníky - symbióza — první pomoc při otravě houbami 	PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy Výchova ke zdraví (INT)
Zoologie	<ul style="list-style-type: none"> — porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jejich orgánů — určí vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin — na příkladech vysvětlí chování živočichů, jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí — zhodnotí význam živočichů v přírodě — uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> — stavba těla, funkce jednotlivých částí těla - buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organizmy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování — vývoj a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin - prvoci, zahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, rozčtění, ochrana a význam živočichů, hospodářsky významné druhy — živočišná společenstva — chování živočichů 	PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy
Práce s laboratorní technikou	<ul style="list-style-type: none"> — aplikuje praktické metody poznávání přírody — dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> — praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem, práce s botanickým klíčem a atlasem, založení herbáře — významní biologové a jejich objevy 	

Tabulka 49 Biologie – sekunda

BIOLOGIE – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Zoologie	<ul style="list-style-type: none"> — porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jejich orgánů — určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin — na příkladech vysvětlí chování živočichů, jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí — hodnotí význam živočichů v přírodě — uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> — vývoj a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin – strunatci, obratlovci, rozšíření, ochrana a význam živočichů, hospodářsky významné druhy — živočišná společenstva — chování živočichů 	
Chovatelství	<ul style="list-style-type: none"> — prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty — dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu zptůsobeného zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> — chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty 	
Biologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> — na základě pozorování odvodí uspořádání rostlinného těla — porovná vnější a vnitřní stavbu orgánů, — uvede praktické příklady jejich funkci a vztahů v rostlině jako celku — rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů 	<ul style="list-style-type: none"> — anatomie a morfologie rostlin - stavba těla vyšších rostlin — poznávání a zařazování zástupců mechorostů, kapradinostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin — význam rostlin a jejich ochrana — léčivé rostliny, rostliny a zdraví, jedovaté rostliny, drogy a jejich zneužívání 	Výchova ke zdraví (INT)
Pěstiteleské práce	<ul style="list-style-type: none"> — volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin — pěstuje a využívá květiny pro výzdobu — používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> — základní podmínky pro pěstování - půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy — zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květinová v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin — ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin 	
Práce s laboratorní technikou	<ul style="list-style-type: none"> — aplikuje praktické metody poznávání přírody — dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> — praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem, práce s botanickým klíčem a atlasem, založení herbáře — významní biologové a jejich objevy 	

Tabulka 50 Biologie – tercie

BIOLOGIE – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Zoologie	<ul style="list-style-type: none"> – porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jejich orgánů – určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – na příkladech vysvětlí chování živočichů, jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě – uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj a systém živočichů-významní zástupci jednotlivých skupin - savci, rozšíření, ochrana a význam živočichů, hospodářský významné druhy – živočišná společenstva – chování živočichů 	
Chovatelství	<ul style="list-style-type: none"> – prokáže základní znalost chovu drobných savců a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty – dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> – chovatelství – chov savců v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými savci 	
Biologie člověka	<ul style="list-style-type: none"> – objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy – objasní vznik a vývin nového jedince-ontogeneze – pozná příčiny a příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby – orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka 	<ul style="list-style-type: none"> – fylogeneze a ontogeneze člověka – stavba a funkce jednotlivých částí – lidského těla, orgánové soustavy - opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, nervová, rozmnožovací – vyšší nervová činnost – nemoci, úrazy a prevence - příčiny, postupy při léčbě běžných nemocí – závažná poranění – životní styl - pozitivní a negativní vliv na zdraví člověka 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Etnický původ</p>
Genetika	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu – vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z pohledu dědičnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – dědičnost a proměnlivost organizmů, podstata dědičnosti a přenos dědičných informací – genetické pojmy, křížení 	
Zdravý způsob života	<ul style="list-style-type: none"> – dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí – uplatňuje zdravé stravovací návyky – dává do souvislosti všechna rizika spojená se zneužíváním návykových látek – uplatňuje preventivní způsoby chování v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními chorobami 	<ul style="list-style-type: none"> – výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, pitný režim, poruchy příjmu potravy, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplo – sexuální dospívání a reprodukční – sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity – ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálníím kontaktem, přenosné bodným hmyzem a stykem se zvířaty, úrazy, prevence – ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, základy první pomoci 	<p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>

Tabulka 51 Biologie – kvarta

BIOLOGIE – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Neživá příroda	<ul style="list-style-type: none"> — objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života — rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny — rozlišuje důsledky geologických dějů — porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy — rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků — uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí na udržení života na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> — vznik a stavba Země nerosty a horniny - vznik, vlastnosti třídění, praktický význam, využití zástupců, určování jejich vzorků — vnitřní a vnější geologické procesy - příčiny a důsledky — půda - složení, vlastnosti a význam pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost — vývoj zemské kůry a organizmů na Zemi, geologický vývoj a stavba území ČR, Český masiv, Karpaty 	
Ekologie	<ul style="list-style-type: none"> — uvede příklady výskytu organizmů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi — objasní na základě příkladu princip existence živých a neživých složek ekosystému — vysvětlí podstatu potravních řetězců a zhodnotí jejich význam — uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> — organizmy a prostředí - vzájemné vztahy, pochopení důležitosti dodržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, věcné možnosti ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahu člověka do prostředí — populace, společenstva, přirozené a umělé — umělé ekosystémy, potravní řetězce — ochrana přírody a životního prostředí, globální problémy, jejich řešení, chráněná území 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí TO: Vztah člověka k prostředí TO: Základní podmínky života</p>
Práce s laboratorní technikou	<ul style="list-style-type: none"> — aplikuje praktické metody poznávání přírody — dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> — praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem, práce s botanickým klíčem a atlasem, založení herbáře — významní biologové a jejich objevy 	<p>Výchova ke zdraví (INT)</p>

5.1.14 Zeměpis

5.1.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie v RVP ZV.

Integruje tématické okruhy průřezových témat Enviromentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaných na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

5.1.14.2 Časové vymezení předmětu

Zeměpis je realizován jako povinný předmět v primě až kvartě. V průběhu tercie bude zařazena zeměpisná exkurze.

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	2
Sekunda :	2
Tercie :	2
Kvarta :	1

5.1.14.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka Zeměpisu probíhá neděleně v učebně zeměpisu. Součástí výuky jsou např. zeměpisné vycházky, výukové pořady a zeměpisné exkurze realizované i mimo budovu školy.

5.1.14.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel nabízí žákům úlohy, referáty, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností předpoklady pro řešení zadávaných problémových zeměpisných témat zadávaných vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů.

Kompetence komunikativní

Učitel vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata, vede nebo moderuje diskusi s žáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel navrhuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků v různě velkých skupinách.

Kompetence občanské

Učitel:

- předkládá informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- zapojuje žáky do aktivit na půdě školy nebo mimo ni, které podporují uvědomění si enviromentálních problémů v globálním i lokálním měřítku

Kompetence pracovní

Učitel:

- předkládá informace z náplně učiva zeměpisu o hospodářství světa i České republiky, které umožní žákům si vytvořit základní představu o dalším vzdělávání, případně profesi
- kontrolou a hodnocením úkolů a dovedností vede žáky k pečlivé a systematické práci

Tabulka 52 Zeměpis – prima

ZEMĚPIS – PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	<ul style="list-style-type: none"> — Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statických a dalších informačních zdrojů — Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii — Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféry, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podminěnost — Vytváří a využívá osobní myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech 	<p>Komunikační geografický a kartografický jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy — Hlavní kartografické produkty: plán, mapa, jazyk mapy, symboly, smluvní značky, vysvětlivky — Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, geografická kartografie a topografie — Globus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžníky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti — Měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení 	
Přírodní obraz země	<ul style="list-style-type: none"> — Zhodnotí postavení Země ve vesmíru — Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů — Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu — Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<p>Země jako vesmírné těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvní čas — Krajinná sféra — Přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry — Systém přírodní sféry na planetární úrovni — Geografické pásy, geografická (šifková) pásma, výškové stupně — Přírodní oblasti 	
Regióny světa	<ul style="list-style-type: none"> — Rozlišuje zásadní a přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizace regionů světa — Lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny — Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<p>Světadílů, oceány, makroregiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> — Určující a porovnávací kritéria a jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnební oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) — Modelové regiony světa — Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevuje Evropu a svět (INT) 70: Evropa a svět nás zajímá (INT)</p>

Tabulka 53 Zeměpis – sekunda

ZEMĚPIS – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Regiony světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rozlišuje zásadní a přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizace regionů světa — Lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny — Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<p>Světadílů, oceány, makroregiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> — Určující a porovnávací kritéria a jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnební oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) <p>Modelové regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevuje Evropu a svět (INT) TO: Evropa a svět nás zajímá (INT)</p>

Tabulka 54 Zeměpis – tercie

ZEMĚPIS – TERCIE				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> — Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu — Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Česká republika :</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, historický vývoj, přírodní poměry a zdroje — Obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství — Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Objevuje Evropu a svět (INT) TO: Evropa a svět nás zajímá(INT)</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> — Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit — Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy — Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu 	<p>Regiony České republiky:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech <p>Místní region:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky 		
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	<ul style="list-style-type: none"> — Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu — aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny — uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> — Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje — Stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle azimutu 		

Tabulka 55 Zeměpis – kvarta

ZEMĚPIS – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Společenské a hospodářské prostředí	<ul style="list-style-type: none"> — Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst — Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<p>Obyvatelstvo světa</p> <ul style="list-style-type: none"> — Základní kvantitativní a kvalitatívni geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky — Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy — Aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí (INT)</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje — Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit, porovnává státy světa 	<p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> — Sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce — Regionální společenské, politické a hospodářské útvary 	
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> — Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny — Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků — Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> — Přírodní a společenské prostředí, typy krajiny — Vztah příroda a společnost — Trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí 	

5.1.15 Hudební výchova

5.1.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět byl vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně – pohybových, poslechových, zvláštních hudebních činností, hudebně- teoretického a hudebně- historického vzdělávání k aktivnímu vnímání, prožívání, tvoření hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu metodou posilování správných pěveckých návyků a zdokonalování pěveckých dovedností. Obsahem instrumentálních činností je hra na jednoduché hudební nástroje. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností a vzdělávání v hudebněhistorických souvislostech je aktivní percepce znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách a učí se hudbu analyzovat a interpretovat. Obsahem vzdělávání v hudební historii jsou základy stavby a hudební sémantiky hudby a hudebních děl. Obsahem zvláštních hudebních činností jsou techniky muzikoterapie a hudební metody vedoucí k návykům relaxace, k osobnostnímu, sociálnímu a morálnímu vývoji žáka.

V návaznosti na školní vzdělávací plán se v předmětu Hudební výchova průběžně realizují tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova,
- Mediální výchova.

5.1.15.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	1
Sekunda :	1
Tercie :	1
Kvarta :	1

5.1.15.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka bude realizována formou vyučovacích hodin ve speciálně vymezené učebně školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně pohybové aktivity.

5.1.15.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel nabízí žákovi různé způsoby pro osvojování si učiva a hudebních dovedností, hodnotí jeho úspěšnost a pomáhá žákům najít vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- postupným pronikáním do hudebního oboru vede učitel žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se
- prostřednictvím práce s referáty dává učitel žákům příležitost naučit se vyhledávat, třídit, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat
- při práci s hudebním dílem a při osvojování si nových informací učitel směřuje žáky k využívání obecně užívaných termínů a k aplikaci již dříve získaných informací
- při hudebně pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech vytváří učitel prostředí pro tvorbu a experiment

Kompetence k řešení problémů

Učitel simuluje problémové situace, upozorňuje na nesrovnalosti a tím rozvíjí schopnost žáků pokoušet se nalézt řešení, povzbuzuje při případném nezdaru a to jak při hudebních aktivitách, tak při osvojování si nového učiva.

Kompetence komunikativní

- Učitel vytváří prostor pro diskusi a obhajobu vlastních názorů, např. při poslechových činnostech, a upozorňuje na nutnost vzájemné tolerance.
- Učitel průběžně ověřuje schopnost žáků užívat zavedené pojmy, vyjadřovat se písemně i ústně k probíraným tématům i hudebním dílům.

Kompetence sociální a personální

Učitel vytváří v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-pohybových činnostech prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá a nachází svou pozici, umí pomoci nebo o pomoc požádat a tím ovlivňovat kvalitu společné práce a současně vytvářet a upevňovat dobré mezilidské vztahy.

Kompetence občanské

- Při návštěvách hudebních a divadelních představení učitel uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety.
- Učitel vysvětluje žákům význam našich národních tradic a kulturního a historického dědictví a zapojuje dle možností žáky do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Učitel dává žákům dostatek příležitostí ke zvládnutí techniky hry na jednoduché hudební nástroje a při hře je vede k dodržování vymezených pravidel.

Tabulka 56 Hudební výchova – prima

HUDEBNÍ VÝCHOVA – PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – Intonuje podle svých individuálních schopností a dovedností v rozsahu jedné oktávy. – Reprodukuje dle svých dispozic rytmicky a metodicky správně 10 nových písní lidového nebo populárního charakteru. – Rozpozná durový a mollový tónorod na písničkách. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena. – Individuální odstraňování problémů s vokálním projevem. – Jednoduché zpěvy písní. Deklamace textu písní za účelem pochopení rytmické struktury. – Správné nasazení tónu, převádění tónu z nezpěvné polohy do vlastní hlasové polohy. – Nástup na 1., 4., 5. stupni v dur a moll - opěrné písně. – Návčik 2 písní národů sousedících s ČR 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání (OSV1) Sebepoznání a sebepečet (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5) Multikulturní výchova - Kulturní diference (MUV1)
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – Využívá své individuální dovednosti a svůj emoční prožitek hudby při instrumentální činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vyjadřování pocitů, hudebních i nehupebních myšlenek při hudebních a muzikoterapeutických hrách, pomocí jednoduchých rytmických či melodických nástrojů (např. z Orffova instrumentáře) dle možnosti školy 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání (OSV1) Sebepoznání a sebepečet (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5)
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – Pomocí lidového tance či pohybové hry předvede jednoduchou pohybovou vazbu na úrovni svých hudebních schopností a pohybové vspěllosti. 	<ul style="list-style-type: none"> – Návčik jednoduchého lidového tance + pohybové hry (rozvoj pohybové paměti, reproduktce pohybů, orientace v prostoru). 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání (OSV1) Sebepoznání a sebepečet (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5)
Poslechové činnosti a hudebně historické souvislosti	<ul style="list-style-type: none"> – Zářadí na základě posluchu lidovou píseň do oblasti (výchozí – západní), pozná druh uskupení lidových hudebníků. – Při posluchu skládby rozeznává základní hudební nástroje symfonického orchestru a lidové nástroje. – Poznává rozdíly mezi hudebními uskupeními. 	<ul style="list-style-type: none"> – Lidová píseň v Čechách a na Moravě, lidový dvojhlas. – Lidové nástroje a hud. uskupení, interpreti lidové hudby a worldmusic. – Hudební nástroje, druhy hlasů, uskupení hudebníků. – Hudba ve spojení s divadlem, tancem a slovem (opera, opereta, muzikál, revue, balet, melodram) – Lidová hudba ve sítech sousedících s ČR, vzájemná podobnost a ovlivňování. 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání (OSV1) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (VMG1)
Hudební teorie	<ul style="list-style-type: none"> – Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a tak přistupuje k hudebnímu dílu jako k logickému celku. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hudební výrazové prostředky – melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva, kontrast a gradace. – Zápis do notové osnovy (půltón a tón). – Stavba durové a mollové stupnice. 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena (OSV4) Poznávání lidí (OSV6) Mezilidské vztahy (OSV7) Komunikace (OSV8) Kooperace (OSV9) Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV10) Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV11)
Zvláštní hudební činnosti		<ul style="list-style-type: none"> – Hudební relaxační muzikoterapeutické postupy. – Hudební a muzikoterapeutické hry a metody pro sociální a morální rozvoj. 	

Tabulka 57 Hudební výchova – sekunda

HUDEBNÍ VÝCHOVA – SEKUNDA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Intonuje podle svých individuálních schopností v rozsahu jedné oktávy a sekundy. — Reproduje dle svých dispozic rytmicky a melodicky přesně 10 nových písní lidového nebo populárního charakteru — Uplatňuje zpěvní návyky a pěvecké dovednosti ve zpěvu i v mluvném projevu. — Rozpozná durový a mollový kvintakord, reprodukuje jeho základní tón. 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozšiřování hlasového rozsahu intonačními cvičeními (problémy s mutací, technika falzetu). — Jednolásky zpěv písní a lidový dvojlásky zpěv. — Nástup na 3. a 6. stupeň v dur a moll – opěrné písně. — Nápravy hlasové nedostatečnosti: transpozice melodie, jiné hudební činnosti. — Návěky 2-3 lidových písní etnik žijících na území ČR 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností (OSV1) Sebezpoznaní a sebepečení (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5) — Multikulturní výchova - Kulturní difference (MUV1)
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb instrumentálně. 	<ul style="list-style-type: none"> — Návěky a reprodukuje krátkých melodických či rytmických motivů, témat či písní pomocí jednoduchých rytmických či melodických nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Sebezpoznaní a sebepečení (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5)
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Zvolí vhodný typ hudebně pohybových taktovacích prvků k poslouchané hudbě. 	<ul style="list-style-type: none"> — Hra na dirigenta. Taktování ve 2/3, 3/3 a 4/4 taktu, v různých tempích, zrychlování, zpomalování, vyjádření dynamiky, staccata, legata a předtaktu. 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Sebezpoznaní a sebepečení (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5)
Poslechové činnosti a hudebně historické souvislosti	<ul style="list-style-type: none"> — Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. — Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. — Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a tak přistupuje k hudebnímu dílu jako k logickému celku. 	<ul style="list-style-type: none"> — Evropská hudba (dějiny, formy, elementární analýza skladeb): původ hudby, pravěk, starověk, evropský hud. středověk a počátky hudby na českém území. Evropská a česká hud. renesance. Evropské a české hudební baroko. 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1), Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) — Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané (VMG5)
Hudební teorie	<ul style="list-style-type: none"> — Orientuje se v základech sémantiky hudby: intervaly, stupnice, tóniny, kvintakordy. — Chápe rozdílné významy skladatele, interpreta, posluchače, hudebních nosičů a médií v artifiální a nonartifiální hudbě. 	<ul style="list-style-type: none"> — Druhy intervalů podle vzdálenosti dvou tónů. — Stavba kvintakordů. — Tóniny C, a, F, d, G, e. — Interpret, skladatel, posluchač. — Artifiální a nonartifiální hudba, hudební nosiče. 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena (OSV4) Poznávání lidí (OSV6) Mezilidské vztahy (OSV7) Komunikace (OSV8) Kooperace a kompetice (OSV9)
Zvláštní hudební činnosti		<ul style="list-style-type: none"> — Hudební relaxační muzikoterapeutické postupy. 	

Tabulka 58 Hudební výchova – tercie

HUDEBNÍ VÝCHOVA – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Intonuje podle svých individuálních schopností v rozsahu jedné oktávy a kvarty. — Reprodukuje die svých dispozic rytmicky a melodicky přesně 10 nových písní lidového, historického nebo populárního charakteru. Dokáže ocenit kvalitní vokální projev spolužáků a známých interpretů. 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozšiřování hlasového rozsahu, intonační cvičení. — Rytmika řeči a textu písně, frázování. — Nástup na 2. a 7. stupeň v dur a moll – operně písně. — Jednoduché a jednoduší dvouhlasy zpěv, kánoni (dobrovolné vokální výstupy před třídou - třídní soutěž). — Návěvik 2-3 lidových písní mimoevropských. 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Sebepoznání a sebepečení (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5) — Multikulturní výchova - Kulturní diference (MUV1)
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Ovládá čtení harmonických doprovodů z akordických značek a dokáže je reprodukovat na klávesový či jiný nástroj. 	<ul style="list-style-type: none"> — Elementární reprodukce kvintakordů na keyboard či klavír (jiný nástroj) podle akordových značek ve zpěvnících. 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Kreativita (OSV5)
Hudebně polyhobové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Zvolí vhodný typ hudebně polyhobových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a polyhobové vyspělosti předvede jednoduchou polyhobovou vazbu. 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozvoj polyhobových reakcí na změny v proudu hudby a emocionálního prožitku z hudby pomocí muzikoterapeutických polyhobových či tanečních her. 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a sebepečení (OSV1) Sebeorganizace a sebepečení (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5)
Poslechové činnosti a hudebně historické souvislosti	<ul style="list-style-type: none"> — Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. — Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. — Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a tak přistupuje k hudebnímu dílu jako k logickému celku. — Rozpozná některé z tančů různých stylových období. 	<ul style="list-style-type: none"> — Evropská hudba (dějiny, formy, elementární analýza skladeb) - evropský a český hud. klasicismus, evropský a český hud. romantismus, česká národní škola. — Evropská a česká artifiální hudba 20. století a současnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané (VMG2)
Hudební teorie	<ul style="list-style-type: none"> — Orientuje se v základech hudebně sémantického materiálu. 	<ul style="list-style-type: none"> — Obraty kvintakordů dur a moll. Akordové značky. — Hudba jako jeden ze znaků různých sociokulturních skupin ve společnosti, vzájemné obohacování a komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> — Multikulturní výchova Multikulturnalita (MUV4)
Zvláštní hudební činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Hudební relaxační muzikoterapeutické postupy + hudební mediace, hudební a muzikoterapeutické hry a metody pro sociální a morální rozvoj. 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena (OSV4) Poznávání lidí (OSV6) Mezilidské vztahy (OSV7) Komunikace (OSV8) 	<ul style="list-style-type: none"> — Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena (OSV4) Poznávání lidí (OSV6) Mezilidské vztahy (OSV7) Komunikace (OSV8)

Tabulka 59 Hudební výchova – kvarta

HUDEBNÍ VÝCHOVA – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – Intonuje podle svých individuálních schopností v rozsahu jedné oktávy a sexty. – Reprodukuje rytmicky a melodicky přesně 7 nových písní v jednohlase i ve vícehlase. – Provádí jednoduché hudební improvizace. – Pozná a reprodukuje témata a motivy u jednoduchých skladeb. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rozšiřování hlasového rozsahu, intonační cvičení (rytmika textu, scat, rap). – Volný nástup na všechny stupně v rámci jedné oktávy v dur a moll podle notové předlohy. – Jednohlasy a dvouhlasy zpěv. – Hry na hudební otázku a odpověď, vytváření přehledy a dobrý. Návěky 2-3 lidových písní evropských národů geograficky vzdálenějších 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Sebezpoznání a sebepečení (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5) Multikulturní výchova - Kulturní difference (MUV1)
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – Provádí jednoduché doprovody písní. 	<ul style="list-style-type: none"> – Elementární doprovod jednoduché písně podle akordových značek na keyboard, klavír či jiný hudební nástroj. 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Kreativita (OSV5)
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. 	<ul style="list-style-type: none"> – Pohybové vyjadřování hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla pomocí hudebních a muzikoterapeutických her. 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Sebezpoznání a sebepečení (OSV2) Seberegulace a sebeorganizace (OSV3) Kreativita (OSV5)
Poslechové činnosti a hudebně historické souvislosti	<ul style="list-style-type: none"> – Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Zarádčí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylu a období a porovná ji z hlediska stylové příslušnosti s dalšími skladbami. – Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a tak přistupuje k hudebnímu dílu jako k logickému celku. 	<ul style="list-style-type: none"> – Nonartifciální hudba: Afroamerický folklór (pracovní písně, spirituál, gospel, blues, ragtime). Jazz (dixieland, swing, moderní jazz, cool jazz, free jazz, jazzrock). Country a bluegrass. Světový a český folk. Rock n roll, rock, hard rock, art rock, metal, punk, hard core. Český rock a underground. Elektronická (taneční) scéna+hip hop. – Hlavní oblasti evropské a mimoevropské folklórní hudby. 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV1) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (VMG1)
Hudební teorie	<ul style="list-style-type: none"> – Chápe rozdílnou uměleckou kvalitu u hudebních děl. – Chápe sociální aspekty hudby. – Pozná některé moderní hudební nástroje poslechem. – Chápe souvislosti mezi hudebními a fyzikálně akustickými vlastnostmi zvuku a tónu. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vlastnosti zvuků a tónů z hlediska hudebního i fyzikálně akustického. – Moderní hudební nástroje. – Umění a kýt, inspirace, epigonství, módnost a modernost. – Interpret a vliv médií na popularitu. – Hudební a mládežnické časopisy, televizní a rozhlasové pořady, internetové články a jejich vliv na hudební kulturu. – Hudba a reklama. Hudba jako komerční produkt. – Hudba a drogová problematika. – Hudba jako jeden ze znaků různých sociokulturních skupin ve společnosti, vsířčný postoj k odlišnostem. 	<ul style="list-style-type: none"> – Multikulturní výchova Multikulturnalita (MUV4) – Mediální výchova - Fungování a vliv médií ve společnosti (MEV5)
Zvláštní hudební činnosti		<ul style="list-style-type: none"> – Hudební relaxační muzikoterapeutické postupy + hudební mediace. Hudební a muzikoterapeutické hry a metody pro rozvoj kooperace. 	<ul style="list-style-type: none"> – Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena (OSV4) Kooperace a kompetence (OSV9)

5.1.16 Výtvarná výchova

5.1.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP ZV a je povinně zařazen do všech ročníků základního vzdělávání.

Pojetí výtvarné výchovy: Vyučovací předmět Výtvarná výchova je postaven na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k uplatňování vlastních jedinečných pocitů a prožitků a zapojuje se tak do procesu tvorby a komunikace. Při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vychází hlavně z porovnávání své dosavadní a aktuální zkušenosti.

Výtvarná výchova spolupracuje při výuce s dějepísem, hudební výchovou, českým jazykem a literaturou, občanskou výchovou a biologií.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Výtvarná výchova jsou integrována průřezová témata (PT), která jsou realizována v průběhu základního vzdělávání :

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

5.1.16.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	2
Sekunda :	2
Tercie :	1
Kvarta :	1

5.1.16.3 Organizační vymezení předmětu

Pro výuku předmětu Výtvarná výchova se v primě a sekundě třída dělí na skupiny, s maximálním počtem 16 žáků. V tercií a kvartě se třídy nedělí. Dělení třídy v prvních dvou ročnících umožňuje vytvořit lepší podmínky pro práci každého žáka, je předpokladem pro kvalitnější a efektivnější výuku, otvírá prostor pro zařazení organizačně náročnějších forem výuky a pro užití náročnějších výtvarných technik a postupů; je podmínkou pro skutečné vedení práce žáka vyučujícím, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu. Výuka je realizována převážně v učebně vybavené pro výuku předmětu Výtvarná výchova, využívá vybavení počítačové učebny, je doplňována vycházkami za sběrem přírodnin a materiálů, prací v plenéru, návštěvami výstav, galerií a muzeí, příležitostnými výtvarnými exkurzemi.

5.1.16.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- volí učební látku – výtvarné problémy tak, aby jejich řešením žák aktivně zvládl výtvarné vyjadřovací prostředky a kompoziční vztahy, dokázal předvídat a tvořivě využívat výtvarných a výrazových účinků a pomocí nich učinil své výtvarné sdělení srozumitelné
- k řešení úkolů nabízí žákům dostatek podnětů a informací, prostor pro svobodné vyjadřování a kreativitu, posiluje důvěru ve vlastní schopnosti žáka a chuť experimentovat
- vhodnou motivací probouzí v žákovi zájem o výtvarnou kulturu, využívá možností přímého kontaktu žáka s uměleckým dílem (návštěvy výstav, galerií a muzeí), zprostředkovává setkání s dalšími informačními zdroji (odborná literatura, tiskoviny, internet)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáka k soustředěnému vnímání, vcíťování a vyjádření představy
- podporuje žáka v hledání a objevování různých variant řešení úkolu, žádá jejich kritické zhodnocení a dbá, aby na základě uvážlivého rozhodnutí žák realizoval svůj tvůrčí záměr
- podporuje a respektuje samostatnou volbu a kreativní přístup žáka

Kompetence komunikativní

Učitel:

- volí látku tak, aby aktivní setkávání žáka s výtvarnými vyjadřovacími prostředky při tvořivých činnostech vedlo k jejich osvojení, které žáku umožní vytvářet osobitá, srozumitelná a účinná výtvarná sdělení; výtvarný projev žák chápe jako specifický prostředek komunikace, je schopen jím oslovit druhé a citlivě vnímá vizuálně obrazná vyjádření ostatních i děl umělecké produkce
- v diskusi nad výsledky vlastní tvorby i tvorby ostatních a při interpretaci uměleckých vizuálně obrazných vyjádření současnosti i minulosti vyžaduje užívání všeobecně známých termínů
- nabízí prostor nejen pro hodnocení výsledků osobitého vyjádření, ale i pro obhajobu zvolené cesty k obraznému vyjádření i pro jeho interpretaci

Kompetence sociální a personální

Učitel zařazuje vedle úkolů určených k samostatnému řešení do výuky i úkoly pro práci v týmu, která od žáka vyžaduje schopnost jednat s ostatními, vést vzájemný dialog nad možnými variantami řešení, hledat a nalézat společnou cestu, oceňovat přínos druhých, organizovat práci ve skupině; společné utváření a dodržování pravidel práce vede žáka k uvědomování si své role ve skupině, k odpovědnosti za společnou práci.

Kompetence občanské

Učitel:

- respektováním individuality, osobitého výtvarného vývoje žáka, posilováním osobitosti a sebedůvěry vede žáka ke schopnosti vnímat sebe samého a každého člověka jako individualitu, která hledá svůj postoj ke světu, má vlastní názor i právo kriticky se vyslovit k názoru druhých, k toleranci
- v procesu tvorby a interakce s uměleckou produkcí je žák veden k vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot a tradic, nalézá pozitivní vztah ke kultuře i k přírodnímu prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- volí učební látku tak, aby si žák v průběhu základního vzdělávání osvojil různé výtvarné techniky, postupy a přístupy, účinně a bezpečně užíval různé výtvarné nástroje, pomůcky a vybavení
- dbá, aby žák při tvůrčích činnostech dodržoval vymezená pravidla a zásady bezpečnosti při práci, chránil zdraví své i zdraví druhých, chránil kulturní a společenské hodnoty, byl šetrný k životnímu prostředí, choval se hospodárně a udržoval pořádek na pracovišti

Tabulka 60 Výtvarná výchova – prima

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<ul style="list-style-type: none"> — pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků vybírá, vytváří a kombinuje prvky vizuálně obrazných vyjádření, porovnává jejich uplatnění u ostatních i u děl umělecké produkce, pojmenovává různé prvky vizuálně obrazných vyjádření 	<p><i>Typy vizuálně obrazných vyjádření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — plošné vyjádření - kresba, malba, grafika (grafická experimentace), kombinované techniky a postupy — prostorová tvorba — experimenty s materiály (hravé zacházení s nástroji) — netradiční materiály — soudobé vyjadřovací prostředky <p><i>Prvky vizuálně obrazných vyjádření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — bod, linie, plocha, tvar, barva, prostor, objem <p><i>Kompozice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rytmus, symetrie, asymetrie 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — je pozorný k účinkům prvků výtvarného jazyka — citlivě vnímá a podává linie, tvary a barvy — výtvarný popis spojuje s řešením dalších problémů formy – varianty umístění do formátu, vztah přednětu a pozadí, barevné řešení 	<p><i>Linie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — výrazové možnosti linie, průběh, rytmus, přítlak — kresba lineární – obrysová a vnitřní linie <p><i>Nauka o barvách</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — barevný kruh, vztahy barev v barevném kruhu — teplotní, světlotní a doplňkový kontrast — barevný odstín, mísení barev 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<p><i>Svět přírody a svět vytvořený člověkem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — hlava – pokus o portrét, autoportrét <p><i>Fantazijní práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — citový vztah k námětu <p><i>Vyjádření nálad a pocitů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — výtvarná výpověď o sobě samém — emocionální a symbolická funkce barev <p><i>Inspirace uměleckým dílem</i></p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita</p> <p>TO: Sebezpoznání a sebepečení</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině subjektivního účinku — interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti: vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; snaží se zdůvodnit vlastní výpověď a být otevřený a vnímavý k interpretaci druhých, různé interpretace srovnává 	<p><i>Vynášení si vlastního postoje v komunikaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — diskuse nad výsledky tvorby žáků i nad vizuálně obraznými vyjádřeními děl výtvarného umění <p><i>Umělecké dílo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — konkrétní historická podoba umění jako svědectví o dávných dobách — inspirace pro vlastní výtvarnou aktivitu - aspekt emocionálního setkání s uměleckým dílem (dílaz na vjemy, pocity, představy a reakce), aspekt racionální složky působení uměleckého díla (objevování a analýza výstavby uměleckého díla) — interpretace konkrétních výtvarných děl nebo konkrétních historických podob umění — návštěvy výstav, galerií, muzeí 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace a sebezorganizace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané</p>

Tabulka 61a Výtvarná výchova – sekunda

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – SEKUNDA				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
	<ul style="list-style-type: none"> — pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků vybírá, vytváří a kombinuje vhodné prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, porovnává jejich uplatnění u ostatních i u děl umělecké produkce, pojmenovává různé prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Typy vizuálně obrazných vyjádření</i> — plošné vyjádření - kresba, malba, grafika (grafická experimentace), kombinované techniky a postupy — prostorová tvorba — netradiční materiály — soudobé vyjadřovací prostředky (objektová tvorba z nalezených materiálů a předmětů) — <i>Prvky vizuálně obrazných vyjádření</i> — bod, čára, plocha, tvar, barva, prostor, objem, světo a struktura — <i>Kompozice</i> — rytmus, symetrie, asymetrie, kontrast, harmonie, dominanty 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita TO: Rozvoj schopností poznávání</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> — probouje pozornost k účinkům prvků výtvarného jazyka a kultivuje svůj vztah k nim; citlivě vnímá a podává linie, tvary, barvy, objemy a strukturu; výtvarné problémy odkrývá a řeší porovnáváním možností, prostřednictvím kterých se může výstižně vyslovit 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Světlo a stín</i> — způsoby osvětlení, vlastní a vržený stín, modelace světlem a stínem — grafické odsímení plochy – zrnění, roztržení, šrafura — odlišné materiály a povrchů ve studijní kresbě — <i>Vnímání materiálových podnětů</i> — povrch, chlad, vůně — hledání materiálových podnětů, sběr materiálů – kresebné záznamy, texty — spojení výtvarných kvalit a kontrastů materiálů v materiálové kompozici — <i>Hledání a sběr předmětů a přírodnin</i> — tematizace tvarem, barvou, velikostí nebo funkcí — komentář nálezu, výtvarný přepis — uspořádání sbírek – výstavka, akumulace, assembláž 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita TO: Rozvoj schopností poznávání</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Ekosystémy</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> — užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Svět přírody a svět vytvořený člověkem</i> — lidská hlava – en-face, profil, třičtvrtěný pohled, portrét — lidská postava — zátiší – střídání subjektivity a objektivity přepisu, spontánní a věcná studie, uplatnění perspektivních jevů u předmětů pravidelných tvarů a v zátiší — <i>Fantazijní práce</i> — <i>Vyjádření události výrazné emocionality</i> — <i>Návrhová kresba</i> — kompozice z písmen — logo — <i>Dekoraturní přístup k námětu</i> — <i>Inspirace uměleckým dílem</i> 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita TO: Sebezpoznaní a sebepojeteí TO: Poznávání lidí</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Tabulka 61b Výtvarná výchova – sekunda

	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině subjektivního účinku – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; vlastní výpověď zdůvodňuje, srovnává ji s dalšími možnými interpretacemi, snaží se je pochopit a být k nim tolerantní; – hledá a utváří si vztah ke kulturním hodnotám – prohlubuje své vědomí o evropských kulturních kořenech 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Vynášení si vlastního postoje v komunikaci</i> diskuse nad výsledky tvorby žáků i nad vizuálně obraznými vyjádřeními děl výtvarného umění – <i>Umělecké dílo</i> konkrétní historická podoba umění, jako svědectví o dávných dobách – inspirace pro vlastní výtvarnou aktivitu - aspekt emocionálního setkávání s uměleckým dílem (důraz na vjemy, pocity, představy a reakce), aspekt racionální složky působení uměleckého díla (objevování a analýza výstavby uměleckého díla) – interpretace konkrétních výtvarných děl nebo konkrétních historických podob umění – návštěvy výstav, galerií, muzeí 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímá TO: Jsme Evropané</p>
--	---	--	--

Tabulka 62a Výtvarná výchova – tercie

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<ul style="list-style-type: none"> — pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků vybírá, vytváří a pojmenovává širokou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, hodnotí jejich účinky; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků — uvědoměle a záměrně uplatňuje výrazové možnosti prvků výtvarného jazyka a kompozičních zákonitostí; vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření; 	<p style="text-align: center;"><i>Typy vizuálně obrazných vyjádření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — plošné vyjádření - kresba, malba, grafika (grafická experimentace, užitá grafika), kombinované techniky a postupy — prostorová tvorba — netradiční materiály — soudobé vyjadřovací prostředky, objektová tvorba z nalezených materiálů a předmětů, proměňování reality, akční tvorba (dialog s prostředím, sousředení na vlastní tělo, fyzické a psychologické prožívání podnětů) <p style="text-align: center;"><i>Prvky vizuálně obrazných vyjádření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — bod, linie, plocha, tvar, barva, prostor, objem, světlo a struktura <p style="text-align: center;"><i>Kompozice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rytmus, symetrie, asymetrie, kontrast, harmonie, dominanty, proporcionalita, stabilita, dynamičnost 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — citlivě vnímá a podává linie, tvary, barvy, objemy a strukturu, užívá prostředků pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, při kompozici prostoru se aktivně snaží uplatnit znalosti perspektivního zobrazování, — k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<p style="text-align: center;"><i>Zobrazování prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — perspektivní jevy v krajině — vnímání a pozorování prostředí — poznámky a plánky, deníkové záznamy, videozáznamy — důraz na smyslové podněty prožívání prostředí a prostoru <p style="text-align: center;"><i>Vnímání a poznávání vlastního těla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — jeho stopy v prostředí — vnímání a přepis dějů uvnitř těla (rytmus dechu, tep, chůze) — proměna — body-art 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita TO: Rozvoj schopností poznávání</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<p style="text-align: center;"><i>Svět přírody a svět vytvořený člověkem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — kresba/malba studijní, smyslová, návrhová, z představ — stylizace a studijní kresba – cesta od reality k její oprostěné podobě — variace na výtvarné dílo <p style="text-align: center;"><i>Písmo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vztah písma a plochy, písma a obsahu textu — propagační grafika – plakát <p style="text-align: center;"><i>Synecistická tvorba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — spojení smyslových dojmů a výtvarné představy (vyjádření dojmů z hudby, pohybu) <p style="text-align: center;"><i>Nefigurativní tvorba</i></p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita</p> <p>PT: Enviromentální výchova TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Tabulka 62b Výtvarná výchova – tercie

	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů – prohlubuje svůj vztah ke kulturním hodnotám i porozumění evropským kulturním kořenům – ověřuje komunikativní účinky vybraných, upravených a samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; hledá formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Vyhášení si vlastního postoje v komunikaci</i> diskuse nad výsledky tvorby žáků i nad vizuálně obraznými vyjádřeními děl výtvarného umění – <i>Umělecké dílo</i> konkrétní historická podoba umění, jako svědectví o dávných dobách – inspirace pro vlastní výtvarnou aktivitu - aspekt emocionálního setkávání s uměleckým dílem (důraz na vjemy, pocity, představy a reakce), aspekt racionální složky působení uměleckého díla (objevování a analýza výstavby uměleckého díla) – interpretace konkrétních výtvarných děl nebo konkrétních historických podob umění – návštěvy výstav, galerií, muzeí 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané</p>
--	---	--	--

Tabulka 63a Výtvarná výchova – kvarta

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává co nejšířší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; varuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – aktivně zvládá výtvarné vyjadřovací prostředky, jeho osobní zkušenost mu dovozuje předvídat výtvarné a výrazové účinky jednotlivých výtvarných prvků a postupů a tvořivě jich využívat; stupňuje se jeho schopnost sebevýrazu a intuitivní komunikativnosti – uvědomuje si a vytváří alternativy cest za obsahem, podobou, výrazem – chápe vizuálně obrazné vyjádření jako prostředek komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Typy vizuálně obrazných vyjádření</i> – plošné vyjádření - kresba, malba, grafika (grafická experimentace, užitá grafika), kombinované techniky a postupy – prostorová tvorba – netradiční materiály – soudobé vyjadřovací prostředky - objektová tvorba, výtvarné instalace, akční tvorba, Land-art (vstupování do krajiny a její proměňování, využití multimediálních prostředků (počítače, hudba, slovo) – <i>Prvky vizuálně obrazných vyjádření</i> – bod, linie, plocha, tvar, barva, prostor, objem, světo a struktura – <i>Kompozice</i> – rytmus, symetrie, asymetrie, kontrast, harmonie, dominantanta, proporcionality, stabilita, dynamičnost 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – citlivě vnímá a podává linie, tvary, barvy, objemy a strukturu, užívá prostředků pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, při kompozici prostoru se aktivně snaží uplatnit znalosti perspektivního zobrazování, – k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Citlivé vnímání přírody</i> – sbírání vzorků a frotáží – pohyby v přírodě, zážnam zážitků – stopy v krajině, drobné zásahy do okolí (vytváření kontrastů, změny materiálů, navození nezyklých podnětů) – <i>Perspektiva</i> 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita TO: Rozvoj schopností poznávání</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Svět přírody a svět vytvořený člověkem</i> – tělo – detail, studijní kresba – papír a jeho proměny – parafráze obrazu, proměňování reprodukovatelného uměleckého díla – <i>Synestetická tvorba</i> – spojení smyslových dojmů a výtvarné představy (vyjádření chuti, vůně) – <i>Expresivní tvorba motivovaná silnými smyslovými podněty (haptický kontakt s materiálem)</i> – <i>Návrhová kresba</i> – logo – <i>Oživené obrazy</i> 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita TO: Sebezpoznání a sebepojetí</p>

Tabulka 63b Výtvarná výchova – kvarta

	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů – prohlubuje svůj vztah ke kulturním hodnotám i porozumění evropským kulturním kořenům – ověřuje komunikativní účinky vybraných, upravených a samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Vyváření si vlastního postoje v komunikaci</i> diskuse nad výsledky tvorby žáků i nad vizuálně obraznými vyjádřeními děl výtvarného umění – <i>Umělecké dílo</i> konkrétní historická podoba umění, jako svědectví o dávných dobách – inspirace pro vlastní výtvarnou aktivitu - aspekt emocionálního setkávání s uměleckým dílem (obraz na vjem, pocity, představy a reakce), aspekt racionální složky působení uměleckého díla (objevování a analýza výstavby uměleckého díla) – interpretace konkrétních výtvarných děl nebo konkrétních historických podob umění – návštěvy výstav, galerií, muzeí 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané</p>
--	--	---	--

5.1.17 Tělesná výchova

5.1.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP ZV, do kterého jsou integrována témata čtyř tématických okruhů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (realizace v primě). Důležitou roli ve výuce Tělesné výchovy hrají mezipředmětové vztahy, které se průběžně objevují v návaznosti na Biologii, Zeměpis, Matematiku a Fyziku.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématy Výchovy ke zdraví (VkZ) vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky. Cílem je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

V předmětu jsou zařazena tato průřezová témata :

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

5.1.17.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Prima :	2 hodiny, v období listopad – duben 1 hodina plavání
Sekunda :	2 hodiny, součástí výuky je týdenní lyžařský kurz
Tercie :	2 hodiny
Kvarta :	2 hodiny

5.1.17.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky. V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy. Lyžařského kurzu se zúčastní celá třída. Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, beseda, závod, soutěž, turnaj, kurz. Místa realizace: tělocvična, venkovní hřiště a atletický ovál s doskočištěm, bazén, přírodní prostředí.

5.1.17.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k získávání poznatků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ) - sledování, zaznamenávání, vyhodnocování
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- motivuje k učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží, umožňuje diskutovat o těchto soutěžích
- upozorňuje na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybem, umožňuje diskusi o těchto informacích (nástěnky, školní časopis atd.)
- usměrňuje žáky ke kladné reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady
- předkládá žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti a výkonech

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- podporuje žáky v kreativitě při utváření volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží (ve skupinkách)
- pomáhá žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledat příčiny problémů a směřovat k jejich řešení několika způsoby
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sport. akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- vytváří představu o správném složení vyučovací jednotky TV pro využití při pohybové činnosti ve volném čase
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zapojuje žáky do prezentace poznatků, zážitků a výsledků získaných při sledování sport. utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování jejich výkonů (nástěnky, webové stránky)
- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, knihy, časopisy), k vyhledávání novinek ve sport. odvětvích (nová pravidla...)
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řeší otázky šikany, přístupu k osobnímu a školnímu majetku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informuje o negativěch sportu (doping, korupce, přepočítávání výkonnosti na peníze)
- do hodnotového žebříčku žáků zařazuje snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhaduje důsledky vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor...)
- vyzvedává přednosti každého žáka

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností, rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do dění v obci (pomoc při organizaci turnajů, soutěží pro mladší děti...)
- nabízí dostatek příležitostí pro praktické osvojení a procvičení dovednosti poskytnout první pomoc v podmínkách sportovních činností a zachovat se zodpovědně při mimořádné události

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- vyžaduje soustavnost a vytrvalost při plnění dohodnutých úkolů
- vede žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť

Tabulka 64a Tělesná výchova – prima

TĚLESNÁ VÝCHOVA – PRIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí význam pohybu — dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí učitele — zněří tepovou frekvenci (TF) 	<ul style="list-style-type: none"> — význam pohybu pro zdraví — rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců (rozdíly) — správné polohy při cvičení — měření TF, vliv cvičení na hodnotu TF 	
Zdravotně orientovaná zdatnost	<ul style="list-style-type: none"> — usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti — zahřívá se a protáhne před cvičením, uvolní se a protáhne po cvičení ve spolupráci s učitelem — dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> — zdravotně orientovaná zdatnost, rozvoj tělesné zdatnosti — pohybové hry pro rušnou část (honičky, vybíjené...) — strečink (protažení), speciální cviky pro rozevření před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení) — hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatu, podmínkách 	
Aletika	<ul style="list-style-type: none"> — podle svých předpokladů zlepšuje výkony a techniku v testových disciplínách, běhu, skoku a hodů — zná pravidla atlet. disciplín — stanoví si osobní cíle a snaží se o jejich dosažení — používá startovní povely — za pomoci učitele zněří a zaznamená výkony — upraví jednotlivé sektory 	<ul style="list-style-type: none"> — testy: běh 50 m, 500 m, 1000 m-hoší (H), skok do dálky z místa, hod plyným míčem — pravidla atletických disciplín — Běh : technika běhu, průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, startovní povely, sprint na 60 m, vytrvalostní běh na 800 m dívky (D), na 1000 m (H) — Skok: odrazová cvičení, rozběh, skok do dálky z rozběhu — Hod: držení míčku, rozběh, hod míčkem z místa, hod míčkem z rozběhu 	
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none"> — Platí pro všechny hry: — jedná při hře v duchu fair play — zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře — zvládne základní údržbu náčiní — respektuje výroky rozhodčího 	<ul style="list-style-type: none"> — průpravné hry: přehrávaná, vybíjená, přehazovaná — Fotbal (pouze hoší) — utkání — HČJ: výběr místa (nabíhání, uvolňování, obsazování prostoru), zpracování míče (převzetí, tlumení, vedení), přehrávka po zemi na krátkou vzdálenost, vřazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebrání míče, činnost brankáře (chytání, vyrazení, přehrávání rukou) — HK: útočná kombinace založená na „příhrej a běž“, obranná kombinace založená na zajišťování — HS: postupný útok, územní obrana — Basketbal: — utkání — HČJ: uvolňování bez míče a s míčem (driblínkem), přehrávka jednoruč a obouruč-na místě, střelba jednoruč a obouruč z místa, rozskok, vřazování, krytí útočnicka s míčem, tresný hod — HK: útočná kombinace založená na akci „hod a běž“ — HS: osobní obranný systém, útočný systém založený na rozestavení útočnicků bez míče kolem útočnicka s míčem 	

Tabulka 64b Tělesná výchova – prima

Gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> — podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti — cvičí podle slovních pokynů — z osvojených cviků vytvoří za pomoci učitele krátké sestavy a začvíčí je 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Akrobacie</i> — kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, na rukou, na hlavě, váha předklonmo, skoky na místě a z míška (D), volné sestavy — <i>Skoky</i> — skoky odrazem z místku, — <i>Hrazda (po ramena)</i> — náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok — <i>Kladina (převážně D)</i> — různé druhy chůze s pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy, seskoky 	
Plavání	<ul style="list-style-type: none"> — uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam plavání — zvládne jeden plavecký způsob a startovní skok s obrátkou změří a zaznamená základní plavecké výkony — pomůže při záchraně tonoucího — zná hygienická pravidla a dodržuje je 	<ul style="list-style-type: none"> — význam plavání pro zdraví, regeneraci sil a zvyšování zdatnosti — splývání, polápení a lovení předmětů, rytmické dýchání do vody, plavání prsa, znak, šlapání vody, startovní skok z bloku a obrátka, plavání úseků do 50m, plavání na vytrvalost do 500m, záchrana tonoucího a dopomoc unavenému plavci — plavání pod hladinou do 2,5m, štafetové plavání — specifika hygieny-péče o pleť, nohy, menstruační a plavání 	
Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — zorganizuje a řídí pohybovou hru za pomoci učitele 	<ul style="list-style-type: none"> — základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her- stolní tenis, florbal, softtenis 	
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> — vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabením — uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele 	<ul style="list-style-type: none"> — kontraindikované (zakázané) činnosti pro určitý druh oslabení — cvičení pro korekci (nápravu) oslabení 	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím — všimá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých 	<ul style="list-style-type: none"> — tělesné, duševní a sociální zdraví — tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví — informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl) 	<p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p> <p>— Bi-Biologie člověka (tercie)</p>
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none"> — dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech — projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> — autodestruktivní závislosti – doping ve sportu — pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví — ochrana člověka za mimořádných událostí 	<p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none"> — usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví — podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce — využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> — programy podpory zdraví — kompenzační a relaxační techniky — podpora zdraví v komunitě 	<p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> — sebezpoznaní a sebepečení — seberegulace a sebeorganizace činností a chování — psychohygiena 	<p><i>Výchova ke zdraví (INT)</i></p>

Tabulka 65a Tělesná výchova – sekunda

TĚLESNÁ VÝCHOVA – SEKUNDA				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého pohybového režimu pro podporu zdraví – dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí zrcadla 	<ul style="list-style-type: none"> – Veškeré pohybové činnosti v TV; – cvičení kondiční a koordináční-rychlostně sílová cvičení do 15 s s max. intenzitou, odpočinek do 2 min. – vytrvalostní cvičení 10-15 min. mírnou intenzitou – kompenzační-cvičení po práci v sedu, ve stoji, po jednostranné zátěži – dechová – pro správné držení těla 		
Zdravotně orientovaná zdatnost	<ul style="list-style-type: none"> – umí říci „ne“ drogám – upraví pohybovou aktivitu při nadměrném UV záření, v chladu, horku a znečištěném ovzduší ve spolupráci s učitelem – zorientuje se v informacích z médií a se spolužáky je kriticky posoudí 	<ul style="list-style-type: none"> – drogy ve sportu a v životě-informace z médií – pohybová aktivita při nadměrném UV záření, v chladu, horku a znečištěném ovzduší 	<p>PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (INT)</p>	
Atletika	<ul style="list-style-type: none"> – podle svých předpokladů zlepšuje výkony, techniku a taktiku v testových disciplínách, běhu, skoku a hod – zná běžeckou abecedu – respektuje pravidla atletických disciplín 	<ul style="list-style-type: none"> – testy: běh 50m, 500m, 1000m(H), skok do dálky z místa, hod plným míčem <i>Běh</i> – speciální běžecká cvičení, sprint na 60m, vytrvalostní běh na 800m (D), na 1000m (H), běh v terénu, taktika běhu v závodech <i>Skok</i> – skok do dálky z rozběhu <i>Hod</i> – hod míčem z rozběhu 		
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none"> – zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – rozumí základním pravidlům – jedná při hře v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Fotbal (pouze hoši)</i> – utkání – HS: -rychlý protiútok – <i>Basketbal</i> – utkání – HČJ: -vvoňování s míčem obrátkou, přihrávka jednoruč a obouruč za pohybu, sířelba, jednoruč a obouruč ve výšce – HK: -založená na proklouzávání 		<p>PT: Multikulturní výchova TO: Lidské vztahy (viz. výstup, turnaj)</p>
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> – z osvojených cviků samostatně vytvoří krátké sestavy a zcvičí je – zkontroluje cvičení za pomoci spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> – testy: sedy - lehy za minutu, test obratnosti, výdrž ve slybu(D), opakované škyby (H) – akrobacie – skoky – hrazda – kladina (klus, poskočky) – šplh (na tyči, na laně) 		

Tabulka 65b Tělesná výchova – sekunda

<p>Lyžování</p>	<ul style="list-style-type: none"> — má přehled o moderní výstroji a výstroji, umí si připravit lyže — řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS — zabezpečí místo kolize a ošetření zraněného — umí obrát přednožením — ví, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě — zvládne bezpečný pohyb na sjezdových i běžeckých lyžích — chápe význam a způsob ochrany krajiny při zimních sportech — dodržuje zákaz jízdy mimo sjezdové tratě 	<ul style="list-style-type: none"> — výzbroj a výstroj, její příprava udržování — základní pravidla lyž. disciplín, zásady bezpečnosti při pohybu v terénu a na sjezdovce — denní režim – zásady osobní a duševní hygieny, otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, polybový režim — pomoc při kolizi, ošetření poranění v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu — orientace v terénu, schopnost přežití v přírodě — obraty přednožením, zanožením — nošení lyží, připínání, odepínání, základní postoj, odšlapování, výstupy přímo a šikmo svahelem, — jízda šikmo svahelem, přenášení hmotnosti z lyže na lyži <p><i>Běžeký výcvik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — chůze, prodloužení skluzu, bruslení do mírného protisvalu, zastavování smykem, skluzy na jedné lyži, běh střídavý, jednodobý, jízda ve středně náročném terénu do 2,5 km <p><i>Sjezdový výcvik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — přejíždění terénních nerovností, zastavení smykem, základní srožný oblouk (střední a dlouhý), carvingové lyžování, jízda v brankách, jízda na vleku — způsob ochrany krajiny při zimních sportech <p><i>Snowboardový výcvik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — přejíždění terénních nerovností, zastavení smykem, základní oblouk (střední a dlouhý), jízda v brankách, jízda na vleku 	
<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> — respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> — mezilidské vztahy, komunikace, kooperace — morální rozvoj 	<p>Výchova ke zdraví (INT)</p>
<p>Polybové hry a netradiční polybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — ve spolupráci se spolužáky organizuje polybovou hru 	<ul style="list-style-type: none"> — softball, florbal, softtenis 	

Tabulka 66a Tělesná výchova – tercie

TĚLESNÁ VÝCHOVA – TERCIE			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> — podle svých schopností a ročního období pravidelně zařazuje pohybové činnosti do svého režimu — vybere za pomoci učitele vhodné pohybové činnosti k regeneraci organismu a přizpůsobí daným podmínkám — dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí spolužáka — vysvětlí pojem zdravý životní styl 	<p>Veškeré pohybové činnosti v TV:</p> <ul style="list-style-type: none"> — cvičení kondiční a koordináční — rychlostně silová cvičení do 15 s max. intenzitou, odpočinek do 2 min. — vytrvalostní cvičení 10-15 min. mírnou intenzitou — kompenzační-cvičení po práci v sedu, ve stoju, po jednostranné zátěži — dechová — pro správné držení těla — vyrovnávací (podle úrovně oslabení) — význam cvičení pro zdravý životní styl 	
Zdravotně orientovaná zdatnost	<ul style="list-style-type: none"> — usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program — zahřeje se a protáhne před cvičením, protáhne a uvolní se — pocvičí ve spolupráci se spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> — kondiční programy — pohybové hry, sítěčink 	
Atletika	<ul style="list-style-type: none"> — podle svých předpokladů zlepšuje výkony, techniku a taktiku v testových disciplínách, běhu, skoku a hodů — zná běžickou abecedu a využívá ji pro přípravu před pohybovou činností — zněří, zaznamená výkony a vyhodnotí je — zná pravidla atlet. disciplín a dodržuje je 	<ul style="list-style-type: none"> — testy: běh 50m, 500m, 1000m(H), skok do dálky z místa, hod plným míčem <i>Běh</i> — speciální běžecká cvičení, sprint na 60m, vytrvalostní běh na 800m (D), na 1000m (H), běh v terénu, taktika běhu v závodech <i>Skok</i> — skok do dálky z rozběhu <i>Hod</i> — hod míčem z rozběhu (D), hod granátem (H) 	
Sportovní hry	<ul style="list-style-type: none"> — zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech — rozumí základním pravidlům a dodržuje je — jedná při hře v duchu fair play 	<p><i>Fotbal (pouze hoši)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — utkání — HČJ: přihrávka po zemi na střední vzdálenost, činnost brankáře-výkop <p><i>Basketbal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — utkání — HČJ: dvojitá a síťba po dvojitá <p><i>Volejbal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — průpravné utkání — HČJ: odbití obouruč vřehem, spodem, jednoruč (lob), podání spodní, přihrávka, nahrávka — fusvolejbal — utkání na zmenšeném hřišti (2:2, 3:3) — HK: s nahrávčem u sítě v zóně III, postavení při příjmu podání — HS: hráč, který nepřijímá, je nahrávčem (2:2), hráč střední u sítě nahrávčem (3:3) 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Lidské vztahy (INT) (viz. výstup a tumaje)</p>

Tabulka 66b Tělesná výchova – tercie

<p>Gymnastika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — podle svých předpokladů zvládne osvojené činnosti — z osvojených cviků samostatně vytvoří krátké sestavy a začerví je — užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a čas. — cvičí podle grafického návodu — zkontroluje cvičení podle zrcadla 	<ul style="list-style-type: none"> — testy: sedy-lehy za minutu, test obratnosti, výdrž ve slybu(D), opakované shyby (H) — <i>Akrobacie</i> — přemet stranou — <i>Skoky, přeskoky</i> — roznožka přes kozu naděl, skrčka přes kozu našf, skrčka přes bednu našf (H) — <i>Hrazda (po ramena)</i> — přesvihy úmožmo ve vzponu — <i>Kladina</i> — jednoduché sestavy — <i>Šplh</i> — na tyči, na laně 	
<p>Kondiční formy cvičení s hudbou</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vytvoří a předvede sestavu s vybraným náčiním — předvede základní kroky — uvede si význam jednotlivých forem cvičení pro spol. kontakt, správné držení těla a aktivní odpočinek — zná zásady postupného zatěžování a řídí se jimi 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Cvičení s náčiním</i> — technika pohybu se švihadlem a šátkem (D) — aerobik, step aerobik- základní kroky (D) — tance-polka, valčík — kondiční kulturistika 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopnosti poznávání (INT) Kreativita-(viz. projekty)</p>
<p>Polybové hry a netradiční pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — samostatně zorganizuje pohyb. hru 	<ul style="list-style-type: none"> — softbal, stolní tenis, florbal, softtenis 	
<p>Historie a současnost sportu</p>	<ul style="list-style-type: none"> — naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu) — zná naše významné sportovce 	<ul style="list-style-type: none"> — olympismus, paralympiáda — historie a současnost sportu — významné soutěže a sportovci 	

Tabulka 67a Tělesná výchova – kvarta

TĚLESNÁ VÝCHOVA – KVARTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> — podle svých schopností a ročního období pravidelně zařazuje pohybové činnosti do svého režimu — soustředí se na cvičení a uvědomuje si jeho význam jako součást zdravého živ. stylu — naplňuje význam pojmu zdravý životní styl — upraví pohybovou zátěž podle hodnoty TF — podílí se na akcích na podporu zdraví v rámci školy — vysvětlí souvislosti mezi tělesnými, duševními a sociálními zdravím 	<ul style="list-style-type: none"> — Všecké pohybové činnosti v TV: — cvičení kondiční a koordináční - rychlostně silová cvičení do 15 s s max. intenzitou, odpočinek do 2 min. — vytrvalostní cvičení 10-15 min. mírnou intenzitou — kompenzační - cvičení po práci v sedu, ve stoji, po jednostranné zátěži — dechová — pro správné držení těla — vyrovnávací (podle úrovně oslabení) — význam cvičení pro zdravý životní styl — tělesné, duševní a sociální zdraví, tělesná a duševní hygiena, otužování 	
<p>Aletika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — podle svých předpokladů zlepšuje výkony, techniku a taktiku v testových disciplínách, běhu, skoku, hodů a vrhu — změní, zaznamená výkony, vyhodnotí je a prezentuje — zná pravidla atlet. disciplín a dodržuje je — samostatně si rozměří rozběh 	<ul style="list-style-type: none"> — testy: běh 50m, 500m, 1000m(H), skok do dálky z místa, hod plným míčem — <i>Běh</i> — speciální běžecká cvičení, sprint na 60m, vytrvalostní běh na 1000m (D), na 1 500m (H), běh v terénu — <i>Skok</i> — skok do dálky — <i>Hod</i> — hod míčkem z rozběhu (D), hod granátem (H) — <i>Vrh</i> — držení koule, koulařská abeceda, vrh koulí z místa (D-3kg, H-5kg) 	
<p>Sportovní hry</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech — pozná chyby v provedení a doporučí nápravu — ovládá základy rozhodování při hře — podílí se na organizaci turnajů — zvládá stresové situace a efektivně komunikuje — dodrží kolektivní domluvu 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Fótbol (pouze hoši)</i> — utkání — HČJ: příhrávka po zemi na delší vzdálenost — <i>Basketbal</i> — utkání — <i>Volejbal</i> — utkání — HČJ: podání vrchní, smeč, jednoblok, dvojblok — utkání (6:6) 	<p>PT: Osobnostní a soc. výchova TO: Osobnostní rozvoj (INT) - Psychohygiena TO: Sociální rozvoj (INT) - Kooperace a kompetice</p>

Tabulka 67b Tělesná výchova – kvarta

Gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> — podle svých předpokladů zvládne osvojované činnosti — z osvojených cviků samostatně vytvoří krátké sestavy a začerví je — zvládne bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích — vyšplhá na tyči nebo na laně 	<ul style="list-style-type: none"> — testy: sedy-lehy za minutu, test obratnosti, výdrž ve slybu(D), opakované slyby (H) — <i>Akrobacie</i> — rondát, kotoul letmo — záchrana a dopomoc — <i>Skoky, přeskoky</i> — odrazem z trampolíny s obraty, roznožka přes kozu našif, přeskok s oddáleným odrazem — <i>Hrazda (po ramena)</i> — výmysl odrazem jednož, snožmo, podmet, toč jízdmo vpřed — <i>Kladina</i> — jednoúčkové sestavy — <i>Šplh</i> — na tyči, na laně 	<p>PRO: Práce v real. týmu (INT)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Osobnosti rozvoj (INT) - Rozvoj schopnosti poznávání Kreativita</p>
Kondiční formy cvičení s hudebnou	<ul style="list-style-type: none"> — vytvoří a předvede sestavu s vybraným náčiním — předvede základní kroky — zná zásady postupného zatěžování a řídí se jimi 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Cvičení s náčiním</i> — technika pohybu se švihadlem a šátkem (D) — aerobik, step aerobik 	
Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — samostatně zorganizuje pohyb. hru — použije získané dovednosti při organizaci svého volného času 	<ul style="list-style-type: none"> — softbal, stolní tenis, florbal, softtenis 	
Spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> — dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji — rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> — asertivní jednání, kooperace, empatie, jednoduchá taktika — práva a povinnosti vyplývající z jednotlivých rolí 	
Sledování a vyhodnocování pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> — sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je, vyhodnotí a prezentuje 		
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> — zařazuje pravidelně do svého denního režimu cvičení pro korekci oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> — měření výkonů, posuzování pohyb. dovedností (evidence a vyhodnocování), možnosti prezentace 	

5.2 Vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

5.2.1 Český jazyk a literatura

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura v RVP G. Význam vzdělávací oblasti spočívá v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům jednak poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice, jednak vybudovat kompetence pro recepci a produkci náročnějších typů mluvených i psaných textů a pro čtení s porozuměním. Utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit. Tvořivá práce s textem vytváří osobitý, objektivně kritický vztah k literatuře a návyk individuální četby umělecké i neumělecké literatury. Zároveň se formují žákovy hodnotové orientace, vkusové preference a citlivé vnímání okolního světa i sebe sama. V průběhu vzdělávání vyučovací předmět Český jazyk a literatura spolupracuje s humanitními i estetickými předměty (ZSV, D, Hv, Vv) a s informatikou. Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova: OSV 1 (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti), OSV 2 (Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů), OSV 3 (Sociální komunikace), OSV 4 (Morálka všedního dne), OSV 5 (Spolupráce a soutěž)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: VMG 1 (Globalizační a rozvojové procesy), VMG 2 (Globální problémy, jejich příčiny a důsledky), VMG 4 (Žijeme v Evropě)
- Multikulturní výchova: MUV 2 (Psychosociální aspekty interkulturality), MUV 3 (Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí)
- Mediální výchova: MEV 1 (Média a mediální komunikace), MEV 2 (Mediální produkty a jejich významy), MEV 3 (Uživatelé), MEV 4 (Účinky mediální produkce a vliv médií), MEV 5 (Role médií v moderních dějinách)

5.2.1.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	4
Sexta / 2. ročník :	4
Septima / 3. ročník :	4
Oktáva / 4. ročník :	4

Hodinová dotace předmětu bude rozdělena mezi hodiny jazykové, slohové a literární.

5.2.1.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá po celé 4 roky, v posledních dvou letech studia přibývá možnost zúčastnit se výuky v Semináři z českého jazyka a literatury. Dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně nebo v učebnách s interaktivní tabulí. Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity: Olympiáda v českém jazyce, recitační soutěž Wolkerův Prostějov, Studentská odborná činnost (SOČ), divadelní kroužek, účast v autorských soutěžích (Šumperský Havran, Náchodská Prima sezóna, Ortenova Kutná Hora aj.), debatiáda, turnaje ve scrabble, Týden mateřského jazyka, návštěva Severomoravského divadla Šumperk, Moravského divadla Olomouc, návštěva filmových představení v kině Retro Zábřeh či kulturních pořadů v kulturním domě v Zábřehu.

5.2.1.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k užívání vhodných způsobů, metod a strategií učení, rozvíjí u žáka smysl pro efektivní učení, samostatné pozorování
- motivuje žáka ke kritickému nadhledu, k objektivnímu sebehodnocení, při hodnocení míry dosažení dostupných cílů učitel otevírá prostor k diskusi s ostatními žáky
- zadává žákům referáty a motivuje je k aktivnímu využívání různých zdrojů informací, k aktivním postojům k organizaci jejich studia, podporuje u žáků potřebu celoživotně se vzdělávat

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat podstatu problému, analyzovat ho, povzbuzuje ho k samostatnosti při odhalování kauzality sledovaného problému
- vybízí žáka k hledání vhodných způsobů řešení problému, k vytváření hypotéz, přičemž užívá mj. metody kritického myšlení a k těmto vede také žáky; vedle kritického a analytického myšlení je žák učitelem povzbuzován i k použití představitosti a intuice
- pomáhá žákovi pochopit propojenost jednotlivých oborů při řešení problému, hledat argumenty; vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků a k jejich ověřování
- dbá na realizaci náležité obhajoby žakových závěrů a na jejich srozumitelnou a závěry podloženou prezentaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na to, aby žák efektivně užíval dostupné prostředky komunikace – verbální i neverbální, ústní i grafické, symbolické
- vede žáka k přesnému odbornému vyjadřování, prostřednictvím prezentací odborných prací motivuje žáky k přesvědčivému obhájení vlastních názorů poučenou, terminologicky přesnou argumentací
- podporuje žáka v efektivním využívání informačních technologií
- požaduje od žáka jasné, srozumitelné, funkčně adekvátní vyjadřování a vhodnou prezentaci nejen před spolužáky, ale i před neznámými posluchači; učitel vede žáka k správné interpretaci sdělení
- rozvíjí žakovu schopnost naslouchat druhým, být otevřený diskusi i k přijímání názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- povzbuzuje žáka k sebereflexi a reálnému posouzení vlastních možností; při stanovení cílů a priorit povzbuzuje žakovo zdravé sebevědomí
- vede žáka ke kritickému hodnocení důsledků žakova jednání a k jeho případné korekci
- vybízí žáka k aktivní a efektivní spolupráci s ostatními na základě vzájemné úcty a tolerance
- vede žáka k ohleduplnosti k druhým, k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví i k zdraví druhých
- působí na žáka tak, aby uměl čelit mediálními tlakům a aby se rozhodoval na základě vlastního úsudku

Kompetence občanská

Učitel:

- vede žáka k vyváženému rozhodování mezi zájmy osobními a nadosobními
- vede žáka k respektování druhých lidí, kulturních a duchovních hodnot, k empatickému chování, k odmítání násilí a k ochraně nosných tradic společnosti
- vede žáka k promýšlení a uvědomění si souvislostí mezi právy a povinnostmi a zodpovědností
- posiluje v žákovi pocit zodpovědnosti za plnění povinností i za hájení práv vlastních a práv druhých
- rozvíjí žákův zájem o veřejný život a oceňuje ty snahy žáka, které vedou k obecnému prospěchu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáka k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jeho iniciativu a tvořivost
- pomáhá žákovi získat a kriticky vyhodnotit informace o možnostech dalšího vzdělávání
- povzbuzuje žákovu motivaci k dosahování úspěchu, mj. např. účastí v soutěžích, olympiádách, středoškolské odborné činnosti, atd.
- upozorňuje žáka na rizika související s rozhodováním a vede žáka k jejich kritickému vyhodnocení a k vědomí, že je nezbytné být připraven tato rizika nést

Tabulka 68a Český jazyk a literatura - kvinta/1. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Obecné poučení o jazyku a řeči	Odlisuje různé varianty národního jazyka a vhodné jich užívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací. Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje. Efektivně využívá různých informačních zdrojů.	Jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovaanské jazyky, jazyková kultura, základní vývojové tendence českého jazyka	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV3 PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4 PT: Multikulturální výchova TO: MUV2 Spolupráce s Hv
Zvuková stránka jazyka	V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodné užívá zvukové prostředky řeči.	Zásady spisovné výslovnosti, zvukové prostředky souvislé řeči	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1 Spolupráce s Hv
Grafická stránka jazyka	V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu.	Písmo, jeho vznik a druhy, základní principy českého pravopisu – pravopis morfologický, syntaktický a nejčastější odchylky	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV2 Spolupráce s IVT
Funkční styly a jejich realizace v textech; slohová charakteristika výrazových prostředků	V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odvodí význam slov v daném kontextu. V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.	Útvary stylu prostědělovacého ve společenském styku; zpráva, oznámení, žádost, dopis; prostředky stylově příznakové a bezpříznakové	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV3, OSV 4
Text a styl, slohotvorní činitele objektivní a subjektivní	Posoudí a interpreteje komunikační účinky textu, svá tvrzení podpoří všestrannou analýzou slohotvorných aspektů projevu.	Funkce projevu, forma projevu, rozlišení projevů podle připravenosti, podle situace a adresáta	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV3
Funkce komunikátu, rétorika	Volí adekvátní komunikační strategie, rozeznává manipulativní komunikaci. V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodné užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu, tempa řeči, umístění přízvuků, pauz, správné frázování) i nonverbální prostředky řeči. Při tvorbě vlastního textu využívá základní principy rétoriky. Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.	Sebevysvětlení, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt jako dominantní funkce komunikátu. Znaký technického stylu, kompozice a jazykové prostředky útvary řečnického stylu, asertivní komunikace, manipulativní postupy v komunikaci, základy neverbální komunikace	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV3, OSV4, OSV5 Spolupráce se ZSV
Základy literární vědy	Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým.	Literární teorie, historie, kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy, literatura a její funkce	
Metody interpretace textu, jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla	Objasní rozdíly mezi fikcím a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci a účinek na čtenáře. Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vyprávěč, postavy) a vhodností jejich funkci a účinek na čtenáře. Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu.	Čtenářské kompetence, interpretační postupy; trojy, figury, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč; nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV2

Tabulka 68b Český jazyk a literatura - kvinta/1. ročník

<p>Literatura starověku, středověku; počátky nového vnímání literatury v období renesance</p>	<p>Vystihně podstatné rysy probíraných period vývoje české a světové literatury, uveďte jejich představitele a charakterizujte a interpretujte jejich přínos pro vývoj literatury. Vysvětlí specifickou vývoje české literatury.</p>	<p>Funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury, tematický a výrazový přínos velkých osobností literatury a umění, vývoj literárních druhů a žánrů (výběr osobností s ohledem na seznam doporučených děl k společné části maturitní zkoušky)</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV2, MUV3 Spolupráce s dějepiscem</p>
---	--	--	--

Tabulka 69 Český jazyk a literatura - sexta/2. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Tvarosloví	Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvaroslovných a slovotvorných principů českého jazyka.	Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	
Slovní zásoba, sémantika, tvoření slov	V písemném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi; vysvětlí a odvodí význam slov v daném kontextu. Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů.	Jednotky slovní zásoby včetně frazeologických, významové vztahy mezi slovy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV3, OSV4 Spolupráce s Hv
Komunikační strategie	Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou.	Adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera, vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3, OSV5 PT: Multikulturní výchova TO: MUV3
Monolog a dialog	Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.	Výstavba dialogu, vztah otázka- odpověď; subjekty mimoextextové a vnitroextextové (autor, čtenář; vyprávěč, lyrický hrdina, postavy); narativní postupy (teč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV2, OSV3, OSV4
Funkční styly a jejich realizace v textech; slohová charakteristika výrazových prostředků	Získá kritický odstup od modelů živoního stylu, nabízejících se v masových médiích, je schopen kritického prověření mediálních sdělení, ověří si, jakou roli média sebrávají v každodenním životě i v historicky vyjádřených okamžicích. Znalosti a dovednosti využije ve vlastní mediální produkci školního časopisu, přičemž si osvojí práci v týmu a rozliší vhodné výrazové prostředky typické pro konkrétní média.	Média a mediální produkce (aktivní promítání do zázemí veřejné komunikace); mediální produkty a jejich významy; uživatelé (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům); účinky mediální produkce a vliv médií; role médií v moderních dějinách	PT: Mediální výchova TO: MEV1, MEV2, MEV3, MEV4, MEV5 Spolupráce s IVT, Vv
Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi	Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech. Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl. Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.	Osobní záznamy, anotace, kritika, recenze, polemika	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV5
Literatura velkých epoch – od baroka k realismu 19. st.	Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení. Vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, přibuznost, odlišnosti a jejich příčiny). Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.	Vývoj kontextu české a světové literatury, tematický a výrazový přínos velkých autorových osobností, vývoj literárních druhů a žánrů s ohledem k seznamu děl k společné části maturitní zkoušky	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2, VMG4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV2 Spolupráce s Hv, Vv, dějeписem

Tabulka 70 Český jazyk a literatura - septima/3. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Skladba, základní vlastnosti textu z hlediska principů jeho výstavby	Využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky a k účinnému dorozumívání; používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.	Základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy), aktuální členění výpovědi, základy valenční a textové syntaxe; koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavce a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1
Pravopis	Aplikuje znalost stavby věty a souvětí při rozhodování o náležitě interpunkci.	Interpunkce	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV2
Funkční styly a jejich realizace v textech; slohová charakteristika výrazových prostředků	Požádá z textu výpisky, zpracovává výňahy a konspekty, efektivně využívá různých informačních zdrojů při vytváření vlastního odborného textu, vhodně využívá odborné terminologie a slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.	Odborný styl a jeho útvary, vlastní odborná práce	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV2, OSV5 PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1
Od realismu k moderně	Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, význam uměl. směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení. Vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vloží její postavení v kontextu literatury světové. Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl. Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí. Při interpretaci lit. textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech.	Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností 2. poloviny 19. st. a poč. 20. st., realismé, kritičtí realisté, naturalisté, nástup moderny - symbolisté, impresionisté, dekadenti (výběr osobností s ohledem k seznamu doporučených děl k společné části maturitní zkoušky)	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2, VMG4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV2, MUV3 Spolupráce s CJ (A, F, N, J)
Moderní drama	Na konkrétních dílech (zhlédnutých i čtených) popíše specifické prostředky dramatického žánru a objasní jejich funkci.	Epické divadlo	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV3, OSV4 PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4 Návštěva regionálního divadla
Metody interpretace textu	Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném a objasní jeho funkci, získané schopnosti a dovednosti tvořivě uplatní v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.	Text a intertextovost – způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (plagiát), hraničtí rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, autorský komentář, recenze, typografie)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV2 PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV2

Tabulka 71 Český jazyk a literatura - oktáva/4. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Funkční styly a jejich realizace v textech; slohová charakteristika výrazových prostředků	V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků českých, volí adekvátní komunikační strategie, posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou.	Psané útvary administrativního stylu, profesní konverzace; vybrané útvary uměleckého stylu; esej jako specifický slohový útvar	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3, OSV4
Od moderny k postmoderně	Při interpretaci lit. textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech. Vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její posílení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny). Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.	Téma války v literatuře, avantgarda, experimentátoři, kontemplativní ráz moderní literatury (existencialisté, vizionáři), odraz sociální reality 20. století v literatuře (neorealismus, beatníci), synkretický ráz postmoderny a magického realismu (výběr osobností s ohledem na seznam doporučených děl k společné části maturitní zkoušky)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV4 PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2, VMG4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV2, MUV3
Metody interpretace textu	Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuelní dezinterpretace textu. Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní.	Interpretační postupy a konvence; význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence, interpretace a přeinterpretování	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV5

5.2.2 Anglický jazyk

5.2.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět anglický jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru 1. cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní a střední vzdělávání. Anglický jazyk se vyučuje v primě až oktávě, respektive 1. až 4. ročníku. Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Cílem je také prohlubovat znalosti žáků týkající se anglofonního světa a upevňovat vědomí existence různých kultur. Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského rámce pro jazyky, kterou lze charakterizovat následovně: Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecnou vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné stavbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.

Do obsahu vyučovacího předmětu anglický jazyk jsou integrována následující průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- výchova demokratického občana
- mediální výchova
- environmentální výchova

5.2.2.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	3
Sexta / 2. ročník :	3
Septima / 3. ročník :	4
Oktáva / 4. ročník :	5

5.2.2.3 Organizační vymezení předmětu

- výuka probíhá 8 let, respektive 4 roky
- vyučovací hodina: skupinové vyučování, dialogy, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, zpěv
- místo realizace: jazykové učebny, případně kmenové třídy
- dělení: na skupiny v rámci ročníku
- učitelé nepostupují podle jednotné učebnice, tu volí v kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů
- v závislosti na použití konkrétní učebnice může dojít k přesunu dílčího učiva mezi ročníky

5.2.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení:

Učitel:

- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s učebnicí, pracovními sešity, dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání anglického jazyka
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k porovnávání stavby anglického a českého jazyka
- zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně
- zadává i složitější a časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem (referáty s využitím textů stažených z internetu)
- předkládá žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití anglického jazyka

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění anglicky vedenému rozhovoru a anglicky psaným jednoduchým textům
- simuluje možné situace praktického života, aby žáci využívali své zkušenosti i fantazii
- vede žáky k efektivnímu využívání písemného způsobu komunikace
- dává žákům prostor pro komunikativní využití internetu (žáci si dopisují e-mailem nebo chatují se žáky z anglicky mluvících zemí)
- vybízí k srozumitelné interpretaci shlédnutého filmu v originále

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokroky
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává úkoly, kdy žáci pracují ve dvojicích či menší skupince, kde si pomáhají navzájem, podílejí se na společné práci a zodpovídají za svoji práci celému kolektivu
- do hodin, při kterých je možnost využít internet, učitel zařazuje úkoly, při kterých žáci sledují na anglicky psaných stránkách aktuální dění v Evropě a ve světě. Mají tak možnost pochopit nutnost přizpůsobování se měnícím se životním a pracovním podmínkám kolem nich, sledovat aktuální poptávku po profesích na trhu práce a konfrontovat je se svými schopnostmi.

Kompetence občanská

Učitel:

- na příkladech z anglofonních zemí vede žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích
- vybízí žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných a získali tak k sobě vzájemnou úctu a respekt k individualitě každého z nich
- na podkladě probrané látky z učebnice zadává témata pro delší písemné práce, ve kterých žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním či ekologickým

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- rozvíjí v žákovi sebedůvěru ve využívání svých schopností
- vede žáka k „projektovému“ myšlení - umění plánovat, definovat priority, identifikovat problémy k řešení, cíle a postupy, jak jich dosáhnout, vyhodnocovat jejich dosažení
- motivuje žáka k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti

Tabulka 72a Anglický jazyk – kvinta/1. ročník

ANGLICKÝ JAZYK – KVINTA/1. ROČNÍK		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rozumí slyšenému vyprávění lidí o jejich přátelích — zachytí hlavní význam předávek a různých zpráv, pokud jsou pronášeny zřetelně, pomalu a spisovně — rozumí hlavním bodům písně — identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace — čte s porozuměním velmi jednoduché texty — umí najít v textu informace o jednoduchých projevech běžného života — rozumí jednoduchým dopisům, pohlednicím, plakátům, reklamám — využívá překladové i jednoduché výkladové slovníky při práci s textem <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — sdělí základní údaje o sobě, svých zájmech a práci a na podobné informace se zeptá kamaráda — popíše svého přítele — popíše svůj běžný průběh dne — popíše sled událostí v minulosti — převypráví přečtenou povídku — formuluje svůj názor srozumitelně a gramaticky správně — přednese souvislý projev na zadané téma — s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahové jednodušší informace — umí napsat krátké, jednoduché sdělení na pohlednici nebo v e-mailu; napíše jednoduché blahopřání; umí doplnit osobní údaje do dotazníku; napíše krátké zprávy, sdělující běžné faktografické informace <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — umí zahájit, udržet a uzavřít jednodušší osobní rozhovor — umí klást jednoduché otázky a odpovídat na ně — dovede jednoduše vyjádřit svůj názor, přání, omluvu, souhlas, nesouhlas a umí též reagovat na tyto podněty 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — výslovnost, přízvuk, intonace ve větě, mezinárodní fonetický přepis — opakování a upevňování správných fonetických návyků <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — pravidla u složitějších slov — zakonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci — konvence používané k prezentaci výslovnosti <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — shrnutí částí - přítomný prostý a průběhový, minulý prostý a průběhový, předpřítomný čas — základní slovesné vazby — vyjadřování budoucnosti — otázky doplňovací a zjišťovací — vyjádření množství, počitatelnost substantiv — adjektiva a jejich stupňování — modální slovesa; synonyma a antonyma — toření slov – odvozování — otázky What...like? Do you like? <p><i>Tematické okruhy a komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — denní program — volný čas, záliby, sport – úvod do tématu — můj přítel – popis, vlastnosti — životní styl, můj domov, práce — život mládeže a její problémy — nakupování – úvod — plány do budoucna — popis města — životopis — návštěva lékaře — povolání <p><i>Komunikační funkce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — postoj, názor, stanovisko - souhlas, nesouhlas, svolení prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz — emoce - lhost/nelhost, překvapení — morální postoje a funkce - omluva, odpuštění — krašší písemný projev - pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď — čtený či slyšený text - jazykově nekomplikované a logické strukturované texty — samostatný ústní projev - reprodukce jednoduchého textu, jednoduchý popis a vyprávění — interakce - jednoduchý formální i neformální rozhovor; jednoduchá korespondence — informace z médií - audionahrávky, videonahrávky, internet, film 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>

Tabulka 72b Anglický jazyk – kvinta/1. ročník

		<p><i>Recíte</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Velká Británie: — politické a ekonomické postavení ve světě — stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury — vztahy s Českou republikou — literatura, významná díla a autoři (úvod) — věda, technika, sport, umění, významné osobnosti, díla, úspěchy — život a tradice, rodina, vzdělávání (úvod), národní záliby a zvláštnosti 	
--	--	---	--

Tabulka 73 Anglický jazyk – sexta/2. ročník

ANGLICKÝ JAZYK – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním myšlenkám rozhovoru mezi rodilými mluvčími — přednesením spisovně a ztečně — rozumí hlavním bodům populárně naučného článku — rozumí obsahu novinového článku — porozumí jednoduše formulovaným návodom, týkajících se nějakého zařizení — rozumí informacím v turistických průvodcích — rozpozná závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech — odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu — využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — formuluje svůj názor srozumitelně a gramaticky správně — popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související — s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává středně obtížné informace — využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma — srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný text, se slovní zásobou na běžné téma — užívá vhodné fráze pro popis každodenních situací — vhodnými výrazy rozliší svůj formální a neformální projev — umí napsat pozdrav z dovolené, osobní dopis — umí sestavit e-mailovou zprávu, propagační text o zajímavém místě v okolí — dokáže napsat recenzi kulturní akce <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vede rozhovor s rodilým mluvčím na známé téma — poradí druhé osobě, co dělat v problémových situacích — umí si vyměnit názor s kamarádem nebo dospělým — reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích užítím vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<p>Učivo:</p> <p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování správné výslovnosti s důrazem na problematiku přízvukových a nepřívzvučných slov a správné intonace — opakování základních pravidel výslovnosti <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vyjadřování budoucnosti — použití přítomných tvarů sloves pro vyjádření budoucnosti — předpřítomný čas prosy a průběhový, for/since/already/yet — pasivní větné konstrukce — podmínekové věty – 1. a 2. podměnka — slovesné vzory – užití infinitivu s i bez „to“ a gerundia — stupňování přídavných jmen — způsobová slovesa – vyjádření nutnosti, povinnosti, možnosti, rady <p><i>Tematické okruhy a komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — škola, školní předměty, vybavení učeben, práce v učebnách — primární, sekundární a terciární školství v ČR a v zemích studovaného jazyka — společnosti a kluby, profesní instituce, povolání a tituly — vzdělávacích institucí — dopravní prostředky, směry, cestování — nakupování — povolání, méně časté profese, pracovní události, bezpečnost práce, — pracovní smlouva, popis práce — zdraví, nemoci, nehody — sport, vybavení pro sport a zábavu — reklamní materiály — životopis <p><i>Komunikační funkce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — emoce - zájem/nezájem, údiv, zklamání, sympatie — morální postoje a funkce - pochvala, pokárání, lítost — kratší písemný projev - osobní dopis, úřední dopis, e-mail, formuláře — delší písemný projev - podrobný životopis — čtený či slyšený text - texty informační, popisné, faktografické — samostatný ústní projev - reprodukce textu, vyprávění, srovnání — interakce - korespondence, komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií — informace z médií - veřejná hlášení, telefon <p><i>Realie</i></p> <p>USA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — politické a ekonomické postavení ve světě — stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury — vztahy s Českou republikou — literatura, významná díla a autoři — věda a tradice, rodina, vzdělávání, národní záliby a zvláštnosti 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech — TO: Žijeme v Evropě</p>

Tabulka 74 Anglický jazyk – septima/3. ročník

ANGLICKÝ JAZYK – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	
<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace — porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma — vyhledá a shrmáží informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi — postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře — dokáže pochopit hlavní myšlenky nespisovného projevu, týkajícího se každodenního života — využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média — rozumí populárně naučnému textu v časopise <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule — umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví — dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o které se zajímá nebo která se týkají každodenního života — popíše svoje pocity — vypráví příběh — charakterizuje děje a věci, které jsou už záležitostí minulosti — dokáže charakterizovat jiné lidi a sdělit svůj názor na ně — pojmenuje povolání nebo pracovní činnosti — gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké i vzdálené — volně a srozumitelně reprodukuje přečtený či vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnosti filmu textu — představí se a napíše o sobě a svých zálibách v strukturovaném osobním dopise — podrobně popíše událost, zážitek — umí napsat formální dopis na aktuální téma — se o logické uspořádání textu — sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko — využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace — porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma — vyhledá a shrmáží informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi — postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře — dokáže pochopit hlavní myšlenky nespisovného projevu, týkajícího se každodenního života — využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média — rozumí populárně naučnému textu v časopise <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule — umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví — dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o které se zajímá nebo která se týkají každodenního života — popíše svoje pocity — vypráví příběh — charakterizuje děje a věci, které jsou už záležitostí minulosti — dokáže charakterizovat jiné lidi a sdělit svůj názor na ně — pojmenuje povolání nebo pracovní činnosti — gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké i vzdálené — volně a srozumitelně reprodukuje přečtený či vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnosti filmu textu — představí se a napíše o sobě a svých zálibách v strukturovaném osobním dopise — podrobně popíše událost, zážitek — umí napsat formální dopis na aktuální téma — se o logické uspořádání textu — sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko — využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<p>Učivo:</p> <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — modální slovesa – žádost, nabídka, rada — opakování a doplnění učiva o slovesných časech — slovesa pojící se s infinitivem a gerundiem — rod činný i trpný <p><i>Lexikologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — frázová slovesa — přídavná jména – base, strong adj. — So do I! Neither do I! Složeniny — časové výrazy <p><i>Tematické okruhy a komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — osobnostní charakteristika, způsob vnímání sebe sama, světový názor — domov a bydlení, životní styl, domácí potřeby, umělecké předměty, cizí domov, krajina — tradiční dovolená, cestování a doprava — stravování, recepty — každodenní život, společenské vztahy, blízcí lidé, spolupracovníci/kamarádi — volný čas a zábava, netradiční komičky — romány, časopisy — příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy <p><i>Komunikační funkce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — emoce - obava, vědomost, lhostejnost, strach — morální postoje a funkce - přiznání, odsouzení — kratší písemný projev - žádost, inzerát — delší písemný projev - vypravování, podrobný popis — čtený či slyšený text - texty informační, popisné, dokumentární — samostatný ústní projev - reprodukce obitnějšího textu, oznámení — interakce - diskuse, formální i neformální rozhovor — informace z médií - televize, film, audionahrávky, videonahrávky, internet, tisk, rozhlas <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Kanada, Austrálie, Nový Zéland; — politické a ekonomické postavení ve světě — stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury — život a tradice — významné osobnosti, díla — národní záliby a zvláštnosti 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou — vede s kamarádem rozhovor o současných a minulých činnostech a dějích — vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem na vývoj událostí v budoucnosti — vzájemně se s kamarádem ptají a odpovídají na události, které se jim staly v minulosti — při setkání s roditeli mluvcími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata 	<p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou — vede s kamarádem rozhovor o současných a minulých činnostech a dějích — vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem na vývoj událostí v budoucnosti — vzájemně se s kamarádem ptají a odpovídají na události, které se jim staly v minulosti — při setkání s roditeli mluvcími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata 		

Tabulka 75 Anglický jazyk – oktáva/4. ročník

ANGLICKÝ JAZYK – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace — rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma — vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi — rozumí obsahu básně a písně — čte s porozuměním literaturu v anglickém jazyce — rozumí populárně naučnému článku — postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře — využívá různé druhy slovníků, informačních literatur, encyklopedie a média <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule — vyjádří se souvisle i na složitější téma — volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu — sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů — s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace — používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit — využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma — vyžádá si informace pomocí formálního písemného projevu napíše životopis, žádost o práci <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — umí sdělit, vyžádat či ověřit informace týkající se různých témat dokáže navázat, vést a zakončit dialog s rodilým mluvčím nebo cizincem — při setkání s rodilými mluvčími se umí zapojit do živé diskuse na různá témata týkající se i odbornějších zájmů — komunikuje přirozeně a gramaticky správně 	<p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — podmínek věty - 1. , 2. , a 3. , typu; časové věty; způsobová slovesa vyjadřující pravděpodobnost v přítomnosti, budoucnosti a minulosti; vyjádření souhlasu a nesouhlasu; předpřítomný čas průběhový; vyjádření množství – opakování, nepřímé oádky; tážací dovětky; nepřímá řeč - oznamovací věty, otázky a žádosti; souslednost časová — příslovce vyjadřující důraz; frázová slovesa; ustálená spojení; idiomy; <p><i>Tematické okruhy a komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, úřední dopisy — hlavní politické strany a orgány — veřejná jednání, veřejné služby, pasy, oprávnění — státní správa, firmy, průmysl, zemědělství — vystoupení, soutěže — rodina, role rodiny v dnešní době, ideální rodina, vztahy a problémy v rodině, neúplná rodina — zájmy a záliby v proměněch času během našich životů, závislost na moderní technice (počítače, telefony) — svět kolem nás, celosvětové problémy, vyjádření postoje k jednotlivým problémům — věda a technika, pokrok <p><i>Komunikační funkce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — kraší písemný projev: žádost, inzerát, strukturovaný životopis — delší písemný projev: úvaha, esej, odborný popis — čtený či slyšený text: texty imaginativní i umělecké — samostatný ústní projev: shrnutí, oznámení, prezentace, reprodukce obtížného textu — interakce: strukturovaný pohovor; náhodné situace v osobním i profesním životě — informace z médií: tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná hlášení, telefon <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — shrnutí a doplnění učiva o anglicky mluvících zemích — přehled nejdůležitějších děl anglofonní literatury 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy</p>

5.2.3 Německý jazyk

5.2.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk pokrývá vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat. Tato témata mají především výchovný charakter a přispívají k tomu, aby si žáci osvojili určité postoje a hodnoty. Výuka je zaměřena na postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, tj. osvojení si kompetencí k učení a řešení problémů, kompetence komunikativní a při využívání cizího jazyka se neobejdeme bez sociální, personální a občanské kompetence. Zvládnutí těchto kompetencí směřuje k dosažení jazykové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Ve výuce německého jazyka jsou upřednostňovány metody kooperativního učení, skupinové a projektové práce, ale i samostatné práce, která využívá individuální přístup jednotlivých žáků při činnostech. Ve všech hodinách se třída dělí na skupiny, stejná skupina pokračuje až k maturitě. Pro výuku jsou k dispozici učebny vybavené didaktickou technikou. Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z německého jazyka v septimě a oktávě, ve 3. a 4. ročníku. Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části. Náplň učiva zahrnuje tematické okruhy z historie, zeměpisu, základů společenských věd, biologie, hudební a výtvarné výchovy, českého a anglického jazyka či informatiky. Výuku doplňují partnerské návštěvy na gymnáziu v Marktbreitu, účast na mezinárodních projektech či poznávací zájezdy do německy mluvících zemí. Učitelé nejsou omezeni ve volbě učebnice, vázáni jsou pouze tím, aby dosáhli výstupní úrovně B1.

5.2.3.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	3
Sexta / 2. ročník :	3
Septima / 3. ročník :	4
Oktáva / 4. ročník :	4

5.2.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků komunikativní dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním, k tomu využívá standardní metody výuky cizích jazyků, rozvoj těchto kompetencí je obsažen v samé podstatě předmětu
- vede žáky ke komunikaci s rodilými mluvčími, tuto příležitost dostávají v rámci výměn a poznávacích zájezdů

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby užívali různé způsoby přístupů ke studiu jazyka
- vede žáky k četbě beletrie v cizím jazyce – úryvky z knih, povídky, a k diskuzi o přečteném textu
- vede žáky k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby, tam, kde je možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které znají, i s mateřštinou
- vede žáky k vyhledávání a zpracování informace z cizojazyčných textů
- vede žáky k používání slovníků, referenčních pomůcek, časopisů i internetu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím povolání
- vede žáky k zodpovědnému přístupu při plnění svých povinností, k dodržování pravidel a závazků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky rozvíjet své schopnosti spolupracovat, a to skupinovým řešením úkolů v hodinách
- rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává žákům samostatné tvořivé úkoly
- předkládá žákům modelové situace, se kterými se mohou žáci setkat v praktickém životě - psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním
- vybízí žáky při pobytech v německy mluvících zemích k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot

Tabulka 76 Německý jazyk – kvinta

NĚMECKÝ JAZYK – KVINTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí cenovým informacím — rozumí časovým informacím — rozumí informacím v rámci probíraných témat — aktivně využívá slovník 	<p><i>Jazykové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — výslovnost, přízvuk, intonace — modální slovesa, jejich význam a užití — postavení infinitivu s modálním slovesem — minulý čas – perféktum slabých, silných a pomocných sloves — tvoření rozkazovacího způsobu — použití zvrtných zájmen — procvičování předložek se 3. a 4. pádem, předložka seit — příslovičné určení místa a času — souvětí podřadné se spojkami weil, dass, wenn 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>— PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — čte foneticky správně předložené texty — v textu vyhledává informace — rozumí jednoduchým grafům a statistikám — rozumí informacím z inzerátů 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zdraví — sport — cestování a turistika — kultura — světové události a osobnosti — volný čas — příroda, počasí <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — prosba o pomoc, litost — odmítnutí — forma diskuse — metoda řízeného rozhovoru — vyjádří poslušnost vyjádření — vyjádří názor, jednoduchý argument 	
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — pozdraví — představí sebe a jiné — vyjádří lítost, odmítnutí — diskutuje o problémech - postižené osoby — informuje o událostech ve svém životě — sdělí, jak se cítí — zná názvy nemocí — formuluje předpoklady — povídá si o počasí — vyjádří názor na téma prázdniny — hovoří o prioritách v souvislosti s dovolenou a prázdninami 		
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> — napíše svůj životopis a životopis významné osoby — napíše pozdrav, pohlednici — popíše situaci podle obrázků — napíše oznámení, pozvánku — umí napsat e-mail a jednoduchý neformální dopis 		

Tabulka 77 Německý jazyk – sexta

NĚMECKÝ JAZYK – SEXTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí zřetelně promluvě na známá témata — dokáže zpracovat slyšenou informaci do písemné zprávy — dokáže reagovat na slyšené rozhovory — umí abstrahovat informace 	<p><i>Jazykové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — stupňování přídavných jmen — budoucí čas — 2. pád podstatných jmen — skloňování přídavných jmen ve funkci přívlastku — skloňování podstatných jmen typu – en — préteritum slabých, silných, modálních a pomocných sloves — plusquamperfektum — souvětí podřadné – účelové věty, časové věty, věty se spojkou obvohl/rotzdem — nepřímé otázky 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí textům v perfektu — odpovídá na otázky k přečtenému textu — rozumí obsahu pozvánky, inzerátům všeho druhu a anketním lístkům — rozumí zprávám o politických událostech — umí interpretovat statistické údaje — orientuje se v textu podle klíčových slov 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — oblečení, móda — povolání a pracovní trh — charakteristika osoby — školství — plány do budoucna — vnitrostátní události, mezinárodní konflikty — přátelství, vztahy mezi lidmi <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — prosba, žádost o službu, informaci — vyjádření názoru — vysvětlování a zdůvodnění názoru — metoda řízeného rozhovoru — vyprávění o svých zájmech i zájmech druhých lidí — navazování kontaktů 	
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — vypráví o známých lidech — poradí a přidá radu — procvičuje metodu řízeného rozhovoru – získávání a sdělování informací — pojmenuje klady a zápory — mluví o výběru povolání — hovoří o své cestě za vzděláním — vyjadřuje představu o své budoucnosti — povídá si na téma obavy, naděje mladých lidí 		
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> — napíše krátký písemný útvar – oznámení, inzerát — umí napsat formální dopis – žádost o zaměstnání — umí připravit anketu – písemně vypracuje otázky 		

Tabulka 78 Německý jazyk – septima

NĚMECKÝ JAZYK – SEPTIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu — pochopí hlavní smysl autentické konverzace — postihne různé názory a stanoviska — reaguje na běžné komunikační situace — rozumí textům s informacemi o světových událostech — porozumí publicistickému stylu a jazyku 	<p><i>Jazykové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — konjunktiv II - opis, pomocná, pravidelná, nepravidelná a zpusobová slovesa — vztahné věty — rekece sloves — pasivum – všechny časy — všeobecný podmět man — přechází přítomné, přechází minulé — použití přechází v přívlastku — zájmena neurčitá — přímá a nepřímá řeč — konjunktiv I — podstatná jména přejatá z angličtiny <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — láska a přátelství — sny a přání — náš vzor — slavnosti, zvyky, svátky — zajímavosti ze zemí DACH <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — představení se — rozloučení — blahopřání k různým svátkům a událostem — vyjádření soustrastí — zamyšlení — polemika, domněnka — vyjádřit mínění 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě TO: Vzdělání v Evropě a ve světě</p> <p><i>Náměty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — možnosti partnerské výměny a poznání školského systému v praxi — čtenba upravené beletrie v němčině — jednodenní výlet do Vídně nebo Drážďan — vícedenní výlet do Berlína
	Čtení s porozuměním		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — formuluje rady za pomoci konjunktivu — vypráví o emocích — vyjadřuje předpoklady za pomoci konjunktivu — umí vyjádřit své mínění — vypráví o událostech a činnostech pomocí trpného rodu — hovoří o zajímavostech z německy hovořících zemí — vyjadřuje toleranci, odsoudí předsudky — zazpívá německou písničku — diskutuje o problémech ve vztazích mezi generacemi — popíše rozdíl ve výchově dříve a nyní 		
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> — ovládá správně pořádek slov, interpunkci a psaní velkých písmen v korespondenci — popisuje osoby nebo předměty s použitím VV — zvládá osobní i úřední dopis – formální stránka — umí popsat jednotlivé fáze výrobního postupu — využívá slovníků k psaní útvarů 		

Tabulka 79 Německý jazyk – oktáva

NĚMECKÝ JAZYK – OKTÁVA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním:	<ul style="list-style-type: none"> — využívá různých typů slovníků — rozlišuje různé mluvě — rozumí titulům a podstatě textů v tisku — sleduje a rozumí filmu s titulky — rozumí předpovědi počasí 	<p><i>Jazykové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — přímá nepřímá řeč – užití — neurčitá zájmena — složená podstatná jména — rekece podstatných a přídavných jmen — souvětí podřadné – způsobilé věty <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — němčina a obohacování slovní zásoby o cizí slova — životní prostředí a ochrana životního prostředí — Německo a jeho místo v Evropě a EU, politický systém, dějinné události, význam sjednocení Německa <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — argumentace pro a proti — názory jiných lidí — názor, postoj ne/souhlas, vůle, přání, obvinění, odpuštění — stížnost, lhostejnost, strach, obava, podezření, vysvětlení 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zjeme v Evropě TO: Vzdělávání v Evropě a ve světě TO: Multikulturní výchova TO: Základní problémy socio-kulturních rozdílů</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam</p>
	Čtení s porozuměním		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí obsahu tiskového útvaru — dokáže citovat tiskové informace — dokáže promluvit o používání cizích slov, zejména anglicismů v němčině — informuje o tom, co dělá pro životní prostředí a co dělají jiní — hovoří na téma stereotypů v německé společnosti — hovoří na téma problémů multikulturní společnosti — zná základní informace o politickém systému Německa — vysvětlí problémy související s prací v zahraničí — vysvětlí hlavní události dějin SRN po 2. svět. válce — vysvětlí význam sjednocení Německa 		
Psalí	<ul style="list-style-type: none"> — umí napsat krátký text, zpráva, pohlednice, e-mail, různá blahopřání, inzerát — umí napsat delší text: soukromý dopis, úřední dopis, recenzi, žádost 		

Tabulka 80 Německý jazyk – 1. ročník

NĚMECKÝ JAZYK – 1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a větám reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací – pochopí smysl jednoduché, pečlivě vyslované konverzace – rozumí instrukcím týkajícími se organizace výuky – rozumí cenovým informacím – rozumí časovým informacím – aktivně využívá slovník – rozumí kladeným otázkám typu W-Fragen – na základě slyšeného si umí udělat poznámky 	<p><i>Jazykové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – výslovnost, přízvuk, intonace – časování sloves v přítomném čase – pořádek slov ve větě hlavní – tvoření otázek – základní číslovky – názvy jazyků, zeměpisná jména – rod podstatných jmen – zápor nicht x kein – 1. + 4. p. podstatných jmen – množné číslo podstatných jmen – zájmena přivlastňovací, jejich skloňování – nepravidelná slovesa – složená slova – rozkazovací způsob – 3. p. podstatných jmen – předložky se 3. pádem, se 4. p. – předložky se 3. a 4. p. – wo, wohin – infinitivní vazba s zu – určování času – osobní zájmena – skloňování – 2. p. vlastních jmen – vazba es gibt 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> – čte foneticky správně jednoduchý text – v textu vyhledává informace – odhaduje význam složenin – rozumí jednoduchým situacím a inzerátům 		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> – pozdraví – představí sebe i jiné – reaguje na otázky – tvoří a obměňuje jednoduché věty – zapojují se do rozhovoru – vypráví o své rodině – pojmenuje činnosti týkající se školního života – sděluje informace na téma národnosti – sděluje informace o místě svého bydliště – vyjadřují názor na byt a dům – umí si objednat v restauraci – umí se zeptat na cestu a důležité body ve městě – ptá se na dopravní prostředky – promlouvá o činnostech týkajících se volného času – informuje o kulturních akcích – sděluje informace o nákupu – vypráví o svém dnu a o průběhu dne jiných osob – vypráví o zájmech – vyjadřuje mínění o jiných lidech – vede rozhovory na probíraná témata 	<ul style="list-style-type: none"> – naše třída, předměty – moje rodina – zvířata – můj dům, byt – co rád jím? – orientace v neznámém městě – kde mohu nakupovat – průběh dne – jednoduší povolání – přátelé <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – první kontakty – lidé, jejich jazyk a jejich země – můj dům, byt – moje rodina – zvířata – můj dům, byt – co rád jím? – orientace v neznámém městě – kde mohu nakupovat – průběh dne – jednoduší povolání – přátelé <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – pozdrav – rozloučení se – poděkování – omluva a reakce na ni – prosba a žádost – žádost o pomoc, službu, informaci – souhlas, nesouhlas – vyjádření názoru – jednoduchý argument – řízený rozhovor 	
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka – napíše krátké vypracování o sobě a rodině – napíše krátký text do školního časopisu – umí vyplnit jednoduchý formulář – písemně odpovídá na W-Fragen – sepíše nákupní lístek – napíše krátké sdělení – vzkaz, inzerát – popíše svůj den – popíše byt a zařízení bytu – naučí se napsat jednoduchý soukromý dopis 		

Tabulka 81 Německý jazyk – 2. ročník

NĚMECKÝ JAZYK – 2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí cenovým informacím — rozumí časovým informacím — rozumí informacím v rámci probíraných témat — aktivně využívá slovník 	<p><i>Jazykové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — výslovnost, přízvuk, intonace — modální slovesa, jejich význam a užití — postavení infinitivu s modálním slovesem — minulý čas – perféktum slabých, silných a pomocných sloves — tvoření rozkazovacího způsobu — použití zvrtných zájmen — procvičování předložek se 3. a 4. pádem, předložka seit — příslovičné určení místa a času — souvětí podřadné se spojkami weil, dass, wenn 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>— PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — čte foneticky správně předložené texty — v textu vyhledává informace — rozumí jednoduchým grafům a statistikám — rozumí informacím z inzerátů 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zdraví — sport — cestování a turistika — kultura — světové události a osobnosti — volný čas — příroda, počasí <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — prosba o pomoc, litost — odmítnutí — forma diskuse — metoda řízeného rozhovoru — vyjádří poslušnost vyjádření — vyjádří názor, jednoduchý argument 	
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — pozdraví — představí sebe a jiné — vyjádří lítost, odmítnutí — diskutuje o problémech - postižené osoby — informuje o událostech ve svém životě — sdělí, jak se cítí — zná názvy nemocí — formuluje předpoklady — povídá si o počasí — vyjádří názor na téma prázdniny — hovoří o prioritách v souvislosti s dovolenou a prázdninami 		
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> — napíše svůj životopis a životopis významné osoby — napíše pozdrav, pohlednici — popíše situaci podle obrázků — napíše oznámení, pozvánku — umí napsat e-mail a jednoduchý neformální dopis 		

Tabulka 82 Německý jazyk – 3. ročník

NĚMECKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí zřetelně promluvě na známá témata — dokáže zpracovat slyšenou informaci do písemné zprávy — dokáže reagovat na slyšené rozhovory — umí abstrahovat informace 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Jazykové prostředky</i> — stupňování přídavných jmen — budoucí čas — 2. pád podstatných jmen — skloňování přídavných jmen ve funkci přívlastku — skloňování podstatných jmen typu – en — préteritum slabých, silných, modálních a pomocných sloves — plusquamperfektum — souvětí podřadné – účelové věty, časové věty, věty se spojkou obvohl/rotzdem — nepřímé otázky 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí textům v perfektu — odpovídá na otázky k přečtenému textu — rozumí obsahu pozvánky, inzerátům všeho druhu a anketním lístkům — rozumí zprávám o politických událostech — umí interpretovat statistické údaje — orientuje se v textu podle klíčových slov 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Tematické okruhy</i> — oblečení, móda — povolání a pracovní trh — charakteristika osoby — školství — plány do budoucna — vnitrostátní události, mezinárodní konflikty — přátelství, vztahy mezi lidmi 	
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — vypráví o známých lidech — poradí a přidá radu — procvičuje metodu řízeného rozhovoru – získávání a sdělování informací — pojmenuje klady a zápory — mluví o výběru povolání — hovoří o své cestě za vzděláním — vyjadřuje představu o své budoucnosti — povídá si na téma obavy, naděje mladých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Komunikační situace</i> — prosba, žádost o službu, informaci — vyjádření názoru — vysvětlování a zdůvodnění názoru — metoda řízeného rozhovoru — vyprávění o svých zájmech i zájmech druhých lidí — navazování kontaktů 	
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> — napíše krátký písemný útvar – oznámení, inzerát — umí napsat formální dopis – žádost o zaměstnání — umí připravit anketu – písemně vypracuje otázky 		

Tabulka 83 Německý jazyk – 4. ročník

NĚMECKÝ JAZYK – 4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu — pochopí hlavní smysl autentické konverzace — postihne různé názory a stanoviska — reaguje na běžné komunikační situace — rozumí textům s informacemi o světových událostech — porozumí publicistickému stylu a jazyku 	<p><i>Jazykové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — konjunktiv II - opis, pomocná, pravidelná, nepravidelná a zpusobová slovesa — vztahné věty — rekece sloves — pasivum – všechny časy — všeobecný podmět man — přechází přítomné, přechází minulé — použití přechází v přívlastku — zájmena neurčitá — přímá a nepřímá řeč — konjunktiv I — podstatná jména přejatá z angličtiny <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — láska a přátelství — sny a přání — náš vzor — slavnosti, zvyky, svátky — zajímavosti ze zemí DACH <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — představení se — rozloučení — blahopřání k různým svátkům a událostem — vyjádření soustrastí — zamyšlení — polemika, domněnka — vyjádřit mínění 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě TO: Vzdělání v Evropě a ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Náměty</i> — možnosti partnerské výměny a poznání školského systému v praxi — čtenba upravené beletrie v němčině — jednodenní výlet do Vídně nebo Drážďan — vícedenní výlet do Berlína
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí obsahu píšňových textů — orientuje se v nabídce televizních a rozhlasových pořadů — rozumí obsahu pořadů 		
Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> — formuluje rady za pomoci konjunktivu — vypráví o emocích — vyjadřuje předpoklady za pomoci konjunktivu — umí vyjádřit své mínění — vypráví o událostech a činnostech pomocí trpného rodu — hovoří o zajímavostech z německy hovořících zemí — vyjadřuje toleranci, odsoudí předsudky — zazpívá německou písničku — diskutuje o problémech ve vztazích mezi generacemi — popíše rozdíl ve výchově dříve a nyní 		
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> — ovládá správně pořádek slov, interpunkci a psaní velkých písmen v korespondenci — popisuje osoby nebo předměty s použitím VV — zvládá osobní i úřední dopis – formální stránka — umí popsat jednotlivé fáze výrobního postupu — využívá slovníků k psaní útvarů 		

5.2.4 Francouzský jazyk

5.2.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Francouzský jazyk se realizuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Předmět vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Žáci, kteří dosáhli v předchozím vzdělávání, tj. v tercii a kvartě, úrovně A1 podle Společného referenčního rámce pro jazyky, směřují k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce. Žáci, kteří v předchozím vzdělávání neabsolvovali výuku francouzského jazyka, směřují k dosažení úrovně A2 + podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Cílem je také prohlubovat znalosti žáků týkající se frankofonního světa a upevňovat vědomí existence různých kultur.

Do obsahu vyučovacího předmětu francouzský jazyk jsou integrována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

5.2.4.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	3
Sexta / 2. ročník :	3
Septima / 3. ročník :	4
Oktáva / 4. ročník :	4

5.2.4.3 Organizační vymezení předmětu

- výuka probíhá 6 let, respektive 4 roky
- vyučovací hodina: skupinové vyučování, dialogy, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, zpěv
- místo realizace: jazykové učebny, případně kmenové třídy nebo učebny VT
- dělení: na skupiny v rámci ročníku
- učitelé nepostupují podle jednotné učebnice, tu volí v kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů
- v závislosti na použití konkrétní učebnice může dojít k přesunu dílčího učiva mezi ročníky

5.2.4.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení:

Učitel:

- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s učebnicí, pracovními sešity, dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání francouzského jazyka
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k porovnávání stavby francouzského a českého jazyka
- zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně
- zadává i složitější a časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem (referáty s využitím textů stažených z internetu)
- předkládá žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění francouzsky vedenému rozhovoru a francouzsky psaným jednoduchým textům
- simuluje možné situace praktického života, aby žáci využívali své zkušenosti i fantazii
- vede žáky k efektivnímu využívání písemného způsobu komunikace
- dává žákům prostor pro komunikativní využití internetu (žáci si dopisují e-mailem nebo chatují se žáky z francouzsky mluvících zemí)
- vybízí k srozumitelné interpretaci shlédnutého filmu v originále

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokroky
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává úkoly, kdy žáci pracují ve dvojicích či menší skupince, kde si pomáhají navzájem, podílejí se na společné práci a zodpovídají za svoji práci celému kolektivu
- do hodin, při kterých je možnost využít internet, učitel zařazuje úkoly, při kterých žáci sledují na francouzsky psaných stránkách aktuální dění v Evropě a ve světě - mají tak možnost pochopit nutnost přizpůsobování se měnícím se životním a pracovním podmínkám kolem nich, sledovat aktuální poptávku po profesích na trhu práce a konfrontovat je se svými schopnostmi

Kompetence občanská

Učitel:

- na příkladech z frankofonních zemí vede žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích
- vybízí žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných a získali tak k sobě vzájemnou úctu a respekt k individualitě každého z nich
- na podkladě probrané látky z učebnice zadává témata pro delší písemné práce, ve kterých žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním či ekologickým

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- rozvíjí v žákovi sebedůvěru ve využívání svých schopností
- vede žáka k „projektovému“ myšlení - umění plánovat, definovat priority, identifikovat problémy k řešení, cíle a postupy, jak jich dosáhnout, vyhodnocovat jejich dosažení
- motivuje žáka k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti

Tabulka 84 Francouzský jazyk – kvinta

FRANCOUZSKÝ JAZYK – KVINTA		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace — rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citově zabarvení promluvy — využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný, autentický text se slovní zásobou na běžná témata — jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související — shrme a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zapojuje se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů — poskytlne požadované informace — reaguje na otázky, týkající se nejběžnějších témat, pokud jsou vyslovovány pečlivě a pomalu — klade otázky týkající se nejběžnějších témat — pronáší jednoduchá sdělení k probíraným tématům — komunikuje s rodilými mluvčími na známé a blízké téma 	<p style="text-align: center;">(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zjistíme v Evropě</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p>
		<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabik, rytmus, intonace <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — opakování interpunkce, pravidel u běžných slov, stažených tvarů, konvencí používaných ve slovníku k prezentaci výslovnosti <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — časování pravidelných a nepravidelných sloves; budoucí a minulý čas (rozšíření); zájmena vztažná, neurčitá, tázací, ukazovací samostatná; zájmená příslovce; stupňování přídavných jmen a přísloví II; podmíňovací způsob; podmíňková souvětí (I. podmětná); vztažné věty; synonyma, antonyma <p><i>Lexikologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ustálená slovní spojení, přirovnání <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rodina, její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, vybavení domácnosti; život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel, okolní krajina; — zaměstnání; běžné profese, běžné podmínky, běžné vybavení pracoviště <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Francie – geografické zařazení a stručný popis — Páříž – nejznámější památky <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — pozdrav; představení sebe a jiných; souhlas, nesouhlas; svolení, prosba; odmítnutí; zákaz, příkaz; omluva; blahopřání; libost/nellibost; zájem/nezájem; vděčnost, sympatie; údiv, překvapení

Tabulka 85 Francouzský jazyk – sexta

FRANCOUZSKÝ JAZYK – SEXTA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zorientuje se v krátkém textu týkajícím se známých témat — vyhledá v textu hlavní myšlenky — zorientuje se v jednoduchém, pečlivě vyslovovaném rozhovoru na běžné téma — určí hlavní postoje mluvčích (souhlas, nesouhlas, omluva apod.) <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — jednoduchými větami shrne téma a hlavní myšlenky velmi jednoduchého autentického textu — sestaví krátké, souvislé sdělení týkající se běžných témat — formuluje svůj názor úsně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně — pomocí jednoduchých vět popíše své zájmy, plány, zážitky <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích užítím vhodných výrazů a frazeologických obrátů — zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování správných fonetických návyků <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — přítomné, minulé a budoucí tvary sloves – opakování a doplnění trpný rod, přičestí minulé, přičestí přítomné, konjunktiv přítomný, fáze děje — zájmena předmětná, vztažná, tážací, ukazovací, přívlastňovací — srovnání vlastností, množstvi, dějů — další nepravidelná slovesa — podmínkové souvětí – 2 podmínka <p><i>Lexikologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ustálená slovní spojení <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly, diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky příručky — stravování, francouzská a česká kuchyně, restaurace, jídelničky, jednoduše recepty — zdravotní služby — oznámení, letáky <p><i>Redie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — školní systém ve Francii a v ČR — francouzské umění – impresionisté, muzea — francouzská a česká kuchyně <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — možnost, nutnost, potřeba, lhostejnost, strach — odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zjíme v Evropě</p>

Tabulka 86 Francouzský jazyk – septima

FRANCOUZSKÝ JAZYK – SEPTIMA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavnímu smyslu nepřizpůsobeného autentického projevu o běžných záležitostech — na základě otázek vyhledá v textu podstatné informace — identifikuje hlavní myšlenky textu — samostatně pracuje s jednoduchým textem vyžadujícím hlubší porozumění — odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vlastními slovy shrne téma a obsah textu — jasně vyjádří svůj názor pomocí nejlépejší používaných obrátů — svůj názor a své postoje stručně vysvětlí — logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma — text pomocí vhodných výrazů uvede a uzavře <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí gramaticky správné své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života — jednoduchým způsobem se zapojí do hovoru na běžné téma, komunikuje plynule a správně a používá osvojené gramatické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Fonetika</i> upevňování správných návyků výslovnosti — <i>Gramatika</i> opakování a doplnění slovesných částí — podmiňovací způsob přítomný a minulý — vyjadřování důsledku, nutnosti, možnosti — zájmena zvrtná, neutřetá, dvojice předmětných zájmen — přímá a nepřímá řeč — susednosť časů — podmíneková souvětí – 1., 2. a 3. podmínka — nepravidelná slovesa — <i>Tematické okruhy</i> nákupy, obchody, služby, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly — volný čas, komičky, sport, jednoduché vybavení pro sport a zábavu — osobní dopisy — obchodní dopis, nákup a prodej — jednoduchý návod a popis práce — rodina, rodinné události, život na venkově a ve městě — kultura – divadlo, kino, programy, zábavní podniky — média – televize, rozhlas, internet — <i>Reálie</i> Francie a Česká republika – symboly — Francouzi a Češi – národní povaha — kulturní život ve Francii — některé známé osobnosti a jejich úspěchy — významné události z historie, významné osobnosti — ukázky významných literárních děl — <i>Komunikační situace</i> vzkaz, přání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát — stručný životopis, příběh, stručný popis — samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>

Tabulka 87 Francouzský jazyk – oktáva

FRANCOUZSKÝ JAZYK – OKTÁVA			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — bez větších obtíží rozumí hlavním myšlenkám nepřizpůsobeného projevu o běžných tématech — rozumí hlavnímu smyslu většiny rozhlasových a televizních programů, které se zabývají aktuálními záležitostmi — samostatně se zorientuje v textu zabývajícím se běžnými tématy a aktuálními záležitostmi a vyhledá v nich podstatné informace — samostatně pracuje s obtížnějším textem vyžadujícím hlubší porozumění — užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vlastními slovy shrne plynule téma a obsah textu — odliší hlavní a vedlejší myšlenky — určí povahu textu — použije různé způsoby vyjádření vlastního názoru — jasně vysvětluje svá rozhodnutí a postoje — jasně argumentuje — jasně a s použitím široké slovní zásoby vyjadřuje vztahy mezi jednotlivými myšlenkami — dbá na logické členění textu — respektuje zvyklosti a správně používá zdvořilostní obraty při psaní formálního dopisu — využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — pomocí vhodných výrazů vyjádří svůj názor — srozumitelně svůj názor obhajuje a argumentuje — bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním se zapojuje do hovoru na běžná témata — s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p style="text-align: center;">Učivo:</p> <p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování správných návyků výslovnosti <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — opakování a doplnění slovesných částí — další použití subjunktivu — soulednost časová <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — volný čas, prázdniny, dovolená, svátky, pobyt na horách, u moře — nákupy, móda — veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, cestování, hotely, — orientační značení — zájmy, názory a postoje k blízkému okolí — příroda, životní prostředí, kultura, tradice <p><i>Redie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Paříž – město módy — frankofonní země — ukázky významných literárních děl <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu — interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor 	<p style="text-align: center;">(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy</p>

Tabulka 88 Francouzský jazyk – 1. ročník

FRANCOUZSKÝ JAZYK – 1. ROČNÍK		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — foneticky správně a srozumitelně vyslovuje známou slovní zásobu — napodobuje slovní přízvuk a intonaci a melodii francouzské věty — plynule čte krátké texty sestávající ze známé slovní zásoby — správně hláskuje — rozumí větám a často používaným slovům týkajícím se jeho, jeho rodiny a nejbližšího okolí — rozumí základním pokynům ve třídě — rozumí jednoduchým zadáním v učebnici — rozumí krátkým textům a dialogům sestávajícím ze známé slovní zásoby, vyhledá v textu odpovědi na zadané otázky — při práci s novou slovní zásobou samostatně používá dvojjazyčný slovník <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů — reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace — napíše jednoduchá sdělení a odpovědi na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů — poskytne požadované informace — reaguje na otázky, týkající se nejběžnějších témat, pokud jsou vyslovovány pečlivě a pomalu — klade otázky týkající se nejběžnějších témat — promáší jednoduchá sdělení k probíraným tématům 	<p style="text-align: center;">(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — správné návyky výslovnosti samohlásek, polosamohlásek, souhlásek — slovní a větný přízvuk — větná melodie — rytmus — vázání <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — interpunkce — speciﬁcké znaky (přízvuky) — porovnání zvukové a písemné podoby jazyka — pravidla u běžných slov — stažené tvary — konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rod a číslo podstatných a přídavných jmen — určitý, neurčitý a dělivý člen — pořádek slov ve francouzské oznamovací větě — časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase, složeném minulém čase a v čase vyjadřujícím blízkou budoucnost — zvrtná slovesa — otižka, zápor, rozkazovací způsob — il y a — zájmena osobní nesamostatná a samostatná; zájmena ukazovací nesamostatná; přívlastňovací nesamostatná; tážací nesamostatná; osobní v předmětu přímém a nepřímém — číslovky základní a řadové — stupňování přídavných jmen I <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, vybavení domácnosti, život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel, okolní krajina — zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště <p><i>Redie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Francie – geografické zařazení a stručný popis — Paříž – nejznámější památky <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — pozdrav; představení sebe a jiných; souhlas, nesouhlas; svolení, prosba; odmítnutí; zákaz, příkaz; omluva; blahopřání; libost/nelibost; zájem/nezájem; vědomost, sympatie; údiv, překvapení 	

Tabulka 89 Francouzský jazyk – 2. ročník

FRANCOUZSKÝ JAZYK – 2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zorientuje se v krátkém textu týkajícím se známých témat — vystihne hlavní smysl krátkých, jasně formulovaných sdělení a oznámení — rozumí jednoduchým zadáním v učebnici, odhadne smysl u složitějších — rozumí složitějším pokynům ve třídě — rozumí hlavním myšlenkám i v případě, že text obsahuje několik neznámých slov — vyhledá ve složitějším textu odpovědi na otázky — orientuje se v dvojjazyčném slovníku a samostatně ho používá — zorientuje se v jednoduchém, pečlivě vyslovovaném rozhovoru na běžné téma — určí hlavní postoje mluvčích (souhlas, nesouhlas, omluva apod.) <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — sdělí základní údaje o sobě, své rodině a s věm okolí s použitím stručných popisů — na základní úrovni se vyjádří o minulých a budoucích událostech ve vztahu k sobě — vyhledá hlavní myšlenky textu, dialogu či krátkého sdělení i v případě, že obsahuje několik neznámých slov — vlastními slovy reprodukuje text, dialog či krátké sdělení — sestaví krátký text na nejběžnější témata — napíše krátký neformální dopis <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích užitiím vhodných výrazů a frazeologických obrátů — velmi jednoduchým způsobem se domluví v nejběžnějších situacích (požádá o zboží, zeptá se na cenu zboží, zeptá se na cestu apod.) 	<p style="text-align: center;">Učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Fonetika</i> upevňování správných návyků výslovnosti — <i>Gramatika</i> časování pravidelných a nepravidelných sloves; budoucí a minulý čas (rozšířen); zájmena vztažná, neurčitá, tázací, ukazovací samostatná; zájmená příslovice; stupňování přídavných jmen a příslovcí II; podmíňovací způsob; podmíňková souvětí (I. podmínka); vztažné věty — <i>Tematické okruhy</i> škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly, diskuse, videotexty, texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky — stravování, francouzská a česká kuchyně, restaurace, jídelničky, jednohubé recepty — zdravotní služby — oznámení, letáky — <i>Realie</i> školní systém ve Francii a v ČR — francouzské umění – impresionisté, muzea — francouzská a česká kuchyně — <i>Komunikativní situace</i> možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, lhostejnost, strach, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání 	<p>— PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž a globálních souvislostech PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zjeme v Evropě</p>

Tabulka 90 Francouzský jazyk – 3. ročník

FRANCOUZSKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zorientuje se v krátkém textu týkajícím se známých témat na základě otázek vyhledá v textu podstatné informace — identifikuje hlavní myšlenky textu — zorientuje se v jednoduchém, pečlivě vysloveném rozhovoru na běžné téma — určí hlavní postoje mluvčích (souhlas, neshodlas, omluva apod.) — odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — jednoduchými větami shrne téma a hlavní myšlenky velmi jednoduchého autentického textu — sestaví krátké, souvislé sdělení týkající se běžných témat logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma — pomocí jednoduchých vět popíše své zájmy, plány, zážitky svůj názor a své postoje stručně vysvětlí <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — velmi jednoduchým způsobem se domluví v nejběžnějších situacích (požádá o zboží, zeptá se na cenu zboží, zeptá se na cestu apod.) — komunikuje na nejběžnější témata za podmínek, že je roditelý mluvčí ochoten mluvit velmi jednoduše a zřetelně a v případě potřeby svá sdělení a otázky zopakovat 	<p style="text-align: center;">(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zijeme v Evropě</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Gramatika</i> — přítomné, minulé a budoucí tvary sloves – opakování a doplnění trpný rod, přčestí přítomné, konjunktiv přítomný, fáze děje — zájmena předmětná, vztažná, tázací, ukazovací, přivlastňovací — srovnání vlastností, množství, dějů — další nepravidelná slovesa — podmínek souvětí – 2. podměnka <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — nákupy, obchody, služby, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly — volný čas, komičky, sport, jednoduché vybavení pro sport a zábavu — osobní dopisy — obchodní dopis, nákup a prodej — jednoduchý návod a popis práce — rodina, rodinné události, život na venkově a ve městě — kultura – divadlo, kino, programy, zábavní podniky — média – televize, rozhlas, internet <p><i>Réžie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Francie a Česká republika – symboly — Francouzi a Češi – národní povaha — kulturní život ve Francii — některé známé osobnosti a jejich úspěchy — významné události z historie, významné osobnosti — ukázky významných literárních děl <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — vzkaz, přání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát — stručný životopis, příběh, stručný popis — samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení 	

Tabulka 91 Francouzský jazyk – 4. ročník

FRANCOUZSKÝ JAZYK – 4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zorientuje se v obtížnějším textu týkajícím se běžných témat – vyhledá v textu nejdůležitější informace – u složitějších textů pochopí téma – zorientuje se v obtížnějším rozhovoru na běžná témata – určí postoje jednotlivých mluvčích – samostatně pracuje s obtížnějším textem vyžadujícím hlubší porozumění <p><i>Produktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – souvisle a bez přípravy hovoří o tématech týkajících se jeho samého, jeho rodiny, zájmů a nejbližšího okolí – jednoduchým způsobem vyjádří vlastní názor – používá základní výrazy pro vyjádření logických vztahů mezi větami – jednoduchým způsobem vyjádří své pocity, plány, pomoci – nejzákladnějších výrazů vypráví minulé události – jasně argumentuje – dbá na logické členění textu – využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma <p><i>Interaktivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – při komunikaci v běžných situacích respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti – bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata – komunikuje s rodilými mluvčími na známé a blízké téma 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – upevňování správných fonetických návyků <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – opakování a doplnění slovesných časů – podmiňovací způsob přítomný a minulý – vyjadřování důsledku, nutnosti, možnosti – zájmena zvrtná, neurčitá, dvojice předmětných zájmen přímá a nepřímá řeč – soulednost časů – podmínková souvětí – 1., 2. a 3. podmínka – nepravdělná slovesa <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – volný čas, prázdniny, dovolená, pobyt na horách, u moře – nákupy, móda – veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, cestování, hotely, – orientační značení – zájmy, názory a postoje k blízkému okolí – příroda, životní prostředí, kultura, tradice <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Paříž – město módy – frankofonní země – ukázky významných literárních děl <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu – interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zájeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy</p>

5.2.5 Ruský jazyk

5.2.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk je předmět, který si žák vybírá z nabídnutých volitelných cizích jazyků v rámci oboru Další cizí jazyk. V dalším cizím jazyce se věnujeme rozvoji všech základních jazykových dovedností (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev, písemný projev). Cílem vyučovacího předmětu je osvojování jazykových prostředků, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Tento předmět chce rovněž prohlubovat faktografické znalosti žáka týkající se Ruské federace a prohlubovat povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Ve výuce je uplatňována forma skupinového vyučování, drobná projektová práce, hry, soutěže, samostatná práce, včetně vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály. Cílem výuky je také probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka, zařazuje se používání ruského jazyka v kombinaci s počítačem a internetem. Ve všech hodinách se třída dělí na skupiny

5.2.5.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	3
Sexta / 2. ročník :	3
Septima / 3. ročník :	4
Oktáva / 4. ročník :	4

5.2.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni, žáci umí naslouchat a vhodně reagovat, umí vyjádřit své názory, uplatňovat svou komunikační schopnost v páru, ve skupině, dbáme na „kulturní“ úroveň komunikace

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vytváření pozitivního vztahu k učení, žáky motivujeme
- učí žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace v textu

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- ukazuje žákům možnosti využití cizího jazyka při budoucím povolání
- povzbuzuje žákovu motivaci k dosahování úspěchu, mj. např. účastí v soutěžích, olympiádách
- vštěpuje žákům správné studijní návyky a efektivní způsob učení slovní zásoby i gramatických struktur

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky zastávat v týmu určitou roli
- učí žáky vzájemné pomoci v týmu
- učí žáky kriticky hodnotit práci jednotlivých členů týmu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří ve výuce problémové situace, učí žáky řešit tyto situace, individuálně i pomocí týmové spolupráce

Kompetence občanská

Učitel:

- vede žáky k respektování názoru ostatních
- vede žáky k úctě k druhým lidem, k ochraně jejich zdraví k ochraně životního prostředí
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování

Tabulka 92 Ruský jazyk – kvinta/1. ročník

RUSKÝ JAZYK – KVINTA/1. ROČNÍK		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje pravidla výslovnosti napodobováním (přízvuk, redukce samohlásek, tvrdé a měkké souhlásky) — zná rozdíly shody a podobnost mezi českou abecedou a ruskou abecedou — odvodí a vyhledává význam neznámých slov na základě podobnosti jazyků — rozumí jednoduchým pokynům učitele a chápe zadání cvičení v učebnici 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (významní Evropané, rozdíly v životě u nás a v Rusku, jazyková rozmanitost Evropy)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Spolupráce a soutěže TO: Sociální komunikace</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — čte s porozuměním krátké texty obsahující slovní zásobu užívanou v běžném životě — v textu vyhledává určitou informaci — vytvoří odpověď na určitou otázku týkající se textu 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> — přízvukné a nepřívzvučné slabiky — intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> — azbuka tiššná i psaná, specifické znaky <p>Gramatické kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> — časování sloves (I. a II. časování) — zvrtná slovesa — vyjádření záporu — základní (1-100) a řadové (1-30) číslovky — užití osobních zájmen v I. - 4. pádu — budoucí čas — dny v týdnu, měsíce, datum, hodiny — podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> — rodina — škola — bydlení — volný čas — národnosti — kino, divadlo (přijetí do divadla) <p>Réžie</p> <ul style="list-style-type: none"> — tradiční svátky — moskevská divadla — V. Vysockij — psaní adresy
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> — zformuluje a zodpoví jednoduché otázky — správně reaguje v základních komunikativních situacích — sestaví jednoduchý dialog — představí se, představí členy rodiny a jejich povolání — rozloučí se — poděkuje — omluví se — umí vyjádřit souhlas, nesouhlas — vyjádří dojem z představení v divadle — vypráví o sobě, kolik mu je let, bydliště, o svých zájmech — umí vyjádřit čím kdo chce být, kdo kde pracuje — zvládá základní obraty při telefonování — zná zpaměti pořadí písmen abžuky 	
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> — zapíše gramaticky správnou formu jednoduché věty — vyplní formulář se základními údaji, adresa — napíše krátký dopis, krátké vyprávění 	

Tabulka 93 Ruský jazyk – sexta/2. ročník

RUSKÝ JAZYK – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma — rozlišuje intonační vyjádření různých emočních stavů (údiv, pochybnost) — odhadne význam nových slov z kontextu – na základě podobnosti s mateřským jazykem 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování písemné správnosti v psaném projevu ve známých výrazech — vhodné diktáty <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — minulý čas sloves — vykáni — pohyblivý přízvuk u dalších sloves — skloňování podstatných jmen — nesklonná podstatná jména — vazby s předložkami, některé slovesné vazby — vyjádření možnosti, nemožnosti — skloňování přídavných jmen (1. část) 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Spolupráce a soutěže TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zijeme v Evropě</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — odhadne význam nových slov z kontextu – na základě podobnosti s mateřským jazykem — porovná významovou stránku jazyka (synonyma, antonyma, homonyma) s mateřským jazykem — rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům — práce s dvojjazyčným slovníkem 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — studium a předměty — orientace ve školní budově — orientace ve městě — dopravní prostředky — prohlídka města a pamětihodnosti — nakupování — zápis do doaznku — člověk, charakter 	
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> — aktuálně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů — reprodukuje čtený nebo poslouchaný text v češtině — zapojuje se aktivně do konverzace dalších osob — požádá o jednoduché informace ohledně cestování, zeptá se na cestu a cestu vysvětlí — komunikuje v situacích při nakupování — orientuje se v rozvrhu hodin a učebních předmětech, hovoří o známkách, studiu — zdůvodní vlastní stanovisko k problému — komunikuje o životním stylu 		
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> — napíše pozdrav na pohlednici — napíše stručný osobní dopis — napíše pozdrav z dovolené, popíše zážitky z dovolené — vyhledává konkrétní informace v jednoduchých každodenních materiálech (jízdní řád atd.) 	<p><i>Režie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ruská škola — cestování (Moskva, Sankt Petěrburg, Praha) 	

Tabulka 94 Ruský jazyk – septima/3. ročník

RUSKÝ JAZYK – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu — rozumí nekomplikovaným faktografickým informacím týkajících se každodenního života 	<p><i>Fonetika a pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování správné výslovnosti a pravopisných návyků <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — slovesné vazby odlišné od češtiny — skloňování přídavných jmen (2. část) — datum a letopočet — zpodstatnělá přídavná jména — rozkazovací způsob — přídavná jména 2. a 3. stupňů — podmínavací způsob 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Spolupráce a soužití TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (životní styl)</p> <p>PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> — orientuje se v textu učebnice — vyhledává hlavní myšlenky v textu — najde informace v materiálech z každodenního života — rozumí krátkým literárním textům 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — životní styl, péče o zdraví — stolování, komunikaci v jídelně — nákup potravin — turistika, cestování, v hotelu, na letišti — počasí, roční období — zeměpisné údaje <p><i>Recíte a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — A. S. Puškin — M. J. Lermontov — F. M. Dostojevskij — Novosibirsk — ruská kuchyně — ruské svátky a tradice — civilizace + ochrana životního prostředí 	
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> — stručně vyjádří svůj názor — sestaví souvislé jednoduché sdělení týkající se určitého tematického okruhu — zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji 		
Písenný projev	<ul style="list-style-type: none"> — napíše souvislý text týkající se okruhu známých témat — napíše stručný popis na témata z oblasti svého zájmu 		

Tabulka 95 Ruský jazyk – oktáva/4. ročník

RUSKÝ JAZYK – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> – rozumí hlavním myšlenkami autentického projevu na běžné téma – pronesného zřetelně a spisovně 	<p><i>Fonetika a pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – upevňování správných fonetických a pravopisných návyků 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam</p>
Čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> – čte plynule a srozumitelně i delší texty – rozpoznává hlavní myšlenky v jednoduchých novinových článcích týkajících se běžných témat – k detailnějšímu rozboru používá různé typy slovníků 	<p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – podstatná jména, základní zásady při užívání člena – jednoduché a složené slovesné časy – souvětí souřadící a podřadící spojky – slovní zásoba – synonyma, antonyma, opisné vyjadřování, slovtvorba 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Spolupráce a soutěže TO: Sociální komunikace</p>
Ústní projev	<ul style="list-style-type: none"> – reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý mírně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma – využívá argumentace, přesvědčuje, zdůvodní své názory – popíše událost, zážitek – blahopřeje v různých situacích – dokáže citovat tiskové informace – hovoří na téma stereotypů v ruské společnosti – hovoří na téma problémů multikulturní společnosti 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteristika člověka – kultura a umění – lidé v mém okolí – ruský mluvčí země 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a Rusku)</p>
Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> – sestaví souvislý text týkající se známého tématu – osvojí si rozdíly mezi formálním a neformálním stylem – napíše životopis – podrobně popíše událost, zážitek 	<p><i>Redie a literatura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – literární ukázky – práce s časopisy – články o ruský mluvčích zemích 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

5.2.6 Španělský jazyk

5.2.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Španělský jazyk se realizuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Předmět vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.

Žáci, kteří dosáhli v předchozím vzdělávání, tj. v tercii a kvartě, úrovně A1 podle Společného referenčního rámce pro jazyky, směřují k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce. Žáci, kteří v předchozím vzdělávání neabsolvovali výuku španělského jazyka, směřují k dosažení úrovně A2 + podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Cílem je také prohlubovat znalosti žáků týkající se hispánského světa a upevňovat vědomí existence různých kultur.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií hispánského světa, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav, divadel, či výstav). Do obsahu vyučovacího předmětu španělský jazyk jsou integrována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

5.2.6.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	3
Sexta / 2. ročník :	3
Septima / 3. ročník :	4
Oktáva / 4. ročník :	4

5.2.6.3 Organizační vymezení předmětu

- výuka probíhá 6 let, respektive 4 roky
- vyučovací hodina: skupinové vyučování, dialogy, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, zpěv
- místo realizace: kmenové třídy nebo učebny VT
- dělení: na skupiny v rámci ročníku
- učitelé postupují podle jednotné učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů

5.2.6.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení:

Učitel:

- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s učebnicí, pracovními sešity, dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání španělského jazyka
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k porovnávání stavby španělského a českého jazyka
- zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně

- zadává i složitější a časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem (referáty s využitím textů stažených z internetu)
- předkládá žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití španělského jazyka

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění španělsky vedenému rozhovoru a španělsky psaným jednoduchým textům
- simuluje možné situace praktického života, aby žáci využívali své zkušenosti i fantazii
- vede žáky k efektivnímu využívání písemného způsobu komunikace
- dává žákům prostor pro komunikativní využití internetu (žáci si dopisují e-mailem nebo chatují se žáky ze španělsky mluvících zemí)
- vybízí k srozumitelné interpretaci shlédnutého filmu v originále

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokroky
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává úkoly, kdy žáci pracují ve dvojicích či menší skupince, kde si pomáhají navzájem, podílejí se na společné práci a zodpovídají za svoji práci celému kolektivu
- do hodin, při kterých je možnost využít internet, učitel zařazuje úkoly, při kterých žáci sledují na španělsky psaných stránkách aktuální dění v Evropě a ve světě - mají tak možnost pochopit nutnost přizpůsobování se měnícím se životním a pracovním podmínkám kolem nich, sledovat aktuální poptávku po profesích na trhu práce a konfrontovat je se svými schopnostmi

Kompetence občanská

Učitel:

- na příkladech z hispánských zemí vede žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích
- vybízí žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných a získali tak k sobě vzájemnou úctu a respekt k individualitě každého z nich
- na podkladě probrané látky z učebnice zadává témata pro delší písemné práce, ve kterých žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním či ekologickým

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- rozvíjí v žákovi sebedůvěru ve využívání svých schopností
- vede žáka k „projektovému“ myšlení - umění plánovat, definovat priority, identifikovat problémy k řešení, cíle a postupy, jak jich dosáhnout, vyhodnocovat jejich dosažení
- motivuje žáka k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti

Tabulka 96 Španělský jazyk – kvinta/1. ročník

ŠPANĚLSKÝ JAZYK – KVINTA/1. ROČNÍK

Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Receptivní řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace — rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy — využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — slovní přízvuk, rytmus, intonace zejména tázacích vět <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — pretérito indefinido — pronombres y adjetivos indefinidos — marcadores temporales — adjetivos demostrativos — pronombres posesivos — estructuras comparativas — verbos impersonales — pretérito imperfecto — hay que + Infinitivo — pronombres personales de complemento — oraciones condicionales — estaba + Gerundio — llevar + Gerundio — Futuro imperfecto — Presente de Subjuntivo <p><i>Lexikologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ustálená slovní spojení, přirovnání <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — estados de ánimo — el clima y el tiempo — partes de cuerpo — enfermedades — deportes — sucesos y acontecimientos históricos — datos personales — tareas domésticas <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — música hispanoamericana — baile hispanoamericano — el tiempo en Hispanoamérica — Ciudad de México — la lengua española en el mundo — el día de Reyes — hispanos en Estados Unidos — acontecimientos históricos en España — La Habana <p><i>Komunikativní situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — pozdrav; představení sebe a jiných; souhlas; nesouhlas; svolení; prosba; odmítnutí; zákaz; příkaz; omluva; blahopřání; libost/nelibost; zájem/nezájem; vděčnost, sympatie; údiv; překvapení 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p>
Produktivní řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný, autentický text se slovní zásobou na běžná témata — jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související — shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace 		
Interaktivní řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů — poskytne požadované informace — reaguje na otázky, týkající se nejběžnějších témat, pokud jsou vyslovovány pečlivě a pomalu — klade otázky týkající se nejběžnějších témat — promáší jednoduchá sdělení k probíraným tématům — komunikuje s rodilými mluvčími na známé a blízké téma 		

Tabulka 97 Španělský jazyk – sexta/2. ročník

ŠPANĚLSKÝ JAZYK – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Receptivní řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — zorientuje se v krátkém textu týkajícím se známých témat — vyhledá v textu hlavní myšlenky — zorientuje se v jednoduchém, pečlivě vysloveném rozhovoru na běžné téma — určí hlavní postoje mluvčích (souhlas, nesouhlas, omluva apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Fonetika</i> — upevňování správných fonetických návyků — <i>Gramatika</i> — condicional simple — pluscuamperfecto — se impersonal — presente de Subjuntivo — futuro perfecto — cuando + subjuntivo — esperar que + subjuntivo — superlativos absolutos — comparativos irregulares — oraciones de relativo — pretérito perfecto de subjuntivo — pretérito imperfecto de subjuntivo — <i>Lexikologie</i> — ustálená slovní spojení — <i>Tematické okruhy</i> — periódico — medios de transporte — profesiones — prendas de vestir — reformas en la casa — <i>Realie</i> — viajes de antes y de ahora — La Alpujarra — la prensa argentina — opciones para vida sana — tipos de turismo — mundo laboral y mujeres — fiestas populares en Hispanoamérica — Gran Canaria — las casas inteligentes — <i>Komunikativní situace</i> — možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, lhostejnost, strach — odpuštění, pochvala, pokárání, litość, přiznání 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
Produktivní řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — jednoduchými větami shrne téma a hlavní myšlenky velmi jednoduchého autentického textu — sestaví krátké, souvislé sdělení týkající se běžných témat — formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně — pomocí jednoduchých vět popíše své zájmy, plány, zážitky 		
Interaktivní řečové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> — reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích užítím vhodných výrazů a frazeologických obrátů — zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 		

Tabulka 98 Španělský jazyk – septima/3. ročník

ŠPANĚLSKÝ JAZYK – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Receptivní řečové dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí hlavnímu smyslu nepřizpůsobeného autentického projevu o běžných záležitostech — na základě otázek vyhledá v textu podstatné informace — identifikuje hlavní myšlenky textu — samostatně pracuje s jednoduchým textem vyžadujícím hlubší porozumění — odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Fonetika</i> upevňování správných návyků výslovnosti — <i>Gramatika</i> importa + que + Subjuntivo importa + que + Infinitivo revisión de los pronombres personales para que + Subjuntivo oraciones condicionales Subjuntivo + Condicional me gustaría + Infinitivo creo que + Indicativo Prérito imperfecto de Subjuntivo P. I. De Subjuntivo de verbos irregulares querer + Infinitivo pensar + Infinitivo oraciones concessivas correctores discursivos revisión de las oraciones compuestas formación de palabras revisión de los tiempos del pasado — <i>Tematické okruhy</i> formas de pago relaciones personales etapas educativas ocio y espectáculos lenguaje de la televisión datos biográficos — <i>Realie</i> hábitos de consumo de los españoles el sistema educativo español los grandes centros comerciales programas de televisión de España hábitos y gustos la vida de un Premio Nobel de Colombia Argentina — <i>Komunikační situace</i> vzkaz, přání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát stručný životopis, příběh, stručný popis samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zijeme v Evropě</p>
<p>Produktivní řečové dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vlastními slovy shrne téma a obsah textu — jasně vyjádří svůj názor pomocí nejčastěji používaných obrátů — svůj názor a své postoje stručně vysvětlí — logicky a jasně strukturuje sřaděně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma — text pomocí vhodných výrazů uvede a uzavře 		
<p>Interaktivní řečové dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života — jednoduchým způsobem se zapojuje do hovoru na běžné téma, komunikuje plynule a správně a používá osvojené gramatické prostředky 		

Tabulka 99 Španělský jazyk – oktáva/4. ročník

ŠPANĚLSKÝ JAZYK – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Receptivní řečové dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — bez větších obtíží rozumí hlavním myšlenkám nepřizpůsobeného projevu o běžných tématech — rozumí hlavnímu smyslu většiny rozhlasových a televizních programů, které se zabývají aktuálními záležitostmi — samostatně se orientuje v textu zabývajícím se běžnými tématy a aktuálními záležitostmi a vyhledá v něm podstatné informace — samostatně pracuje s obtížnějším textem vyžadujícím hlubší porozumění — užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Fonetika</i> — upevňování správných návyků výslovnosti — <i>Gramatika</i> — perfrasis verbales de obligación — verbos noc preposición — verbos que expresan Juicios de valor — comparativos y superlativos — oraciones de relativo — usos de como — adverbios de frecuencia — Infinitivo e infinitivo perfecto — Gerundio y Gerundio perfecto — oraciones temporales — pronombres relativos — pronombres relativos noc preposición — oraciones causales — oraciones consecutivas — usos de futuro — construcciones con lo — formación de las palabras — oraciones concesivas — <i>Tematické okruhy</i> — especialidades médicas — la salud — vida en la ciudad — descripción del carácter — las profesiones — los estudios universitarios — perfil psicológico — las adicciones modernas — la justicia — la seguridad vial — medio ambiente — desastres naturales — <i>Redíe</i> — salud y sociedad en España — el mercado en España — vida cotidiana en España — la universidad en España — la justicia en España — <i>Komunikativní situace</i> — samostatný ústní projev - jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu — interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy</p>
<p>Produktivní řečové dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vlastními slovy shrne plynule téma a obsah textu — odliší hlavní a vedlejší myšlenky — určí povahu textu — používá různé způsoby vyjádření vlastního názoru — jasně vysvětluje svá rozhodnutí a postoje — jasně argumentuje — jasné a s použitím široké slovní zásoby vyjadřuje vztahy mezi jednotlivými myšlenkami — dbá na logické členění textu — respektuje zvyklosti a správně používá zdvořilostní obraty při psaní formálního dopisu — využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 		
<p>Interaktivní řečové dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — pomocí vhodných výrazů vyjádří svůj názor — srozumitelně svůj názor obhajuje a argumentuje — bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním se zapojí do hovoru na běžná témata — s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 		

5.2.7 Matematika

5.2.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP G. Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia. Na předmět navazuje ve 3. a ve 4. ročníku volitelný předmět Seminář z matematiky. Maturitní zkoušku lze skládat ve společné části jako její volitelnou složku a v profilové části. Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale též paměť. Rozvíjí abstraktní a analytické myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace - ostatní si lze většinou odvodit. Významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti v rovině a v prostoru. Hlavní část výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Je třeba, aby si žáci během studia uvědomili, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Výuka matematiky rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka Matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Matematických dovedností a vědomostí využívá po celou dobu studia fyziky, chemie, informatiky a výpočetní techniky, zeměpisu, biologie a výtvarné výchovy.

5.2.7.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	4
Sexta / 2. ročník :	4
Septima / 3. ročník :	3
Oktáva / 4. ročník :	4

5.2.7.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuálních možností jsou některé hodiny vyučovány v učebně vybavené počítačem a interaktivní tabulí popř. přímo v počítačové učebně. Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity:

- Matematická olympiáda
- Matematický klokan
- Korespondenční semináře

5.2.7.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod jeho vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadává problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžaduje slovní komentář při řešení příkladů
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci sami, eventuelně ve skupince hledají případné chyby
- při řešení příkladů vyžaduje zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- vyžaduje, aby geometrické úlohy žáci vhodně zakreslovali pomocí náčrtků a aby je dokázali slovně popsat

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žáci sami mohli některé matematické věty vyvodit a zformulovat
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáků, vyžaduje důkladnou matematickou analýzu problémové situace

- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám při řešení vhodných příkladů
- kladením problémových otázek žáci nalézají různé způsoby řešení příkladů
- klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení příkladů a slovních úloh vyžaduje přesnou formulaci, užívá vhodné terminologie a matematické symboliky
- při řešení příkladu vyžaduje, aby žáci dokázali daný problém slovně formulovat do matematické terminologie, aby se naučili číst slovní úlohy s porozuměním a dokázali slovně interpretovat matematický výsledek
- vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska
- zdůrazňuje respekt k práci druhého

Kompetence občanská

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci sami, eventuelně ve skupince hledají případné chyby

Tabulka 100a Matematika – kvinta/1. ročník

MATEMATIKA – KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Výroky a množiny	<ul style="list-style-type: none"> — pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory — provádí správně operace s množinami, množiny využívá při řešení úloh — užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel — operuje s intervaly — přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje — rozumí logické stavbě matematické věty — vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět 	<ul style="list-style-type: none"> — názvové konstanty, proměnné, kvantifikátory — výrokové operátory (konjunkce, alternativa, implikace, ekvivalence) — tabulky pravdivostních hodnot — výrokové formule, negace výroků — tautologie, obměna a obrácení implikace — úsudky, kontrola správnosti — množiny a množinové operátory — Vennovy diagramy 	
Teorie čísel	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí vztahy mezi číselnými obory N, Z, Q, I, R — užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel — operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> — číslo, proměnná — číselné obory N, Z, Q, I, R — přirozená čísla, dělitelnost (a dělí b, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená, základní věta aritmetiky) — důkazové úlohy o dělitelnosti — celá čísla, racionální čísla — reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota 	
Úpravy algebraických výrazů	<ul style="list-style-type: none"> — provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy — efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obory výrazů — rozkládá mnohočleny na součin vytykáním a užitím vzorců, aplikuje následně tuto dovednost při řešení rovnice a nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> — mnohočleny — operace s mnohočleny — rozklad mnohočlenů — racionální lomené výrazy — výrazy s absolutní hodnotou — výrazy s odmocninami — úpravy výrazů 	
Lineární rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> — řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení — rozlišuje ekvivalenci a neekvivalenci úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení — popíše vlastnosti a sestrojí graf lineární funkce — geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnice, nerovnice a jejich soustav — analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> — řešení rovnic — rovnice s neznámou ve jmenovateli — řešení lineárních rovnic — rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou (harmonogram) — lineární rovnice s parametrem — řešení soustav lineárních rovnic (s parametrem) — lineární funkce, graf lineární funkce — grafické řešení lineárních rovnic a nerovnic — slovní úlohy 	
Kvadratické rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> — řeší kvadratické rovnice a nerovnice, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení — analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení kvadratických rovnic a nerovnic — řeší jednoduché racionální rovnice a nerovnice — popíše vlastnosti a sestrojí graf kvadratické funkce 	<ul style="list-style-type: none"> — neúplné kvadratické rovnice — úplná kvadratická rovnice (poloviční vzorec) — normovaná kvadratická rovnice — kvadratická nerovnice — kvadratická rovnice s parametrem — iracionální rovnice — iracionální nerovnice — kvadratická funkce a její graf ($y=x^2, y=k, x^2$) — grafické řešení kvadratických rovnic a nerovnic — řešení soustav lineárních a kvadratických rovnic — slovní úlohy 	

Tabulka 100b Matematika – kvinta/1. ročník

<p>Množiny bodů</p>	<ul style="list-style-type: none"> — správně používá geometrické pojmy — zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností tříd útvarů — využívá náčrt při řešení rovinného problému — řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti — řeší planimetrické problémy motivované praxí 	<ul style="list-style-type: none"> — rovinné útvary — dvojice úhlů — úhly v mnohoúhelnících — množiny bodů daných vlastností (osa úsečky, osa úhlu, osa rovinného pásu, distanční kružnice, středový a obvodový úhel) — konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů 	
<p>Shodná zobrazení</p>	<ul style="list-style-type: none"> — řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení 	<ul style="list-style-type: none"> — shodnost trojúhelníků — osová souměrnost v rovině — skládání osových souměrností (identita, středová souměrnost, otažení, posunutí) — užití shodných zobrazení v konstrukčních úlohách (konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků ve shodnosti) 	
<p>Podobnost a stejnoolehlost</p>	<ul style="list-style-type: none"> — řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí stejnoolehlosti 	<ul style="list-style-type: none"> — podobnost trojúhelníků — užití podobnosti — Eukleidova věta — mocnost bodu ke kružnici — čtvrtá geometrická úměrná, poměr — stejnoolehlost — vlastnosti stejnoolehlosti — konstrukční úlohy ve stejnoolehlosti — konstrukce trojúhelníků v podobnosti 	

Tabulka 101 Matematika – sexta/2. ročník

MATEMATIKA – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Funkce A	<ul style="list-style-type: none"> — sestrojí kartézský součin množin a zakreslí graf — rozlišuje binární relace, zobrazení a funkce — načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti — formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí — využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů — aplikuje vztahy mezi hodnotami mocninných, iracionálních a racionálních lomených funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi — modeluje závislosti reálných dějů pomocí mocninných, iracionálních a racionálních lomených funkcí — řeší aplikační úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> — kartézský součin, binární relace, zobrazení, funkce — obory funkce, vlastnosti funkce — funkce lineární, kvadratická, mocninná, iracionální — počítání s mocninami a odmocninami, úpravy výrazů s mocninami a odmocninami — funkce racionální lomená, úpravy lomených výrazů 	
Funkce B	<ul style="list-style-type: none"> — formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných exponenciálních a logaritmických funkcí — využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů — aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi — modeluje závislosti reálných dějů pomocí funkcí — řeší aplikační úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> — exponenciální — logaritmická — užít logaritmů a jejich význam — řešení exponenciálních rovnic a nerovnic — řešení logaritmických rovnic a nerovnic 	
Funkce C	<ul style="list-style-type: none"> — aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi — modeluje závislosti reálných dějů pomocí funkcí — řeší aplikační úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> — goniometrické funkce a využití — úpravy goniometrických výrazů — řešení goniometrických rovnic a nerovnic 	
Řešení trojúhelníků	<ul style="list-style-type: none"> — při řešení pravouhlých trojúhelníků aplikuje Pythagorovu větu, goniometrické funkce ostrého úhlu, Eukleidovu větu a vlastnosti trojúhelníků — ovládá sinovou a kosinovou větu — využívá náčrt při řešení prostoro- a kosinovou větu — aplikuje řešení pravouhlých a obecných trojúhelníků v úlohách z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> — řešení pravouhlých trojúhelníků — řešení obecných trojúhelníků 	
Stereometrie	<ul style="list-style-type: none"> — správně používá geometrické pojmy — zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností tříříd útvarů — určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky — využívá náčrt při řešení prostoro- a trigonometrii v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii — úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a racionálními čísly — zobrazí ve volně rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez tělíska nebo jejich průnik s přímkou — řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii 	<ul style="list-style-type: none"> — kreslení těles ve volném rovnoběžném promítání — základní útvary v prostoru — vzájemná poloha geometrických útvarů — řez tělesa rovinou — průnik přímky tělesem — průsečnice dvou rovin — metrické úlohy - vzdálenosti, odchylky — objemy a povrchy těles 	

Tabulka 102 Matematika – septima/3. ročník

MATEMATIKA – SEPTIMA/3. ROČNÍK				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
Posloupnosti a řady	<ul style="list-style-type: none"> — ovládá princip matematické indukce v jednodušších důkazových úlohách — vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel — formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností — řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech — interpreтуje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice — vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitech posloupností a umí je využít při výpočtu limit posloupností — vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet nekonečné řady — pro nekonečnou geometrickou řadu zná podmínku její konvergence a umí určit její součet 	<ul style="list-style-type: none"> — matematická indukce — definice a určité posloupnosti (vzorec pro n-tý člen a rekurentně) — posloupnost, graf posloupnosti, vlastnosti (monotonnost, ohraničená posloupnost, limita posloupnosti) — aritmetická posloupnost — geometrická posloupnost — aplikace aritmetických a geometrických posloupností v úlohách z praxe — konvergentní geometrická řada — užití konvergentní geometrické řady při řešení úloh z praxe (úrokování, finanční matematika) 		
Vektorová algebra	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině a v prostoru — používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> — Soustava souřadnic v prostoru — Vektor, souřadnice vektoru — operace s vektory - sčítání a odčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem — skalární součin dvou vektorů — úhel dvou vektorů — vektorový součin — smíšený součin 		
Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině	<ul style="list-style-type: none"> — užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině — rozumí geometrickému významu koeficientů — rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem — řeší analytické polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině — využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů 	<ul style="list-style-type: none"> — parametrické vyjádření přímky, úsečky, polopřímky v rovině — neparametrické vyjádření přímky v rovině — vzájemná poloha přímek v rovině — průsečík přímek — metrické úlohy v rovině (úhel přímek, vzdálenost dvou bodů, vzdálenost bodu a přímky, ...) 		
Analytická geometrie lineárních útvarů v prostoru	<ul style="list-style-type: none"> — užívá parametrické vyjádření přímky v prostoru, parametrické a obecné vyjádření roviny a rozumí geometrickému významu koeficientů — řeší analytické polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v prostoru — využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů 	<ul style="list-style-type: none"> — parametrické vyjádření přímky, úsečky, polopřímky ve vícerozměrném prostoru — vzájemná poloha přímek v prostoru — vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost přímek, osa mimoběžek — parametrické rovnice roviny — obecná rovnice roviny — vzájemná poloha bodu a roviny — vzájemná poloha přímky a roviny — vzájemná poloha dvou rovin — vzdálenost bodu a roviny — vzdálenost bodu a přímky — úhel přímky s rovinou — úhel dvou rovin 		
Analytická geometrie kuželoseček	<ul style="list-style-type: none"> — využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření — z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce — řeší analytické úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí známénka diskriminantu kvadratické rovnice) 	<ul style="list-style-type: none"> — rovnice kuželoseček (kružnice, parabola, elipsa, hyperbola) — vyšetření kuželoseček — vzájemná poloha přímky a kuželosečky — tečny kuželosečky (tečna v bodě kuželosečky, tečna rovnoběžná s daným směrem, tečna z bodu ke kuželosečce) 		

Tabulka 103 Matematika – oktáva/4. ročník

MATEMATIKA – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Kombinatorika	<ul style="list-style-type: none"> — řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) — upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly 	<ul style="list-style-type: none"> — matematická indukce — faktoriály, kombinační čísla, vlastnosti — variace, variace s opakováním — permutace, permutace s opakováním — kombinace — binomická věta, Pascalův trojúhelník — kombinatorické úlohy 	
Pravděpodobnost	<ul style="list-style-type: none"> — využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti — aplikuje vlastnosti pravděpodobnosti, nezávislost a Bernoulliho schema v konkrétních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> — pojem pravděpodobnosti — vlastnosti pravděpodobnosti — nezávislost — Bernoulliho schéma 	
Statistika	<ul style="list-style-type: none"> — diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat — volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) — reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů s vzhledem k jejich odlišným charakteristikám 	<ul style="list-style-type: none"> — statistický soubor — četnosti — charakteristiky znaků statistického souboru — statistická závislost znaků 	
Komplexní čísla	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí souvislost komplexních a reálných čísel — ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém a goniometrickém tvaru, při řešení úloh umí využít rovnosti komplexních čísel — vysvětlí vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny, geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla, umí graficky sčítat, odčítat, násobit a dělit komplexní čísla — řeší kvadratické, binomické a jednoduché algebraické rovnice v oboru komplexních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> — komplexní číslo — komplexní číslo v algebraickém tvaru, početní výkony — komplexní číslo v goniometrickém tvaru, početní výkony — Moivreova věta — řešení rovnic v oboru komplexních čísel — binomické rovnice 	
Opakování středoškolské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> — aplikuje znalosti a matematické dovednosti z minulých ročníků při opakování a samostudiu — vypracovává samostatně přípravu a sestavy úloh jako přípravu k maturitě a přijímací zkoušky na VŠ z matematiky — umí používat matematické tabulky a další povolené pomůcky pro vyhledání potřebných informací — zvládá větší objemy zadávaných úloh odevzdávat v řádném termínu 	<ul style="list-style-type: none"> — Opakování vybraných kapitol středoškolské matematiky 	

5.2.8 Informační a komunikační technologie (ICT)

5.2.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie je realizován obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie. Oblast Informační a komunikační technologie (dále jen ICT) na gymnáziu navazuje na oblast ICT v základním vzdělávání zaměřenou na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií. Předmět ICT prohlubuje u žáků schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení s cílem dosáhnout lepší orientaci v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žáci jsou vedeni ke schopnosti aplikovat počítače a digitální techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací a přispět tak k transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáků flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a jejich programového vybavení. Současně podporuje u žáků schopnost jejich vzájemného propojování. V rámci předmětu se žáci také seznámí se základy informatiky jako vědního oboru, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska používaného hardwaru i softwaru, a s jejím postavením v moderním světě. Cílem je zpřístupnit žákům základní pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentací je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů. Žáci se v předmětu seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti. Žáci se seznámí se zásadami bezpečnosti a hygieny při práci, s ergonomií a jejím významem pro ochranu zdraví a zachování kvality života i při dlouholeté intenzivní práci s počítači. Naučí se tvořivě pracovat a nové návyky prakticky využívat při studiu i v běžném životě. Předmět vede žáky k získávání, prezentování a ověřování informací, ke komunikaci v rámci lokální i globální počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využívání výpočetní techniky v každodenním životě i v rámci ostatních předmětů.

Předmět ICT realizuje vybrané tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž)
- Mediální výchova (Média a mediální komunikace, Role médií v moderních dějinách)

5.2.8.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	2
Sexta / 2. ročník :	2

5.2.8.3 Organizační vymezení předmětu

Pro výuku předmětu jsou dispozici dvě počítačové učebny, které umožňují paralelní výuku ve dvou skupinách současně. To má význam pro dělení tříd na skupiny a minimalizuje nároky na tvorbu optimálního rozvrhu výuky. V počítačových učebnách je celkem 16 počítačů pro studenty a učitelský počítač. K dispozici je diaprojektor a bezprašná tabule. Učebny jsou vybaveny automaticky stahovatelnými roletami a splňují hygienické i ergonomické požadavky na počítačové pracoviště. Všechny počítače jsou připojeny do školní počítačové sítě a mají neomezený vysokorychlostní přístup k internetu.

5.2.8.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět ICT vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti a pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákům prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání. K utváření a osvojení klíčových kompetencí volí učitel následující strategie, metody a společné postupy:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky, dává nové učivo do souvislosti s každodenní zkušeností žáků a tím je vede k poznání, že poznatky informatiky jsou užitečné pro praktický život
- s ohledem na vybavení zadává samostatné úkoly a práce žákům
- předkládá žákům přiměřeně náročné úkoly, jejichž řešení žákům umožňuje prohlubovat vlastní znalosti
- vede žáky volbou vhodných úloh a problémů k poznání, že pochopení a zvládnutí moderní informační a digitální techniky je proces, který vyžaduje další průběžné sebevzdělávání a je nezbytný pro život člověka v moderní společnosti
- vede žáky k poznání, že prvky informační a digitální techniky provázejí člověka na každém kroku
- využívá chyb při řešení algoritmických úloh jako prostředku k prohloubení algoritmického myšlení, nutnosti správného pochopení zadání a nalézání správné cesty k řešení úloh
- vede žáky zadávanými úkoly k samostatnému využívání výpočetní techniky při získávání informací i jejich využití v praktickém životě (využívání různých SW produktů, spolupráce mezi žáky, vyhledávání různých informací), hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací, vede k samostatné práci i spolupráci
- vede žáky k používání vlastních poznámek při praktických činnostech s technikou
- motivuje žáky k aktivním postojům k organizaci jejich studia, podporuje u žáků potřebu se celoživotně vzdělávat
- vede žáky k orientaci v nabídce informačních zdrojů a k jejich využití
- motivuje žáky ke kritickému nadhledu, k objektivnímu sebehodnocení. Při hodnocení míry dosažení dostupných cílů učitel otevírá prostor k diskusi s ostatními žáky

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- navozuje různě náročné a zajímavé problémové situace, při kterých žáci ve spolupráci s ním nebo samostatně formulují problémy, navrhují varianty řešení, plánují algoritmy, ověřují je a nalézají správná řešení
- příznivě hodnotí zejména vlastní, neotřelé postupy řešení úloh, pokud vedou k cíli, nevyžaduje jen standardní, většinový postup
- umožňuje žákům uplatňovat dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí poznávání
- učí žáky schopnosti formulovat své požadavky, zadáváním úloh a projektů je vede k tvořivému přístupu při jejich řešení, či k hledání více řešení, vede žáky nejen k nalezení řešení, ale i k jeho praktickému provedení a obhájení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci při řešení úloh, formulaci a prezentaci variant, obhajobu názorů a vhodnou argumentaci
- vede žáky při vzájemné komunikaci k správnému používání získaných teoretických poznatků a praktických zkušeností a dovedností k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů ostatních
- vede žáky k tomu, aby svůj postup dokázali obhájit a neměli obavy, že postupují jinak než většina
- vede žáky k tomu, že k vyřešení předloženého úkolu nedílně patří i srozumitelná a přesvědčivá prezentace výsledného řešení;
- umožňuje žákům využívat nejmodernější dostupné komunikační a informační prostředky a technologie
- používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, chápat potřebu efektivní spolupráce, dále vede žáky k využívání komunikace na dálku, učí je dodržovat vžitá pravidla pro tuto komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v menších i větších skupinách a tím je učí spolupracovat
- navozuje podmínky pro diskusi a kritický přístup žáků k závěrům a prezentacím svým i k závěrům a prezentacím spolužáků; tím je učí používat věcné argumenty pro obhajobu svého názoru a přijmout názor druhých, je-li podložen přesvědčivými argumenty
- rozvíjí sebedůvěru žáků a vytváří příležitosti pro uvědomování si sociálních rolí a vztahů žáků např. organizováním skupinové práce
- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty
- při zadávaných projektech je učí pracovat v týmu, s následným kolektivním hodnocením jednotlivých prací (vytváření projektů)

Kompetence občanská

Učitel:

- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- respektuje duševní vlastnictví, copyright, osobních data a zásady správného citování autorských děl
- seznamuje je s morálními i legislativními zákony při užívání VT (pirátství, autorské zákony, hesla), vede žáky také k přemýšlení nad materiály získanými z internetu
- diskutuje se žáky otázky ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jejich iniciativu a tvořivost;
- pomáhá žákům získat a kriticky hodnotit informace o možnostech dalšího vzdělávání
- povzbuzuje a motivuje žáky k dosahování úspěchu, mj. např. účastí v soutěžích, olympiádách, středoškolské odborné činnosti, atd.
- upozorňuje žáky na rizika související s rozhodováním a vede je k jejich kritickému vyhodnocení a k vědomí, že je nezbytné být připraven tato rizika nést
- objasňuje žákům podstatu a principy podnikání a jeho možných rizik a umožňuje žákům i přístup k informacím o podstatě podnikání

Tabulka 104a informační a komunikační technologie – kvinta/1. ročník

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Technické vybavení počítačů, hardware	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje počítač, princip jeho činnosti — popíše základní funkční součásti počítače — popíše základní komponenty systémové jednotky — popíše základní charakteristiky přídavných zařízení — zná historii a vývoj osobních počítačů — má jasnou představu o klasifikaci PC — ovládá obsluhu počítače a jeho přídavných zařízení — objasní základní funkce hardware a software — reaguje přiměřeně v případě závady počítače — má jasnou představu o principu zpracování informací v počítači — zná základní jednotky pro vyjádření velikosti informace a kapacity paměti — ovládá a dokáže popsat použití portů na zadním panelu systémové jednotky — využívá digitálních technologií — řeší problémové situace na PC 	<ul style="list-style-type: none"> — počítač, schéma počítače, princip činnosti — systémová jednotka, základní komponenty — procesor, vnitřní a vnější paměti, základní deska — komunikační rozhraní - porty, ovladače zařízení — vstupní a výstupní zařízení – periférie — klasifikace, druhy počítačů — klasifikace periferií — historie a vývoj počítačů — základní znalosti ovládání počítače a jeho přídavných zařízení — princip digitálního záznamu informací 	
Programové vybavení počítačů, software	<ul style="list-style-type: none"> — zná klasifikaci softwaru na jednotlivé skupiny programů a má představu o účelu jejich použití — jsou mu jasné právní aspekty používání softwaru — rozpozná a definuje jednotlivé druhy programů podle licence — vysvětlí funkci a význam operačního systému základních programů pro správu PC a základní aplikace — využívá při práci síť (lokální i Internet), objasní způsob přenosu informace v celosvětové síti — získává z internetu freeware a shareware software — provádí základní operace se soubory a složkami, — komprimuje a dekomprimuje soubory — provádí údržbu disku — důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry i znečištěním — formuluje a dodržuje základní zásady bezpečnosti práce s daty a výpočetní technikou — rozumí zásadám ovládání a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení — vhodně uplatňuje jejich nástroje, metody a vazby k efektivnímu řešení úloh — je schopen vysvětlit pojem formát datového souboru, znát vazbu typu dokumentu na určitý program a umět ji změnit — má přehled o nepoužívanějších současných typech dokumentů (HTML, TXT, DOC, XLS, ODT, ODS, PDF, PPT, WAV, JPG, MP3, WMA, MPEG) 	<ul style="list-style-type: none"> — klasifikace softwaru, programy, data, standardy, zdroje — právní aspekty používání softwaru — druhy programů podle licence — operační systémy a aplikační software — význam standardizace dokumentů 	<p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace TO: Role médií v moderních dějinách</p>

Tabulka 104b informační a komunikační technologie – kvinta/1. ročník

<p>Operační systémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen ovládat současný operační systém (spouštět a ukončovat programy, přepínat se mezi nimi, manipulovat s okny, prozkoumávat složky; zobrazovat (různými způsoby), vybírat, vytvářet, přejmenovávat, kopírovat, přesunovat a mazat objekty; hledat o objekty, používat schránku, ukládat/otevírat dokumenty, komprimovat a dekomprimovat soubory a složky — vysvětlí funkci a význam operačního systému — zná a prakticky používá práci s disky, adresáři a soubory — dokáže nastavit prostředí OS v ovládacích panelech — ovládá základní operace, jako kopírování, přesun, mazání, obnovu souborů a složek — umí prakticky využívat možností multitaskingu a přenášení dat mezi aplikacemi — umí efektivně organizovat — je si vědom rozdílu mezi souborem a jeho zástupcem — instalovat a odebrat ze systému programy — je schopen vysvětlit potřebu aktualizace operačního systému, umí ji provést a nastavit způsob jejího provádění 	<ul style="list-style-type: none"> — charakteristika, funkce, vlastnosti, ovládání, možnosti nastavení základní složení (ovladače hardware, jádro systému, grafické rozhraní) — postavení OS, klasifikace a typy — v současnosti nejrozšířenější operační systémy — význam grafického uživatelského rozhraní — soubory, složky, disky a programy a data — prostředí OS — souborové systémy — formáty datových a programových souborů — bezpečnostní pravidla při práci 	
<p>Údržba a bezpečnost systému, ochrana dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je si vědom rizika malware — orientuje se v používání softwaru pro zabezpečení PC, především antiviru, firewallu, antispymwaru, adwaru antispamem — je schopen řešit problémy se zavíraným počítačem, s odstraněním škodlivého softwaru a zabezpečení počítače proti spamu — je schopen vysvětlit problematiku počítačových virů a červů — umí používat a aktualizovat antivirový program, zná nebezpečné typy souborů 	<ul style="list-style-type: none"> — Malware, viry, spyware, adware, hoax, spam, hacking — ochrana – antiviry, firewall, antispam — zabezpečení PC a dat před zneužitím — zálohování a archivace — nebezpečí z internetu — bezpečnostní politika — kompresní programy — souborové mazače 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sebereguace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>

Tabulka 104c informační a komunikační technologie – kvinta/1. ročník

<p>Internet a telekomunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> — umí se orientovat v základních pojmech — zná způsoby připojení, jejich klady a zápory — zná služby internetu a umí jech využívat — je schopen konfigurovat malou domácí síť na bázi kabelového rozvodu nebo WiFi — zná způsoby zabezpečení bezdrátové sítě — využívá internetu k získávání relevantních informací — využívá internetu ke komunikaci — tvořivě využívá spektra možností komunikačních technologií — a jejich kombinací přispívá k rychlé a efektivní komunikaci — využívá možnosti výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu a multikulturnímu charakteru internetu — rozumí obecně funkci firewallu a umí ho zapnout pro zabránění neoprávněnému přístupu — vysvětlí strukturu internetu (servery, klienti, datové spoje, směrovače) — umí pracovat s prohlížečem webu a měnit zobrazení stránky — vysvětlí princip fungování elektronické pošty (schránka na internetu) a zná princip práce klienta elektronické pošty — rozumí rozdílu a umí pracovat s poštou pomocí webového rozhraní a klienta elektronické pošty (vytvářet a odesílat zprávy, znát jejich prvky, umět spravovat složky poštovního programu, umí odpovědět na zprávu a přeposlat ji, využívá adresář, umí vložit přílohu) — vysvětlí princip elektronické konference, diskusního fóra a chatu — hledá informace na webu pomocí zairřiděného katalogu odkazů — hledá informace (věcné obrázky) na webu pomocí vyhledávače, vyhledávání (upřesnit zadání) — orientuje se ve výsledcích vyhledávání, ověřuje věrohodnost, kvalitu a relevanci informací získaných pomocí internetu — vysvětlí nebezpečí hrozcí z internetu (SPAM, sledování, odcizení dat, odcizení identity, phishing, spyware apod.) a používá prostředky jejich eliminace — respektuje zásady bezpečné práce s internetem (opatrnost při sdělování osobních údajů, silná hesla, opatrnost při instalaci stažených programů a doplňků systému nebo prohlížeče) 	<ul style="list-style-type: none"> — internet a jeho struktura, princip fungování a přehled využití, historie internetu — služby internetu — www, e-mail, on-line komunikace, — bezpečná komunikace a provoz — paketový (balíčkový) princip přenosu dat — přenosové protokoly, TCP/IP — IP adresa, doménové jméno, maska sítě — URL, doména, DNS, gateway — internet jako zdroj informací — hledání informací na internetu — internet jako prostředek komunikace — způsoby připojení k internetu — vyhledávače a portály — zásady bezpečného využívání internetu — elektronická pošta — klient elektronické pošty — elektronická konference — diskusní fórum — nástroje online komunikace — princip IP telefonie — princip používání bezpečnostních certifikátů a elektronického podpisu 	<p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace TO: Role médií v moderních dějinách</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
----------------------------------	---	---	--

Tabulka 104d informační a komunikační technologie – kvinta/1. ročník

<p>Textové editory</p> <ul style="list-style-type: none"> — umí se orientovat v základních textových editorech — zná způsoby použití jednotlivých programů, jejich klády a zápořky — používá aktivně při tvorbě dokumentu šablony a styly — využívá možnosti DTP úprav v textových editorech — je schopen používat základní typografická pravidla při tvorbě textových dokumentů — orientuje se v prostředí textového editoru a používá nabídky, panely nástrojů, stavový řádek, pravítka, nastaví si prostředí pro svoji práci (zobrazení panelů a pravítek) — využívá lupu, zobrazení skrytých znaků a náhled — umí vytvořit a ukončit odstavec, správně umístí mezery a velká písmena, označit libovolný rozsah textu, slovo, řádek a odstavec — umí vložit znaky a symboly, které nejsou obsaženy na české klávesnici, používá a je schopen nastavit tabulátory — umí zkopírovat text z jiného zdroje (webu apod.) pomocí schránky jako neformátovaný text, vložit obrázek jako rastr (nezávislou bitovou mapu) — respektuje autorská práva a dodržuje zásady citování použitých zdrojů — je schopen vysvětlit význam a výhody následného používání stylů a pravidla pro jejich používání (hierarchie nadpisů) — při pořizování textu průběžně vytváří jeho strukturu i vzhled přirazením stylů (připravených v aktuální šabloně) — mění základní vlastnosti (vzhled) písma (druh, styl, velikost, horní a dolní index), vysvětlit základní dělení písem (proporcionální a neproporcionální, patková a bezpatková, psaná písmena) — aplikuje změny písma s odstavce na vybraný styl odstavce — dodržuje typografická pravidla pořizování textu (použití pomlčky a spojovníku, uvozovek, závorek, zápis čísel a jednotek s nedělitelnou (tvrdou) mezerou, dělení slov, zápis měny, data, vkládá obrázky ze souboru i pomocí schránky, — umí vybrat pro dokument vhodnou šablonu (textová pole) — vytváří z upraveného dokumentu šablonu pro nové dokumenty — používá automatickou kontrolu pravopisu, automatické opravy, slovník synonym, sledování změn 	<ul style="list-style-type: none"> — prostředí textového editoru, nastavení zobrazení dokumentu — základní typy datových souborů s textovými dokumenty — popis prostředí programu, možnosti a klasifikace textových editorů — pořizování textu v počítači — struktura textu, přiřazení stylu — vlastnosti písma, styly — šablony, jejich využití a tvorba — pravidla typografie, — DTP možnosti — automatické opravy, tabulky, obrázky — práce s různými typy formátů — další nástroje textového procesoru — export a import dat — PDF formát, čtení a tvorba — výhody a možnosti využití formátu PDF — vytvoření PDF souboru exportem z textového editoru 	<p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž</p>
---	--	--

Tabulka 104e informační a komunikační technologie – kvinta/1. ročník

<p>Tabulkové procesory a grafy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen pracovat v prostředí programu — vysvětlí princip funkce tabulkového programu — zná možnosti a klasifikaci tabulkových editorů — vysvětlí strukturu tabulky — zná vlastnosti písma, šablony a formátování — ovládá základní funkce zabudované v tabulkovém procesoru — rozlišuje mezi absolutní a relativní adresací buněk — je schopen převést tabulku do grafu — ovládá databázové funkce tabulkového programu — je schopen změnit obsah buněk, kopírovat a přesunovat buněk a jejich oblasti, plnit vzorce do sousedních buněk, vytvářet číselné řady — mění šířku sloupců a výšku řádků, vkládá a vypouští řádky nebo sloupce — je schopen změnit formát zobrazení čísla v buňce (obecný formát, měna, datum, procenta) a určit počet desetinných míst — formátuje celkový vzhled tabulky s využitím pokročilých voleb automatického formátu — vytvoří vhodný graf z údajů v tabulce včetně grafů s více poločkami na ose hodnot — vytvoří tabulku hodnot a graf průběhu zadané matematické funkce — umí změnit formát jednotlivých oblastí grafu — vysvětlí pojmy záznam, pole a jeho označení — seřadí záznamy podle stanoveného pole a filtruje záznamy podle stanovených podmínek — je schopen zamknout buňky a celý sešit — používá podmínky a podmíněné formátování — vysvětlí základní typy datových souborů s tabulkami a seznamy v případě potřeby uloží dokument v jiném než pro procesor nativním formátu, vysvětlí omezení — je schopen načíst (importovat) tabulku nebo z jiného formátu 	<ul style="list-style-type: none"> — principy, funkce a oblasti využívání tabulkových procesorů, struktura tabulky — základní funkce tabulkových procesorů, tabulky, grafy, databáze, makra, aplikace — editace a plnění buněk — formátování vzhledu tabulky — absolutní a relativní adresace — základní funkce, jejich použití — úprava tabulky, její formátování, formát buněk a oblasti — tvorba a editace grafů, kategorie, možnosti použití, editace grafů — databázové funkce tabulkového procesoru — filtrování a řazení dat — filtry, souhrny — podmínky a podmíněné formátování — filtry, souhrny, kontingenční tabulky — formuláře, podmínky a podmíněné formátování — záznam a spuštění makra — export a import dat — základní typy datových souborů s tabulkami a seznamy 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
------------------------------------	--	--	--

Tabulka 105a Informační a komunikační technologie – sexta/2. ročník

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Lokální počítačové síť</p>	<ul style="list-style-type: none"> — umí rozlišit mezi počítačovou a terminálovou sítí — je připraven vysvětlit způsob zapojení sítě peer to peer a síť klient – server, pojmy LAN a WAN — je schopen využívat výhod sítí, a to především sdílení prostředků a komunikačních možností — zná základní principy budování sítí — zná základní technické díly, nutné pro výstavbu sítě (síťová karta, kabeláž nebo bezdrátové spojení, aktivní prvek) — orientálně zná přenosové rychlosti běžných sítí — je schopen vysvětlit základní výhody sítí (sdílení dat, tiskárnen a připojení do internetu, možnost použít centrálního informačního systému a archivace) — je schopen navrhnout a realizovat jednoduchou domácí síť — je připraven nastavit sdílení složky a tiskárny v počítačové síti — zná základní práva k síťovým diskům (vidět, číst, zapisovat, spravovat) — je schopen zjistit základní potřebné údaje (název počítače a sdílené složky) — umí se přihlásit do sítě a zvolit si bezpečné heslo (zná jeho parametry), připojit si (mapovat) složku nabízenou v síti jako síťový disk 	<ul style="list-style-type: none"> — počítačové a terminálové síť — výhody počítačových sítí — technické a programové prostředky pro budování sítí — klasifikace sítí — podle rozlehlosti — topologie — architektury — orientace v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p>
<p>Prezentační software</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen pracovat v prostředí programu, — zná možnosti a klasifikaci prezentačního softwaru — zná vlastnosti písma, šablony a formátování — ovládá základní typografická pravidla pro prezentace — vytváří prezentace s využitím šablon, formátovacích technik a aplikováním typografických a estetických hledisek — je schopen vkládat do prezentace speciální objekty — je schopen prezentovat hotové dílo a uložit jej v potřebném formátu — vysvětlí zásady úspěšné prezentace (příprava obsahu, techniky a místnosti, srozumitelný [pomalý] přednes a výklad, kontakt s posluchači, přiměřená délka prezentace) — najde a vytvoří poklady pro prezentaci, připraví (rastrové) obrázky ve vhodném formátu a rozlišení — vysvětlí možnosti prezentování informací pomocí počítačových technologií (PDF formát, webové stránky statické nebo animované, „prezentační“ program) a zná základní technické vybavení (projektor, interaktivní tabule, laserová ukazovátka) — zná a dodržuje zásady zpracování počítačové prezentace (kontrastní barvy, velká písma, stručné texty, využívání obrázků, grafů a schémat, používá titulní stránku a stránku s údaji o autorovi) — vytváří počítačovou prezentaci na zadané téma, umí vytvořit snímek a nastavit jeho celkové vlastnosti (způsob přechodu [čas, klepnutí] a přiřazení připraveného přechodového efektu), mění pořadí snímků — je schopen upravit snímek, rozmištnění a způsob zobrazení jednotlivých objektů a formát (vzhled) snímku i celé prezentace — exportuje vytvořenou prezentaci do formátu XHTML 	<ul style="list-style-type: none"> — možnosti prezentace — prezentační software — principy úspěšné prezentace — příprava podkladů pro prezentaci — nástroje pro tvorbu prezentace — vytvoření a nastavení prezentace — zásady zpracování počítačové prezentace — Vytvoření snímku, editace snímku, využití návrhu a režimu — Vytváření dalších snímků, řazení snímků, přechody, triky — Využití šablon pro vlastní prezentace — použití prezentací v jiných předmětech 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace TO: Role médií v moderních dějinách</p>

Tabulka 105b Informační a komunikační technologie – sexta/2. ročník

<p>Databázové systémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen definovat princip databázových systémů, — zná možnosti a klasifikaci databázových systémů — ovládá použití konkrétní relační databáze — je schopen návrhu konkrétní databáze — je schopen zpracovávat data — je schopen konvertovat data do jiných systémů — je si vědom praktického uplatnění databázi v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> — databázový systém — struktura databáze — systém řízení báze dat, báze dat — databázové modely — návrh databázového systému — relační databázový systém — objekty databázového systému — operace s daty — vkládání a editace dat, import a export dat — formuláře a sestavy, využití relací — vyhledávací dotazy, filtrování — databáze typu klient-server, SQL jazyk a transakční zpracování — využití databázi v praxi 	<p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Spolupráce a soutěž</p>
<p>Počítačová grafika, digitální fotografie a multimédia</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen definovat princip rastrové a vektorové grafiky — rozlišuje mezi barevnými modely RGB a CMYK — správně používá vhodné rozlišení (DPI) pro různé účely — zná možnosti a klasifikaci grafických editorů — ovládá použití konkrétních grafických editorů — je schopen návrhu konkrétní grafické práce — je schopen konvertovat grafická data z internetu — je schopen konvertovat grafických formátů a jejich nároků na kapacitu paměti — je si vědom praktického uplatnění počítačové grafiky v praxi — je schopen vytvářet pdf dokumenty včetně respektování typografických pravidel — prohlašuje fotografie na disku, vyhledává fotografie na internetu a snímá je pomocí scanneru — používá digitální fotoaparát, používá motivové programy, zoom, prohlížení a mazání snímků, rozumí jeho ovládání — aplikuje základní zásady kompozice obrazu (ústřední motiv, zlatý řez, odstranění rušivých prvků, popředí, pozadí) — provádí základní úpravy fotografií (otočení, oříznutí, jas, kontrast, úprava histogramu, úprava barevnosti, doostření, lokální úpravy chyb a skvrn, odstranění červených očí) — vytváří (skládá) vektorové kresby, používá základní objekty (obdélník, elipsa, čára, text, rastr), nastavuje jejich základní vlastnosti (obrys a výplň objektu), používá zarovnání a uspořádání objektů — používá text ve vektorovém editoru a nastavuje jeho vlastnosti, vkládá (importuje) do kresby rastrové obrázky — respektuje základní zásady správné úpravy grafiky zarovnání, kontrast, blízkost, opakování, zásady používání barev, barevný a tonální kontrast) — umí přehrávat zvukové a video soubory všech běžných formátů, umí nainstalovat potřebný kodek 	<ul style="list-style-type: none"> — základní pojmy a principy z počítačové grafiky — grafické a multimediální formáty, jejich vlastnosti a způsoby využití — rastry a vektory, jejich uplatnění v praxi — grafické editory — rozlišení a barevná hloubka — základní zásady správné úpravy grafických dokumentů — RGB a CMYK modely — tvorba a zpracování rastrových obrázků — získávání, snímání, úpravy a publikování fotografií — práce v rastrovém grafickém editoru — vyhledání fotografií na internetu — skenování fotografií — základy fotografování — používání digitálního fotoaparátu — retuše, opravy, archivace a prezentace fotografií — kompozice obrazu, základy úprav — vytváření koláží, princip koláží, vrstvy, výběry — základy práce v (vektorovém) kreslicím programu — vektorová grafika, okno vektorového programu, základní objekty export grafiky — tvorba dokumentu ve formátu PDF — základní pojmy a principy z oblasti multimédií, multimediálními formáty souborů — získávání a přehrávání multimediálních souborů — převody formátů multimediálních souborů — princip digitálního záznamu zvuku a obrazu — princip komprese multimediálních souborů — pojem kodek — základní formáty zvukových souborů (audio stopa CD, WAV, MP3 a WMA, MID) — základní formáty video souborů (AVI, MPEG 2, DivX, DV) 	<p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Spolupráce a soutěž</p>
<p>Tvorba internetových prezentací</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zná a orientuje se v základní struktuře webové stránky — vysvětlí pojem hypertext — je schopen vytvářet webové statické prezentace — umí uložit stránku (textového) dokumentu ve formátu webové stránky, zná omezení — používá odkazy, obrázky, tabulky, seznamy — je schopen využít webhostingových služeb, porovnat jejich možnosti, využít ftp pro nahrání obsahu — je schopen využít konkrétní redakční systém 	<ul style="list-style-type: none"> — struktura webu — princip značkovacího jazyka — struktura a obsah webové stránky — základy jazyka HTML — práce s editorem kódu — estetické zásady pro barevné ladění webu — redakční systémy — webhosting 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace TO: Role médií v moderních dějinách</p>

5.2.9 Dějepis

5.2.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G.

Integrovanou součástí vyučovacího předmětu jsou tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova z RVP ZV. Žák je veden k pochopení dějinných procesů, hledá ovlivňujících vývoj lidské společnosti. Důraz je kladen zejména na dějiny 19. a 20. století s jejich přesahem na současný vývoj. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do konce dvacátého století. Vyučovací předmět Dějepis chce vytvářet ucelený obraz světa, je propojen s dalšími předměty, humanitními i přírodovědnými.

5.2.9.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	2
Sexta / 2. ročník :	3
Septima / 3. ročník :	2

5.2.9.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po 3 roky formou povinného základního kurzu, žák může v případě zájmu o vyučovací předmět pokračovat ve 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia (resp. 7. a 8. ročníku osmiletého gymnázia) volitelným předmětem Seminář z dějepisu. Výuka se více zaměřuje na samostatnou práci s prameny. Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v učebnách s audiovizuální technikou.

- Dějepisná olympiáda
- Dějepisné exkurze

5.2.9.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje do výuky různé metody práce (skupinová práce, rozhovor, samostatná práce, řízená diskuse) tak, aby žák pod jeho vedením dokázal odvodit historické souvislosti a vývojové trendy
- při realizaci záměrů vede učitel žáka k využívání různých informačních zdrojů dle jeho nabídky (encyklopedie, specifické prostředí – muzeum)
- učitel vede žáka k účasti na různých formách poznávání, např. besedy, přednášky
- učitel zadává žákům referáty na dané téma

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od obecného pojetí ke konkrétním událostem tak, aby žáci sami mohli některé vývojové trendy vyvodit a zformulovat
- využívá individuální schopnosti jednotlivých žáků a vede je k originálnímu řešení problému
- vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů
- vede žáky k účasti na soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vlastní prezentaci svých prací
- vede žáky k užívání odborného pojmosloví při prezentaci vlastní práce
- připravuje podmínky pro práci ve skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- začleňuje žáky do skupin, v nichž podporuje komunikaci a kooperaci a kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům a kriticky vyhodnocuje navržený postup
- vede žáky k odpovědnosti za svoji práci ve skupině
- vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce ostatních
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska

Kompetence občanská

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vytváří podmínky pro veřejné prezentace

Tabulka 106 Dějepis - kvinta/1. ročník

DĚJEPIS - KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Úvod do studia historie	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého — rozlišuje různé zdroje historických informací, způsoby jejich získávání a úskalí jejich interpretace 	<ul style="list-style-type: none"> — význam historického poznání pro současnost — práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využít 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3</p>
Pravěk	<ul style="list-style-type: none"> — objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura — vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a tesařské činnosti — zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku 	<ul style="list-style-type: none"> — doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV2</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2</p>
Starověk	<ul style="list-style-type: none"> — zdůvodní civilizaci přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako zakladních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace — objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy — popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin 	<ul style="list-style-type: none"> — staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) — antické Řecko — antický Řím — naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>— OSV1, OSV2, OSV3</p> <p>PT: Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2</p>
Raný středověk 1	<ul style="list-style-type: none"> — objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě — vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti — definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 12. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích 	<ul style="list-style-type: none"> — utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francská říše a oblast západní, východní a střední Evropy) — křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2, VMG4, VMG5</p>
Raný středověk 2	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje základní rysy vývoje na našem území 	<p>Sámská říše, Velkomoravská říše, Čechy za vlády prvňoch Přemyslůvů</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1</p>
Raný středověk 3	<ul style="list-style-type: none"> — vymezí specifika islámské oblasti — vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu 	<ul style="list-style-type: none"> — islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2, OSV3</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2, VMG5</p>

Tabulka 107a Dějepis - sexta/2. ročník

DĚJEPIS - SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Vrcholný středověk 1	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje zemědělskou středověkou společnost — vysvětlí způsoby vzniku měst, kolonizaci vnější a vnitřní, změny v lenním systému a emfiteutické právo — objasní změny zemědělského hospodaření, cechovní systém, popíše změny ve struktuře obyvatelstva (města), vliv na další vývoj, rozvoj obchodu 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozvinutá středověká společnost – venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2</p>
Vrcholný středověk 2	<ul style="list-style-type: none"> — objasní hospodářské a politické příčiny růstu významu českého státu — popíše rozvoj českého státu za posledních Přemyslovců, shrne jejich význam pro formování státu v jeho první fázi — popíše vládu Lucemburků, jejich význam v oblasti politické a kulturní, postavení země v rámci Svaté říše římské 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozmách českého státu za posledních Přemyslovců a Lucemburků 	
Vrcholný středověk 3	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí změny v rozložení sil v Evropě na přelomu 12. a 13. století — vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájzdů, zejména pro jižní a východní Evropu — charakterizuje příčiny vzniku centralizovaných monarchií v západní Evropě — vysvětlí dopad stoleté války na další formování monarchie v Anglii a Francii 	<ul style="list-style-type: none"> — Vrcholný středověk v Evropě, rytířská kultura 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2</p>
Vrcholný středověk 4	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí důvody krize středověké společnosti — objasní příčiny husitského hnutí, vysvětlí hlavní rysy učení Husových předchůdců — shrne význam Jana Husa — rozliší etapy husitského hnutí, rozliší hlavní směry v husitském hnutí a jejich vzájemné vztahy — popíše příčiny úspěchu husitů — zhodnotí důsledky husitského hnutí 	<ul style="list-style-type: none"> — Husitské období v Čechách 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1</p>
Vrcholný středověk 5	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí vývoj v českém státě po smrti Zikmunda — vysvětlí vnitřní a vnější politiku Jiřího z Poděbrad — objasní náboženský vývoj v Čechách, příčiny a význam jednoty bratrské — objasní nástup Jagellonců na český trůn, charakterizuje stavovskou monarchii — popíše hlavní znaky gotické kultury a objasní její přínos pro středověkou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> — České země v době poděbradské a za vlády Jagellonců 	
Vrcholný středověk 6	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojmy renesance a humanismus, vysvětlí jejich význam pro formování novověké společnosti, zhodnotí jejich praktické dopady — určí příčiny a důsledky zámořských plaveb, objasní vliv zámořských objevů na hospodářský a politický vývoj — popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> — Počátky novověku – společenské a hospodářské změny v Evropě na počátku 16. století 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV3, OSV4</p>

Tabulka 107b Dějepis - sexta/2. ročník

<p>Vrcholný středověk 7</p>	<ul style="list-style-type: none"> — posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry — popíše příčiny a důsledky konfliktů mezi Habsburky a stavy, posílení panovnické moci — popíše rudolfínské období a jeho přínos pro kulturní a vědecký rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> — České země jako součást habsburské monarchie (16. až 1. polovina 17. století) 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG4, VMG5</p>
<p>Vrcholný středověk 8</p>	<ul style="list-style-type: none"> — objasní příčiny českého stavovského povstání a důvody jeho porážky — objasní náboženské a politické příčiny třicetileté války a změny v rozložení politických sil v Evropě — vysvětlí průběh a důsledky třicetileté války — zhodnotí český exil, význam J. A. Komenského — popíše hlavní znaky barokní kultury, zhodnotí význam slohu se zaměřením na české prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> — Vyvrcholení konfliktů v Evropě v 17. století, barokní kultura 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG4, VMG5</p>
<p>Novověk 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů — vysvětlí změny v hospodářství v západní Evropě — objasní pojem merkantilismus a militarismus — definuje souvislost mezi charakterem státního zřízení a zahraniční politikou, význam náboženské tolerance pro rozvoj hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> — Evropa po třicetileté válce, parlamentarismus a absolutismus 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV2, OSV5</p>
<p>Novověk 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> — určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století — na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstroe postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení — popíše hlavní znaky rokokového a klasicistního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> — Osvícenství 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p>
<p>Novověk 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> — objasní příčiny francouzské revoluce a vývoj státního zřízení za revoluce — porovná francouzskou a americkou revoluci — posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů — uvede průběh napoleonských válek a jejich vliv na Evropu včetně českých zemí — objasní výstupy Vídeňského kongresu 	<ul style="list-style-type: none"> — Francouzská revoluce a vznik USA, Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu, sociální a národnostní otázka po napoleonských válkách 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2, VMG4</p>
<p>Novověk 4</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše dopad josefínských a tereziánských reforem na další vývoj českých zemí — vysvětlí příčiny národního obrození — charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, uvědomí si význam základních vynálezů, pracuje s informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> — Český stát v 18. století — 1. průmyslová revoluce, — Industrializace a její důsledky 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2, VMG4</p>
<p>Novověk 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná ekologická rizika industrializace, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace — vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev 	<ul style="list-style-type: none"> — Utváření novodobých národních společností, emancipační hnutí sociálních skupin 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2, VMG4</p>
<p>Novověk 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vymezí místo utváření českého novodobého národa v procesu emancipačního hnutí, včetně jeho specifických rysů — objasní situaci dělnictva a měšťanstva, důvody šíření socialismu a liberalismu — vysvětlí, které sociální skupiny byly v revolucích hlavní, porovná jejich cíle a zájmy 	<ul style="list-style-type: none"> — Konstituování novodobého českého národa, národní obrození, sociální rozvrstvení českého národa 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 1, OSV 2</p>

Tabulka 108a Dějepis - septima/3. ročník

DĚJEPIS - SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Novověk 7	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná rozdílné zájmy jednotlivých sociálních skupin — objasní oprávněnost národnostních bojů — vymezí rozsah revolucí — vysvětlí, které sociální skupiny byly v revolucích hlavní — porovná cíle a zájmy jednotlivých skupin — vyhledá jejich shodné a rozdílné rysy v jednotlivých zemích 	<ul style="list-style-type: none"> — Sociální a národnostní otázka po napoleonských válkách — Revoluce 19. století jako prosazetek řešení politických, národnostních a sociálních problémů — Revoluce 30. let — Revoluční rok 1848 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4</p>
Novověk 8	<ul style="list-style-type: none"> — objasní podstatu základních politických proudů doby — ukáže, jak se tyto politické proudy projeví v konkrétním vývoji — důležitých zemí světa — prokáže schopnost rozdělit státy do skupin podle vyspělosti (staré — velmoci, nové velmoci, zaostalé oblasti, významné kolonie) 	<ul style="list-style-type: none"> — Konzervatismus, liberalismus, demokraticismus, utopický — socialismus, ústavy, politické strany, občanská práva — Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus, národní hnutí malých a — velkých států 	
Novověk 9	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná důležitost Balkánu pro politickou a vojenskou situaci — konce 19. století — charakterizuje situaci v Číně, Japonsku a státech Latinské Ameriky 	<ul style="list-style-type: none"> — Vývoj na Balkáně — Vývoj mimoevropských oblastí 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1</p>
Novověk 10	<ul style="list-style-type: none"> — popíše podle obrázků znaky slohů v architektuře a výtvarném — umění — vymejuje jejich základní památky u nás a v Evropě — orientuje se v hlavních dílech nejvýznamnějších představitelů 	<ul style="list-style-type: none"> — Kulturní rozrůzněnost doby (romantismus, realismus, historizující — slohy, impresionismus, secese) 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV2</p>
Novověk 11	<ul style="list-style-type: none"> — orientuje se v hlavních kolonizačních zemích 19. století — vysvětlí jejich dominantní úlohu v jednotlivých obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> — Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1</p>
Nejnovejší dějiny 1	<ul style="list-style-type: none"> — vymezí základní nepřátelské bloky před 1. svět. válkou a vymezí — jejich cíle — shrme konflikty před válkou, zhodnotí průběh na jednotlivých — frontách a důsledky války — zhodnotí důsledky versaillského systému 	<ul style="list-style-type: none"> — 1. světová válka, její důsledky, versaillský systém 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2, VMG4</p>
Nejnovejší dějiny 2	<ul style="list-style-type: none"> — v hrubých rysech dokáže charakterizovat problematiku české — státoprávní otázky v 19. století — vysvětlí snahy české politické reprezentace během války — vysvětlí okolnosti vzniku Československé republiky 	<ul style="list-style-type: none"> — Vznik československé republiky 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV4</p>
Nejnovejší dějiny 3	<ul style="list-style-type: none"> — posoudí systém uspořádání Evropy — na konkrétní situaci v Německu a Sovětském svazu objasní pojmy — fašismus a komunismus, najde mezi nimi shody a rozdíly — krátce zhodnotí další meziválečné fašistické režimy — zhodnotí příčiny hospodářských krizí — na mapě ukáže utváření koalice a objasní postoje velmocí 	<ul style="list-style-type: none"> — Hospodářská a politická situace v Evropě meziválečného období 	<p>PT: Mediální výchova TO: MEV5</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4</p>
Nejnovejší dějiny 4	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje politický systém 1. republiky — vysvětlí hospodářskou a národnostní problematiku — objasní postavení Slovenska a německé menšiny — objasní události vedoucí k Mnichovu 	<ul style="list-style-type: none"> — 1. republika, Mnichovská dohoda 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2</p>

Tabulka 108b Dějepis - septima/3. ročník

<p>Nejnovejší dějiny 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> — objasní politiku appeasementu — vysvětlí příčiny vedoucí k 2. sv. válce — shrne průběh války — objasní situaci v Protektorátu, domácí a zahraniční odboj Čechů a Slováků — popíše důsledky 2. světové války pro poválečný vývoj Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> — 2. světová válka, Protektorát 	<p>PT: Multikulturní výchova <i>TO:</i> MUV1</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova <i>TO:</i> OSV1, OSV4</p>
<p>Nejnovejší dějiny 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> — objasní pojem studená válka — uvede příklady projevů studené války na dobových konfliktech, charakterizuje ohniska napětí a největší válečné střety — s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému — pohovoří v základních rysech o vývoji socialistických a kapitalistických států — dokáže charakterizovat důležité dějinná období a mezníky: 1945-1948, 1948, 50. léta, 1960, 1968 	<ul style="list-style-type: none"> — Vývoj ve světě po roce 1945 — Vývoj Československa po roce 1945 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <i>TO:</i> VMG2, VMG3, VMG5</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova <i>TO:</i> OSV1, OSV4, OSV5</p>
<p>Nejnovejší dějiny 7</p>	<ul style="list-style-type: none"> — dokáže postihnout základní rysy dějinného období 1968 - 1989 	<ul style="list-style-type: none"> — normalizace — léta 1989, 1993 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <i>TO:</i> VMG 2</p>

5.2.10 Základy společenských věd

5.2.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

ZSV využívá společenskovední poznatky získané v základním vzdělání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému.

Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat v ní poznatky.

Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Předmět přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Neodmyslitelnou součástí předmětu je vzdělávací oblast Člověk a svět práce, která mu usnadňuje přípravu na další vzdělání a vstup do profesních vztahů. Žák je připravován na situace, se kterými se v profesním životě setká, seznamuje se svými pracovními právy a povinnostmi, učí se hodnotit své pracovní schopnosti a vybírat a budovat svou profesní kariéru s ohledem na konkurenci a požadavky evropského trhu práce. Teoretické informace jsou doplněny nabídkou akcí výchovného poradce.

Ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP G je do ZSV integrován vzdělávací obsah oboru Výchova ke zdraví, který navazuje na stejnojmenný vzdělávací obor z RVP ZV. Na gymnáziu směřuje důsledněji k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví v rámci širší komunity, tzn. v rámci své budoucí rodiny, pracoviště, obce atd. Žák je směřován k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování a k osvojování praktických přístupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví. I v této oblasti výrazně pomáhají výchovný poradce a metodik prevence negativních jevů.

5.2.10.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	2
Sexta / 2. ročník :	2
Septima / 3. ročník :	2
Oktáva / 4. ročník :	3

5.2.10.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá po celé 4 roky především ve třídách a veřejných místech mimo školu (kino, Dům dětí a mládeže, kulturní dům). Ve vyučovacích hodinách je využito frontálního vyučování, výkladu a diskuse, skupinové práce, vše ve vazbě na práci s textem či jinými materiály, které jsou prezentovány za pomoci moderní techniky či klasickou četbou. Do předmětu jsou zahrnuty referáty, pracovní listy, nejrůznější texty, projekty a soutěže. Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity: Den Země a Ekogyz.

5.2.10.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede systematicky žáka k tomu, aby si učení a pracovní činnosti plánoval a organizoval a využíval je jako prostředku pro seberealizaci a osobní vývoj
- pomáhá žákovi využívat různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a informací
- klade žákům otázky o příčinách různých procesů, společně o nich diskutují a hledají adekvátní odpovědi
- posiluje kritický přístup ke zdrojům informací a motivuje žáka k jejich tvořivému zpracování a využívání při studiu
- pravidelným směřováním vede žáka k tomu, aby kriticky hodnotil pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, aby přijímal ocenění, rady i kritiku ze strany druhých a aby čerpal z vlastních úspěchů a chyb poučení pro další práci

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- rozvíjí na modelových situacích žákovu schopnost rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části
- směřuje žáka k uplatňování vhodných metod a inspiruje ho k využívání analytického, kritického a tvořivého myšlení, přičemž navazuje na jeho dříve získané vědomosti a dovednosti
- formuje žákovu schopnost kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
- nabádá žáka k otevřenosti vůči různým postupům při řešení problémů, k nahlížení problému z různých stran
- společně s žákem zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vhodně volenými otázkami vede žáky k vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný problém, žák uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- konzultuje názory všech žáků, při diskusi je učí vhodně argumentovat, společně pracují na řešení úkolu
- učitel pracuje s žákem tak, aby žák používal s porozuměním odborný jazyk a efektivně využíval moderní informační technologie
- posiluje u žáka schopnost porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovat sdělení a věcně argumentovat
- vede žáka k tomu, že se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- pracuje tak, že žák reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- společně s žákem stanovuje cíle a priority s ohledem na jeho osobní schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky, což pro žáka znamená, že rovněž odhaduje důsledky svého jednání a chování v nejrůznějších situacích a koriguje je
- systematicky žáky směřuje k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- přispívá k zodpovědnému vztahu žáka k vlastnímu zdraví a zdraví jiných
- pomáhá žákovi na základě jeho úsudku odolávat společenským a mediálními tlakům

Kompetence občanská

Učitel:

- zařazuje taková témata, v nichž žák promýšlí vztahy mezi zájmy osobními a zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými
- využívá různých informačních zdrojů a vede žáka k tomu, aby nepoškozoval a neohrožoval přírodu a životní prostředí a kulturu
- posiluje u žáka respekt k různorodým hodnotám, názorům, postojům a schopnostem ostatních lidí
- motivuje žáka tak, že sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí a posuzuje události a vývoj veřejného života
- zařazuje do výuky takové aktivity, na jejichž základě se žák v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví chová informovaně a zodpovědně a poskytne ostatním pomoc

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- žákům nabízí takové aktivity, které podporují jejich schopnost samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat různé akce – Ekogryza, Den Země, Den Evropy
- vybízí žáky k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce

- zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů, tyto aktivity učitel kontroluje a žákům odborně pomáhá
- pomáhá žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí různých soutěží a jiných aktivit
- zařazuje do výuky aktivity, jež seznamují žáky s pracovními příležitostmi

Tabulka 109 Základy společenských věd – kvinta/1. ročník

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD – KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Člověk jako jedinec	<ul style="list-style-type: none"> — porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života — objasní odlišnosti v chování jiných lidí — vyloučí faktory ovlivňující prožívání a poznávání skutečnosti — vyhodnotí účinnost různých metod učení 	<p><i>Podstata lidské psychiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ps. procesy, jevy, stavy a vlastnosti <p><i>Osobnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — charakteristika, typologie, vývoj, formování, učení <p><i>Psychologie v každodenním životě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zásady duševní hygieny, náročné životní situace, systém ps. poradenství 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV 1, 2</p>
Třh práce a profesní volba	<ul style="list-style-type: none"> — kriticky posoudí své zdravotní a osobnostní předpoklady pro volbu dalšího studia a profese — reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh 	<p><i>Profesní volba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese 	<p><i>Člověk a svět práce</i> TO: Třh práce a profesní volba (INT)</p>
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none"> — zarážuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace 	<p><i>Psychohygiéna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — předcházení stresům, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci 	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (INT) PRO: beseda PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV 4</p>
Změny v životě člověka a jejich reflexe	<ul style="list-style-type: none"> — orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách 	<p><i>Změny v období adolescence</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — duševní a společenské změny, hledání osobní identity, prožívání emočních stavů a ctových vztahů <p><i>Modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — odpovědnost, sebestačta, respekt, rozhodování 	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Vztahy mezi lidmi a jejich soužití (INT) <i>Výchova ke zdraví</i> TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe (INT) PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV 5</p>
Úvod do religionistiky	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje významné náboženské systémy — identifikuje projevy náboženské nesnášlivosti 	<p><i>Víra v lidském životě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — podstata religionistiky — světová náboženství: Křesťanství, Islám, Budhismus 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: OSV 4 PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 1, 2, 4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV 1, 2, 3</p>

Tabulka 110a Základy společenských věd – sexta/2. ročník

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Člověk ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje vhodné způsoby komunikace neshody s jinými lidmi řeší konstruktivním způsobem – respektuje kulturní odlišnosti různých sociálních skupin – objasní podstatu některých sociálních problémů – popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost – uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace, případně neshody a konflikty řeší konstruktivním způsobem – rozlišuje v individuálním a společenském vývoji změny konstruktivní a destruktivní 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Společenská podstata člověka</i> – socializace, komunikace, s. vztahy – <i>Sociální struktura společnosti</i> – jedince ve skupině – sociální útvary, instituce – sociální nerovnost – sociální mobilita – <i>Sociální jevy a procesy</i> – rodina, práce, masmédiá, životní prostředí, sociální deviance, sociální problémy 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 1, 2, 3, 4, 5</p> <p>PT: Mediální výchova TO: MEV 4</p> <p>PRO: Ekogýza</p>
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	<ul style="list-style-type: none"> – korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích – projevuje etické postoje k ochraně matky a dítěte – posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, usiluje o jejich naplnění 	<p><i>Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem</i></p> <p><i>Partnerské vztahy, manželství, rodičovství, nepláná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče</i></p> <p><i>Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině</i></p> <p><i>Rozvoj osobnostních dovedností pro život s druhými</i></p> <p><i>Modely sociálního chování v intimních vztazích</i></p> <p>– otevířenost, tolerance, respekt, empatie, sebestačta</p>	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Vztahy mezi lidmi a formy jejich soužití (INT)</p> <p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe (INT)</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV 1, 2, 3</p>
Trh práce a profesní volba	<ul style="list-style-type: none"> – posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho volbě – vhodně prezentuje vlastní osobu a práci 	<p><i>Profesní volba</i></p> <p>– přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, asertivita, kariérní růst, empatie)</p> <p>– pracovní úspěšnost a kariérní růst</p> <p>– dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovní zkušenosti</p> <p>– <i>Osobní management</i></p> <p>– zaměstnání a mezilidské vztahy</p>	<p><i>Člověk a svět práce</i> TO: Trh práce a profesní volba (INT)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 1, 2, 3</p>
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none"> – projevuje odolnost vůči vřavám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu – zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování 	<p><i>Zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnání, důsledky stresu v oblasti duševního a sociálního zdraví</i></p> <p>– <i>Sexuálně motivovaná kriminalita</i></p> <p>– pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami.</p> <p>– <i>Skrývané formy a stupně individuálního násilí a zneužívání</i></p> <p>– šikana, brutallia, zanedbávané a týrané děti</p> <p>– <i>Sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích</i></p> <p>– duševní hygiena, rozhodování se v eticky problematických situacích</p>	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (INT)</p>
Ochrana člověka za mimořádných situací	<ul style="list-style-type: none"> – prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<p>– <i>Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí</i></p> <p>– rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace</p>	<p>PT: Environmentální výchova TO: EV 2, 3</p>

Tabulka 110b Základy společenských věd – sexta/2. ročník

<p>Tržní ekonomika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí fungování trhu — rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky — posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním — analyzuje skryté obsah reklamy, posoudí podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Osobní management</i> zaměstnání a mezilidské vztahy — <i>Základní ekonomické pojmy</i> typy ekonomik, ekonomický cyklus, trh, nabídka, poptávka, cena, globální ekonomické otázky — <i>Marketing</i> marketing a public relations, reklama 	<p>Člověk a svět práce TO: Tržní ekonomika (INT)</p>
<p>Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice</p>	<ul style="list-style-type: none"> — objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu — rozlišuje základní typy daní — na základě aktuálních informací posoudí vliv e. ukazatelů na změny životní úrovně občanů — vysvětlí podstatu inflace a její důsledky — objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadu práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvizitaci v různých médiích 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Fiskální politika</i> státní rozpočet, daňová soustava — <i>Monetární politika ČNB</i> inflace, kurz měny, zahraniční platební bilance, HDP — <i>Sociální politika</i> důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti 	<p>Člověk a svět práce TO: Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice (INT)</p>
<p>Finance</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti — na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele — navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky — vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby — objasní funkci ČNB a její vliv na chod komerčních bank využívá moderní služby bankovních služeb a ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Peníze</i> funkce peněz, formy platebního styku, cenné papíry, akcie, burza — <i>Hospodaření domácnosti</i> rozpočet domácnosti, tok peněz v domácnosti, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele — <i>Finanční produkty</i> způsoby využití, spořicí a investiční produkty, úvěr, leasing, úrokové sazby, RPNS, pojištění — <i>Bankovní soustava</i> ČNB, komerční banky, specializované finanční instituce 	<p>Člověk a svět práce TO: Finance (INT)</p>

Tabulka 111 Základy společenských věd – septima/3. ročník

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Občan ve státě	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje různé typy států — vymezí funkce ústavy — objasní rozdělení státní moci na 3 složky — vyloží podstatu demokracie a pol. pluralizmu — vysvětlí podstatu voleb — obsahuje a respektuje lidská práva 	<p><i>Stát</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — znaky, funkce, formy, právní stát, Ústava ČR <p><i>Demokracie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — principy, podoby, občan, volby, občanská společnost, totalita a demokracie <p><i>Lidská práva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — dokumenty, porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmána <p><i>Ideologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — znaky, funkce, přehled 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 1</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 1, 2, 3</p> <p>PRO: Den Evropy</p>
Mezinárodní vztahy, globální svět	<ul style="list-style-type: none"> — objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy — rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti — posoudí vliv začlenění států do EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva — uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací, zhodnotí význam zapojení ČR — uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů v zahraničí — posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti 	<p><i>Evropská integrace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — podstata a význam — EU - orgány, měna, integrace <p><i>Mezinárodní spolupráce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — důvody, význam a výhody — významné mezinárodní organizace a společenství -RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti <p><i>Proces globalizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — příčiny, projevy, důsledky — globální problémy 	<p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p>TO: Pracovní právní vztahy (INT)</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 1, 2, 3</p> <p>PRO: Den Země</p>
Občan a právo	<ul style="list-style-type: none"> — objasní odlišnost mezi morálními a právními normami — uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde se uvetřejují — rozlišuje fyzickou a právnickou osobu — vymezí podmínky vzniku důležitých právních vztahů a práva a povinnosti jejich účastníků — ve svém jednání respektuje platné právní normy — vymezí podmínky trestní postížitelnosti občanů a uvede příklady postíhů trestně činnosti rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady problémů, s nimiž se na ně občané mohou obracet 	<p><i>Právo a spravedlnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — smysl a účel práva, morálka a právo <p><i>Právo v každodenním životě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR, právní odvětví, druhy právních norem, jejich význam a obsah <p><i>Orgány právní ochrany</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — právníké profese, orgány činné v trestním řízení, systém právního poradenství 	<p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p>TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití (INT)</p>
Pracovní právní vztahy	<ul style="list-style-type: none"> — uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď — uvede svá pracovní práva a respektuje své p. povinnosti — objasní funkce odborů — volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí 	<p><i>Pracovní právo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — právní podmínky pracovního poměru, práva a povinnosti účastníků pracovních vztahů, odbory <p><i>Bezpečnost práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění 	<p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p>TO: Pracovní právní vztahy (INT)</p> <p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p>TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (INT)</p> <p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p>TO: Třh práce a profesní volba (INT)</p>
Třh práce a profesní volba:	<ul style="list-style-type: none"> — posoudí profesní poptávku na českém a evropském trhu práce a pružné na ni reaguje dalším vzděláváním — vytvoří potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi 	<p><i>Mezinárodní trh práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — nabídka a poptávka po pracovních místech, pracovní trh EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání 	<p><i>Člověk a svět práce</i></p> <p>TO: Třh práce a profesní volba (INT)</p>

Tabulka 112 Základy společenských věd - oktáva/4. ročník

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD - OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Úvod do filozofie	<ul style="list-style-type: none"> — objasní podstatu filozofie — rozliší hlavní filozofické směry, uvede klíčové představitele — eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskuzi, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci — objasní dějinnou proměnlivost základní etických pojmů a norem 	<p><i>Podstata filozofie, základní filozofické otázky</i></p> <p><i>Filozofie v dějinách</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — klíčové etapy a směry filozofického myšlení 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 1, 4</p> <p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe (INT)</p>
Religionistika	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje významné náboženské systémy — identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení 	<p><i>Víra v lidském životě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — podoby a znaky víry — náboženské systémy starověku — církve, sekty 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 1, 2, 4</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: MUV 1, 2, 3</p>

5.2.11 Fyzika

5.2.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP G a podílí se na realizaci obsahu přírodovědného vzdělávání ŠVP našeho gymnázia.

Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme.

5.2.11.2 Časové vymezení předmětu

Fyzika je vyučována celkem 7 (týdenních) hodin. Na základní kurz navazuje volitelný dvouletý seminář s dotací 2 a 4 hodiny.

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	2
Sexta / 2. ročník :	2
Septima / 3. ročník :	3

5.2.11.3 Organizační vymezení předmětu

Cílem výuky fyziky na našem gymnáziu je rozvoj klíčových kompetencí při poznávání přírodních zákonitostí s využitím empirických i teoretických prostředků, které absolventi využijí jak při svém dalším vzdělávání tak i v praktickém životě.

Nedílnou součástí výuky je využívání matematických dovedností, informačních a komunikačních technologií.

Individuální přístup k profilaci žáka je umožněn účastí na odborných exkurzích, nabídkou možnosti zapojení se do fyzikálních soutěží, v předmaturitním a maturitním ročníku nabídkou fyzikálního semináře a možností účasti na seminářích pořádaných vysokými školami.

K rozvoji osobnosti našich žáků přispívá včlenění průřezových témat Environmentální výchova (okruh Člověk a životní prostředí: témata Jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost; Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a záporné jevy s jejich využíváním a získáváním pojí; Jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního chování lidstva; okruh Životní prostředí ČR – téma S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR nejvíce potýká), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Žijeme v Evropě – témata Významní Evropané; Významní Evropané z českého prostředí), Mediální výchova (okruh Média a mediální produkce – téma Vývoj médií od knihtisku po internet)

5.2.11.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující metody a formy práce:

- empirické (v první řadě laboratorní) i teoretické metody přírodovědného poznání – vytváření jednoduchých fyzikálních hypotéz, diskuse o jejich platnosti (kompetence komunikativní)
- předvídání výsledků experimentů a jejich verifikace (kompetence k řešení problémů)
- týmová práce (zejména při praktických cvičeních) – organizace a rozdělení rolí ve skupině, návrh strategie práce skupiny, diskuse o výsledcích (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní)
- samostatná práce (zpracování protokolů z laboratorních prací, výstupy z exkurzí) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů)
- problémová výuka – problémy z praktického života, jejich fyzikální výklad a řešení (kompetence k řešení problémů)
- užívání specifických výrazových prostředků (schémata, náčrty, grafy, ideální modely) k zjednodušení řešení problémů (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní)
- individuální přístup (konzultace, sebereflexe, stanovení priority, zájmová orientace) (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní)
- dodržování zásad bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentálních činnostech a při laboratorních úlohách (kompetence občanská)

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky, dává učivo fyziky do souvislosti s každodenní zkušeností žáků a tím je vede k poznání, že poznatky fyziky jsou užitečné pro praktický život
- s ohledem na vybavení provádí co nejčastěji zajímavé demonstrační pokusy a organizuje žákovské experimenty; tím zvyšuje zájem žáků o fyziku
- předkládá žákům přiměřeně náročné úkoly, jejichž řešení žákům umožňuje prohlubovat vlastní zkušenosti s fyzikálními jevy a poznávat fyzikální podstatu přírodních zákonitostí
- vede žáky volbou otevřených úloh a problémů k poznání, že pochopení a popis přírodních zákonitostí je dlouhodobý proces, který vyžaduje další vzdělávání a je nezbytný pro život člověka v moderní společnosti
- vede žáky k poznání, že výsledky fyzikálního zkoumání světa provázejí člověka na každém jeho kroku
- umožňuje žákům samostatně nebo ve skupinách navrhnout a provádět fyzikální experimenty s běžně dostupnými pomůckami k ověřování pravdivosti jejich výroků
- využívá chyb při řešení fyzikálních úloh jako prostředku k prohloubení fyzikálních poznatků a dovedností a k nalézání správné cesty k řešení těchto úloh

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje různě náročné a zajímavé problémové situace, při kterých žáci ve spolupráci s ním nebo samostatně formulují problémy, navrhnou hypotézy řešení, plánují důkazy a postupy jejich ověřování a nalézají správná řešení
- zařazuje úlohy, při kterých žáci na základě svých vlastních zkušeností s fyzikálními jevy a logickým myšlením docházejí k fyzikální podstatě zkoumaných jevů, které souvisejí s probíraným učivem
- příznivě hodnotí zejména vlastní, neotřelé postupy řešení úloh, pokud vedou k cíli, nevyžaduje jen standardní, většinový postup
- umožňuje žákům uplatňovat dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí poznávání

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci při řešení úloh, formulaci hypotéz, obhajobu názorů a vhodnou argumentaci
- vede žáky při vzájemné komunikaci k správnému používání fyzikálních poznatků, dovedností a experimentálních možností k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů ostatních
- vede žáky k tomu, aby svůj postup dokázali obhájit a neměli obavy, že postupují jinak než většina vede žáky k tomu, k že vyřešení předloženého úkolu nedílně patří i srozumitelné a přesvědčivé sdělení výsledku jiným
- umožňuje žákům využívat moderní komunikační a informační prostředky a technologie při zpracování výsledků fyzikálních pozorování a měření

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v menších i větších skupinách a tím je učí spolupracovat
- navozuje podmínky pro diskusi a kritický přístup žáků k závěrům svým i k závěrům spolužáků; tím je učí používat věcné argumenty pro obhajobu svého názoru a přijmout názor druhých, je-li podložen přesvědčivými důkazy
- rozvíjí sebedůvěru žáků a vytváří příležitosti pro uvědomování si sociálních rolí a vztahů žáků např. organizováním skupinové práce

Kompetence občanská

Učitel:

- diskutuje se žáky při výuce fyziky i mimo ni o užitečnosti technických vynálezů, strojů a prací pro člověka
- diskutuje se žáky otázky ochrany životního prostředí
- umožňuje žákům poznat historii fyzikálních objevů, seznamuje je se jmény a stručnými životopisy fyzikálních osobností minulosti i současnosti

Tabulka 113a Fyzika – kvinta/1. ročník

FYZIKA – KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Fyzikální veličiny a jednotky</p>	<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním fyzikální veličiny zavedené učivem – užívá s porozuměním zákonné jednotky pro vyjadřování hodnot veličin a při řešení úloh – změní vhodnou přímou či nepřímou metodou a s přiměřenou přesností délku, hmotnost a hustotu látky – zpracuje podle vzoru protokolu o měření – určí správně výsledek měření užitím absolutní a relativní chyby měření – rozlišuje skalární veličiny od vektorových a s porozuměním operuje s oběma druhy veličin při řešení úloh – dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při praktických činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> – soustava základních a odvozených veličin – mezinárodní soustava jednotek SI a jednotky užívané spolu s SI – převody jednotek – metody měření fyzikálních veličin, zpracování výsledků měření – skalární a vektorové veličiny, operace s vektory 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy – význam soustavy SI pro rozvoj vědeckých a hospodářských styků</p>
<p>Mechanika Kinematika hmotného bodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – využívá představy hmotného bodu při řešení úloh – rozhodne, o jaký druh pohybu se jedná – používá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů při řešení úloh včetně problémových – sestrojí grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase a využívá je k řešení úloh týkajících se rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> – poloha hmotného bodu a její změna – trajektorie, dráha, polohy přímočaré a křivočaré – průměrná a okamžitá rychlost, zrychlení – rovnoměrný přímočarý pohyb, rovnoměrně zrychlený a zpomalený pohyb – volný pád, tíhové zrychlení – skládání rychlostí – rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci (Galilei, Newton, Huygens, Einstein)</p>
<p>Dynamika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady pohybových a deformačních účinků síly na těleso – určí graficky a v jednoduchých případech i početně výslednici dvou sil působících v jednom bodě – používá Newtonovy pohybové zákony pro předvídání nebo vysvětlení pohybu tělesa při působení sil (tíhové, tahové, tlakové, třecí) a při řešení úloh – využívá zákon zachování hybnosti při řešení úloh a problémů včetně úloh z praxe – účelně rozloží graficky sílu na dvě složky – využívá rozkladu sil k řešení úloh a problémů – vysvětlí jednoduché případy působení setrvačných sil (určí směr a velikost) – vypočítá zrychlení tělesa na nakloněné rovině – uvede příklady užitečného a škodlivého tření v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> – síla jako fyzikální veličina, skládání a rozklad sil – První Newtonův pohybový zákon – inerciální vztahná soustava, Galileiho princip – druhý Newtonův pohybový zákon – tíhová síla, tíha tělesa – hybnost a její změna, impuls síly – třetí Newtonův pohybový zákon – zákon zachování hybnosti – dosředivá síla – neinerciální vztahná soustava, setrvačné síly – smykové tření, valivý odpor – opakování a systemizace poznatků 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci (Galilei, Newton, Huygens, Einstein)</p>
<p>Mechanická práce a mechanická energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady, kdy těleso koná a nekona práci – určí práci stálé síly výpočtem – zná souvislost změny kinetické energie s mechanickou prací – zná souvislost změny potenciální tíhové energie s mechanickou prací v tíhovém poli Země – využívá zákona zachování mechanické energie při řešení úloh a problémů včetně úloh z praxe – řeší úlohy z praxe použitím vztahů pro výkon a účinnost 	<ul style="list-style-type: none"> – mechanická práce stálé síly – kinetická energie a její změna – potenciální energie (tíhová, pružnosti) a její změna – zákon zachování mechanické energie – výkon, příkon, účinnost 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci (Galilei, Newton, Huygens, Einstein)</p>

Tabulka 113b Fyzika – kvinta/1. ročník

<p>Gravitační pole</p>	<ul style="list-style-type: none"> — řeší konkrétní úlohy na výpočet gravitační síly — zakreslí síly vzájemného gravitačního působení — vysvětlí fyzikální význam gravitační konstanty — rozlišuje gravitační zrychlení od tíhového zrychlení — vysvětlí závislost tíhové síly na zeměpisné šířce — řeší úlohy na vrhy těles — diskutuje možné tvary trajektorie tělesa při pohybu v centrálním poli Země — řeší úlohy použitím druhého a třetího Keplerova zákona 	<ul style="list-style-type: none"> — gravitační síla, Newtonův gravitační zákon — gravitační pole, gravitační zrychlení — tíhová síla, tíhové zrychlení, tíha — pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země — pohyb těles v centrálním gravitačním poli Země — pohyb těles v centrálním gravitačním poli Slunce 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zjeme v Evropě – významní evropské učenci (Kepler, Koperník, Brahe)</p>
<p>Mechanika tuhého tělesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa — řeší praktické úlohy na moment síly a momentovou větu (rovnováha na páce, klade, kole na hřídeli) — experimentálně ověří platnost momentové věty — zkonstruuje výslednici dvou různoběžných sil působících v různých bodech tuhého tělesa — určí výslednici dvou souhlasně a dvou nesouhlasně rovnoběžných sil působících v různých bodech tuhého tělesa — řeší úlohy na dvojíci síl, rozklad sil a stabilitu tělesa — experimentálně určí těžiště tenké desky — vypočítá kinetickou energii válčičko se válece 	<ul style="list-style-type: none"> — tuhé těleso, jeho posuvný a otáčivý pohyb kolem pevné osy — moment síly vzhledem k ose otáčení, výslednice momentů síl, momentová věta — skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, dvojice sil, rozklad síly na dvě složky — těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa — kinetická energie tuhého tělesa, moment setrvačnosti tělesa — vzhledem k ose otáčení — jednoduché stroje 	
<p>Mechanika tekutin</p>	<ul style="list-style-type: none"> — uvede a vysvětlí základní rozdíly mezi ideální a reálnou tekutinou — používá vztah pro výpočet tlaku a tlakové síly — řeší úlohy užitím Pascalova a Archimédova zákona — vysvětlí funkci hydraulického lisu a brzd — vysvětlí funkci barometru — vysvětlí, proč atmosférický tlak klesá s rostoucí vzdáleností od povrchu Země — stanoví chování tělesa v tekutině porovnáním hustot — experimentálně určí hustotu pevné látky použitím Archimédova zákona — řeší úlohy z praxe použitím rovnice kontinuity a Bernoulliho rovnice — popíše oběhání těles ideální a reálnou tekutinou 	<ul style="list-style-type: none"> — shodné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů — tlak v kapalinách a plynech — tlak v kapalinách vyvolaný vnější silou, Pascalův zákon — tlak vzduchu vyvolaný tíhovou silou — vztlaková síla, Archimédův zákon — proudění kapalin a plynů, proudnice — objemový průtok, rovnice kontinuity Bernoulliho rovnice — proudění reálné tekutiny, oběhání těles — základy fyziky letu, energie proudící vody — opakování a systemizace poznatků 	

Tabulka 114a Fyzika – sexta/2. ročník

FYZIKA – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Molekulová fyzika a termika: Základní poznatky molekulové fyziky a termiky	<ul style="list-style-type: none"> — uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek — nakreslí graf závislosti výsledek síly mezi dvěma částicemi na vzdálenosti těchto částic — vysvětlí rozdíly mezi skupenstvími z hlediska vzájemného vztahu vnitřní kinetické a vnitřní potenciální energie částic — uvede příklady stavových změn a rovnovážných stavů — převádí teplotu z Celsiovy stupnice do Kelvinovy a naopak — řeší úlohy na výpočet látkového množství, počtu částic v homogenním tělese, molární hmotnosti a molárního objemu — interpretuje fyzikální význam Avogadrovy konstanty 	<ul style="list-style-type: none"> — kinetická teorie látek a její experimentální ověření — potenciální energie částic, modely struktury látek — stavové veličiny, rovnovážný stav, rovnovážný děj — teplota a její měření — termodynamická teplota — veličiny popisující soustavu částic z hlediska molekulové fyziky (relativní atomová a molekulová hmotnost, hmotnostní konstanta, látkové množství, Avogadrova konstanta, molární hmotnost, molární objem) 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci (Torricelli, Huygens, Celsius, lord Kelvin, Avogadro, Brown, Perin, Einstein a další)</p>
Vnitřní energie, práce a teplo	<ul style="list-style-type: none"> — zná složky vnitřní energie a uvede příklady její změny — řeší úlohy na změnu vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou — interpretuje fyzikální význam měrné tepelné kapacity — sestaví kalorimetrickou rovnici a řeší úlohy na její použití — řeší úlohy z praxe na použití 1. termodynamického zákona — uvede příklady na vedení tepla, proudění tepla a tepelné záření — vyhledáním rozhodne o tepelné kvalitě materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> — vnitřní energie tělesa a soustavy těles a její změna konáním práce a tepelnou výměnou — teplo, tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita — kalorimetrická rovnice bez změny skupenství — první termodynamický zákon — přenos vnitřní energie vedením, prouděním a tepelným zářením 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci</p>
Struktura a vlastnosti plynů	<ul style="list-style-type: none"> — popíše postup, kterým se zjistí, zda plyn je nebo není ideální — řeší úlohy na střední kvadratickou rychlost — využívá stavovou rovnici ideálního plynu o stálé hmotnosti při řešení problémů spojených s jeho stavovými změnami — vyjádří graficky vzájemnou závislost stavových veličin u jednotlivých tepelných dějů pV, pT a VT diagramy) — vysvětlí princip rotační olejové vývěvy — vysvětlí princip sněhového hasičského přístroje 	<ul style="list-style-type: none"> — ideální plyn, rozdělení molekul plynu podle rychlostí, střední kvadratická rychlost — teplota a tlak plynu z hlediska molekulové fyziky — stavová rovnice ideálního plynu pro konstantní hmotnost plynu, speciální případy této rovnice — jednoduché děje s ideálním plynem — stavové změny ideálního plynu z energetického hlediska, adiabatický děj — plyn při nízkém a vysokém tlaku, vývěva 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci (Boyle, Gay-Lussac, Charles)</p>
Kruhový děj s ideálním plynem	<ul style="list-style-type: none"> — řeší úlohy na výpočet práce plynu při stálém tlaku — graficky určí práci plynu pro jednoduché tepelné děje — graficky znázorní kruhový děj složený z jednoduchých tepelných dějů a určí horní mez účinnosti kruhového děje — aplikuje poznatky o kruhovém ději k objasnění funkce tepelných motorů 	<ul style="list-style-type: none"> — práce plynu při stálém a proměnném tlaku — kruhový děj — druhý termodynamický zákon — tepelné motory (parní turbína, spalovací motory, proudový a raketový motor) 	<p>PT: Environmentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí – negativní vliv spalovacích motorů na životní prostředí, omezené zásoby paliv pro jejich pohon</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci</p>
Struktura a vlastnosti pevných látek	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje krystalické a amorfní na základě znalosti jejich struktury — uvede příklady jednoduchých typů deformací — řeší úlohy s použitím Hookova zákona — vyhledá v tabulkách meze pevnosti různých materiálů a porovná je z hlediska jejich pevnosti — řeší úlohy na teplotní délkovou a objemovou roztažnost pevných těles — uvede příklady praktické aplikace teplotní roztažnosti 	<ul style="list-style-type: none"> — krystalické a amorfní látky, ideální krystalová mřížka, typy základních kubických mřížek — bodové poruchy krystalických mřížek — deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové napětí, relativní prodloužení, jednoduché deformace — Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem, mez pružnosti a mez pevnosti — teplotní roztažnost pevných těles 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci (R. Hooke)</p>

Tabulka 114b Fyzika – sexta/2. ročník

<p>Struktura a vlastnosti kapalin</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí vlastnosti molekul povrchové vrstvy — objasní fyzikální význam povrchového napětí — vysvětlí vznik kapilární elevace a deprese a uvede příklady z praxe — řeší úlohy na teplotní objemovou roztažnost kapalin a změnu hustoty kapalin s teplotou — uvede příklady z praxe, kdy je třeba počítat s teplotní roztažností kapalin a kdy se tohoto jevu využívá 	<ul style="list-style-type: none"> — povrchová vrstva kapaliny a její energie — povrchová síla, povrchové napětí — jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny, kapilární tlak, kapilarita 	
<p>Změny skupenství látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí jednotlivé změny skupenství z hlediska kinetické teorie látek s použitím fázového diagramu — rozliší děje: změna skupenství, chemická změna a rozpouštění látky — řeší úlohy s použitím vztahů pro skupenské teplo — interpretuje fyzikální význam měrného skupenského tepla — sestaví a řeší kalorimetrickou rovnici zahrnující změny skupenství — určuje hodnoty z křivky syté vodní páry a umí je interpretovat (většinou trojného a kritického bodu) — vysvětlí princip chladničky a tepelného čerpadla — popíše, jak určit, zda pára je sytá nebo přehřátá — vysvětlí princip tlakového hmoždění — rozumí veličinám popisujícím vodní páru v atmosféře 	<ul style="list-style-type: none"> — tání a tuhnutí — sublimace a desublimace — vyparování, var, kapalnění — sytá a přehřátá pára, kritický stav látky — kalorimetrická rovnice pro změnu skupenství — chladicí stroj a tepelné čerpadlo — vodní pára v atmosféře — opakování a systemizace učiva 	
<p>Elektrina a magnetismus: Elektrický náboj a elektrické pole</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše vlastnosti a chování elektricky nabitých těles — chápe elektrické pole jako zprostředkovatele interakce — řeší úlohy užitím Coulombova zákona — popíše el. pole pomocí veličin E, U a j, znázorní vektorový model — radiálního a homogenního pole — zelektuje těleso elektrostatickou indukcí a vysvětlí princip tohoto jevu — předvídá chování vodičů a izolantů v el. poli za různých podmínek — řeší úlohy na výpočet kapacity deskového kondenzátoru a na jednoduše zapojení s kondenzátory — popíše základní druhy kondenzátorů 	<ul style="list-style-type: none"> — el. náboj, elektrostatické sílové působení, Coulombův zákon — el. pole, intenzita el. pole — práce v el. poli, el. napětí, potenciální energie, el. potenciál — el. pole nabitého tělesa ve vakuu, rozložení náboje na vodiči — vodič a izolant v el. poli, elektrostatická indukce — kapacita vodiče, kondenzátor, spojování kondenzátorů 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí – ochrana životního prostředí před kouřovými zplodinami (odlučování popílků)</p>
<p>Vznik el. proudu</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí mechanismus vedení el. proudu — rozliší elektromotorické napětí (napětí naprázdno) od svorkového napětí — dodržuje zásady pro práci s el. proudem 	<ul style="list-style-type: none"> — el proud jako děj i jako veličina elektromotorické napětí — zdroje(napětí naprázdno) 	<p>vazba na vzdělávací oblast Člověk a svět práce – zásady bezpečnosti práce s el. proudem</p>
<p>El. proud v kovech</p>	<ul style="list-style-type: none"> — využívá Ohmův zákon pro část obvodu i pro uzavřený obvod při řešení úloh a praktických problémů — zněří odpor rezistoru, spořehbeže — vysvětlí pokles elm. napětí zdroje při jeho zatížení — řeší úlohy na vztah pro odpor, práci, výkon — řeší jednoduché úlohy s použitím Kirchhoffových zákonů — zapojí rezistory paralelně i sériově — používá reostat a potenciometr k regulaci U, I — vysvětlí zkrat a funkci pojistek 	<ul style="list-style-type: none"> — Ohmův zákon pro část obvodu, el. odpor, rezistivita — odpor kovu jako funkce teploty, supravodivost — spojování rezistorů — Ohmův zákon pro uzavřený obvod regulace proudu a napětí — Kirchhoffovy zákony — el. práce a výkon v obvodu stejnosměrného proudu 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě – významní evropskí učenci (Ohm, Volta, Kirchhoff)</p>
<p>El. proud v polovodičích</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí, jak se liší el. vlastnosti kovů, polovodičů a izolantů — objasní vznik hradlové vrstvy — nakreslí schéma zapojení diody a zapojí ji — zněří voltampérovou charakteristiku diody — rozoznají termistor, diodu, fotodiodu, fotorezistor a uvede jejich použití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> — pojem polovodiče, termistoru, fotorezistoru — vlastní a příměšové polovodiče — přechod PN, polovodičová dioda, diodový jev — luminescenční diody, fotodiody 	

Tabulka 114c Fyzika – sexta/2. ročník

<p>El. proud v kapalinách</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí rozdíl mezi vedením proudu v kovech a kapalinách — řeší úlohy s použitím Faradayových zákonů — zná princip galvanického článku a akumulátoru — vysvětlí praktické použití elektrolyzy i její negativní projevy 	<ul style="list-style-type: none"> — elektrolyt, elektrolytická disociace, elektrolyza — Faradayovy zákony pro elektrolyzu, použití — galvanické články, akumulátory 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí – negativní účinky elektrolyzy, péče o akumulátory</p>
<p>El. proud v plynech a ve vakuu</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše jednotlivé druhy výboje — uvede příklady praktického použití výbojů v plynech — uvede příklady použití vlastností elektronového svazku v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> — nesesmístatný a samostatný výboj v plynu — samostatný výboj v plynu za atmosférického a sníženého tlaku — katodové a kanálové záření, emise elektronů — obrazovka 	

Tabulka 115a Fyzika – septima/3. ročník

FYZIKA – SEPTIMA/3. ROČNÍK				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
Stacionární magnetické pole	<ul style="list-style-type: none"> — chápe magnetické pole jako zprostředkovatele interakce — popíše, popř. nakreslí chování magnetky v mg. poli permanentního magnetu, vodiče s proudem a v mg. poli Země — znázorní indukční čarami mg. pole permanentního magnetu, přímého vodiče s proudem a cívky s proudem — určí směr a velikost mg. síly působící na vodič s proudem a na částici s nábojem — vypočítá mg. indukci v okolí přímého vodiče a uvnitř dlouhého solenoidu 	<ul style="list-style-type: none"> — mg. pole vodiče s proudem — mg. síla, mg. indukce — mg. pole rovnoběžných vodičů s proudem — mg. pole cívky — částice s nábojem v mg. poli — mg. vlastnosti látek, mg. materiály v praxi 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě – významní evropská učenci (Oersted, Tesla, Lorentz)</p>	
Nestacionární mg. pole	<ul style="list-style-type: none"> — vypočítá mg. indukční tok plochou cívky — demonstruje vznik indukovaného napětí jednoduchými pomůckami — vysvětlí podstatu jevu elektromagnetické indukce — vysvětlí směr indukovaného proudu užitím Lenzova zákona — řeší jednoduché úlohy užitím Faradayova zákona a vztahu pro indukčnost cívky — uvede příklady užití elmg. indukce 	<ul style="list-style-type: none"> — elmg. indukce mg. indukční tok — Faradayův zákon elmg. indukce indukovaný proud — vlastní indukce, indukčnost — energie cívky s proudem 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě – významní evropská učenci (Faraday, Lenc, Henry)</p>	
Mechanické kmitání a vlnění mechanického oscilátoru	<ul style="list-style-type: none"> — uvede příklady kmitavých pohybů z praxe — popíše souvislost harmonického pohybu s rovnoměrným pohybem bodu po kružnici — řeší úlohy s použitím vztahu pro okamžitou výchylku kmitavého pohybu bodu (tělesa) — sestaví graf závislosti okamžité výchylky na čase a dovede v tomto grafu číst — provede grafické skládání dvou složek harmonického kmitání téhož směru — vysvětlí příčinu harmonického pohybu — aplikuje zákon zachování mechanické energie na mechanický oscilátor — řeší úlohy s použitím vztahu pro dobu kmitu pružiny a matematického kyvadla — experimentálně určí tuhost pružiny a tíhové zrychlení — uvede příklady projevu rezonance — vysvětlí podmínky, za kterých dojde ke kmitům tlumeným, netlumeným a nuceným 	<ul style="list-style-type: none"> — kmitavý pohyb, harmonické kmitání — veličiny popisující harmonický kmitavý pohyb — složené kmitání, rázy — dynamika kmitavého pohybu, síla pružnosti — kyvadlo — přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání — nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance 		
Mechanické vlnění	<ul style="list-style-type: none"> — popíše vznik vlnění v pružném látkovém prostředí — ilustruje na příkladech druhy vlnění — využívá vztahu mezi f a rychlostí vlnění při řešení konkrétních problémů včetně úloh z praxe — řeší úlohy na použití rovnice postupné vlny — vysvětlí jev interference dvou koherentních vlnění — objasní vznik stojatého vlnění — objasní na příkladu využití Huygensova principu — řeší úlohy na Snellův zákon — uvede a popíše příklady, kdy lze pozorovat interferenci a ohyb vlnění 	<ul style="list-style-type: none"> — vznik a druhy vlnění, vlna, vlnová délka, frekvence, fázová rychlost — rovnice postupného vlnění v řadě hmotných bodů — interference vlnění — odraz vlnění v řadě bodů, stojaté vlnění, chvění — vlnění v izotropním prostředí, Huygensův princip — odraz a lom vlnění, Snellův zákon — ohyb mechanického vlnění 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě – významní evropská učenci</p>	

Tabulka 115b Fyzika – septima/3. ročník

<p>Zvukové vlnění</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší, kdy jde o zvuk, ultrazvuk, infrazvuk; zná přibližné frekvenční intervaly — řeší úlohy s rychlostí zvuku — zná základní charakteristiky tónu, pozná, který tón má větší výšku, převede změnu výšky tónu struny — vysvětlí vznik ozvěny — uvede příklady využití ultrazvuku — dovede se chránit před nadměrným hlukem 	<ul style="list-style-type: none"> — zdroj, šíření a rychlost zvuku — vlastnosti zvuku (výška, barva, hlasitost, akustická intenzita, pohlcování zvuku) — ultrazvuk a infrazvuk — opakování a systemizace učiva 	
<p>Střídavý proud</p>	<ul style="list-style-type: none"> — nakreslí grafy závislosti proudu a napětí na čase pro všechny jednoduché obvody s R, L, C — řeší jednoduché úlohy na výpočet impedance sériového obvodu RLC a na určení rezonanční frekvence — rozlišuje okamžitou, maximální a efektivní hodnotu střídavého napětí a proudu — řeší úlohy na výpočet střední hodnoty výkonu střídavého proudu a práce z činného výkonu 	<ul style="list-style-type: none"> — obvod střídavého proudu s rezistorem — obvod střídavého proudu s cívku, indukčancí — obvod střídavého proudu s kondenzátorem, kapacitance — výkon střídavého proudu v obvodu s rezistorem — složený obvod (RLC v sérii) — výkon střídavého proudu v obvodu s impedancí, efektivní hodnoty napětí a proudu 	
<p>Střídavý proud v energetice</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše a objasní činnost alternátoru, třífázového generátoru, elektromotoru, transformátoru a jednotlivých typů elektrárén — rozlišuje fázové a sdružené napětí, zná tyto hodnoty u spotřebitelské sítě — uvede příklady elektromotorů v domácnosti, praxi — řeší úlohy na použití rovnice transformátoru — uvede příklady transformace nahoru a dolů — zdůvodní transformaci nahoru při dálkovém přenosu el. energie — porovná jednotlivé typy elektrárén podle účinnosti a vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> — generátor střídavého napětí (alternátor) — třífázový generátor a třífázová soustava střídavého napětí — elektromotor (stejnoseměrný, střídavý, třífázový) — transformátor — přenos elektrické energie, elektrárny, spotřebitelská síť — bezpečná práce s elektrickým proudem 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí - jak ovlivňuje člověk životní prostředí, jaké zdroje energie člověk využívá PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě – evropané z českého prostředí (Křížík)</p>
<p>Elektromagnetické kmitání a vlnění</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše jevy v oscilačním obvodu LC — zakreslí časový průběh kmitů napětí a proudu — vypočítá vlastní frekvenci — uvede způsob, jak dochází k přenosu energie v oscilačním obvodu napojeném na zdroj napětí — napojením na zdroj napětí nakreslí zářivý dipól na konci dvou vodičového vedení se stojatými kmity napětí a proudu na dipólu — chápe elmg. pole jako zprostředkovatele interakce — vysvětlí princip činnosti mikrofonu — popíše blokové schéma vysílače a základní druhy modulací nosné vlny — popíše blokové schéma rozhlasového přijímače 	<ul style="list-style-type: none"> — elmg. oscilátor, jeho perioda — nucené kmitání elmg. oscilátoru — vznik elmg. vlnění, postupná a stojatá elmg. vlna — elmg. dipól — vlastnosti elmg vlnění, přenos energie elmg. vlněním — elmg. interakce — sdělovací soustava — vysílač a přijímač — princip televize 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí (ochrana před elmg. vlnami) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci (Maxwell, Hertz) PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce (rádio, televize, fyzikálně-technické základy médií)</p>
<p>Optika Základní pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vypočítá rychlost světla v optickém prostředí nakreslí odražený a lomený paprsek — aplikuje úplný odraz v praxi — řeší úlohy na odraz a lom světla, vypočítá mezní úhel — změní index lomu světla 	<ul style="list-style-type: none"> — světlo jako elmg. vlna, frekvence, vlnová délka, index lomu — odraz a lom světla, úplný odraz, mezní úhel — rozklad světla hranolem, disperze světla 	
<p>Vlnová optika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — stanoví podmínky pro zesílení a zeslabení světla — vysvětlí vznik interferenčních maxim a minim — pozná jevy způsobené interferencí světla — popíše výsledek ohybu světla na hraně a mřížce v bílém a monochromatickém světle — rozliší spektrum vytvořené hranolem a mřížkou — vysvětlí způsob polarizace světla a podstatu i použití polarizačního filtru 	<ul style="list-style-type: none"> — koherentní záření, interference světla, interferenční maxima a minima — interference světla na tenké vrstvě — ohyb světla na hraně a na štěrbině — ohyb světla na optické mřížce — polarizace světla, použití v praxi 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě – významní evropské učenci (Young, Newton)</p>

Tabulka 115c Fyzika – septima/3. ročník

<p>Optické zobrazování</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený zobrazováním sestrojím obraz předmětu pomocí rovinného a kulového zrcadla a pomocí tenké čočky; uvede jeho vlastnosti — řeší úlohy použitím zobrazovací rovnice pro kulové zrcadlo a tenkou čočku — vypočítá měřítko optického zobrazení (příčné zvětšení) — popíše oko jako optickou soustavu — experimentálně určí ohniskovou vzdálenost čočky — zná podstatu lupy, mikroskopu a dalekohledu — zná podstatu vad oka a způsoby korekce těchto vad 	<ul style="list-style-type: none"> — zobrazování rovinným a kulovým zrcadlem, zobrazovací rovnice zrcadla — zobrazování tenkými čočkami, zobrazovací rovnice tenké čočky — oko, konvenční zraková vzdálenost — subjektivní optické přístroje — objektivní optické přístroje 	
<p>Elmg. záření a jeho energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> — uvede příklady praktického využití různých druhů elmg. záření — zná a dodržuje pravidla dostatečného osvětlení — objasní rozdíl mezi zářivou a světelnou energií — řeší jednoduché úlohy na použití vztahu pro osvětlení — zná podstatu spektrální analýzy — uvede příklady užití rentgenového záření 	<ul style="list-style-type: none"> — přehled elmg. záření, spektra — přenos energie zářením, fotometrické veličiny — rentgenové záření a jeho praktické využití 	
<p>Fyzika mikrosvěta: Základní poznatky kvantové fyziky</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vypočítá energii kvanta pomocí frekvence a konstanty h — popíše vnější fotoefekt a zná jeho základní vlastnosti — řeší úlohy na Einsteimovu rovnici pro fotoefekt — zná vlastnosti fotonu, určí jeho energii a hmotnost — objasní pojmy kvantování energie, stacionární stav, kvantové číslo, energetická hladina 	<ul style="list-style-type: none"> — kvantová hypotéza, Planckova konstanta h — vnější a vnitřní fotoefekt, Einsteimova rovnice pro fotoefekt — foton, vlnové vlastnosti částic, de Broglieho vztah — kvantová mechanika 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zjeme v Evropě – významní evropské vědci (Planck, Einstein, de Broglie, Schrödinger)</p>
<p>Atomová fyzika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — uvede vztahy mezi spektrálními zákonitostmi a stavbou atomu — popíše kvantově mechanický model atomu — zná význam kvantových čísel a jejich souvislost s fyzikálními veličinami popisujícími atom — určí pomocí označení podslupek používaných v chemii hlavní a vedlejší kvantové číslo a maximální počet elektronů v dané podslupece — vyhledá elektronovou konfiguraci atomu v PSP — vysvětlí význam Pauliho principu — objasní názorně vznik kovalentní a iontové vazby objasní pojmy excitace, ionizace a disociace — porovná vznik a vlastnosti záření luminoforu a laseru — uvede příklady využití laserového záření 	<ul style="list-style-type: none"> — kvantování energie elektronů v atomu — atom vodíku — periodická soustava prvků (PSP) — chemické vazby — lasery 	
<p>Jaderná fyzika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — uvede základní charakteristiky atomového jádra — řeší úlohy na vazebnou energii jader — uvede typy radioaktivních přeměn a příklady praktického využití radioaktivity — zná způsoby ochrany člověka před radioaktivním zářením — řeší úlohy s využitím zákona radioaktivní přeměny — používá symboliku zápisu jaderných reakcí — objasní získávání energie štěpením těžkých jader popíše princip činnosti jaderných reaktorů a elektraren — porovná energie získané spalováním uhlí a štěpením uranu 	<ul style="list-style-type: none"> — vlastnosti atomových jader, vazebná energie jádra — radioaktivita — zákony radioaktivních přeměn, jaderné reakce — jaderné štěpení — jaderná energetika — jaderné elektrárny — využití radionuklidů a ochrana před zářením 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Zjeme v Evropě – významní evropské vědci (P. Curie, M. Curie-Sklodovská, F. J. Curie, I. J. Curie, Hahn, Fermi)</p>
<p>Částicová fyzika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — uvede příklady elementárních částic — zná základní druhy detektorů částic a vysvětlí stručně princip jejich činnosti — zná základní typy urychlovačů částic a vysvětlí stručně princip jejich činnosti — uvede konkrétní příklady uplatnění jednotlivých interakcí v různých systémech 	<ul style="list-style-type: none"> — experimentální metody výzkumu částic — systém částic — interakce mezi částicemi 	

Tabulka 115d Fyzika – septima/3. ročník

<p>Fyzika v širších souvislostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> – objasní, v čem spočívá mechanický obraz světa, elektrodynamický obraz světa a současný obraz světa – popíše jak probíhal a probíhá proces sjednocování interakcí – vysvětlí, v čem spočívá klíčové postavení fyziky mezi ostatními přírodními vědami a uvede některá moderní technická využití fyzikálních objevů – uvede muje si postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj na naší planetě – má přehled o soustavě fyzikálních veličin a jejich jednotek, fyzikálních zákonů a teorií 	<ul style="list-style-type: none"> – fyzikální obraz světa a jeho vývoj – vztah fyziky k ostatním přírodním vědám a technice – vztah fyziky k životnímu prostředí a k praxi shrnuté a systematizace poznatku sítedoškolské fyziky 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí – jak ovlivňuje člověk životní prostředí</p>
---------------------------------------	--	--	---

5.2.12 Chemie

5.2.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Při studiu předmětu chemie na vyšším stupni gymnázia si studenti vytvářejí systematictější a hlubší představy o stavbě chemických látek, struktuře atomů a molekul, chemických přeměnách látek a jejich vzájemných reakcích, o významu některých chemických látek pro živé organismy, o uplatnění některých látek v praxi, počínaje užitím v domácnosti, přes průmyslové využití a uplatněním ve vědeckém výzkumu konče.

Při výuce předmětu je největší důraz kladen na chemické vlastnosti látek, chemické postupy jejich získávání, případně chemické přeměny v živých organismech. V průběhu výuky jsou studenti vedeni k důslednému a správnému používání chemické terminologie a nomenklatury, a to jak v ústním, tak písemném projevu. Dále jsou studenti upozorňováni na toxicitu, karcinogenní, teratogenní a mutagenní účinek některých látek, případně na jejich nebezpečnost pro životní prostředí.

Ve vyučovacím předmětu Chemie jsou realizovány některé dílčí problémy vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví a do výuky jsou začleněny i některé tematické okruhy průřezových témat a to buď průběžně (Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů) nebo v návaznosti na probírání souvisejícího učiva (Globalizační a vývojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny důsledky, Žijeme v Evropě, Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky).

5.2.12.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	2
Sexta / 2. ročník :	3
Septima / 3. ročník :	2

5.2.12.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka chemie probíhá v kmenových učebnách. Umožňuje-li to rozvrh, je alespoň část hodinové dotace vyučována v učebně chemie. V průběhu tří let výuky je výuka podle možností a zájmu studentů doplněna exkurzemi. Studenti s hlubším zájmem o chemii se mohou zúčastnit Chemické olympiády a případných dalších soutěží s chemickou tematikou. Učivo může být doplněno praktickými cvičeními, která jsou spolu s praktickou částí Chemické olympiády a jiných soutěží realizována v chemické laboratoři .

5.2.12.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vhodným strukturováním učiva a odvoláváním se na osobní zkušenosti žáků s probíranou oblastí vede žáky k systematizaci poznatků a pochopení vzájemných souvislostí mezi probíranými jevy
- vede žáky k porozumění chemické terminologii a postupně i k samostatnému používání chemických termínů
- při frontálních a demonstračních pokusech zadává úkoly, které vyžadují systematické pozorování jevů, zápis pozorování a výsledků experimentu, zdůvodnění pozorovaných jevů, případně vyvození obecnějších závěrů.
- u vhodného učiva vede studenty k vyvozování z obecnějších tezí a k aplikování obecně platných zákonitostí na speciální jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává teoretické úkoly v souvislosti s problémy týkajícími se průběhu chemických reakcí a vlastností chemických látek, vede studenty k vyhledávání společných a rozdílných vlastností látek a dějů, k odhalování příčin a důsledků těchto jevů a jejich případných vzájemných souvislostí
- učí využívat analogií v chemických vlastnostech k usuzování na studentovi doposud neznámé vlastnosti látek, klade důraz na ověření správnosti dílčích vyvození

Kompetence komunikativní

Učitel:

- upozorňuje studenty na různé zdroje informací z oblasti chemie, případně ostatních přírodních věd, hodnotí se studenty jejich úroveň, důvěryhodnost a přesnost
- doporučuje ke sledování vhodné TV a rozhlasové pořady s chemickou a přírodovědnou tematikou
- vede studenty k tomu, aby se při formulování odpovědi a při diskusi v souvislosti s řešením problémů vyjadřovali v logické posloupnosti, věcně, jazykově a terminologicky správně
- umožní věcnou diskusi k zadanému problému nebo úloze

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- seznámí studenty s pravidly bezpečné práce s chemickými látkami, vyžaduje důsledné dodržování těchto zásad, upozorní studenty na možné důsledky nedbalosti nebo záměrného porušování zásad bezpečného nakládání s chemickými látkami
- vyžaduje domácí přípravu na laboratorní práce a ověřuje znalost pravidel bezpečné práce, vyžaduje při všech činnostech dodržování předepsaných postupů, trvá na tom, že student nesmí bez předchozí konzultace s učitelem na dohodnutých postupech nic měnit

Kompetence občanské

Učitel:

- upozorňuje na možné dopady různých činností a aktivit na životní prostředí, zdraví a kvalitu života ostatních lidí
- seznamuje studenty s postupy používanými při řešení život a zdraví ohrožujících situací, se zásadami první pomoci

Kompetence k podnikavosti

- vede studenty k tvořivosti a vytrvalosti při řešení problémů, ke kritickému hodnocení vlastních postupů i výsledků své práce

Tabulka 116 Chemie – kvinta/1. ročník

CHEMIE – KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Základní pojmy a veličiny	<ul style="list-style-type: none"> — uvede zásady a chápe význam bezpečného nakládání s chemickými látkami, rozumí základním výstražným symbolům nebezpečnosti (piktogramům) používaným pro označení nebezpečných chemických látek a přípravků — rozumí významu jednotlivých pojmů, chápe souvislosti mezi jednotlivými pojmy a veličinami — provádí chemické výpočty a získané výpočetní aparát uplatňuje při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> — pravidla pro nakládání s chemickými látkami, způsoby jejich označení a používané piktogramy — zásady první pomoci při kontaminaci žravinnami a některých intoxikacích — soustavy látek a jejich složení, základní pojmy a veličiny popisující vlastnosti a složení soustav látek 	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Zdravý způsob života a péče o zdraví (INT)</p>
Názvoslovní prvky a jejich anorganických sloučenin	<ul style="list-style-type: none"> — používá odbornou terminologii při popisu prvků a jejich sloučenin — odvozuje pomocí zavedených postupů vzorce a názvy anorganických sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> — názvoslovní hydridů a látek odvozených od základních hydridů — názvoslovní oxokyselin jejich aniontů a solí — názvoslovní solvátů 	
Typy vzorců a výpočty související s chemickým vzorcem	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje jednotlivé typy vzorců a míru informace, kterou o chemické láte poskytují — provádí výpočty z chemického vzorce — z údajů z elementární analýzy určí stechiometrický a molekulový vzorec látky 	<ul style="list-style-type: none"> — typy vzorců — výpočty z chemického vzorce — výpočty chemického vzorce 	
Atom, stavba atomu	<ul style="list-style-type: none"> — chápe logiku a historickou podmíněnost názorů na stavbu látek a atomu — využívá moderních představ o struktuře atomu k popisu jeho elektronového obalu 	<ul style="list-style-type: none"> — vývoj názorů na stavbu látek a atomu — atomový orbital, jeho popis pomocí kvantových čísel — elektronové konfigurace atomů v základním, excitovaném a ionizovaném stavu 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
Chemická vazba	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje jednotlivé typy chemické vazby — popíše energetické poměry při vniku chemické vazby — využívá znalosti o částicové struktuře chemických látek a chemických vazbách k předvídání prostorového uspořádání molekuly, některých fyzikálních a chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> — vznik vazby, typy a vlastnosti vazeb — vazebné poměry v jednodušších molekulách — slabší vazebné interakce — typy krystalů 	
Periodický zákon, periodická soustava prvků	<ul style="list-style-type: none"> — předvídá vlastnosti prvků a jejich sloučenin na základě jejich postavení v periodické soustavě prvků 	<ul style="list-style-type: none"> — periodický zákon, periodická soustava prvků — periodicitu ve stavbě elektronového obalu atomu, některých fyzikálních a chemických vlastnostech prvků a jejich sloučenin 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
Roztoky, vyjadřování složení roztoků	<ul style="list-style-type: none"> — popíše rozpouštění iontové látky — rozlišuje jednotlivé možnosti vyjadřování složení roztoků a znalosti o nich využívá při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> — roztoky, typy rozpouštění — vyjadřování složení roztoků a základní výpočty související s vyjadřováním složení roztoků a přípravou roztoku o zadané koncentraci 	
Chemický děj a výpočty z chemických rovnic	<ul style="list-style-type: none"> — interpretuje chemickou rovnici jako zápis průběhu chemického děje i jako vyjádření poměru látkových množství reagujících látek — určí stechiometrické koeficienty v jednodušších reakčních schématech — řeší praktické úlohy s využitím výpočtů z chemické rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> — způsoby zápisu chemického děje — vyčíslování redoxních rovnic — jednodušší výpočty z chemických rovnic 	

Tabulka 117 Chemie – sexta/2. ročník

CHEMIE – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Termochemie	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí příčiny výměny tepla s okolím v průběhu chemických reakcí — vypočte reakční teplo chemického děje z údajů o vazebných energiích a na základě platnosti termochemických zákonů 	<ul style="list-style-type: none"> — základní pojmy termochemie — termochemické zákony — výpočet H reakce ze známých vazebných energií chemických vazeb a na základě platnosti termochemických zákonů 	
Reakční kinetika	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí podmíněnost rychlosti chemického děje a navrhne způsob a vysvětlí příčiny ovlivnění rychlosti chemického děje teplotou, koncentrací reaktantů, katalyzátorem a způsoby ovlivnění reakční rychlosti v heterogenních reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> — reakční rychlost, srážková teorie, teorie aktivovaného komplexu — ovlivnění reakční rychlosti vnějšími faktory 	
Chemická rovnováha	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí dynamický charakter chemické rovnováhy — zapíše vztah pro výpočet rovnovážné konstanty chemického děje a vysvětlí její význam pro popis stavu chemické rovnováhy — na základě zákona akce a reakce navrhne způsoby ovlivnění složení rovnovážné směsi — aplikuje obecné znalosti o chemické rovnováze na rovnovážné stavy v acidobazických a redoxních reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizace stavu chemické rovnováhy a způsoby jeho popisu — zákon akce a reakce, způsoby ovlivňování stavu chemické rovnováhy — chemická rovnováha v acidobazických reakcích, výpočty pH v roztocích silných kyselin a zásad — chemická rovnováha v redoxních reakcích, Beketovova řada napětí látek a z ní vyplývající redoxní vlastnosti a reakce látek 	
Anorganická chemie	<ul style="list-style-type: none"> — využívá chemické názvosloví při popisu sloučenin a jejich reakcí — charakterizuje významné zástupce prvků některých skupin periodické soustavy, vhodnost jejich surovinové zdroje a využití v praxi — navrhne a chemickou rovnici zapíše průběh některých typických reakcí anorganických sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> — názvosloví komplexů — vodík, kyslík a jejich sloučeniny — některé s- prvky a jejich sloučeniny — některé p- prvky a jejich sloučeniny — obecná charakteristika d-prvků a některých zástupců d- prvků a jejich sloučenin 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a vývojové procesy TO: Globální problémy, jejich příčiny a následky TO: Zjijeme v Evropě</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>

Tabulka 118 Chemie - septima/3. ročník

CHEMIE - SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Organická chemie - úvod	<ul style="list-style-type: none"> — hodnotí vlastnosti atomu C významné pro strukturu organických sloučenin — aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin, u některých látek využívá i triviálních názvů — rozlišuje základní typy reakcí organických látek a modifikace způsobí zápisu chemického vzorce a průběhu chemického děje, které jsou typické pro organickou chemii 	<ul style="list-style-type: none"> — základní pojmy užívané v organické chemii — strukturální teorie organické chemie — klasifikace organických látek — názvosloví uhlovodků a jejich derivátů 	
Uhlovodíky	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje základní skupiny uhlovodíků, jejich některé vlastnosti a typické reakce, u některých uhlovodíků uvede jejich zdroje a využití v praxi — vyvozuje vlastnosti a možnosti chemických přeměn uhlovodíků z jejich struktury 	<ul style="list-style-type: none"> — alkyany a cykloalkany — alkeny a polyeny — alkyny — areny 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí TO: Životní prostředí regionu a České republiky</p>
Deriváty uhlovodíků	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje základní skupiny derivátů uhlovodíků, jejich vlastnosti a typické reakce — vyvozuje vlastnosti a možnosti chemických reakcí ze složení a struktury vázané funkční skupiny — u některých derivátů uhlovodíků uvede jejich zdroje, způsoby syntézy a využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> — halogenderiváty uhlovodíků a organokovy — některé typy dusíkatých derivátů uhlovodíků — hydroxyderiváty uhlovodíků, ethery a jejich sirné obdoby — karbonylové sloučeniny — karboxylové kyseliny, jejich funkční a substituční deriváty uhlovodíků — heterocykly 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organismů a prostředí <i>Výchova ke zdraví</i> TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (INT)</p>
Biochemicky významné deriváty uhlovodíků	<ul style="list-style-type: none"> — objasní strukturu a funkci některých sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech — charakterizuje základní význam a možnosti metabolických přeměn látek 	<ul style="list-style-type: none"> — lipidy — sacharidy — bílkoviny — nukleové kyseliny — biologicky významné látky (enzymy, vitamíny, hormony) 	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (INT)</p>

5.2.13 Biologie

5.2.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Biologie, část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a tématické okruhy průřezového tématu Enviromentální výchova z RVP G. Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z Biologie (pro 3. a 4. ročník). Maturitní zkoušku z Biologie lze skládat v profilové části maturitní zkoušky. Ve vyučování v biologii mají žáci získat představu o podobě života a jeho rozmanitosti, seznámí se s základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu a na problémy související s ochranou životního prostředí.

5.2.13.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	3
Sexta / 2. ročník :	2
Septima / 3. ročník :	2

5.2.13.3 Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny propojené diskusí, exkurze. V každém ročníku proběhnou 2-4 laboratorní práce, které budou věnovány praktickým cvičením v laboratoři.

5.2.13.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáka k aktivním postojům k organizaci jeho studia, podporuje u žáka potřebu celoživotně se vzdělávat
- vede žáka k užívání vhodných způsobů, metod a strategií učení, rozvíjí u žáka smysl pro efektivní učení, samostatné pozorování a poučené experimentování, ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost
- vede žáka k orientaci v nabídce informačních zdrojů a k jejich využití

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat podstatu problému, analyzovat ho, povzbuzuje ho k samostatnosti při odhalování kauzality sledovaného problému
- vybízí žáka k hledání vhodných způsobů řešení problému, k vytváření hypotéz, přičemž užívá mj. metody kritického myšlení a k těmto vede také žáky, vedle kritického a analytického myšlení povzbuzuje žáky i k použití představivosti a intuice
- pomáhá žákovi pochopit propojenost jednotlivých oborů při řešení problému, hledat argumenty
- vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků a k jejich ověřování, dbá na realizaci náležitě obhajoby žákových závěrů a na jejich srozumitelnou a závěry podloženou prezentaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na to, aby žák efektivně užíval dostupné prostředky komunikace – verbální i neverbální, ústní i grafické, symbolické
- vede žáka k přesnému odbornému vyjadřování, prostřednictvím prezentací odborných prací motivuje žáky k přesvědčivému obhájení vlastních názorů poučenou, terminologicky přesnou argumentací
- rozvíjí žákovu schopnost naslouchat druhým, být otevřený diskusi i k přijímání názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- povzbuzuje žáka k sebereflexi a reálnému posouzení vlastních možností
- vede žáka ke kritickému hodnocení důsledků svého jednání a k jeho případné korekci

- při objektivním zhodnocení měnících se pracovních a životních podmínek motivuje žáka k tomu, aby tyto podle svých možností tvořivě a aktivně ovlivňoval
- vybízí žáka k aktivní a efektivní spolupráci s ostatními na základě vzájemné úcty a tolerance
- působí na žáka tak, aby uměl čelit mediálním tlakům a aby se rozhodoval na základě vlastního úsudku

Kompetence občanská

Učitel:

- rozvíjí žákův zájem o veřejný život a oceňuje ty snahy žáka, které vedou k obecnému prospěchu
- působí na utváření ekologického a environmentálního myšlení žáka z hlediska udržitelnosti života
- vede žáka k respektování druhých lidí, kulturních a duchovních hodnot, k empatickému chování, k odmítání násilí a k ochraně nosných tradic společnosti
- vede žáka k informovanému a zodpovědnému chování v situacích ohrožujících život a zdraví či v krizových situacích

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáka k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jeho iniciativu a tvořivost
- pomáhá žákovi získat a kriticky vyhodnotit informace o možnostech dalšího vzdělávání

Tabulka 119 Biologie – kvinta/1. ročník

BIOLOGIE – KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Obecná biologie Biologie mikroorganismů	<ul style="list-style-type: none"> — odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností — objasní strukturu a funkci organel prokaryotních buněk a jejich životní projevy — charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska — zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby — objasní strukturu a funkci organel eukaryotních buněk a jejich životní projevy — charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy — zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby — zhodnotí pozitivní a negativní význam virů — vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy 	<ul style="list-style-type: none"> — Obecná charakteristika organismů — Stavba a funkce prokaryot — Bakterie, sinice, přehled významných zástupců — Stavba eukaryotní buňky, funkce organel, buněčný cyklus, dělení buňky — Stavba a funkce virů — Přehled významných zástupců virů 	
Biologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> — popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů — objasní principy rozmnožování rostlin, životních cyklů — posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla — porovná společné a rozdílné vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin — pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky — zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti jejich využití v různých odvětvích lidské činnosti — vysvětlí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Morfologie a anatomie rostlin</i> — Fyziologie rostlin — Rozmnožování, růst a vývin rostlin — Systém a evoluce rostlin — Nižší rostliny — Vyšší rostliny — Rostliny a prostředí 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organismů a prostředí TO: Člověk a životní prostředí</p>
Biologie hub	<ul style="list-style-type: none"> — vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů — pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků — posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> — Stavba a funkce hub — Stavba a funkce lišejníků — Přehled významných zástupců 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>
Ekologie	<ul style="list-style-type: none"> — používá správné základní ekologické pojmy — objasňuje základní ekologické vztahy — popíše a na příkladech objasní základní způsoby ochrany přírody v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> — Základní ekologické pojmy, podmínky života — Biosféra a její členění — Ochrana životního prostředí v ČR 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí TO: Životní prostředí regionu a České republiky</p>

Tabulka 120 Biologie – sexta/2. ročník

BIOLOGIE – SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Biologie živočichů	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje protista a rozpozná jejich významné zástupce, vhodnoti jejich možný negativní i pozitivní význam z hlediska ekologického, zdravotního, hospodářského — charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce — popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav — objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů — pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky — posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti — charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci — vhodnoti problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> — Protista-stavba a funkce — Mnohobuněční živočichové- bezobratlí — Morfologie, anatomie a fyziologie bezobratlých — Rozmnožování bezobratlých — Systém a evoluce bezobratlých — Bezobratlí a prostředí — Etologie bezobratlých 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organizmů a prostředí TO: Člověk a životní prostředí</p>
Biologie živočichů	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich zástupce — popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav — objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů — pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky — charakterizuje základní typy chování živočichů — posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti — charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci — vhodnoti problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<p>Strunatci</p> <ul style="list-style-type: none"> — Morfologie, anatomie a fyziologie strunatců — Rozmnožování strunatců — Systém a evoluce strunatců — Etologie strunatců — Strunatci a prostředí 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organizmů a prostředí TO: Člověk a životní prostředí</p>
Vznik a vývoj živých soustav	<ul style="list-style-type: none"> — porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi — vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy — odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci — podle předloženého schématu popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka 	<ul style="list-style-type: none"> — Vznik a vývoj živých soustav, biogeneze — Evoluční vývoj organismů, darwinismus — Fylogenetický vývoj člověka 	

Tabulka 121 Biologie – septima/3. ročník

BIOLOGIE – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Biologie člověka	<ul style="list-style-type: none"> — využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle — charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru — uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. 	<ul style="list-style-type: none"> — Stavba a funkce opěrné a pohybové soustavy, soustavy látkové přeměny, regulační soustavy a rozmnožovací soustavy, hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství — Ontogeneze člověka, změny v období adolescence — Životní styl a zdraví, zdravá výživa — Základy první pomoci 	<p><i>Výchova ke zdraví</i></p> <p>TO: Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>TO: Ochrana člověka za mimořádných událostí (INT)</p>
Genetika a proměnlivost	<ul style="list-style-type: none"> — využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů — analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> — Molekulární základy dědičnosti, dědičnost a proměnlivost, genetika člověka, genetika populací 	

5.2.14 Zeměpis

5.2.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět vzniká spojením vzdělávacích oborů Geografie a Geologie z RVP G a svým charakterem přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (matematika, fyzika, dějepis, chemie, biologie, občanský a společenskovední základ) ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost z RVP G. Zeměpis navazuje na obsah vzdělávacího oboru Geografie v RVP ZV.

V předmětu jsou integrovány některé tématické okruhy průřezových témat Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

5.2.14.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	3
Sexta / 2. ročník :	2

5.2.14.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka Zeměpisu probíhá v učebně zeměpisu, v multimediální učebně. Součástí výuky jsou např. zeměpisné vycházky, výukové pořady a zeměpisné exkurze realizované i mimo budovu školy.

5.2.14.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá zeměpisných vycházek k demonstraci přírodních a společenských jevů
- nabízí žákům úlohy, referáty, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje práci se zeměpisnými tabulkami, přehledy, časopisy, encyklopedie, atlasy, ročenkami aj.
- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností předpoklady pro řešení zadávaných problémových zeměpisných témat zadávaných vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje samostatná vystoupení žáka u mapy
- vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata, vede nebo modereje diskusi s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyhledává, podporuje a oceňuje talenty soutěží, vlastních nebo celostátních (zeměpisné olympiády)
- navrhuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků v různě velkých skupinách

Kompetence občanská

Učitel:

- využívá geografické jevy vyskytující se v okolí bydliště žáků a při diskusích vede žáky k zaujímání stanovisek popř. pochopení souvislostí
- předkládá informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- zapojuje žáky do aktivit na půdě školy nebo mimo ni, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti - např. exkurze, výlety atp.
- vede žáka k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji osobnosti z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jeho iniciativu a tvořivost

Tabulka 122a Zeměpis – kvinta/1. ročník

ZEMĚPIS – KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Země jako vesmírné těleso	<ul style="list-style-type: none"> — Vymenuje a pozná na hvězdné obloze vybraná souhvězdí — Objasní - zatmění Slunce a Měsíce, slapové jevy, střídání ročních dob, pojem datová mez 	<ul style="list-style-type: none"> — Tvar a pohyby Země — Důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů — Střídání dne a noci — Střídání ročních období — Důkazy rotace Země — Časová pásma na Zemi, datová mez 	
Geografická kartografie a topografie	<ul style="list-style-type: none"> — Určí zeměpisnou délku a šířku místa na mapě — Podle zeměpisných souřadnic určí místo — Rozliší mapy podle měřítek a dokáže s nimi pracovat — Pracuje s turistickými mapami a buzolou 	<ul style="list-style-type: none"> — Praktické aplikace s kartografickými produkty bodové, lineární a plošné krajinné útvary, hlavní ohniska (uzly) a hranice (bariéry). — Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk, geografické informační systémy — Přiměřeně náročné a obecně používané pojmy, termíny symboly, zkratky, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data. — Geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ) 	
Fyzickogeografická sféra	<ul style="list-style-type: none"> — Objasní jevy v litosféře — Rozliší běžné typy magmatických hornin s využitím petrografického klíče. — Určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných sedimentárních hornin 	<ul style="list-style-type: none"> — Vzájemné vazby a souvislosti, důsledky pro životní prostředí zemské sféry — Chemické, mineralogické a petrologické složení Země — Magmatický proces - vznik magmatu a jeho tuhnutí, krystalizace minerálů z magmatu — Minerály a chemická stavba, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů — Metamorfní procesy - jejich typy, kontaktní regionální metamorfóza deformace litosféry — Křehká a plastická deformace geologických objektů. — Vývoj stavby pevnin a oceánů — Mechanismus deskové tektoniky 	<i>Geologie (INT)</i>
	<ul style="list-style-type: none"> — Objasní jevy v atmosféře — Globální cirkulace atmosféry — Důsledky pro vytváření klimatických páسů 	<ul style="list-style-type: none"> — Synoptická mapa, předpověď počasí, pranostiky 	

Tabulka 122b Zeměpis – kvinta/1. ročník

	<ul style="list-style-type: none"> — Objasní jevy v hydrosféře — Popíše bioklimatické pásy oceánů a moří (vertikální a horizontální členění mořské flóry a fauny) 	<ul style="list-style-type: none"> — Povrchové vody - jejich složení na Zemi, chemické složení, pH, hydrologický cyklus — Podzemní vody - propustnost hornin, ochrana podzemních vod 	<p>PT: Enviromentální výchova TO: EV2</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — Objasní jevy v pedosféře — Objasní vztahy v biosféře — Pojmenuje a na mapě ukáže bioklimatické pásy pevnin (geobiomy) — Rozliší hlavní biomy světa — Objasní význam biosféry pro člověka (problém přírodních a umělých ekosystémů, odstraňování lesů, eroze půdy, povodně) — Charakterizuje negativní důsledky znečišťování ovzduší a vodstva — Objasní přírodní a civilizační rizika současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> — Zvětvávání a sedimentační proces — Mechanické a chemické zvětvávání, srážení, sedimentace, vznik a vývoj půd — Krajina - přírodní prostředí, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, rekultivace a revitalizace krajiny — Systém FGS na planetární úrovni — Geografické pásy a přírodní oblasti, vegetační (výškové) stupně, biomy — Systém FGS na regionální úrovni přírodní oblasti, zonalita, azonální jevy — Interakce mezi přírodou a společností — Trvale udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva 	

Tabulka 122c Zeměpis – kvinta/1. ročník

<p>Obyvatelstvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Objasní rozmístění obyvatelstva (přírodní a socioekonomické faktory) ve světě a v Evropě — Charakterizuje a na mapě ukáže hlavní seskupení obyvatelstva na Zemi, nová seskupení v rámci Evropy a EU — Charakterizuje vývoj sídel, rozdělí typy sídel podle funkce, objasní proces urbanizace a suburbanice, aglomerace, konurbace, a megalopole na makroregionech světa, Evropy a EU (problematika jádra a periferie). 	<p><i>Obyvatelstvo světa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky — Struktur obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí <p><i>Sídla a osídlení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ekumena, sídelní struktura, venkovská sídla, městská sídla, geografická poloha sídel, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace 	
<p>Světové hospodářství</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Určí základní předpoklady rozvoje světového hospodářství. — Objasní pojmy "Sever" a "chudý" Jih, "Třetí svět", nově industrializované země - první a druhé generace, HNP. — Rozdělí světové hospodářství na základní typy, charakterizuje příslušné vhodné příklady. — Charakterizuje přírodní faktory a socioekonomické faktory rozmístění zemědělské výroby. — Charakterizuje zemědělskou výrobu v rozvinutých zemích s tržní ekonomikou, v postkomunistických zemích, v rozvojových zemích, v rámci EU. 	<ul style="list-style-type: none"> — Lokalizační předpoklady a faktory, sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářské a životní úrovně 	
<p>Geografické aspekty světového hospodářství</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Popíše hlavní lokalizační faktory průmyslové výroby, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové oblasti světa a komplexní oblast těžby nerostných surovin objasní, jak se změnila energetická spotřeba a její struktura za poslední dvě století, uvede příklady alternativních zdrojů el. energie — Popíše a zhodnotí strukturu průmyslových odvětví podle stupně rozvoje el. energie. — Určí a na mapě ukáže makroregiony EU — Popíše jednotlivé složky dopravy a charakterizuje je podle objemu přepravy, výkonu přepravy a intenzity rozdělení služby a jejich rozmístění, určí základní předpoklady pero rozvoj cestovního ruchu a na mapě ukáže nejvýznamnější lokality vybraných regionů EU. — Definuje rozdíly spotřeby v různých sociálních skupinách, trvalé zvěšování nerovnoměrnosti soc. ekonomického vývoje na Zemi. — Rozdělí mezinárodní hospodářské organizace, zhodnotí současný stav v EU. — Popíše a na mapě ukáže problémové oblasti současného světa a zhodnotí pozitivní a negativní stránky globalizace. 	<ul style="list-style-type: none"> — Rozmístění surovinových a energetických zdrojů, zemědělství, vodního hospodářství, průmyslu, dopravy, obslužné sféry, přenosu zpráv a informací, mezinárodního obchodu, cestovního ruchu — Sociálně - geografické systémy, jádra a periferie, rozvojová osa, geografické aspekty bohatství a chudoby, pozitivní a negativní znaky globalizace, hlavní jádrové oblasti světa a kontinentů 	
<p>Geografie Afriky</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony Afriky, porovná základní demografické údaje — Vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém kolonizace a dekolonizace — Popíše hlavní sociální a zdravotní problémy jednotlivých oblastí — Vymezí na mapě hlavní dopravní linie — Objasní základní rozdíly mezi rozvojovými zeměmi jižní Afriky 	<ul style="list-style-type: none"> — Islámská Afrika — Černá Afrika — Sahel — Západní Afrika — Střední Afrika — Východní Afrika — Jižní Afrika 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. TO: VMG1, VMG2</p>
<p>Geografie Ameriky</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony Ameriky, porovná základní demografické údaje. — Vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém kolonizace. — Zhodnotí hlavní sociální, zdravotní a ekonomické. Problémy rozvojových zemí Ameriky. — Charakterizuje jednotlivé regiony. 	<ul style="list-style-type: none"> — Severní Amerika — Kanada — USA — Latinská Amerika — Mexiko — Střední Amerika — Jižní Amerika 	

Tabulka 122d Zeměpis – kvinta/1. ročník

<p>Geografie Austrálie a Oceánie</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vynezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony, porovná základní demografické údaje. — Vynezí základní etnika a jazykové skupiny, původní obyvatelstvo, osídlení a imigranty. — Objasní strukturu hospodářství vyspělých zemí, jejich zapojení do mezinárodní dělby práce. 	<ul style="list-style-type: none"> — Austrálie — Nový Zéland — Oceánie 	
<p>Polární oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vynezí a na mapě ukáže oblasti, vymezí ostrovní skupiny — Zhodnotí význam Antarktidy a Arktidy pro život – přírodní rovnováha — Uvede významné badatele – polárníky. 	<ul style="list-style-type: none"> — Arktida — Antarktida 	
<p>Světové oceány</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vynezí a na mapě ukáže jednotlivé oceány, moře a popíše reliéf dna, systém mořských proudů, rozdíly v salinitě atd. — Zhodnotí význam (biologické, minerální a energetické zdroje) 	<ul style="list-style-type: none"> — Tichý oceán — Atlantský oceán — Indický oceán — Severní ledový oceán 	
<p>Geografie Asie</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vynezí a ukáže na mapě FG a SOE regiony Asie — Vynezí a na mapě ukáže jádrové a periferní oblasti, zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost. — Objasní sociální, politické a hospodářské problémy, „Zlatý trojúhelník“, „Asijský tygři“ 	<ul style="list-style-type: none"> — Blízký a Střední východ — Východní Asie — Monzunová Asie — Jižní a jihovýchodní Asie 	

Tabulka 123 Zeměpis – sexta/2. ročník

ZEMĚPIS – SEXTA/2. ROČNÍK		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
<p>Makro regiony světa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Vymenuje globální problémy společnosti, rozdělí a charakterizuje mezinárodní politické organizace 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p>
<p>Geografie Evropy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zhodnotí přírodní poměry Evropy – Zhodnotí postavení Evropy ve světě – Objasní význam integrace evropských států, uvede příklady migrace z jiných světadílů do Evropy, objasní proč vzniklo ES a jaké jsou současné hlavní cíle EU – Porovná země EU s ostatními evropskými státy podle ukazatelů z tabulek – Zakreslí do slepé mapy geomorfologické celky, hlavní pojmy z hydrosféry, konurbace a průmyslová centra. – Popíše rozpad socialistického bloku, rozpad RVHP, Varšavské smlouvy. – Objasní sociální a politické problémy rozpadu socialistického bloku. – Popíše snahu SNS a Ruska o integraci. 	<ul style="list-style-type: none"> – Makro regiony světa – Jádra, periferie, modelový region – modelové problémy <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG2, VMG4</p>
<p>Česká republika</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zhodnotí územní vývoj státu, polohu, rozlohu a objasní a na mapě ukáže geologický a geomorfologický vývoj. – Zhodnotí rozmanitost reliéfu, přírodní zdroje, charakter podnebí, hydrologické poměry, půdní pokryv – Charakterizuje výškové vegetační stupně, typy krajiny a ukáže na mapě. – Uvede NP ČR a jiná chráněná území – ukáže na mapě. – Uvede přírodní rizika působící na našem území, objasní vývoj a stav životního prostředí ČR – Zhodnotí vývoj osídlení a zalidnění, obyvatelstvo – charakteristika, vysvětlí urbanizaci a suburbanizaci v ČR (uvede příklady) 	<ul style="list-style-type: none"> – Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě – Charakteristika obyvatelstva a sídel. – Transformační ekonomické procesy – Sektorová a odvětvová struktura hospodářství, regiony kraje <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – Popíše proces transformace centrálně plánované ekonomiky k tržnímu hospodářství (aktualizace podle denního tisku). – Popíše a na mapě ukáže průmyslová centra ČR a jejich vazbu na EU – Zhodnotí půdní fond ČR. – Vysvětlí transformaci zemědělství, charakterizuje zemědělskou výrobu ČR. – Porovná úroveň dopravy a spojit s ostatními státy EU, zhodnotí úroveň služeb se státy EU. – Zhodnotí postavení ČR v rámci EU, vazby regionů ČR na euroregiony (popř. místního regionu v programech Phare). 	<ul style="list-style-type: none"> – Místní region (mikroregion) – Možnosti rozvoje mikroregionu – strategické a územní plánování – Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – Geografická exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny <p>PT: Enviromentální výchova TO: EV3</p>

5.2.15 Hudební výchova

5.2.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět byl vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP GV. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně – pohybových, poslechových, zvláštních hudebních činností, hudebně- teoretického a hudebně-historického vzdělávání k aktivnímu vnímání, prožívání, tvoření hudby a zpěvu a jejich využívání jako svěbytného prostředku komunikace. V etapě gymnaziálního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu metodou posilování správných pěveckých návyků a zdokonalování pěveckých dovedností, obsahem instrumentálních činností je vytváření doprovodů na jednoduché hudební nástroje, obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance, gest a pohybových etud. Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Reflexe je pak nejvyšší stupeň poznávání hudebního materiálu, jehož cílem je komplexní interpretace obnášející zařazování hudebního díla do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, formulování vlastních hodnotících soudů, dešifrování poselství díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše. Obsahem zvláštních hudebních činností jsou techniky muzikoterapie a hudební metody vedoucí k návykům relaxace, k osobnostnímu, sociálnímu a morálnímu vývoji žáka. V průběhu vzdělávání vyučovací předmět Hudební výchova spolupracuje s Českým jazykem a literaturou, Dějepisem a Výtvarnou výchovou. Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující průřezová témata a jejich tématické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova: OSV 1 (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti), OSV 5 (Spolupráce a soutěž)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: VMG 4 (Žijeme v Evropě)
- Multikulturní výchova: MUV 3 (Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí)

5.2.15.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	2
Sexta / 2. ročník :	2

5.2.15.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka bude realizována ve speciálně vymezených učebnách školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně pohybové aktivity.

5.2.15.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k užívání vhodných způsobů, metod a strategií učení, rozvíjí u žáka smysl pro efektivní učení, samostatné pozorování
- motivuje žáka ke kritickému nadhledu, k objektivnímu sebehodnocení, při hodnocení míry dosažení dostupných cílů učitel otevírá prostor k diskusi s ostatními žáky
- zadává žákům referáty a motivuje je k aktivnímu využívání různých zdrojů informací, k aktivním postojům k organizaci jejich studia, podporuje u žáků potřebu celoživotně se vzdělávat

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat podstatu vzniku hudebního projevu, analyzovat ho, povzbuzuje ho k samostatnosti při interpretaci hudebního materiálu
- dbá na realizaci náležitých obhajob žákových závěrů a na jejich srozumitelnou a závěry podloženou prezentaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na to, aby žák efektivně užíval dostupné prostředky komunikace – verbální i neverbální, ústní i grafické
- vede žáka k přesnému odbornému vyjadřování a k přesvědčivému obhájení vlastních názorů poučenou, terminologicky přesnou argumentací
- podporuje žáka v efektivním využívání informačních technologií
- požaduje od žáka jasné, srozumitelné, funkčně adekvátní vyjadřování a vhodnou prezentaci nejen před spolužáky, ale i před neznámými posluchači; učitel vede žáka k správné interpretaci sdělení
- rozvíjí žákovu schopnost naslouchat druhým, být otevřený diskusi i k přijímání názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- povzbuzuje žáka k sebereflexi a reálnému posouzení vlastních možností; při stanovení cílů a priorit povzbuzuje žákovo zdravé sebevědomí
- vede žáka ke kritickému sebehodnocení
- vybízí žáka k aktivní a efektivní spolupráci s ostatními na základě vzájemné úcty a tolerance
- vede žáka k ohleduplnosti k druhým, k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví i k zdraví druhých
- působí na žáka tak, aby uměl čelit mediálními tlakům a aby se rozhodoval na základě vlastního úsudku.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k respektování druhých lidí, kulturních a duchovních hodnot, k empatickému chování, k odmítání násilí a k ochraně nosných tradic společnosti
- posiluje v žákovi pocit zodpovědnosti za plnění povinností i za hájení práv vlastních a práv druhých
- rozvíjí žákův zájem o veřejný život a oceňuje ty snahy žáka, které vedou k obecnému prospěchu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáka k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jeho iniciativu a tvořivost
- pomáhá žákovi získat a kriticky vyhodnotit informace o možnostech dalšího vzdělávání
- povzbuzuje žákovu motivaci k dosahování úspěchu, mj. např. účastí v soutěžích, olympiádách, středoškolské odborné činnosti, atd.
- upozorňuje žáka na rizika související s rozhodováním a vede žáka k jejich kritickému vyhodnocení a k vědomí, že je nezbytné být připraven tato rizika nést

Tabulka 124 Hudební výchova - kvinta/1. ročník

HUDEBNÍ VÝCHOVA - KVINTA/1. ROČNÍK				
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)	
Vokální činnosti	Využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě. Při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje.	Intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, kultivace pěveckého projevu. Orientace v notovém zápisu vokálních skladeb.	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV5	
Instrumentální a hudebně pohybové činnosti	Využívá dostupné nástrojové vybavení školy při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem, reaguje na hudbu pohybem úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím.	Hra a tvorba hudebních doprovodů, orientace v notovém zápise instrumentálních skladeb, tanec jako způsob komunikace, pohyb hudby a gesto.	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV5	
Kapitoly z hudebních dějin	Orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků a na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla.	Hudba vokální a instrumentální, periodizace hudebního vývoje od starověku po baroko, charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů.	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV3	
Interpretace hudebního díla	Interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností, vytváří vlastní soudy, které dokáže v diskusi obhájit. Na vybraných dílech (jejich částech) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace a vysvětlí, v čem tkví nezanedbatelný přínos skladatele a možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby.	Popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství.	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV5	
Teoretické základy hudby jako organizovaného zvuku	Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla.	Hudebně výrazové prostředky – melodie, harmonie, rytmus, barva, hudební forma. Hudební nástroje.		

Tabulka 125 Hudební výchova - sexta/2. ročník

HUDEBNÍ VÝCHOVA - SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Vokální činnosti	Využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu. Orientuje se v zápise složitějších vokálních a vokálně-instrumentálních skladeb a na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje.	Sólový a sborový zpěv, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda).	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV5
Instrumentální a hudebně pohybové činnosti	Používá dostupné hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem, pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ pocitů. Orientuje se v zápise složitějších instrumentálních skladeb a na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje.	Hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), moderní hudební nástroje a počítač, pohybové etudy.	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1
Kapitoly z hudebních dějin, funkce hudby v současném světě, hudební styly a žánry	Orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků a na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla. Odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využít určité hudby v konkrétních situacích. Upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus, a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat.	Hudba vokální a instrumentální, periodizace hudebního vývoje od klasicismu po současnou hudbu, charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů; průniky, syntézy, hledání nových cest. Hudební skladatel a interpret, umělecký provoz; hudba jako kulturní statek a zboží, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití.	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1 PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4 PT: Multikulturní výchova TO: MUV3
Interpretace hudebního díla	Na vybraných dílech (jejich částech) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace a vysvětlí, v čem tkví nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poseství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje. Uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání. Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě a vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů.	Popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu; hudební dílo jako možné poseství, vlastní hodnocení. Hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace a druh generacím výpovědi.	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV1, OSV5
Hudební dílo – hudební objekt	K hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku, uvědomuje si formu díla a vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znející hudby.	Záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby, nové technologie v hudbě, formální struktura a sémantika skladby.	

5.2.16 Výtvarná výchova

5.2.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP G; je zařazen do prvního ročníku čtyřletého gymnázia, respektive do pátého ročníku osmiletého gymnázia, a do druhého ročníku čtyřletého gymnázia, respektive do šestého ročníku osmiletého gymnázia, kdy si žáci volí mezi Hudební a Výtvarnou výchovou.

Pojetí výtvarné výchovy: Vyučovací předmět Výtvarná výchova svým obsahem a cíli navazuje na výstupy předmětu Výtvarná výchova v základním vzdělávání. Vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni prohlubování jeho smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a na úrovni komunikace. Dospívá k němu v dlouhodobém a tvořivém procesu setkávání s vizuálně obraznými znakovými systémy, které zahrnují jak znakové systémy různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury. Výtvarná výchova klade důraz na pozornou práci s vizuálně obrazným vyjádřením vlastním i umělecké tvorby v roli autora, příjemce a interpreta. Je výrazně zaměřena na tvůrčí činnosti, prostřednictvím kterých se realizuje učivo prvního a druhého okruhu (Obrazové znakové systémy a Znakové systémy výtvarného umění) a integrující téma Hudebního a Výtvarného oboru Umělecká tvorba a komunikace. Výtvarná výchova spolupracuje při výuce s hudební výchovou, s českým jazykem a literaturou a s dějepisem.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Výtvarná výchova jsou integrovány tématické okruhy průřezových témat (PT), která jsou realizována v průběhu vzdělávání ve čtyřletých gymnáziích a na vyšším stupni víceletých gymnáziích:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.2.16.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	2
Sexta / 2. ročník :	2

5.2.16.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka předmětu Výtvarná výchova probíhá ve skupině, která z běžné školní třídy vzniká v souvislosti s volbou žáků mezi Hudební a Výtvarnou výchovou. Dělení třídy na menší skupiny umožňuje vytvořit lepší podmínky pro práci každého žáka, je předpokladem pro kvalitnější a efektivnější výuku, otvírá prostor pro zařazení organizačně náročnějších forem výuky a pro užití náročnějších výtvarných technik a postupů; je podmínkou pro skutečné vedení práce žáka vyučujícím, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu. Výuka je realizována převážně v učebně vybavené pro výuku předmětu Výtvarná výchova (výtvarný materiál a pomůcky, tiskařský lis, nezbytnou součástí vybavení učebny je dataprojektor), využívá vybavení počítačové učebny, je doplňována prací v plenéru, návštěvami výstav, galerií a muzeí, příležitostnými výtvarnými exkurzemi.

5.2.16.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- volí vhodné příklady vizuálně obrazných vyjádření žáků i umělecké tvorby tak, aby si žák na základě jejich soustředěného vnímání aktivně osvojoval učební látku
- při uskutečňování vlastních projektů žáků nabízí dostatek podnětů a informací, prostor pro svobodné vyjadřování a kreativitu, posiluje důvěru ve vlastní schopnosti žáka a jeho chuť experimentovat
- vhodnou motivací prohlubuje v žákovi zájem o výtvarnou kulturu a kulturní dění

- využívá aktuálních příležitostí přímého kontaktu žáka s uměleckým dílem (návštěvy výstav, galerií a muzeí) a nabídky edukačních programů vzdělávacích a kulturních institucí
- vede žáka k tomu, aby cíleně sledoval, zaznamenával a akceptoval nové trendy v umění (informační zdroje, besedy, výstavy, exkurze)

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- podněcuje žáka k uplatnění jeho vnímání, cítění, myšlení, prožívání, fantazie, představivosti a invence
- povzbuzuje žáka v realizaci jeho tvůrčího záměru, podporuje a respektuje samostatnou volbu a kreativní přístup žáka
- podporuje žáka v hledání a objevování různých variant řešení úkolu a motivuje ho k jejich kritickému zhodnocení
- vede žáka k využívání mezipředmětových vztahů a provázanosti různých vizuálně obrazných znakových systémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákovi chápat umění jako specifický způsob komunikace
- podporuje žáka v užívání jazyka umění jako prostředku osobitého, srozumitelného a účinného vyjádření i jako prostředku poznání
- nabízí žákovi prostor nejen pro hodnocení výsledků osobitého vyjádření, ale vyžaduje také obhajobu zvolené cesty k vlastnímu vizuálně obraznému vyjádření a jeho interpretaci
- ve skupině otvírá prostor pro diskusi nad výsledky vlastní tvorby žáků, podílí se na vytváření vsříčné a podnětné atmosféry pro poznání a porozumění výtvarných projevů druhých a pro pochopení odlišných potřeb a motivací tvůrců
- při recepci a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření žáků i umělecké tvorby vede žáka k jazykově správnému a terminologicky přesnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- v tvořivých činnostech podporuje samostatnou práci i práci v týmu, která vyžaduje kooperaci a komunikaci mezi žáky, ohleduplnost ke druhým a schopnost oceňovat jejich přínos; společné utváření a dodržování pravidel vede žáka k uvědomování si své role ve skupině a k odpovědnosti za společnou práci

Kompetence občanská

Učitel:

- respektováním individuality, osobitého výtvarného projevu žáka, posilováním osobitosti a sebe-důvěry vede žáka ke schopnosti vnímat sebe samého a každého člověka jako jedinečnou bytost s vlastním názorem i právem kriticky se vyslovit k názoru druhých a k toleranci
- interakcí s vizuálně obraznými vyjádřeními současnosti a minulosti i rozdílných skupin, národů a kultur vede žáka k vnímání a uvědomování si rozdílných kulturních hodnot a tradic, k uvědomování si významu kulturního dědictví a posiluje tak jeho tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám
- podněcuje a rozvíjí žákův zájem o kulturní dění, využívá aktuálních příležitostí k žákově aktivní účasti na něm (prezentace na veřejnosti, vernisáže, výstavy, exkurze)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- nabídkou tvůrčích činností, prostřednictvím kterých je převážně realizován vzdělávací obsah předmětu, otvírá prostor pro uplatnění tvořivosti žáka
- pomáhá žákovi pochopit význam tvořivosti pro rozvoj jeho osobnosti a objasnit její význam nejen pro uměleckou tvorbu, ale i pro život člověka

Tabulka 126 Výtvarná výchova - kvinta/1. ročník

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	
	<ul style="list-style-type: none"> — porovnává různé znakové systémy (jazyka, hudby, dramatického umění) — rozpoznává specifčnost různých vizuálně obrazných znakových systémů a vědomě uplatňuje jejich prostředky při vlastní tvůrčí činnosti a interpretaci — v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby rozpozná pro ně charakteristické prostředky 	<p><i>Umělecká tvorba a komunikace (integrující téma)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — znakové systémy jednotlivých druhů umění — umělecká a mimoumělecká znakovost — umělecký proces a jeho vliv na chápání reality — vznik estetického prožitku, estetický soud <p><i>Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace</i></p> <p><i>Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta</i></p> <p><i>Umělecká tvorba a komunikace (integrující téma)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — mimovědomá a uvědomělá recepcce uměleckého díla — tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a vnímatele 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — objasní roli autora, příjemce a interpreta při uvážení obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření — na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede a odliší osobní a společenské zdroje tvorby, rozpozná je při vlastní tvorbě — vědomě uplatňuje tvořivost ve vlastních aktivitách, chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti 	<p><i>Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta</i></p> <p><i>Umělecká tvorba a komunikace (integrující téma)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — mimovědomá a uvědomělá recepcce uměleckého díla — tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a vnímatele 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání — při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, uvědomuje si, jak ovlivňují tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření a jaký mají pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření přínos 	<p><i>Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační</i></p> <p><i>Umělecká tvorba a komunikace (integrující téma)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — smyslové vnímání a jeho rozvoj — předpoklady tvorby, interpretace a recepcce uměleckého díla 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — pro uskutečňování svých projektů nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky — samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky — snaží se postihnout obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků 	<p><i>Vizuálně obrazná vyjádření umělecké tvorby jako zdroj inspirace pro vlastní výtvarnou aktivitu</i></p> <p><i>Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku</i></p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje umělecké slohy z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot 	<p><i>Umělecké slohy a umělecké směry I (počátky umění – 18. století)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — historické slohy evropského kulturního okruhu a jejich světelná pozorování, náboženské, filozofické a vědeckotechnické základy <p><i>Umělecká tvorba a komunikace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — umění a společnost — historické proměny postavení umění ve společnosti 	<p>PT: Výchova v evropských a globálních souvislostech TO: Zjeme v Evropě</p>

Tabulka 127 Výtvarná výchova - sexta/2. ročník

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<ul style="list-style-type: none"> — na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace — na příkladech vysvětlí umělecké vyjádření jako nedokončené a ne definitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním známem a významem získaným v komunikaci 	<p><i>Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce a interpreta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Umělecká tvorba a komunikace</i> (integrující téma) — dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr — umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků — role umělce v societě 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<p><i>Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikativní</i></p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — pro uskutečňování svých projektů nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky — samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění — charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků — využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy — své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci 	<p><i>Vizuálně obrazná vyjádření umělecké tvorby jako zdroj inspirace pro vlastní výtvarnou aktivitu</i></p> <p><i>Vývarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku</i></p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření — na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl — vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 	<p><i>Umělecké slohy a umělecké směry II (19. století – současnost)</i></p> <p><i>Umělecká tvorba a komunikace</i> (integrující téma)</p> <ul style="list-style-type: none"> — historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mýtický, univerzalistický, modernistický, pluralitní model umění) — prezentace uměleckého díla — publikum a jeho účast v uměleckém procesu — sociální a technologické proměny dneška a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu — subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané 	<p>PT: Výchova v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace 	<p><i>Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci</i></p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p>

5.2.17 Tělesná výchova

5.2.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu tělesná výchova se realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova z RVP G. Předmět TV si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinku fyzické zátěže na organismus umožní žákům i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým schopnostem. Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu. Škola se také pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

5.2.17.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Kvinta / 1. ročník :	2
Sexta / 2. ročník :	2
Septima / 3. ročník :	2
Oktáva / 4. ročník :	2

5.2.17.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním náradím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech určených pro hry, atletiku a plavání. Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky. Žáci prvního ročníku absolvují sedmidenní lyžařský výcvikový kurz, žáci 3. ročníku absolvují pětidenní sportovní kurz zaměřený na sportovní odvětví a turistiku.

5.2.17.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k orientaci v nabídce informačních zdrojů a k jejich využití
- motivuje žáka ke kritickému nadhledu, k objektivnímu sebehodnocení - při hodnocení míry dosažení dostupných cílů učitel otevírá prostor k diskusi s ostatními žáky

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat podstatu problému, analyzovat ho, povzbuzuje ho k samostatnosti při odhalování kauzality sledovaného problému
- vybízí žáka k nahlížení na problém z různých úhlů se zapojením logických a empirických postupů řešení - společně s ostatními žáky je řešitel veden k zohlednění kladů a záporů jednotlivých variant řešení a k posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí žákovu schopnost naslouchat druhým, být otevřený diskusi i k přijímání názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- povzbuzuje žáka k sebereflexi a reálnému posouzení vlastních možností
- při stanovení cílů a priorit povzbuzuje žákovo zdravé sebevědomí
- vede žáka k ohleduplnosti k druhým, k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví i ke zdraví druhých

Kompetence občanská

Učitel:

- rozvíjí žákův zájem o veřejný život a oceňuje ty snahy žáka, které vedou k obecnému prospěchu

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede žáka k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jeho iniciativu a tvořivost
- pomáhá žákovi získat a kriticky vyhodnotit informace o možnostech dalšího vzdělávání

Tabulka 128a Tělesná výchova - kvinta/1. ročník

TĚLESNÁ VÝCHOVA - KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností — usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím jiných — použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy — využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace — připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení — organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami, vhodné a dostupné pohybové aktivity — uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí — poskytuje první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách — projevuje odolnost vůči vyzívám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu 	<p>Učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — význam pohybu pro zdraví, kondiční cvičení — zdravotní význam správného držení těla — motivační cvičení — relaxační cvičení — posilovací cvičení — rozcvičení - základní typy, cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení, únava, zátěž, regenerace — způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení — závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovní činnosti — péče o sebe sama - předcházení a zvládnutí zátěžových situací, stresu, relaxace — celková péče o zdraví 	

Tabulka 128b Tělesná výchova - kvinta/1. ročník

	<p><i>Pohybové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů — zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování — posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně — respektuje věkové, pohlavní výkonnosti a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. 	<p><i>Pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — přípravá, kondiční, koordináční, tvořivá a estetická cvičení — pohybové dovednosti a pohybový výkon — nástupové tvary, přesuny — pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady — způsoby kontroly účinnosti cvičení — kondiční a estetické formy cvičení s hudbou — základní taneční kroky (valčík, polka) — aerobik — cvičení se švihadlem, tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohybem rukou <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena — technika a dopomoc — názvosloví, kultivace pohybu — akrobacie - kotouly-modifikace, vazby, stoje, přemet stranou, rovnovážné polohy a postoje — kladina - chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží — hrazda - náskok do vzporu, zákrmíhem seskok, sešín, výmky — odrazem jednohůž nebo obouhůž, podmet — přeskok - roznožka, skrčka — šplh na laně <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rychlostní a vytrvalostní běh, štafetový běh — vrh koulí — hod granátem — skok daleký <p><i>Úpoly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — fair play chování — přiměřenost sebeobrany — přetlať, přetlačky, úchopy, pádová technika <p><i>Lyžování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — běžecké — sjezdové — snowboarding — jízda na vleku, bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí — zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na zimní sporty <p><i>Plavání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — prověrka plavecké zdatnosti — ukázka záchraný tonoucího, první pomoc — plavecké způsoby — startovní skok — obrátka — pomoc unavenému plavci 	<ul style="list-style-type: none"> — Učivo je zařazováno v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. — Hloubka zařazeného učiva je dána dohodou mezi učitelem a žáky — Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu. — <i>Lyžářský výcvikový kurz</i> — přednáška lékaře — sjezdového lyžování, běžeckého lyžování, případně jejich kombinaci dle vlastního uvážení
--	--	---	--

Tabulka 128c Tělesná výchova - kvinta/1. ročník

	<p><i>Činnosti podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály — volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje — připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci — respektuje pravidla osvojených sportů, rozhoduje, spolurozhoduje utkání a soutěže — respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva — sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje 	<p><i>Komunikace v TV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — názvosloví, gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary — sportovní výzbroj a výstroj — bezpečnostní prvky — organizace sportovních akcí a sportovních činností — pravidla osvojených pohybových činností — základní pravidla her, soutěží a závodů — základní jednání — měření výkonu a pohybových dovedností — vyhodnocení výsledků — pomoc soupeři a handicapovaným — odmítání podpůrných látek — ochrana přírody — úspěchy našeho sportu — významní sportovci a soutěže 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž</p>
--	---	--	--

Tabulka 129a Tělesná výchova - sexta/2. ročník

TĚLESNÁ VÝCHOVA - SEXTA/2. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Činnost ovlivňující zdraví</i> — usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností — usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím jiných — použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy — využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zatěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace — připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení — organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami, vhodné a dostupné pohybové aktivity — uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí — poskytuje první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách — projevuje odolnost vůči vyzvání k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu 	<ul style="list-style-type: none"> — význam pohybu pro zdraví, kondiční cvičení — zdravotní význam správného držení těla — motivační cvičení — relaxační cvičení — posilovací cvičení — rozcvičení - základní typy, eviky vhodné a nevhodné k rozcvičení, únava, zátěž, regenerace — způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení — závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovní činnosti — péče o sebe sama - předcházení a zvládání zatěžových situacích, stresu, relaxace — celková péče o zdraví 	
	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Pohybové dovednosti</i> — provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů — zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování — posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně — respektuje věkové, pohlaavní výkonnosti a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. 	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Pohybové hry</i> — přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení — pohybové dovednosti a pohybový výkon — nástupové tvary, přesuny — pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady — způsoby kontroly účinnosti cvičení — kondiční a estetické formy cvičení s hudbou — základní taneční kroky (valčík, polka) — aerobik — cvičení se švihadlem, tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohybem rukou <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena — technika a dopomoc — názvosloví, kultivace pohybu — akrobacie - kotouly-modifikace, vazby, stoje, přemet stranou, rovnovážné polohy a postoje — kladi na - chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží — hrazda - náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, výmýk — odrazem jedno nož nebo obou nož, podmet — přeskok - roznožka, skrčka — šplh na laně <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rychlostní a vytrvalostní běh, štafetový běh — vrh koulí — hod granátem — skok daleký 	<ul style="list-style-type: none"> — Učivo je zařazováno v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondiční skupiny. — Hloubka zařazeného učiva je dána dohodou mezi učitelem a žáky — Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu.

Tabulka 129b Tělesná výchova - sexta/2. ročník

	<p><i>Činnosti podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály — volá a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje — připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci — respektuje pravidla osvojených sportů, rozhoduje, spolurozhoduje utkání a soutěže — respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva — sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje 	<p><i>Komunikace v TV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — názvosloví, gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary — sportovní výzbroj a výstroj — bezpečnostní prvky — organizace sportovních akcí a sportovních činností — pravidla osvojených pohybových činností — základní pravidla her, soutěží a závodů — základní jednání — měření výkonu a pohybových dovedností — vyhodnocení výsledků — pomoc soupeři a handicapovaným — odmítání podpůrných látek — ochrana přírody — úspěchy našeho sportu — významní sportovci a soutěže 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž</p>
--	---	--	--

Tabulka 130a Tělesná výchova - septima/3. ročník

TĚLESNÁ VÝCHOVA - SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností — usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím jiných — použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy — využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace — připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení — organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami, vhodné a dostupné pohybové aktivity — uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí — poskytuje první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách — projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu 	<p>Učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — význam pohybu pro zdraví, kondiční cvičení — zdravotní význam správného držení těla — motivační cvičení — relaxační cvičení — posilovací cvičení — rozcvičení - základní typy, cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení, únava, zátěž, regenerace — způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení — závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovní činnosti — péče o sebe sama - předcházení a zvládnutí zátěžových situací, stresu, relaxace — celková péče o zdraví 	

Tabulka 130b Tělesná výchova - septima/3. ročník

	<p><i>Pohybové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů — zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování — posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně — respektuje věkové, pohlavní výkonnosti a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. 	<p><i>Pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — přípravná, kondiční, koordináční, tvořivá a estetická cvičení — pohybové dovednosti a pohybový výkon — nástupové tvary, přesuny — pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady — způsoby kontroly účinnosti cvičení — kondiční a estetické formy cvičení s hudbou — základní taneční kroky (valčík, polka) — aerobik — cvičení se švihadlem, tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohybem rukou <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena — technika a dopomoc — nářvosloví, kultivace pohybu — akrobacie - kotouč-modifikace, vazby, stoje, přemet stranou, rovnovážné polohy a postoje — kladina - chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží — hrazda - náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, výmýk — odrazem jednožeh nebo oboužeh, podmet — přeskok - roznožka, skrčka — šplh na laně <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rychlostní a vytrvalostní běh, štafetový běh — vrh koulí — hod granátem — skok daleký <p><i>Turistika a pohyb v přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — míčové hry (mix), herní činnost jednotlivce, herní systémy, pravidla — střelba ze vzduchové pistole — topografie, turistika — zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na letní sporty 	<ul style="list-style-type: none"> — Učivo je zařazováno v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondiční skupině. — Hloubka zařazeného učiva je dána dohodou mezi učitelem a žáky — Hloubka a naplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu. — <i>Letní sportovní kurz</i> — Prednáška lékaře
	<p><i>Činnosti podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — užívá s porozuměním nářvosloví, gesta, signály — volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje — připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci respektuje pravidla osvojených sportů, rozhoduje, spolurozhoduje utkání a soutěže — respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva — sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje 	<p><i>Komunikace v TV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — názvosloví, gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary — sportovní výzbroj a výstroj — bezpečnostní prvky — organizace sportovních akcí a sportovních činností — pravidla osvojených pohybových činností — základní pravidla her, soutěží a závodů — fair play jednání — základní měření a evidence, zpracování dat — měření výkonu a pohybových dovedností — vyhodnocení výsledků — pomoc soupeři a handicapovaným — odmítání podpůrných látek — ochrana přírody — úspěchy našeho sportu — významní sportovci a soutěže 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž</p>

Tabulka 131a Tělesná výchova - oktáva/4. ročník

TĚLESNÁ VÝCHOVA - OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	
	<p><i>Činnost ovlivňující zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností — usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím jiných — použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy — využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zatěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace — připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení — organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami, vhodné a dostupné pohybové aktivity — uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí — poskytuje první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách — projevuje odolnost vůči vyzvání k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu 	<p>Učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — význam pohybu pro zdraví, kondiční cvičení — zdravotní význam správného držení těla — motivační cvičení — relaxační cvičení — posilovací cvičení — rozcvičení - základní typy, eviky vhodné a nevhodné k rozcvičení, únava, zátěž, regenerace — způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení — závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovní činnosti — péče o sebe sama - předcházení a zvládání zatěžových situacích, stresu, relaxace — celková péče o zdraví 	(PT, TO, INT, PRO)
	<p><i>Pohybové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů — zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování — posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně — respektuje věkové, pohybové, pohybové výkonnosti a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. 	<p><i>Pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — přípravná, kondiční, koordináční, tvořivá a estetická cvičení — pohybové dovednosti a pohybový výkon — nástupové tvary, přesuny — pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady — způsoby kontroly účinnosti cvičení — kondiční a estetické formy cvičení s hudbou — základní taneční kroky (valčík, polka) — aerobik — cvičení se švihadlem, tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohybem rukou <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena — technika a dopomoc — názvosloví, kultivace pohybu — akrobacie - kotouly-modifikace, vazby, stoje, přemet stranou, rovnovážné polohy a postoje — kladi na - chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží — hrazda - náskok do vzporu, zákmitem seskok, sešín, výmýk — odrazem jednožeb nebo oboužeb, podmet — přeskok - roznožka, skrčka — šplh na laně <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — rychlostní a vytrvalostní běh, štafetový běh — vrh koulí — hod granátem — skok daleký 	<ul style="list-style-type: none"> — Učivo je zařazováno v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondiční skupině. — Hloubka zařazeného učiva je dána dohodou mezi učitelem a žáky — Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu.

Tabulka 131b Tělesná výchova - oktáva/4. ročník

	<p><i>Činnosti podporující pohybové učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály — volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje — připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci — respektuje pravidla osvojených sportů, rozhoduje, spolurozhoduje utkání a soutěže — respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva — sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje 	<p><i>Komunikace v TV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — názvosloví, gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary — sportovní výzbroj a výstroj — bezpečnostní prvky — organizace sportovních akcí a sportovních činností — pravidla osvojených pohybových činností — základní pravidla her, soutěží a závodů — základní jednání — měření výkonu a pohybových dovedností — vyhodnocení výsledků — pomoc soupeři a handicapovaným — odmítání podpůrných látek — ochrana přírody — úspěchy našeho sportu — významní sportovci a soutěže 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Spolupráce a soutěž</p>
--	---	--	--

5.2.18 Seminář z českého jazyka a literatury

5.2.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka a literatury vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z RVP G a z Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky vyšší úrovně obtížnosti. Seminární výuka obsah vzdělávacího oboru prohlubuje a rozšiřuje s ohledem na potřeby žáků, kteří chtějí pokračovat ve studiu filologie, žurnalistiky, literární komparistiky atd. na vysokých školách a připravují se jednak k přijímacím zkouškám, jednak ke společné části maturitní zkoušky vyšší úrovně obtížnosti, případně k profilové zkoušce z české a světové literatury. Význam vzdělávací oblasti spočívá v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení, v prohloubení kompetence pro recepci a produkci náročnějších typů mluvených i psaných textů a pro čtení s porozuměním. Utváření systematického, komparativního přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti stejně jako prohloubená analýza a interpretace uměleckých textů napomáhá vytvářet osobitý, objektivně kritický vztah k literatuře a návyk individuální četby umělecké i literárněkritické a odborné literatury.

5.2.18.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.18.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá zpravidla v knihovně; dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně. Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity: účast na autorských literárních soutěžích s možností konzultací s vyučujícím nad soutěžními pracemi, aktivní zapojení do akcí Týdne mateřského jazyka, možnost uplatnit zájem o obor při tvorbě odborné práce pro školní soutěž Duha (SOČ), návštěvy divadelních představení regionálních divadel, návštěvy uměleckých výstav moderního umění.

5.2.18.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáka ke kritickému nadhledu, k objektivnímu sebehodnocení, při hodnocení míry dosažení dostupných cílů učitel otevírá prostor k diskusi s ostatními žáky
- zadává žákům referáty a motivuje je k aktivnímu využívání různých zdrojů informací, podporuje u žáků potřebu celoživotně se vzdělávat

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat podstatu problému, analyzovat ho a odhalit kauzalitu sledovaného problému; vedle kritického a analytického myšlení je žák učitelem povzbuzován i k použití představivosti a intuice
- dbá na realizaci náležitě obhajoby žakových závěrů a na jejich přesvědčivou prezentaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k přesnému odbornému vyjadřování, prostřednictvím prezentací odborných prací motivuje žáky k přesvědčivému obhájení vlastních názorů poučenou, terminologicky přesnou argumentací
- podporuje žáka v efektivním využívání informačních technologií
- rozvíjí žakovu schopnost naslouchat druhým, být otevřený diskusi i k přijímání názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka ke kritickému hodnocení důsledků žákova jednání a k jeho případné korekci, při stanovování cílů a priorit povzbuzuje žákovo zdravé sebevědomí
- vybízí žáka k aktivní a efektivní spolupráci s ostatními na základě vzájemné úcty a tolerance
- působí na žáka tak, aby porozuměl manipulativním tlakům médií a aby se rozhodoval na základě vlastního úsudku.

Kompetence občanská

Učitel:

- vede žáka k respektování druhých lidí, kulturních a duchovních hodnot, k empatickému chování, k odmítání násilí a k ochraně nosných tradic společnosti
- posiluje v žákovi pocit zodpovědnosti za plnění povinností i za hájení práv vlastních a práv druhých
- rozvíjí žákův zájem o veřejný život a oceňuje ty snahy žáka, které vedou k obecnému prospěchu

Tabulka 132 Seminář z českého jazyka a literatury – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Základy lingvistické a literární teorie</p>	<p>Orientuje se v lingvistické a literárněvědní terminologii v šíři odpovídající dovednosti pracovat s odborným textem náročnější obtížnosti a tuto dovednost využívá k samostatné analýze a interpretaci uměleckého textu</p> <p>— Orientuje se v oblasti literárních druhů a žánrů, identifikuje na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů, posoudí vývojové změny v rámci literárního druhu a žánru a porovná texty téhož literárního druhu či žánru</p>	<p>Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla básnického, prozaického, dramatického, prosředky textové výstavby neuměleckých sdělení Přehled vývoje základních žánrů poezie, prózy a dramatu a jejich charakteristika</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
<p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury:</p> <p>— kořeny evropské literatury</p> <p>— zrod novodobých žánrů v období renesance</p> <p>— vliv barokní expresivity a spirituality na umění 20. st.</p> <p>— proměna funkce literatury v období romantismu, radikální a konzervativní postoj k životu v tvorbě vrcholných romantiků</p> <p>— Avantgarda</p>	<p>Charakterizuje a interpretuje přínos jednotlivých period a jejich předních osobností pro vývoj literatury a literárního myšlení. Na základě poznatků získaných ve výuce českého jazyka a literatury a dovedností analýzy stylových a strukturálních rysů dokáže formulovat vlastní pohled na dobové zasazení díla a jeho přínos pro danou národní literaturu či vývoj daného žánru.</p>	<p>Antické a křesťanské umění</p> <p>— Pestrost renesančního umělecké produkce; zrod středu kánonu západní literatury (Dante, Villon, Rabelais, Cervantes, Shakespeare), humanistické snahy českých vzdělanců</p> <p>— Stylová a ideová charakteristika barokní poetiky a její znaky v tvorbě symbolistů a autorů spirituální tvorby</p> <p>— Tvorba jako životní nutnost, kult romantických bohémů a prokletých tvůrců</p> <p>— Složitost literárního vývoje ve společnosti druhé pol. 19. st. a přelomu století; moderní směry konce 19. st.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky TO: Žijeme v Evropě</p>
<p>Naratologické kategorie</p>	<p>Orientuje se v časoprostorových vztazích v textu, posoudí funkci autora, vypravěče, postavy, příp. adresáta a čtenáře v textu; specifikuje typ vypravěče či postavy a identifikuje úhel pohledu /perspektivu, z něhož /mž se vypráví. Orientuje se v principech kompoziční výstavby textu, rozozná typy promluvy a vypravěcí způsoby, identifikuje v textu námět, motiv, téma.</p>	<p>Základní pojmy naratologie, kompoziční výstavby textu, typy promluvy, vypravěčské strategie.</p>	
<p>Význam pojmenování</p>	<p>Posoudí vhodnost užití pojmenování v daném kontextu, odhadne význam pojmenování v daném kontextu a přiřadí k pojmenování v daném kontextu vhodná synonyma. Rozozná obrazné a neobrazné pojmenování.</p>	<p>Slovní zásoba, sémantika a frazeologie.</p> <p>— Slohová charakteristika výrazových prostředků.</p>	

Tabulka 133 Seminář z českého jazyka a literatury – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY – OKTÁVA/4. ROČNÍK

Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Metody interpretace textu</p>	<p>Vystihne hlavní sdělení textu, rozliší podstatné informace od nepodstatných, postihne autorskou strategii.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Analyzuje informace obsažené v textu, postihne vztah mezi autorem textu, vypravěčem / lyrickým subjektem a postavou a popíše způsob, jak je tento vztah vytvářen. — Porovná rozdíly v recepci textu v době jeho vzniku a v současnosti, rozpozná v textu prvky manipulace, podbízivosti, laciného efektu. — Identifikuje různé možné způsoby čtení a interpretace textu, odhalí eventuelní dezinterpretaci textu. — Nalezne a pojmenuje jazykové prostředky a slohové postupy, které činí text uměleckým, publicistickým, odborným či jiným. — Rozpozná v textu využití jiného textu, rozezná metatext. 	<p>Interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kritika a recenze, polemika — Kontext, způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (aluze, parafráze, motto citát), parodie, travestie, plagiát — Specifické prostředky uměleckého stylu ve 20. a na počátku 21. století — Pretext, posttext, hraniční rysy textu, metatext 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>
<p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Obraz válečné doby v umění — Literární avantgarda a nové možnosti v obsahové i formální rovině umění, díla — Existenciální otázky v umění — Literatura v totalitních poměrech — Postmodernismus 	<p>Charakterizuje a interpretuje přínos jednotlivých období a jejich předních osobností pro vývoj literatury a literárního myšlení. Na základě poznatků získaných ve výuce českého jazyka a literatury a dovedností analýzy stylových a strukturálních rysů dokáže formulovat vlastní pohled na dobové zaseté díla a jeho přínos pro danou národní literaturu či vývoj daného žánru. Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vysvětlí specifickou vývoje české literatury (vzájemná inspirace, přibuznost, odlišnosti a jejich příčiny). — Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech. — Rozliší texty spadající do oblasti literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní. 	<p>Literární díla reflektující válečné události 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> — Podstata modernismu a avantgardismu v charakteristice nových-ismů — Etické, existenciální a duchovní otázky a hledání odpovědí na ně v dílech autorů 20. století v české i světové literatuře — Socialistický realismus, orwellovské antiutopie, underground v Čechách — Postmodernismus a magický realismus v dílech U. Eca, M. Kundery, G. Garcíi Marquéze — Teorie románu v kontextu současného literárního vývoje, budoucnost románu 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky TO: Zjijeme v Evropě</p>
<p>Syntaktická výstavba textu</p>	<p>Posoudí jazykovou a slohovou vhodnost syntaktické výstavby textu a jeho částí, nalezne nedostatky a chyby ve výstavbě věty/ souvětí a vybere nejvhodnější opravu. Posoudí text z hlediska koherence textu a využítí textových konektorů.</p>	<p>Syntaktické elipsy, anakolut, kontaminace, atrakce, nepravé větné dvojice, nežádoucí dvojnárodnost sdělení vzniklá chybou ve výstavbě textu.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Druhy konektorů 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>

5.2.19 Seminář z anglického jazyka

5.2.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Povinně volitelný předmět Seminář z anglického jazyka nabízíme a vyučujeme jako podporu pro výuku anglického jazyka a chápeme jej jako přípravu k profilové maturitní zkoušce. Očekávané výstupy platí pro maturitní ročník a odpovídají požadavkům jazykové úrovně B2 podle SERR. V rámci středoškolského studia je cílem semináře příprava k profilové maturitní zkoušce, mimo tento rámec seminář nabízí přípravu k mezinárodní jazykové zkoušce First Certificate of English (FCE) a přípravu k vysokoškolskému studiu se zaměřením na anglický jazyk. Předmět se také věnuje nácviu a osvojení si jazykových dovedností. V neposlední řadě nabízí seminář seznámení žáků se základy jednotlivých lingvistických disciplín anglického jazyka a se základní lingvistickou terminologií.

Žáky vedeme k zodpovědnosti za své přípravy a to z hlediska jak krátkodobého, tak dlouhodobého cíle.

5.2.19.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.19.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá 2 roky a zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou však k dispozici učebny vybavené moderní multimediální technikou.

5.2.19.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviu psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma
- vede žáky k tomu, aby se v mluvených a psaných projevech vyjadřovali jasně a věcně, srozumitelně a přiměřeně k tomu, v jaké situaci a s kým komunikují
- vede žáky k používání moderních informačních technologií, žák s učitelem komunikuje prostřednictvím elektronické pošty
- při práci na hodinách používá anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách anglicky

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáky k rozpoznání problému při práci s poslechovým nebo čteným textem při zadání úloh jednotlivci i skupinám, vede je k analýze a výběru vhodných postupů a strategií tak, aby organizační příslušné činnosti žáci došli k vyřešení daného problému
- upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a vede je k vyloučení možné chyby
- vede žáky k tomu, aby při práci uplatňovali již dříve získané vědomosti a dovednosti, aby pracovali s představivostí, intuicí a hypotézou
- vede žáky k získávání argumentů pro své tvrzení při interpretaci získaných poznatků, k využívání různých postupů při řešení problému, rovněž je nabádá k naslouchání druhých, k inspiraci jejich nápady a myšlenkami a zároveň v nich podporuje potřebu reagovat a vyjádřit svůj nesouhlas či kritiku
- simuluje nejrůznější reálné situace, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka na požadované úrovni, ale i svůj osobní, kreativní přístup k danému problému
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám a zkoušce First Certificate of English (FCE) a připravuje tak žáky na jejich řešení a úspěšné zvládnutí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby reálně posuzovali své možnosti, byli schopni sebereflexe, odhadovali důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a podle toho své jednání i chování korigovali
- vede žáky k aktivní spolupráci jak mezi sebou, tak s učitelem při stanovování a dosahování společných cílů a rovněž je vede k tomu, aby se při svém jednání opírali o vzájemnou úctu, toleranci a empatii
- vede žáky k tomu, aby se rozhodovali na základě vlastního úsudku a aby odolávali společenským a mediálními tlakům.
- podporuje v žákovi vyjadřování vlastního názoru a jeho obhajování, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách
- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává
- upozorňuje žáky, aby zvažovali rizika podnikání v rámci složení mezinárodní jazykové zkoušky First Certificate of English a byli připraveni toto riziko nést

Kompetence k učení

Učitel:

- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva
- procvičuje se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a vhodných cvičení
- představuje novou slovní zásobu odvozováním smyslu z kontextu
- vybízí žáky k odhadování obsahu čteného nebo slyšeného textu z jeho nadpisu a doprovodných obrázků nebo fotografií
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází
- pravidelně zařazuje do výuky modelové testy mezinárodní zkoušky, při kterých si žáci ověřují své znalosti a zvládnutí daného typu úkolu
- motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi

Kompetence občanská

Učitel:

- poukazuje na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů
- vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí

Tabulka 134 Seminář z anglického jazyka - septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA - SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Pozornost je soustředěna na jazykové dovednosti, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> — poslech s porozuměním — čtení s porozuměním — ústní interakci — samostatný ústní projev — prohlubování gramatického systému na úrovni B2 	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska — dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu — umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení — umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy — umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor — v dopise dokáže zdůraznit, čím jsou pro něj události a zážitky osobně důležité — odhadne význam příbuzných slov na základě probíraných tematických okruhů — vysvětlí problém a navrhne jeho řešení — dokáže identifikovat strukturu textu a rozlišit hlavní informace — umí shromáždit specifické informace z různých částí textu — umí pojmenovávat základními lingvistickými termíny — zvládá techniky přístupu a vypracování různých formátů úkolů — umí použít překladový a výkladový slovník — dokáže dle požadavků popsat obrázky 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — slovní a věcný přízvuk, intonace — interpunkce — upevňování návyků správné výslovnosti a pravopisu <p><i>Morfologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — afixe, slovo tvorba <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — opakování a prohlubování znalostí gramatického systému včetně výjimek — nepřímá řeč — vyjádření časů <p><i>Lexikologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — významové nuance — kolokace, idiomy, přísloví, frazeologismy, složeniny — text organizers <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — popis charakterových vlastností — životní prostředí, příroda, krajina — kultura — cestování — film <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — filmová recenze — fráze pro otevření, udržení a zakončení konverzace — esej — vyjádření faktů a názorů — neformální email — článek 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů TO: Cestování</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam TO: Moderní technologie</p>

Tabulka 135 Seminář z anglického jazyka - oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA - OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Pozornost je soustředěna v prvé řadě na přípravu k profilové maturitní zkoušce a rovněž na prohlubování jazykového systému na úrovni B2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná — rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat — rozumí většině filmů ve spisovném jazyce — rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy, v nichž autoři zaujmají konkrétní postoje či stanoviska — rozumí textům současné prózy — dokáže se aktivně zapojit do diskuze o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory — dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu — umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení — umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy — umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor — používá správné a složitější gramatické prostředky — odhadne význam neznámých slov, slovních spojení a frazeologismů v delším, složitějším textu na základě kontextu — odhadne význam příbuzných slov na základě probíraných tematických okruhů — umí rozlišit jednotlivé styly a citové zabarvení jednotlivých delších promluv — vysvětlí problém a navrhne jeho řešení — umí vystihnout dostatečně přesně podstatu myšlenky nebo problému — dokáže identifikovat strukturu textu a rozlišit hlavní informace — umí shromáždit specifické informace z různých částí textu — umí pojmenovávat základními lingvistickými termíny — dokáže pracovat s hypotézami a abstrakcemi — zvládá techniky přístupu a vypracování různých formátů úkolů — umí použít překladový a výkladový slovník — dokáže dle požadavků popsat obrázky 	<p style="text-align: center;">Učivo:</p> <p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — slovní a větný přízvuk, intonace — upevňování návyků správné výslovnosti a pravopisu <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — opakování a prohlubování znalostí gramatického systému včetně výřimků — slovní druhy — stupňování — modalita — pasív — podmínková souvětí — vztahné věty <p><i>Syntax</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — větné členy — slovosled — druhy vět <p><i>Lexikologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — významové nuance — kolokace, idiomy, přísloví, frazeologismy, složeniny — text organizers <p><i>Slovní zásoba a témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — jídlo, stravování — svět moderní technologie — duševní aktivity <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — fráze pro otevření, udržení a zakončení konverzace — vyjádření faktů a názorů — role-play — žádost o zaměštnání — písemná stížnost 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů TO: Cestování</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam TO: Moderní technologie</p>

5.2.20 Seminář z německého jazyka

5.2.20.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Povinně volitelný předmět Seminář z německého jazyka nabízíme a vyučujeme jako podporu pro výuku německého jazyka. Očekávané výstupy platí pro maturitní ročník s tím, že se snažíme v oktávě o dosažení jazykové úrovně B1 – B1 + a ve 4. ročníku o dosažení jazykové úrovně A2 - B1 podle SERR. Hlavním záměrem je rozvoj všech čtyř základních jazykových dovedností, tj. poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, psaní a mluvení, podrobnější přiblížení reálií německy mluvících zemí v evropském kontextu, historie Německa po 2. světové válce a literární přehled Německa zaměřený na práci s textem a významné literární osobnosti. Na základě již známých lexikálních a gramatických struktur si prohlubují žáci své komunikativní schopnosti. Výstupem dvouletého semináře je vlastní práce žáků (formou Power pointu, koláže, prezentace osobnosti atd.), kde žák prokáže znalosti dané tematiky, kreativní přístup, vlastní zájem a vztah k německy mluvícím zemím. Výuka se opírá především o znalosti z německého, anglického a francouzského jazyka a literatury a hudební a výtvarné výchovy. Pro výuku jsou k dispozici učebny vybavené didaktickou technikou, případně počítačová učebna. Žáky vedeme k zodpovědnosti za své přípravy. Za tímto účelem budou do výuky zařazovány především vlastní učitelovy prezentace, práce s autentickými materiály a texty, videa, soutěže, křížovky, dramatizace a krátkodobé projekty. K dosažení vyčteného cíle pořádáme výjezdy do zahraničí a i nadále budeme spolupracovat s naší partnerskou školou v Marktbreitu.

5.2.20.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník :	2
Oktáva / 4. ročník :	4

5.2.20.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky dostupnými prostředky – a to s ohledem na situaci a účastníky komunikace – k dovednosti vyjadřovat se verbálně i neverbálně
- vede žáky k používání moderních informačních technologií, žák s učitelem komunikuje prostřednictvím elektronické pošty
- vede žáky k tomu, aby se v mluvených a psaných projevech vyjadřovali jasně a věcně, srozumitelně a přiměřeně k tomu, v jaké situaci a s kým komunikují
- vede žáky ke schopnosti prezentovat svou práci i sami sebe vhodným způsobem před známým publikem

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k používání vhodných postupů a strategií při receptivních (porozumění čtenému a slyšenému textu) i produktivních (ústní a písemné vyjadřování) dovednostech, tyto postupy a strategie žákovi nejlépe pomohou k vyřešení zadaného úkolu, zároveň si tyto postupy ve svém učení osvojují a rozvíjejí a na základě již získaných zkušeností a dovedností objevují i strategie nové
- vede žáky ke kritickému hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení a práce, ze strany spolužáků i učitelů žák přijímá ocenění, radu i kritiku, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. Jako sebereflexi využívá portfolia a různé typy testů, které jsou součástí většiny jazykových učebnic
- vede žáky ke zpracovávání referátů a prezentační práce, při kterých využívají informační zdroje – především internet, televizi, odborné časopisy a literaturu – získané informace prezentují, zodpovídají dotazy druhých, nechávají se hodnotit ostatními, ale snaží se zhodnotit i sami sebe

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede žáky v rámci vlastního portfolia k rozvoji osobního i odborného potenciálu
- vede žáky při práci na projektech a prezentacích k dosažení stanoveného cíle, žáci se učí dokončit zahájenou aktivitu a usilují o dosažení vlastního úspěchu
- vede žáky k tomu, aby zvažovali rizika podnikání v rámci složené mezinárodní zkoušky „Zertifikat Deutsch“ nebo „Österreichisches Sprachdiplom“ a jsou připraveni toto riziko nést

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k rozpoznání problému při práci s poslechovým nebo čteným textem, při zadání úloh jednotlivci i skupinám, žák rozčlení text na části a zvolením vhodných postupů, strategií i organizací příslušné činnosti dojde k vyřešení daného problému
- vede žáky k tomu, aby při práci uplatňovali již dříve získané vědomosti a dovednosti, aby žáci pracovali s představivostí a intuicí
- vede žáky k získávání argumentů pro své tvrzení při interpretaci získaných poznatků – důkazy, žák je otevřený k využití různých postupů při řešení problému, žák naslouchá ostatním a nechává se inspirovat jejich nápady a myšlenkami, zároveň se nebojí vyjádřit svůj nesouhlas či kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky, aby posuzovali reálně své možnosti, aby byli schopni sebereflexe, odhadovali důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a podle toho své jednání i chování korigovali
- vede žáky k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů, aby se při svém jednání opírali o vzájemnou úctu, toleranci a empatii
- vede žáky k tomu, aby se rozhodovali na základě vlastního úsudku, aby odolávali společenským a mediálním tlakům

Tabulka 136 Seminář z německého jazyka – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z NĚMECKÉHO JAZYKA – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Pozornost je soustředěna na jazykové dovednosti tj. :</p> <p>Poslech s porozuměním</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Mluvení</p> <p>Psaní</p> <p>Uzavření gramatického systému</p>	<ul style="list-style-type: none"> — v běžné situaci se vyjadřuje standardním tempem, plynule a foneticky — používá správných a složitějších gramatických prostředků — odhadne význam neznámých slov, slovních spojení a frazeologismů v delším, složitějším textu na základě kontextu a obsahu předcházejícího textu — odhadne význam slov přejatých z odborné oblasti — odhaduje význam příbuzných slov na základě probíraných tematických okruhů — odliší jednotlivé styly a citové zabarvení jednotlivých delších promluv — v souvislém delším i složitějším rozhovoru rodilých mluvčích vedeném v rychlejšímu tempu uvede počet aktérů — rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu — rozumí složitějšímu projevu na aktuální téma — reprodukuje a shrne ústně i písemně souvislý, jasně strukturovaný text na běžné téma — aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím — shrne a využije předložené faktografické informace — vysvětlí problém a navrhne jeho řešení — porovná různé alternativy — rozvine argumentaci — postihne dostatečně přesně podstatu myšlenky nebo problému — identifikuje strukturu jednoúchého textu a rozliší hlavní informace — vyjadřuje své myšlenky přiměřenou i složitější formou — vysvětlí svůj postoj k opáčenému názoru — používá správných i složitějších gramatických prostředků — shromáždí specifické informace z různých částí textu — používá abecední slovník učebnice a orientuje se ve dvojjazyčném slovníku — využívá překladač slovníky při zpracování písemného projevu 	<p style="text-align: center;">Učivo:</p> <p><i>Jazykové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — fonetika – slovní, větný přízvuk, intonace, melodie — pravopis – interpunkce, velká písmena u substantiv, pravidla u běžných slov — lexikologie – ustálená slovní spojení, složené předložky, frazeologismy, rčení, přísloví — gramatika – souvětí, věta jednoduchá, opakování gramatického systému <p><i>Komunikativní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — hostejnost, strach, pokárání — veřejná hlášení — diskuze, argumentace — delší písemný a ústní projev — formální dopis, soukromý dopis, referát — pozdrav, blahopřání, inzerát, vzkaz, pozvánka, komunikace přes internet <p><i>Tematické okruhy a komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — člověk – kontakty, povahové rysy, oblečení, rodinný život — bydlení - místo, kde žiji, život na vesnici a ve městě — škola – školní předměty, školní den, školní léta, studium po maturitě — práce – povolání, práce v zahraničí — rodina – konflikty v rodině, tradiční svátky — jídlo – v restauraci, recepty, stravovací návyky — nákupy – místa pro nákupy, služby, reklamače 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>— PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě TO: Vzdelávání v Evropě a ve světě PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam</p> <p><i>Náměty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — účast na partnerských výměnných pobytech — jednodenní výjezdy do německy hovořících zemí — vícedenní exkurze do těchto zemí, po návštěvě pak mohou žáci zpracovat vlastní prezentaci o svých prožitcích a zážitcích

Tabulka 137 Seminář z německého jazyka – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z NĚMECKÉHO JAZYKA – OKTÁVA/4. ROČNÍK		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
<p>Pozornost je soustředěna na jazykové dovednosti tj. :</p> <p>Poslech s porozuměním</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Mluvení</p> <p>Psaní</p> <p>Uzavření gramatického systému</p>	<ul style="list-style-type: none"> — v běžné situaci se vyjadřuje standardním tempem, plynule a foneticky — používá správných a složitějších gramatických prostředků — odhadne význam neznámých slov, slovních spojení a frazeologismů v delším, složitějším textu na základě kontextu a obsahu předcházejícího textu — odhadne význam slov přejatých — odhaduje význam příbuzných slov na základě probíraných tematických okruhů — odliší jednotlivé styly a citové zabarvení jednotlivých delších promluv — v souvislém delším i složitějším rozhovoru rodilých mluvčích vedeném v rychlejšímu tempu uvede počet aktérů — rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu — rozumí složitějšímu projevu na aktuální téma — reprodukuje a shrne ústně i písemně souvislý, jasně strukturovaný text na běžné téma — aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím — shrne a využije předložené faktografické informace — vysvětlí problém a navrhne jeho řešení — porovná různé alternativy — rozvine argumentaci — postihne dostatečně přesně podstatu myšlenky nebo problému — identifikuje strukturu jednoúčelového textu a rozliší hlavní informace — vyjadřuje své myšlenky přiměřenou i složitější formou — vysvětlí svůj postoj k opacnému názoru — používá správných i složitějších gramatických prostředků — shromáždí specifické informace z různých částí textu — shromáždí specifické informace z více krátkých textů — používá abecední slovník učebnice a orientuje se ve dvojjazyčném slovníku — využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu 	<p>(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěže</p> <p>—</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě TO: Vzdělávání v Evropě a ve světě PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam</p> <p><i>Náměty</i></p> <p>— účast na partnerských výměnných pobytech</p> <p>— jednodenní výjezdy do německy hovořících zemí</p> <p>— více denní exkurze do těchto zemí, po návštěvě pak mohou žáci zpracovat vlastní prezentaci o svých prožitcích a zážitcích</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Jazykové prostředky</i> — fonetika – slovní, větný přízvuk, intonace, melodie — pravopis – interpunkce, velká písmena u substantiv, pravidla u běžných slov — lexikologie – ustálená slovní spojení, složené předložky, frazeologismy, rčení, přísloví — gramatika – souvětí, věta jednoduchá, opakování gramatického systému — <i>Komunikativní</i> — hostejnost, strach, pokárání — veřejná hlášení — diskuze, argumentace — delší písemný a ústní projev — formální dopis, soukromý dopis, referát — pozdrav, blahopřání, inzerát, vzkaz, pozvánka, komunikace přes internet — <i>Tematické okruhy a komunikační situace</i> — cestování – přípravy na cestu, dopravní prostředky, problémy na dovolené, v hotelu — kultura – hudba, v divadle, tisk, noviny — sport – sportovní disciplíny, vybavení, sportovní akce — zdraví – nemoci, zdravotní stav, prevence, návštěva u lékaře — technika – mobilní komunikace, počítače — životní prostředí – počasí, ochrana životního prostředí — politika – EU, problémy mládeže — <i>Realie německy mluvících zemí</i> — geografické zařazení a stručný popis — významné události z historie — významné osobnosti — životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou — ukázky významných literárních děl 	

5.2.21 Seminář z francouzského jazyka

5.2.21.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Povinně volitelný předmět Seminář z francouzského jazyka navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Obsahem předmětu je rozvíjení a prohlubování znalostí a dovedností získaných v předmětu Francouzský jazyk. Seminář z francouzského jazyka by měl žáky připravit k profilové maturitní zkoušce a získané znalosti by měly žákům pomoci k bezproblémovému zvládnutí počátečního stadia studia francouzského jazyka na vysoké škole, případně vykonání mezinárodně uznávané zkoušky DELF 1er degré.

5.2.21.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.21.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá 2 roky. K dispozici jsou učebny vybavené multimediální technikou, případně počítačové učebny či kmenové třídy. Při výuce jsou používány autentické materiály – audio, video či DVD nahrávky, texty. Během studia škola nabízí výjezdy do Francie.

5.2.21.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vede k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby - tam, kde je to možné, využívá srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou
- zadává takové úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů
- volí při receptivních (porozumění čtenému a slyšenému textu) i produktivních (ústní a písemné vyjadřování) úlohách vhodné postupy a strategie, které žákům nejlépe pomohou k vyřešení zadaného úkolu. Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem
- učí žáka kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů své práce, přijímat ocenění, radu i kritiku
- vede žáky k sebehodnocení využíváním portfolia , které je součástí většiny jazykových učebnic

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů
- využívá příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáka k jeho respektování
- neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, učí žáky zacházet s nekompletními informacemi - vede je tak k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu
- ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích apod.)
- postupně vede žáky k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentaci výsledků před třídou)
- v rámci konverzace na různá témata vyžaduje od žáků argumentaci při vyjadřování názorů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním standardními metodami výuky cizího jazyka - rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu
- v rámci poznávacích zájezdů či výměn umožňuje žákům komunikovat s rodilými mluvčími a francouzsky mluvčími cizinci

- učí žáky využívat pro komunikaci moderní informační technologie, komunikovat pomocí elektronické pošty
- kultivuje u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti
- při práci s jazykovým materiálem vede žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení interpretačních schopností

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách rozvíjí u žáků schopnosti spolupracovat
- učí žáka reálně posuzovat své možnosti, odhadovat důsledky vlastního jednání v nejrůznějších situacích
- vede žáka k rozhodování na základě vlastního úsudku

Kompetence občanská

Učitel:

- vede žáky k diskuzím na aktuální témata, během nichž žáci argumentují a obhajují své názory
- vede žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- rozvíjí v žákovi sebedůvěru ve využívání svých schopností
- vede žáka k „projektovému“ myšlení - umění plánovat, definovat priority, identifikovat problémy k řešení, cíle a postupy, jak jich dosáhnout, vyhodnocovat jejich dosažení
- motivuje žáka k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti

Tabulka 138 Seminář z francouzského jazyka – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z FRANCOUZSKÉHO JAZYKA – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí nekomplikovaným, faktografickým informacím týkajícím se každodenního života — sleduje konverzaci rodilých mluvčích, může však mít obtíže s porozuměním, pokud mu konverzace není přizpůsobena — identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace — odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionálníchmů — využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média — umí napsat dopis příteli/přítelkyni, rozvrhne správně dopis na stránku, správně užívá zdvořilostní formule — umí popsat písemně i ústně věci, osoby i místa — umí popsat obrázek, fotografii, reklamu — umí představit osoby — popíše běh událostí, správně užívá slovesné časy — používá správné indikatory času: d'abord, ensuite, puis, alors, enfin — vyjádří svůj názor a argumentuje — reaguje gramaticky a foneticky správně na argumenty jiných osob — je schopen písemně i ústně vyprávět o sobě a svých plánech — zvládne vyprávění nebo popis na probraná témata 	<p style="text-align: center;">Učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Fonetika a pravopis</i> upevňování návyků správné výslovnosti a pravopisu — <i>Lexikologie</i> ustálená slovní spojení, frazeologie — <i>Gramatika</i> opakování a prohlubování znalosti gramatického systému francouzského jazyka — <i>Tematické okruhy</i> popis osob (charakteristika, vzhled, oblečení) příteleství, vztahy, rodina příroda zájmy prázdniny, plány do budoucna — <i>Réalité</i> Paris France Prague République Tchèque 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: Základní problémy sociokulturálních problémů</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam</p>

Tabulka 139 Seminář z francouzského jazyka – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z FRANCOUZSKÉHO JAZYKA – OKTÁVA/4. ROČNÍK		
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:
	<ul style="list-style-type: none"> — rozumí složitějšímu projevu na aktuální téma — rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu — odliší jednotlivé styly a citové zabarvení jednotlivých mluvčích — umí přečíst neznámý text se správnou výslovností — identifikuje zdroj textu, pochopí, komu je adresován — umí vytáhnout klíčové informace textu — pochopí hierarchii informací — identifikuje záměr a tón článku (neutrální, ironický, polemický) — umí písemně i ústně reprodukovat přečtený text — shrne hlavní myšlenky — vysvětlí některé obtížné pasáže — vyjádří své názory, pocity — umí se písemně vyjádřit formou dopisu — používá správné zdvořilostní fráze — dodržuje větnou strukturu psaní dopisu — umí písemně požádat o informaci — sestaví „lettre de candidature“ — písemně reklamuje zboží — zvládne vyprávění nebo popis na probíraná témata — pomocí osvojené slovní zásoby souvisle hovoří o realitách Francie a dalších francouzsky mluvících zemí — shrmne a specifikuje informace a na jejich základě přednese referát 	<p style="text-align: center;">(PT, TO, INT, PRO)</p> <p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání lidí TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě TO: Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam</p>
		<p><i>Fonetika, pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — upevňování návyků správné výslovnosti a pravopisu <p><i>Lexikologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — ustálená slovní spojení, frazeologismy, rčení, přísloví <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — opakování a prohlubování znalosti gramatického systému u Komunikativní situace: — formální a soukromý dopis — referát — pozdrav, blahopřání, inzerát — vzkaz, pozvánka, komunikace prostřednictvím e-mailu — vyjadřování pocitů — zjišťování informací — argumentace <p><i>Realie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — frankofonní země — životní styl a tradice ve Francii v porovnání s Českou republikou (stravování, vzdělávací systém, nákupy, móda, bydlení, kulturní život, sporty, svátky, zájmy, dovolená, prázdniny, péče o životní prostředí, média...) — přehled literárních děl

5.2.22 Seminář z matematiky

5.2.22.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Seminář z matematiky rozšiřuje a prohlubuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP G. Tento předmět se vyučuje ve 3. a 4. ročníku čtyřletého studia, resp. 7. a 8. ročníku osmiletého studia. Doporučuje se žákům s hlubším zájmem o matematiku, kteří předpokládají, že budou z matematiky maturovat v rámci profilové části maturitní zkoušky, nebo budou v rámci přijímacího řízení na VŠ vykonávat přijímací zkoušku z matematiky. Tento volitelný předmět by si měli vybírat žáci, kteří zvažují studium na VŠ technického a ekonomického směru, univerzitní studium se zaměřením na matematiku a informatiku. Probírané učivo je rozšiřujícím učivem základního kurzu středoškolské matematiky. Tematické celky učebního plánu semináře jsou standardně začleněny do okruhů maturitních otázek z matematiky v rámci maturity z matematiky na Gymnáziu Zábřeh a je nadstandardem v rámci plánované státní maturity z matematiky. Náplní semináře je rozšiřující a nadstavbové učivo, především řešení náročnějších rovnic, nerovnic a jejich soustav, základy maticového, diferenciálního a integrálního počtu

5.2.22.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.22.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuálních možností jsou některé hodiny vyučovány v učebně vybavené počítačem a interaktivní tabulí popř. přímo v počítačové učebně.

5.2.22.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod jeho vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadává problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžaduje slovní komentář při řešení příkladů
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci sami, eventuelně ve skupince hledají případné chyby
- při řešení příkladů vyžaduje zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- vyžaduje, aby geometrické úlohy žáci vhodně zakreslovali pomocí náčrtků a aby je dokázali slovně popsat

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žáci sami mohli některé matematické věty vyvodit a zformulovat
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáků, vyžaduje důkladnou matematickou analýzu problémové situace
- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám při řešení vhodných příkladů
- kladením problémových otázek žáci nalézají různé způsoby řešení příkladů
- klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení příkladů a slovních úloh vyžaduje přesnou formulaci, užívá vhodné terminologie a matematické symboliky
- při řešení příkladu vyžaduje, aby žáci dokázali daný problém slovně formulovat do matematické terminologie, aby se naučili číst slovní úlohy s porozuměním a dokázali slovně interpretovat matematický výsledek
- vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska
- zdůrazňuje respekt k práci druhého

Kompetence občanská

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci sami, eventuelně ve skupince hledají případné chyby

Tabulka 140 Seminář z matematiky – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z MATEMATIKY – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Matice a determinanty	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí a na příkladech používá základy maticového počtu, provádí operace s maticemi, pracuje s determinanty — v příkladech užívá Gaussovu eliminační metodu i Cramerovo pravidlo a dokáže jejich využitím efektivně řešit soustavy lineárních rovnic (i s parametrem) 	<ul style="list-style-type: none"> — pojem matice, typy matic — operace s maticemi — hodnota matice — inverzní matice a její užití — determinant — determinanty 2. a 3. řádu a jejich výpočet — determinanty vyšších řádů - výpočet rozvojem podle řádku nebo sloupce — Sarrusovo pravidlo — užití matice a determinantů pro řešení soustav rovnic 	
Řešení složitějších rovnic a nerovnic	<ul style="list-style-type: none"> — řeší složitější rovnice a nerovnice včetně rovnic a nerovnic s parametry, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení — rozlišuje ekvivalenci a neekvivalenci úprav, zůvodní, kdy je zkuška nutnou součástí řešení — geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav — analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> — iracionální rovnice a nerovnice — exponenciální rovnice a nerovnice — logaritmické rovnice a nerovnice — goniometrické rovnice a nerovnice — reciproké rovnice 	
Aplikace řešení rovnic a nerovnic	<ul style="list-style-type: none"> — určuje definiční obory složitějších funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> — iracionální funkce — exponenciální a logaritmické funkce — goniometrické funkce 	
Cyklometrické funkce	<ul style="list-style-type: none"> — zná souvislost mezi goniometrickými a cyklometrickými funkcemi — ovládá vlastnosti cyklometrických funkcí — určuje definiční obory a obory hodnot — sestavuje grafy základních cyklometrických funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> — funkce arcsin, arccos, arctg, arccotg 	

Tabulka 141 Seminář z matematiky – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z MATEMATIKY – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Diferenciální počet	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí pojem limita funkce, umí aplikovat věty o limitách na konkrétních příkladech — vysloví definici derivace funkce, nejdůležitější vzorce pro derivace elementárních funkcí, aplikuje geometrický význam 1. a 2. derivace — aplikuje znalosti limit a derivací funkce při vyšetřování průběhu funkce 	<ul style="list-style-type: none"> — definiční obor funkce — limita funkce — pojem derivace, geometrický význam derivace — derivace mocniny, součtu, rozdílu, součinu, podílu, mocninné funkce, goniometrických funkcí, exponentiálních funkcí, — logaritmických funkcí, implicitní funkce — aplikace derivace funkce (tečna křivky v bodě, lokální extrém, monotónnost funkce, L Hospitalovo pravidlo) — průběh funkce (def. obor funkce, vlastnosti funkce, monotónnost funkce a lokální extrém, konvexnost, konkávnost a inflexní body — průsečíky s osami souřadnic, asymptoty bez směrnice a se směrnici obor funkčních hodnot, graf funkce 	
Integrální počet	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí pojmy primitivní funkce a neurčitý integrál, zná nejdůležitější vzorce pro integrování elementárních funkcí, umí integrovat jednoduché funkce, obecnou racionální lomenou funkci a goniometrické funkce — popíše, jak vybudovat určitý integrál, vypočítá určitý integrál jednodušších funkcí — aplikuje znalosti výpočtu určitého integrálu v geometrii 	<ul style="list-style-type: none"> — Pojem primitivní funkce a neurčitý integrál — integrace užtím základních vzorců, po úpravách, integrace goniometrických funkcí, exponentiálních funkcí — substituční metoda + metoda „per partes“ — integrace racionálních lomených funkcí – rozklad na parciální zlomky — pojem určitého integrálu, geometrický význam — aplikace určitého integrálu (výpočet plochy, objemu rotačních těles, délka křivky, povrch rotačních těles 	
Opakování středoškolské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> — aplikuje znalosti a matematické dovednosti z minulých ročníků při opakování a samostudiu — vypracovává samostatně přípravy a sestavy úloh jako přípravu k maturitě a přijímací zkoušky na VŠ z matematiky — umí používat matematické tabulky a další povolené pomůcky pro vyhledání potřebných informací — zvládá větší objemy zadanych úloh odevzdávat v řádném termínu 	<ul style="list-style-type: none"> — výtoky — množiny — kartézský součin, relace, zobrazení, funkce — úpravy výrazů — rovnice a nerovnice — trigonometrie — stereometrie — analytická geometrie — komplexní čísla — posloupnosti — kombinatorika a pravděpodobnost — planimetrie — důkazy 	

5.2.23 Seminář z Informatiky (SI)

5.2.23.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Seminář z informatiky je realizován a dále rozvíjen a prohlubován obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie. Obor Informatika a informační a komunikační technologie (dále jen Informatika a ICT) na gymnáziu navazuje na oblast ICT v základním vzdělávání zaměřenou na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií. Cílem SI je příprava studentů k maturitě z informatiky a k dalšímu studiu na vysokých školách, případně k uplatnění v praxi. Předmět SI prohlubuje u žáků schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení s cílem dosáhnout lepší orientaci v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žáci jsou vedeni ke schopnosti aplikovat počítače a digitální techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací a přispět tak k transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáků flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a jejich programového vybavení. Současně podporuje u žáků schopnost jejich vzájemného propojování. V rámci předmětu se žáci také seznámí se základy informatiky jako vědního oboru, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska používaného hardwaru i softwaru, a s jejím postavením v moderním světě. Cílem je zpřístupnit žákům základní pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentací je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů. Žáci se v předmětu seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti. Žáci se seznámí se zásadami bezpečnosti a hygieny při práci, s ergonomií a jejím významem pro ochranu zdraví a zachování kvality života i při dlouholeté intenzivní práci s počítači. Naučí se tvořivě pracovat a nové návyky prakticky využívat při studiu i v běžném životě. Předmět vede žáky k získávání, prezentování a ověřování informací, ke komunikaci v rámci lokální i globální počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využívání výpočetní techniky v každodenním životě i v rámci ostatních předmětů.

V předmětu SICT se realizují vybrané tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž)

5.2.23.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.23.3 Organizační vymezení předmětu

Pro výuku předmětu jsou dispoziční dvě počítačové učebny, které umožňují paralelní výuku ve dvou skupinách současně. To má význam pro dělení tříd na skupiny a minimalizuje nároky na tvorbu optimálního rozvrhu výuky. V počítačových učebnách je celkem 16 počítačů pro studenty a učitelský počítač. K dispozici je diaprojektor a bezprašná tabule. Učebny jsou vybaveny automaticky stahovatelnými roletami a splňují hygienické i ergonomické požadavky na počítačové pracoviště. Všechny počítače jsou připojeny do školní počítačové sítě a mají neomezený vysokorychlostní přístup k internetu.

5.2.23.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět SI vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti a pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákům prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání. K utváření a osvojení klíčových kompetencí volí učitel následující strategie, metody a společné postupy:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky, dává nové učivo do souvislosti s každodenní zkušeností žáků a tím je vede k poznání, že poznatky informatiky jsou užitečné pro praktický život
- s ohledem na vybavení zadává samostatné úkoly a práce žákům
- předkládá žákům přiměřeně náročné úkoly, jejichž řešení žákům umožňuje prohlubovat vlastní znalosti
- vede žáky volbou vhodných úloh a problémů k poznání, že pochopení a zvládnutí moderní informační a digitální techniky je proces, který vyžaduje další průběžné sebevzdělávání a je nezbytný pro život člověka v moderní společnosti
- vede žáky k poznání, že prvky informační a digitální techniky provázejí člověka na každém kroku
- využívá chyb při řešení algoritmických úloh jako prostředku k prohloubení algoritmického myšlení, nutnosti správného pochopení zadání a k nalézání správné cesty k řešení úloh
- vede žáky zadávanými úkoly k samostatnému využívání výpočetní techniky při získávání informací i jejich využití v praktickém životě (využívání různých SW produktů, spolupráce mezi žáky, vyhledávání různých informací), hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací, vede k samostatné práci i spolupráci
- vede žáky k používání vlastních poznámek při praktických činnostech s technikou

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- navozuje různě náročné a zajímavé problémové situace, při kterých žáci ve spolupráci s ním nebo samostatně formulují problémy, navrhují varianty řešení, plánují algoritmy, ověřují je a nalézají správná řešení
- příznivě hodnotí zejména vlastní, neotřelé postupy řešení úloh, pokud vedou k cíli, nevyžaduje jen standardní, většinový postup
- umožňuje žákům uplatňovat dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí poznávání
- učí žáky schopnosti formulovat své požadavky, zadáváním úloh a projektů je vede k tvořivému přístupu při jejich řešení, či k hledání více řešení, vede žáky nejen k nalezení řešení, ale i k jeho praktickému provedení a obhájení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci při řešení úloh, formulaci a prezentaci variant, obhajobu názorů a vhodnou argumentaci
- vede žáky při vzájemné komunikaci k správnému používání získaných teoretických poznatků a praktických zkušeností a dovedností k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů ostatních
- vede žáky k tomu, aby svůj postup dokázali obhájit a neměli obavy, že postupují jinak než většina
- vede žáky k tomu, že k vyřešení předloženého úkolu nedílně patří i srozumitelná a přesvědčivá prezentace výsledného řešení
- umožňuje žákům využívat nejmodernější dostupné komunikační a informační prostředky a technologie
- používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, chápat potřebu efektivní spolupráce, dále vede žáky k využívání komunikace na dálku, učí je dodržovat vžitá pravidla pro tuto komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v menších i větších skupinách a tím je učí spolupracovat
- navozuje podmínky pro diskusi a kritický přístup žáků k závěrům a prezentacím svým i k závěrům a prezentacím spolužáků; tím je učí používat věcné argumenty pro obhajobu svého názoru a přijmout názor druhých, je-li podložen přesvědčivými argumenty

- rozvíjí sebedůvěru žáků a vytváří příležitosti pro uvědomování si sociálních rolí a vztahů žáků např. organizováním skupinové práce
- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty
- při zadávaných projektech je učí pracovat v týmu, s následným kolektivním hodnocením jednotlivých prací (vytváření projektů)

Kompetence občanská

Učitel:

- šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- respektuje duševní vlastnictví, copyright, osobních data a zásady správného citování autorských děl
- seznamuje je s morálními i legislativními zákony při užívání VT (pirátství, autorské zákony, hesla), vede žáky také k přemýšlení nad materiály získanými z internetu
- diskutuje se žáky otázky ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jejich iniciativu a tvořivost
- pomáhá žákům získat a kriticky hodnotit informace o možnostech dalšího vzdělávání
- povzbuzuje a motivuje žáky k dosahování úspěchu, mj. např. účastí v soutěžích, olympiádách, středoškolské odborné činnosti, atd.
- upozorňuje žáky na rizika související s rozhodováním a vede je k jejich kritickému vyhodnocení a k vědomí, že je nezbytné být připraven tato rizika nést
- objasňuje žákům podstatu a principy podnikání a jeho možných rizik a umožňuje žákům i přístup k informacím o podstatě podnikání

Tabulka 142 Seminář z informatiky – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z INFORMATIKY – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Algoritmizace, programování</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zná a orientuje se v základní struktuře programového kódu — zná historii a vývoj programovacích jazyků — je schopen aplikovat konkrétní programovací jazyk — je schopen využívat jednoduché i strukturované datové typy — je schopen provést analýzu problému, zápis řešení v podobě algoritmu — je schopen převést algoritmus do programu — orientuje se v možných chybách programu, a to syntaktických i sémantických a dokáže je odstranit — je schopen využít algoritmické myšlení při řešení zadaných úloh — vhodně kombinuje vlastnosti konkrétního jazyka a zvolených datových struktur, pomocí nichž popisuje objekty reálného světa — je schopen využít programování pro simulaci a modelování — vysvětlí základní příkazy strukturovaného programování (příkaz, posloupnost příkazů [složený příkaz], podmíněný příkaz, cyklus s podmínkou na začátku a na konci, cyklus s pevným počtem opakování a základní programové struktury (procedure a funkce)) — umí vysvětlit pojmy proměnná, identifikátor a datový typ a zná základní typy proměnných (znak, řetězec, celé číslo, reálné číslo, logická hodnota) — rozumí pojmu syntaxe a sémantika programovacího jazyka — umí vysvětlit princip objektového programování (zapouzdření proměnných, procedur a metod do objektů, řízení tokem událostí) — vysvětlí princip vizuální tvorby programu (výběr přípravených komponent a programování reakcí na události, které jsou s nimi spojené) 	<ul style="list-style-type: none"> — algoritmus, jeho vlastnosti — algoritmus a program — algoritmizace úlohy — historický vývoj programovacích jazyků — překladače — zásady strukturovaného programování — objektové programování — vizuální programování — struktura programu — základní programové a datové struktury — základní a složené příkazy — základní a složené datové struktury — analýza a tvorba programů — ladění — generátor náhodných čísel — algoritmy na vyhledávání — algoritmy na třídění — využití algoritmů pro řešení rovnic — využití algoritmů pro řešení soustav rovnic — přehled současných způsobů tvorby programů (objektové a vizuální programování) — program, podprogram, procedury funkce — Syntaxe a sémantika 	

Tabulka 143a Seminář z informatiky – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z INFORMATIKY – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Informatika a vliv ICT na uživatele</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zná a pracuje s pojmy informatika, informace a entropie — využívá zdroje informací v klasické i digitální podobě a pracuje s nimi — dokáže posoudit různé informační zdroje (osobní komunikace, elektronické zdroje - web, TV, rádio, písemné [tištěné] zdroje - knihy, noviny a časopisy) a kvalitu získaných informací — je schopen kriticky posoudit relevanci a kvalitu informačních zdrojů — dodržuje při práci s informacemi platné zákony i etické zásady — má jasnou představu o aplikacích informatiky — je si vědom ceny informace, zná způsoby a metody jak zabezpečit důležitě informace — rozumí základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a k jejich uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích — zná zdravotní, sociální a psychologická rizika práce s PC — dodržuje zásady bezpečnosti při práci s PC — je seznámen a respektuje základní ergonomické požadavky na práci s počítačem — uvědomuje si, respektuje a zmiňuje negativní vlivy moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a na zdraví člověka — je schopen vysvětlit podstatu ochrany autorských práv a nalézt základní ustanovení zákona o právu autorském ve vztahu k software a k získávání dat z internetu 	<ul style="list-style-type: none"> — bezpečnost práce, provozní řád — vliv práce na počítači na zdraví člověka — psychologické a sociální rizika práce s počítačem — ergonomie a hygiena práce s výpočetní technikou — informatika - terminologie, základní pojmy — informace a její charakter, informační zdroje a jejich kvalita, metainformace — informace, entropie, informatika, aplikace informatiky, dostupnost a ochrana informací — záznam a kódování informací — analogové a digitální zařízení — bity, bajty, kódování textů — informace a informační činnost — informační zdroje a informační instituce — etické zásady a právní normy související s informatikou, autorská práva — informační etika — výpočetní technika pro osoby s handicapem 	<ul style="list-style-type: none"> — PT: Osobnostní a sociální výchova 70: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti 70: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů 70: Spolupráce a soutěž
<p>Hardware, technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje počítač, princip jeho činnosti — popíše základní funkční součásti počítače — popíše základní komponenty systémové jednotky — popíše základní charakteristiky přídatných zařízení — zná historii a vývoj osobních počítačů — má jasnou představu o klasifikaci PC — ovládá obsluhu počítače a jeho přídatných zařízení — objasní základní funkce hardware a software — reaguje přiměřeně v případě závady počítače — má jasnou představu o principu zpracování informace v počítači — zná základní jednotky pro vyjádření velikosti informace a kapacity paměti — ovládá a dokáže popsat použití portů na zadním panelu systémové jednotky — využívá digitálních technologií — řeší problémové situace na PC 	<ul style="list-style-type: none"> — počítač, jeho schéma, princip činnosti — systémová jednotka, základní komponenty — procesor, vnitřní a vnější paměti, základní deska — komunikační rozhraní - porty, ovládací zařízení — vstupní a výstupní zařízení - periférie — klasifikace, druhy počítačů — klasifikace periférií — historie a vývoj počítačů — základní znalosti ovládnání počítače a jeho přídatných zařízení — princip digitálního záznamu informací 	

Tabulka 143b Seminář z informatiky – oktáva/4. ročník

<p>Software, programové vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zná klasifikaci softwaru na jednotlivé skupiny programů a má představu o účelu jejich použití — jsou mu jasné právní aspekty používání softwaru — rozpozná a definuje jednotlivé druhy programů podle licence — vysvětlí funkci a význam operačního systému základních programů pro správu PC a základní aplikace — využívá při práci síť (lokální i Internet), objasní způsob přenosu informace v celosvětové síti — získává z internetu freeware a shareware software — provádí základní operace se soubory a složkami, — komprimuje a dekomprimuje soubory — provádí údržbu disku — důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před virem i zneužitím — formuluje a dodržuje základní zásady bezpečnosti práce s daty a výpočetní technikou — rozumí zásadám ovládání a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení — vhodně uplatňuje jejich nástroje, metody a vazby k efektivnímu řešení úloh — je schopen vysvětlit funkci a význam programovacích jazyků — je schopen vysvětlit pojem formát datového souboru, znát vazbu typů dokumentu na určitý program a umět ji změnit — má přehled o nejpoužívanějších současných typech dokumentů (HTML, TXT, DOC, XLS, ODT, ODS, PDF, PPT, WAV, JPG, MP3, WMA, MPEG) 	<ul style="list-style-type: none"> — klasifikace softwaru, programy, data, standardy, zdroje — právní aspekty používání softwaru — druhy programů podle licence — operační systémy a aplikační software — význam standardizace dokumentů 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>
<p>Operační systémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen ovládat současný operační systém (spouštět a ukončovat programy, přepínat se mezi nimi, manipulovat s okny, prozkoumávat složky; zobrazovat (různými způsoby), vybírat, vytvářet, přejmenovávat, kopírovat, přesunovat a mazat objekty; hledat objekty, používat schránku, ukládat/otevírat dokumenty, komprimovat a dekomprimovat soubory a složky — vysvětlí funkci a význam operačního systému — zná a prakticky používá práci s disky, adresáři a soubory — dokáže nastavit prostředí OS v ovládacích panelech — ovládá základní operace, jako kopírování, přesun, mazání, obnovu souborů a složek — umí prakticky využívat možnosti multitaskingu a přenášení dat mezi aplikacemi — umí efektivně organizovat — je si vědom rozdílu mezi souborem a jeho zástupcem — instalovat a odebrat ze systému programy a písma — je schopen vysvětlit potřebu aktualizace operačního systému, umí ji provést a nastavit způsob jejího provádění 	<ul style="list-style-type: none"> — charakteristika, funkce, vlastnosti, ovládání, možnosti nastavení základní složení (ovládače hardware, jádro systému, grafické rozhraní) — nastavení OS, klasifikace a typy — význam grafického uživatelského rozhraní — soubory, složky, disky a programy a data — prostředí OS — souborové systémy — formáty datových a programových souborů — bezpečnostní pravidla při práci 	<p>—</p>
<p>Údržba, bezpečnost, ochrana dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je si vědom rizika malwareu — orientuje se v používání softwaru pro zabezpečení PC, především antiviru, firewallu, antispymare, adware, antispam — je schopen řešit problémy se zavirovaným počítačem, s odstraněním škodlivého softwaru a zabezpečení počítače proti spamu — je schopen vysvětlit problematiku počítačových virů a červů — umí používat a aktualizovat antivirový program, zná nebezpečné typy souborů 	<ul style="list-style-type: none"> — Malware, viry, spyware, adware, hoax, spam, hacking — ochrana – antiviry, firewall, antispam — zabezpečení PC a dat před zneužitím — zálohování a archivace — nebezpečí z internetu — bezpečnostní politika — kompresní programy — souborové manažery 	<p>— PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>

Tabulka 143c Seminář z informatiky – októva/4. ročník

<p>Lokální počítačové síť</p>	<ul style="list-style-type: none"> — umí rozlišit mezi počítačovou a terminálovou sítí — je připraven vysvětlit způsob zapojení sítě peer to peer a síť klient – server, pojmy LAN a WAN — je schopen využívat výhod sítí, a to především sdílení prostředků a komunikačních možností — zná základní principy budování sítí — zná základní technické díly, nutné pro výstavbu sítě (síťová karta, kabeláž nebo bezdrátové spojení, aktivní prvek) — orientálně zná přenosové rychlosti běžných sítí — je schopen vysvětlit základní výhody sítí (sdílení dat, tiskáren a připojení do internetu, možnost použít centrální informačního systému a archivace) — je schopen navrhnout a realizovat jednoduchou domácí síť — je připraven nastavit sdílení složky a tiskárny v počítačové síti — zná základní práva k síťovým diskům (vidět, číst, zapisovat, spravovat) — je schopen zjistit základní potřebné údaje (název počítače a sdílené složky) — umí se přihlásit do sítě a zvolit si bezpečné heslo (zná jeho parametry), připojit si (mapovat) složku nabízenou v síti jako síťový disk 	<ul style="list-style-type: none"> — počítačové a terminálové síť — výhody počítačových sítí — technické a programové prostředky pro budování sítí — klasifikace sítí — podle rozlehlosti — topologie — architektury — orientace v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>
<p>Internet a telekomunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> — umí se orientovat v základních pojmech — zná způsoby připojení, jejich klady a zápory — zná služby internetu a umí jich využívat — je schopen konfigurovat malou domácí síť na bázi kabelového rozvodu nebo Wi-Fi — zná způsoby zabezpečení bezdrátové sítě — využívá internetu k získávání relevantních informací — využívá internetu ke komunikaci — tvořivě využívá spektra možností komunikačních technologií a jejich kombinací přispívá k rychlé a efektivní komunikaci — využívá možnosti výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu — a multikulturnímu charakteru internetu — rozumí obecně funkci firewallu a umí ho zapnout pro zabránění neoprávněnému přístupu — vysvětlí strukturu internetu (servery, klienti, datové spoje, směrovače) — umí pracovat s prohlížečem webu a měnit zobrazení stránky — vysvětlí princip fungování elektronické pošty (schránka na internetu) a zná princip práce klienta elektronické pošty — rozumí rozdílů a umí pracovat s poštou pomocí webového rozhraní a klienta elektronické pošty (vytvářet a odesílat zprávy, znát jejich prvky, umět spravovat složky poštovního programu, umí odpovědět na zprávu a přeposlat ji, využívat adresář, umí vložit přílohu) — vysvětlí princip elektronické konference, diskusního fóra a chatu — hledá informace na webu pomocí zařídného katalogu odkazů — hledá informace (věcné obrázky) na webu pomocí vyhledávače, vysvětlí způsob jeho fungování, umí využívat tzv. rozšířené vyhledávání (upřesnit zadání) — orientuje se ve výsledcích vyhledávání, ověřuje věrohodnost, kvalitu a relevanci informací získaných pomocí internetu — vysvětlí nebezpečí hrozcí z internetu (SPAM, sledování, odizování dat, odizování identity, phishing, spyware apod.) a používá prostředky jejich eliminace — respektuje zásady bezpečné práce s internetem (opatrnost při sdělování osobních údajů, silná hesla, opatrnost při instalaci stažených programů a doplňků systému nebo prohlížeče) 	<ul style="list-style-type: none"> — internet a jeho struktura, princip fungování a přehled využití, historie internetu — služby internetu — www, e-mail, on-line komunikace, bezpečná komunikace a provoz — paketový (balíčkový) princip přenosu dat — přenosové protokoly, TCP/IP — IP adresa, doménové jméno, maska sítě — URL, doména, DNS, gateway — internet jako zdroj informací — hledání informací na internetu — internet jako prostředek komunikace — způsoby připojení k internetu — vyhledávače a portály — zásady bezpečného využívání internetu — elektronická pošta — klient elektronické pošty — elektronická konference — diskusní fórum — nástroje online komunikace — princip IP telefonie — princip používání bezpečnostních certifikátů a elektronického podpisu 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>

Tabulka 143d Seminář z informatiky – oktáva/4. ročník

<p>Textové editory</p> <ul style="list-style-type: none"> — umí se orientovat v základních textových editorech — zná způsoby použití jednotlivých programů, jejich klady a zápory — používá aktivně při tvorbě dokumentu šablony a styly — využívá možnosti DTP úprav v textových editorech — je schopen používat základní typografická pravidla při tvorbě textových dokumentů — orientuje se v prostředí textového editoru a používá nabídky, panely nástrojů, stavový řádek, pravítka, nastavit si prostředí pro svoji práci (zobrazení panelů a pravítek) — využívá lupu, zobrazení skrytých znaků a náhled — umí vytvořit a ukončit odstavec, správně umístit mezery a velká písmena, označit libovolný rozsah textu, slovo, řádek a odstavec — umí vložit znaky a symboly, které nejsou obsaženy na české klávesnici, používá a je schopen nastavit tabulátory — umí zkopírovat text z jiného zdroje (webu apod.) pomocí schránky jako neformátovaný text, vložit obrázek jako rastr (nezávislou bitovou mapu) — respektuje autorská práva a dodržuje zásady citování použitých zdrojů — je schopen vysvětlit význam a výhody důsledného používání stylů a pravidla pro jejich používání (hierarchie nadpisů) — při pořizování textu průběžně vytváří jeho strukturu i vzhled přiřazováním stylů (připravených v aktuální šabloně) — mění základní vlastnosti (vzhled) písma (druh, styl, velikost, horní a dolní index), vysvětlit základní dělení písem (proporcionální a neproporcionální, patková a bezpatková, psaná písma) — aplikuje změny písma s odstavce na vybraný styl odstavce — dodržuje typografická pravidla pořizování textu (použití pomlčky a spojovníku, uvozovek, závorek, zápis čísel a jednotek s nedělitelnou (tvrdou) mezerou, dělení slov, zápis měny, data, tel. čísla, vypustku [...]) — vkládá obrázky ze souboru i pomocí schránky, používá rámece, vysvětlí funkci šablony — umí vybrat pro dokument vhodnou šablonu (textová pole) — vytváří z upraveného dokumentu šablonu pro nové dokumenty — používá automatickou kontrolu pravopisu, automatické opravy, slovník synonym, sledování změn 	<ul style="list-style-type: none"> — prostředí textového editoru, nastavení zobrazení dokumentu — základní typy datových souborů s textovými dokumenty — popis prostředí programu, možnosti a klasifikace textových editorů — pořizování textu v počítači — struktura textu, přiřazení stylu — vlastnosti písma, styly — šablony, jejich využití a tvorba — pravidla typografie, — DTP možnosti — automatické opravy, tabulky, obrázky — práce s různými typy formátů — další nástroje textového procesoru — export a import dat — PDF formát, členění a tvorba — výhody a možnosti využití formátu PDF — vytvoření PDF souboru exportem z textového editoru 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>
---	--	---

Tabulka 143e Seminář z informatiky – oktáva/4. ročník

<p>Tabulkové procesory a grafy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – je schopen pracovat v prostředí programu – vysvětlí princip funkce tabulkového programu – zná možnosti a klasifikaci tabulkových editorů – vysvětlí strukturu tabulky – zná vlastnosti písma, šablony a formátování – ovládá základní funkce zabudované v tabulkovém procesoru – rozlišuje mezi absolutní a relativní adresací buněk – je schopen převést tabulku do grafu – ovládá databázové funkce tabulkového programu – je schopen změnit obsah buněk, kopírovat a přesunovat buněk a jejich oblasti, plnit vzorce do sousedních buněk, vytvářet číselné řady – mění šířku sloupců a výšku řádků, vkládá a vypouští řádky nebo sloupce – je schopen změnit formát zobrazení čísla v buňce (obecný formát, měna, datum, procenta) a určit počet desetinných míst – formátuje celkový vzhled tabulky s využitím pokročilých voleb automatického formátu – vytvoří vhodný graf z údajů v tabulce včetně grafů s více poločkami na ose hodnot – vytvoří tabulku hodnot a graf průběhu zadané matematické funkce – umí změnit formát jednotlivých oblastí grafu – vysvětlí pojmy záznam, pole a jeho označení – seřadí záznamy podle stanoveného pole a filtruje záznamy podle stanovených podmínek – je schopen zamknout buňky a celý sešit – používá podmínky a podmíněné formátování – vysvětlí základní typy datových souborů s tabulkami a seznamy – v případě potřeby uloží dokument v jiném než pro procesor nativním formátu, vysvětlí omezení – je schopen načíst (importovat) tabulku nebo z jiného formátu 	<ul style="list-style-type: none"> – principy, funkce a oblasti využívání tabulkových procesorů, struktura tabulky – základní funkce tabulkových procesorů, tabulky, grafy, databáze, makra, aplikace – editace a plnění buněk – základní vzorce a funkce – formátování vzhledu tabulky – absolutní a relativní adresace – základní funkce, jejich použití – úprava tabulky, její formátování, formát buněk a oblasti – tvorba a editace grafů, kategorie, možnosti použití, editace grafů – databázové funkce tabulkového procesoru – filtrování a řazení dat – filtry, souhrny, kontingenční tabulky – formuláře, podmínky a podmíněné formátování – záznam a spuštění makra – export a import dat – základní typy datových souborů s tabulkami a seznamy 	<p>–</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>
<p>Prezentační software</p>	<ul style="list-style-type: none"> – je schopen pracovat v prostředí programu, – zná možnosti a klasifikaci prezentačního softwaru – zná vlastnosti písma, šablony a formátování – ovládá základní typografická pravidla pro prezentace – a aplikováním typografických a estetických hledisek – je schopen vkládat do prezentace speciální objekty – je schopen prezentovat hotové dílo a uložit jej v potřebném formátu – vysvětlí zásady úspěšné prezentace (příprava obsahu, techniky a místnosti, srozumitelný [pomalý] přednes a výklad, kontakt s posluchači, přiměřená délka prezentace) – najde a vytvoří poklady pro prezentaci, připraví (rastrové) obrázky ve vhodném formátu a rozlišení – vysvětlí možnosti prezentování informací pomocí počítačových technologií (PDF formát, webové stránky statické nebo animované, „prezentační“ program) a znát základní technické vybavení (projektor, interaktivní tabule, laserová ukazovátka) – zná a dodržuje zásady zpracování počítačové prezentace (kontrastní barvy, velká písma, stručné texty, využívání obrázků, grafů a schémat, používá titulní stránku a stránku s údaji o autorovi) – vytváří počítačovou prezentaci na zadané téma, umí vytvořit snímek a nastaví jeho celkové vlastnosti (způsob přechodu [čas, klepnutí] a přizrazení připraveného přechodového efektu), mění pořadí snímků – je schopen upravit snímek, rozmístití a způsob zobrazení jednotlivých objektů a formát (vzhled) snímku i celé prezentace – exportuje vytvořenou prezentaci do formátu XHTML 	<ul style="list-style-type: none"> – možnosti prezentace – prezentační software – principy úspěšné prezentace – příprava podkladů pro prezentaci – nástroje pro tvorbu prezentace – vytvoření a nastavení prezentace – zásady zpracování počítačové prezentace – Vytvoření snímku, editace snímku, využití návrhu a režimu – Vytváření dalších snímků, řazení snímků, přechody, triky – Využití šablon pro vlastní prezentace – použití prezentaci v jiných předmětech 	<p>–</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>

Tabulka 143f Seminář z informatiky – oktáva/4. ročník

<p>Databázové systémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen definovat princip databázových systémů — zná možnosti a klasifikaci databázových systémů — ovládá použití konkrétní relační databáze — je schopen návrhu konkrétní databáze — je schopen zpracovávat data — je schopen konvertovat data do jiných systémů — je si vědom praktického uplatnění databázi v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> — databázový systém — struktura databáze — systém řízení báze dat, báze dat — databázové modely — návrh databázového systému — relační databázový systém — objekty databázového systému — operace s daty — vkládání a editace dat, import a export dat — formuláře a sestavy, využití relací — vyhledávací dotazy, filtrování — databáze typu klient-server, SQL jazyk a transakční zpracování — využití databázi v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> — PF: Osobnostní a sociální výchova — TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti — TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů — TO: Spolupráce a soutěž
<p>Počítačová grafika, digitální fotografie a multimédia</p>	<ul style="list-style-type: none"> — je schopen definovat princip rastrové a vektorové grafiky — rozlišuje mezi barevnými modely RGB a CMYK — správně používá vhodné rozlišení (DPI) pro různé účely — zná možnosti a klasifikaci grafických editorů — ovládá použití konkrétních grafických editorů — je schopen návrhu konkrétní grafické práce — je schopen zpracovávat grafická data z internetu — je schopen konvertovat grafických formátů a jejich nároků na kapacitu paměti — je si vědom praktického uplatnění počítačové grafiky v praxi — je schopen vytvářet pdf dokumenty včetně respektování typografických pravidel — prohlíží fotografie na disku, vyhledává fotografie na internetu a snímá je pomocí scanneru — používá digitální fotoaparát, používá motivové programy, zoom, prohlížení a mazání snímků, rozumí jeho ovládní — aplikuje základní zásady kompozice obrazu (ústřední motiv, zlatý řez, odstranění rušivých prvků, popředí, pozadí) — provádí základní úpravy fotografií (otočení, oříznutí, jas, kontrast, úprava histogramu, úprava barevnosti, doosvětlení, lokální úpravy chyb a skvrn, odstranění červených očí) — vytváří (skládá) vektorové kresby, používá základní objekty (obdélník, elipsa, čára, text, rastr), nastiňuje jejich základní vlastnosti (obrys a výplň objektu), používá zarovnání a uspořádání objektů — používá text ve vektorovém editoru a nastavuje jeho vlastnosti, vkládá (importuje) do kresby rastrové obrázky — respektuje základní zásady správné úpravy grafiky zarovnání, kontrast, blízkost, opakování, zásady používání barev, barevný a tonální kontrast) — umí přehrávat zvukové a video soubory všech běžných formátů, umí nainstalovat potřebný kodek 	<ul style="list-style-type: none"> — základní pojmy a principy z počítačové grafiky — grafické a multimediální formáty, jejich vlastnosti a způsoby využití — rasry a vektory, jejich uplatnění v praxi — grafické editory — rozlišení a barevná hloubka — základní zásady správné úpravy grafických dokumentů — RGB a CMYK modely — tvorba a zpracování rastrových obrázků — získávání, snímání, úpravy a publikování fotografií — práce v rastrovém grafickém editoru — vyhledání fotografií na internetu — skenování fotografií — základy fotografování — používání digitálního fotoaparátu — retuše, opravy, archivace a prezentace fotografií — kompozice obrazu; základy úprav — vytváření koláží, princip koláží, vrstvy, výběry — základy práce v (vektorovém) kreslicím programu — vektorová grafika, okno vektorového programu, základní objekty export grafiky — tvorba dokumentu ve formátu PDF — základní pojmy a principy z oblasti multimédií, multimediálními formáty souborů — získávání a přehrávání multimediálních souborů — převody formátů multimediálních souborů — princip digitálního záznamu zvuku a obrazu — princip komprese multimediálních souborů — pojem kodek — základní formáty zvukových souborů (audio stopa CD, WAV, MP3 a WMA, MID) — základní formáty video souborů (AVI, MPEG 2, DivX, DV) 	

Tabulka 143g Seminář z informatiky – oktáva/4. ročník

<p>Tvorba internetových prezentací</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zná a orientuje se v základní struktuře webové stránky — vysvětlí pojem hypertext — je schopen vytvářet webové statické prezentace — umí uložit stránku (textového) dokumentu ve formátu webové stránky, zná omezení — používá odkazy, obrázky, tabulky, seznamy, formuláře — je schopen orientovat se v CSS, javascriptu, PHP — je schopen využít webhostingových služeb, porovnat jejich možnosti — nahraje vytvořený web na server internetu pomocí FTP — je schopen využít konkrétní redakční systém 	<ul style="list-style-type: none"> — struktura webu — princip značkovacího jazyka — struktura XHTML dokumentu — struktura a obsah webové stránky — základy jazyka HTML — práce s editorem kódu — využití kaskádových stylů — javascripty — jazyk PHP — zásady přístupnosti a použitelnosti webových stránek — estetické zásady pro barevné ladění webu — redakční systémy — webhosting 	<p>—</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>
<p>Algoritmizace, programování</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zná a orientuje se v základní struktuře programového kódu — je schopen aplikovat konkrétní programovací jazyk — je schopen využívat jednoduché i strukturované datové typy — je schopen provést analýzu problému, zápis řešení v podobě algoritmu — je schopen převést algoritmus do programu — orientuje se v možných chybách programu, a to syntaktických i sémantických a dokáže je odstranit — je schopen využít algoritmické myšlení při řešení zadaných úloh — vhodně kombinuje vlastnosti konkrétního jazyka a zvolených datových struktur, pomocí nichž popisuje objekty reálného světa — je schopen využít programování pro simulaci a modelování — vysvětlí základní příkazy strukturovaného programování (příkaz, posloupnost příkazů [složený příkaz], podmíněný příkaz, cyklus s podmínkou na začátku a na konci, cyklus s pevným počtem opakování a základní programové struktury (procedury a funkce) — umí vysvětlit pojmy proměnná, identifikátor a datový typ a zná základní typy proměnných (znak, řetězec, celé číslo, reálné číslo, logická hodnota) — rozumí pojmu syntaxe a sémantika programovacího jazyka — umí vysvětlit princip objektového programování (zapouzdření proměnných, procedur a metod do objektů, řízení tokem událostí) 	<ul style="list-style-type: none"> — algoritmus, jeho vlastnosti — algoritmus a program — algoritmizace úlohy — překladače — zásady strukturovaného programování — objektové programování — vizuální programování — struktura programu — základní programové a datové struktury — základní a složené příkazy — základní a složené datové struktury — analýza a tvorba programů — ladění — generátor náhodných čísel — algoritmy na vyhledávání — algoritmy na třídění — využití algoritmu pro řešení rovnice — využití algoritmu pro řešení soustav rovnic — přehled současných způsobů tvorby programů (objektové a vizuální programování) — program, podprogram, procedury funkce — Syntaxe a sémantika 	<p>—</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>

5.2.24 Seminář z dějepisu

5.2.24.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje seminář z dějepisu. Vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G. Seminář z dějepisu integruje vybrané tématické okruhy průřezových témat. Žák je veden k pochopení dějinných procesů zejména novodobých dějin. Důraz je kladen na rozvoj historického vědomí. Záměrem výuky je podat co nejucelenější obraz vývoje společnosti konce 19. a 20. století. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a hodnocení vzájemných vztahů nejen v evropském kontextu, na hledání paralel v dějinném vývoji jednotlivých oblastí.

5.2.24.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.24.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá po 2 roky. Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně. Během studia škola nabízí následující tradiční aktivity: SOČ, účast v historických soutěžích, historické exkurze, účast na projektech, besedy s pamětníky.

5.2.24.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje do výuky různé metody práce (skupinová práce, rozhovor, samostatná práce, řízená diskuse) tak, aby žák pod jeho vedením dokázal odvodit historické souvislosti a vývojové trendy
- při realizaci záměrů vede učitel žáka k využívání různých informačních zdrojů dle jeho nabídky (encyklopedie, specifické prostředí – muzeum)
- vede žáka k účasti na různých formách poznávání, např. besedy, přednášky
- zadává žákům referáty na dané téma

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od obecného pojetí ke konkrétním událostem tak, aby žáci sami mohli některé vývojové trendy vyvodit a zformulovat
- využívá individuální schopnosti jednotlivých žáků a vede je k originálnímu řešení problémů
- vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů
- vede žáky k vlastní prezentaci svých prací
- vede žáky k účasti na soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vlastní prezentaci svých prací
- vede žáky k užívání odborného pojmosloví při prezentaci vlastní práce
- připravuje podmínky pro práci ve skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- začleňuje žáky do skupin, v nichž podporuje komunikaci a kooperaci a kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům a kriticky vyhodnocuje navržený postup
- vede žáky k odpovědnosti za svoji práci ve skupině
- vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce ostatních
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska

Kompetence občanská

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vytváří podmínky pro veřejné prezentace

Tabulka 144 Seminář z dějepisu – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z DĚJEPISU – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p><i>SVĚT NA POČÁTKU 20. STOLETÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Mezinárodní vztahy po 1. světové válce — Fasismus — Nacionální socialismus — Rasismus a jeho podoba 	<ul style="list-style-type: none"> — žák chápe události 20. století v souvislostech a v návaznosti na moderní dějiny — žák si uvědomuje příčiny klíčových událostí a srovnává je se současnými problémy, chápe a dokáže zařadit politické směry — žák vnímá a rozpoznává porušování lidských práv — žák rozumí problematice holocaustu 	<ul style="list-style-type: none"> — demografické změny od konce 19. století — zájmy a cíle mocností, Balkánské války — pozice Trojspolku a Trojdohody — 1. světová válka jako válka globální — Příčiny, projevy a důsledky 1. SV — Versaillský systém — Rasismus — Nacionalismus — Xenofobie — Autorita — Italský fašismus jako vize světa — Německo ve 30. letech, Výmarská republika, nacismus 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG4</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1</p> <p>PT: Environmentální výchova</p> <p>PT: Mediální výchova TO: MEV5</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV3, OSV4</p>
<ul style="list-style-type: none"> — Demokracie v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> — žák rozezná totalitní režimy a dokáže je porovnat s demokracií 	<ul style="list-style-type: none"> — Vznik ČR — Významné osobnosti 1. republiky — Národnostní problémy v ČR 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1 (česko – německé vztahy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> — Autoritativní režimy — Totalita v Rusku 	<ul style="list-style-type: none"> — žák zaujímá stanoviska k totalitním režimům a jejich projevům, hledá souvislosti ve vývoji v jednotlivých státech 	<ul style="list-style-type: none"> — Polsko, Maďarsko — Klerofasismus a jeho projevy — Bulharsko, království SHS a další země — Sovětské Rusko, SSSR — Občanská válka v sovětském Rusku — Stalinsismus a jeho projevy 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4</p>
<ul style="list-style-type: none"> — Svět před 2. světovou válkou — Důsledky hospodářské krize 	<ul style="list-style-type: none"> — žák si uvědomuje příčiny napětí mezi sítí před 2. světovou válkou, zaujímá k nim postoje 	<ul style="list-style-type: none"> — Ohniska napětí ve světě — Vývoj německého antisemitismu — Norimberské zákony — Holocaust 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG2, VMG4</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV4</p>
<ul style="list-style-type: none"> — Americký izolacionismus — Politika appeasementu 	<ul style="list-style-type: none"> — žák dokáže charakterizovat postoj USA a západních velmocí k mezinárodním problémům 	<ul style="list-style-type: none"> — Izolacionismus — Appeasement 	<p>PT: Mediální výchova TO: MEV5</p>

Tabulka 145a Seminář z dějepisu – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z DĚJEPISU – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
<p><i>DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA A JEJÍ DOPAD NA EVROPU</i></p> <p>— Konec koloniálního světa</p>	<p>— Žák dokáže zhodnotit důsledky poválečného vývoje v Evropě a ve světě</p> <p>— Žák se orientuje v oslobozovacích procesech a protikoloniálním boji a jeho podobách</p>	<p>— Cíle Německa, Itálie, Japonska — Politika západních velmocí a SSSR — Česko – německé vztahy, protektorát Slovenský stát — Konec války v Evropě, válka v Tichomoří</p> <p>— Vznik studené války — Počátky rozpadu koloniálního systému</p>	<p>PT: Mediální výchova TO: MEV4, MEV5</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV4</p> <p>PT: Mediální výchova TO: MEV4, MEV5</p>
<p><i>STUDENÁ VÁLKA A JEJÍ PROJEVY</i></p>	<p>— Žák vnímá události v hlubokých souvislostech evropských a světových dějin</p>	<p>— Německá otázka — Vznik dvou německých států — Válka v Koreji — Vietnamská otázka — Karibská krize</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG1, VMG3</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1</p>
<p>— Vývoj v zemích východního bloku — Poválečný vývoj na Blízkém východě — Země západní Evropy</p>	<p>— Žák se orientuje v poválečném vývoji v souvislosti s naší nedávnou minulostí — Žák se učí respektovat názory jiných — Žák pracuje s informacemi a porovnává teorie a kultury</p>	<p>— Vznik lidově demokratických států — Rok 1956 v SSSR a v Maďarsku — Berlínská krize — Únor 1948 v ČR — 50. léta v ČR, politické procesy — 60. léta v ČSSR — Rok 1968 v ČSSR a v Evropě — 70. a 80. léta v ČSSR, období normalizace — Rok 1989 v ČSSR a ve východním bloku — Čínská lidová republika — Tibet a lidská práva — Vývoj na Balkáně od poloviny 20. století — Vznik státu Izrael — Arabsko-izraelské konflikty — De Gaullova Francie — Adenauerův hospodářský zázrak — Vývoj ve Velké Británii — Vznik EHS, NATO, EU — Soužití multikulturních společností</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG4</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV4</p>
<p><i>ROZPAD KOLONIÁLNÍHO SYSTÉMU</i></p>	<p>— Žák pracuje s informacemi, orientuje se v poválečném dění na jednotlivých kontinentech</p>	<p>— Konec koloniálních impérií — Nezávislost Indie — Arabsko-izraelské konflikty</p>	<p>PT: Mediální výchova TO: MEV5</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV1</p>
<p><i>SEPARATISMUS, TERORISMUS a ERA SUPERTERORISMU</i></p>	<p>— Žák v konfrontaci se současnými událostmi hledá odpovědi na otázky, které se týkají politiky a vývoje společnosti</p>	<p>— Soužití multikulturních společností — Irsko, Kanada, Korsika, Španělsko — ETA, IRA — Kurdská otázka — Indie, Pákistán, Kašmír, Srí Lanka — Irák, Irán</p>	<p>PT: Mediální výchova TO: MEV5</p>

Tabulka 145b Seminář z dějepisu – oktáva/4. ročník

<p><i>LIDSKÁ PRÁVA</i></p>	<p>— Žák zaujímá postoje k řešení otázky lidských práv, orientuje se v otázce práv národnostních menšin</p>	<p>— Čínská kulturní revoluce — Tibet — Menšiny a jejich práva</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG3 PT: Multikulturní výchova TO: MUV1</p>
<p><i>BLOK OPAKOVÁNÍ</i></p>	<p>— Žák se orientuje v dějinných souvislostech období pravěku, starověku, středověku, novověku i doby nejnovější</p>		

5.2.25 Seminář ze základů společenských věd

5.2.25.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář základů společenských věd navazuje na znalosti a dovednosti získané studiem předmětu Základy společenských věd, doplňuje je a rozšiřuje, nabízí možnost hlubšího vhledu do dané problematiky tak, aby byl žák připraven k případnému studiu společenských věd na vysoké škole. Žáci jsou vedeni nejen k poznání a respektu tradičních hodnot vzdělanosti evropské (např. učivo české filozofie, etiky, teorie osobnosti), ale je v nich i podporována schopnost vnímat pluralitu s ohledem na neevropské kontexty (např. učivo religionistiky).

Žáci se učí porozumět odbornému textu, terminologii, rozvíjet kontextové myšlení, analyzovat problém, klást si otázky, pochybovat, vytvářet vlastní hypotézy a pomocí vhodné argumentace obhájit svůj názor, rovněž i naslouchat názorům ostatních a respektovat je. V žácích je podněcován aktivní zájem o aktuální stav společnosti, rozvíjena dovednost vnímat ho v historických a kulturních souvislostech, a to kromě tradiční výuky i pomocí besed, filmů, exkurzí apod.

Žákům je dáвана možnost prezentovat získané vědomosti a dovednosti prostřednictvím samostatné práce (např. v seminárních pracích, v pracích středoškolské odborné činnosti, referátech) či účastí v soutěžích a projektech.

5.2.25.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.25.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve 3. a 4. ročníku, a to nejen ve třídách, ale dle potřeby i v místech mimo školu (např. v kině, kulturním domě, obecním úřadě apod.).

Vyučování je vedeno jak pomocí klasických vyučovacích metod (např. frontálního vyučování), tak i využitím moderních forem (např. skupinové práce, projektového vyučování apod.), vždy s ohledem na dané téma a možnosti žáků. Preferováno je vyučování názorné, k čemuž jsou využívány vhodné texty, filmy, prezentace, metody prožitkové pedagogiky apod.

V rámci semináře škola nabízí různé aktivity, například exkurze, účast v soutěžích a na festivalech, besedy apod.

5.2.25.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- systematicky připravuje žáka na maturitu a k přijímacím zkouškám na další typy škol
- motivuje ho k přípravě na další studium
- posiluje kritický přístup ke zdrojům informací
- směřuje žáka k plánování a efektivnímu organizování pracovních činností
- upevňuje u žáka osvojené strategie učení

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- zadává žákům seminární práce a tím je vede k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných fakt, jejich kompletaci a interpretaci
- zadává žákovi v rámci referátů témata, jež rozvíjí jeho schopnost rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části
- podněcuje žáka k využívání vhodných metod
- inspiruje ho k využívání analytického, kritického a tvořivého myšlení
- při exkurzích vyzývá žáka k zamyšlení se nad problémy a podporuje jeho snahu najít pro ně řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při besedách a v mimoškolních aktivitách podporuje u žáka samostatné myšlení, vede ho k zaujímání postojů a podložených názorů
- prohlubuje u žáků umění diskuze a argumentace
- navazuje na žákovi schopnosti z nižších ročníků a pracuje s ním tak, aby ještě kompetentněji používal s porozuměním odborný jazyk a efektivně využíval moderní informační technologie
- směřuje žáka k tomu, aby se vyjadřoval v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci
- zařazuje do výuky diskuze, během nichž má žák možnost prezentovat své názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- společně s žákem upřesňuje a ujasňuje jeho cíle a priority s ohledem na jeho schopnosti, dovednosti a vědomosti
- pracuje s ním tak, že žák reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- podporuje u žáka vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na úctě, toleranci a empatii
- připravuje ho na vstup do komplikovanějšího systému sociálních vztahů na vyšších typech škol a mimo domov
- zadává skupinová cvičení, při kterých žáci spolupracují, rozdělují si podle svých schopností činnosti a plánují vhodný postup k vyřešení úlohy

Kompetence občanská

Učitel:

- využívá představitelů města a spolupráce s nimi na projektech
- zapojuje se s žáky do celostátních soutěží a projektů
- umožňuje žákům účast na jednání zastupitelstva, posiluje jejich občanské postoje
- nabízí žákům vhodné aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- diskutuje s žáky o fungování a problémech občanské společnosti, spoluutváří odpovědné občanské postoje žáků

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- organizuje se staršími žáky pro ročníky nižšího gymnázia celoškolské projektové dny
- nabízí žákům takové aktivity, které podporují jejich schopnost samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat různé akce
- podporuje žákovu iniciativu a tvořivost, vítá jeho inovativní postupy
- informuje žáka o vzdělávacích a pracovních příležitostech

Tabulka 146 Seminář ze základů společenských věd – septima/3. ročník

SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Teorie osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Urdělá si ucelený obraz osobnosti — Vyhodnotí jednotlivá pojetí osobnosti — Ujasní si faktory, které ovlivňují utváření osobnosti 	<p>Psychoanalýza S. Freuda.</p> <p>Teorie: Jung, Adler, Fromm, Horneyová, behaviorizmus, ...</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 1, 4</p>
Historie a současnost psychologie	<ul style="list-style-type: none"> — UVědomí si význam psychologie v kontextu jiných věd — Ocení pozici české psychologie — Je seznámen s reprezentanty české psychologie a poučen o jejich přínosu 	Psychologie v Čechách a evropských zemích	<p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV 1, 2, 3</p>
Psychologické obory, jejich základní problematika a reprezentanti	<ul style="list-style-type: none"> — UVědomí si složitost psychiky — Orientuje se v problematikách jednotlivých oborů — Témata zvládnutých disciplín mu pomáhají při řešení otázek a potíží každodenního života 	Vývojová, pedagogická, forenzní, sociální, politická psychologie, psychopatologie	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 1, 2, 3, 4, 5</p>
Historické kořeny moderní sociologie	<ul style="list-style-type: none"> — Vysvětlí podstatu jednotlivých směrů a škol — UVědomí si jejich přednosti a slabiny, ocení jejich praktický význam pro vývoj sociologie 	Sociologické směry a školy 19. a 20. století	<p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV 1, 2, 3</p>
Sociální teorie	<ul style="list-style-type: none"> — Kriticky přistupuje ke zdrojům informací — Respektuje kulturní odlišnosti různých sociálních skupin 	Teorie zahálčivé třídy, davového chování, primárních skupin, ...	<p>PT: Multikulturní výchova TO: MUV 2</p>
Aktuální problémy současné společnosti	<ul style="list-style-type: none"> — Zamýšlí se nad problémy, které společnost má, korektně a citlivě je řeší — Zaujímá k nim poučené stanovisko — UVědomuje si rizika sociálně patologických jevů — Konflikty řeší konstruktivním způsobem 	Drogy, domácí násilí, šikana, migrace, konflikty, ...	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 1, 2, 3, 4</p>
Aktuální témata současné společnosti	<ul style="list-style-type: none"> — K tématům se stává poučeně — Teoretické znalosti aplikuje v praktickém sociálním životě — Uplatňuje vhodné způsoby komunikace 	Asertivita, gender studies, konzumní společnost, masová kultura, udržitelnost životního prostředí, anomie, ...	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 4, 5</p>

Tabulka 147 Seminář ze základů společenských věd – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Dějiny české filozofie	<ul style="list-style-type: none"> — Je seznámen se základními rysy české filozofie. — Orientuje se v jejích hlavních tématech, zná významné reprezentanty české filozofie. — Oceňuje přínos vědy pro českou společnost. — Uvědomuje si její pozici v evropském kontextu. 	<p>Rysy a počátky české filozofie.</p> <p>Filozofie od středověku po novověk.</p> <p>Aktuální pozínce české filozofie, její témata a představitelé.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 4</p>
Etika	<ul style="list-style-type: none"> — Objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem. — Eticky správně argumentuje v dialogu a diskuzi. — Preferuje eticky korektní chování a jednání. 	<p>Podstata, vznik a vývoj etiky, základní etické kategorie, vztah k ostatním vědám, její význam.</p> <p>Etika od antiky po 21. století.</p> <p>Aktuálnost etiky v dnešním světě.</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 3, 4, 5</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: MUV 2, 3</p> <p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p>
Právo	<ul style="list-style-type: none"> — Ve svém jednání respektuje platné právní normy. — Orientuje se v základních právních pojmech. — Zná podstatu jednotlivých právních odvětví. — Na základě osvojeného učiva prohlubuje své právní vědomí. 	<p>Odvětví práva: trestní, obchodní, finanční a správní právo</p>	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití (INT)</p>
Religionistika	<ul style="list-style-type: none"> — K různým náboženstvím a jejich projevům přistupuje s úctou a tolerancí. — Odsuzuje projevy náboženské nesnášlivosti a extremismu. — Respektuje různorodé hodnoty, postoje a názory. 	<p>Podstata, znaky, vznik a vývoj religionistiky, její reprezentanti.</p> <p>Mytologie a starobylá náboženství.</p> <p>Křesťanství a judaizmus.</p> <p>Moudrost východů: náboženství Indie, Číny a Japonska.</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 3, 4, 5</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 1, 2, 4</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: MUV 2</p> <p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Vztahy mezi lidmi a jejich soužití (INT)</p>
Dějiny filozofie	<ul style="list-style-type: none"> — Charakterizuje etapy filozofického myšlení, uvede jejich základní tématicky a představitelé. — Objasní vliv a význam filozofie v dějinách. — Pouččené pracuje se základními filozofickými pojmy a kategoriemi. 	<p>Etapy směry filozofického myšlení: filozofie antiky, středověku, renesance, baroka, osvícenství, 19. a 20. století.</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: OSV 4</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 4</p> <p>PT: Multikulturální výchova TO: MUV 1</p>

5.2.26 Seminář z fyziky

5.2.26.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Volitelný vyučovací předmět Seminář z fyziky navazuje na vzdělávací obsah oboru Fyzika ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP GV. Cílem výuky je systematizovat, prohloubit a rozšířit vědomosti a dovednosti získané v povinné výuce. Je určen pro žáky s větším zájmem o fyziku, především pro ty, kteří chtějí z fyziky složit maturitní zkoušku a dále se věnovat studiu přírodních, technických nebo lékařských věd.

5.2.26.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.26.3 Organizační vymezení předmětu

Předmět seminář z fyziky je převážně vyučován v učebně fyziky, laboratoři fyziky a učebně ICT.

5.2.26.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující strategie, metody a formy práce:

- empirické (v první řadě laboratorní) i teoretické metody přírodovědného poznání – vytváření jednoduchých fyzikálních hypotéz, diskuse o jejich platnosti (kompetence komunikativní)
- předvídání výsledků experimentů a jejich verifikace (kompetence k řešení problémů)
- týmová práce (zejména při praktických cvičeních) – organizace a rozdělení rolí ve skupině, návrh strategie práce skupiny, diskuse o výsledcích (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní)
- samostatná práce (zpracování protokolů z laboratorních prací, výstupy z exkurzí) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů)
- problémová výuka – problémy z praktického života, jejich fyzikální výklad a řešení (kompetence k řešení problémů)
- užívání specifických výrazových prostředků (schémata, náčrty, grafy, ideální modely) k zjednodušení řešení problémů (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní)
- individuální přístup (konzultace, sebereflexe, stanovení priority, zájmová orientace) (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní)
- dodržování zásad bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentálních činnostech a při laboratorních úlohách (kompetence občanské)

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů vede žáky k samostatné práci i spolupráci, nutnosti vyhledávat a využívat informace z různých zdrojů (učebnice, časopisy, TV, internet)
- zařazuje do výuky přiměřeně náročné fyzikální úlohy a problémy, s nimiž se žáci setkají při studiu, v technické praxi i v běžném životě a které lze řešit různými metodami
- při řešení úloh dbá na správný a přehledný zápis

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- vede žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení jeho reálnosti
- podněcuje žáky k vytváření fyzikálního modelu reálné situace (zjednodušení, charakterizování fyzikálními veličinami, výběr fyzikálního zákona a podmínek jeho platnosti)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali myšlenky v ústním i písemném projevu
- vede žáky při vzájemné komunikaci k správnému používání fyzikálních pojmů, dovedností a experimentálních možností k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů ostatních

- vede žáky k tomu, aby svůj postup dokázali obhájit a neměli obavy, že postupují jinak než většina
- vede žáky k tomu, že vyřešení předloženého úkolu nedílně patří i srozumitelné a přesvědčivé sdělení výsledku jiným
- umožňuje žákům využívat moderní komunikační a informační prostředky a technologie při zpracování výsledků fyzikálních pozorování a měření

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v menších i větších skupinách a tím je učí spolupracovat
- navozuje podmínky pro diskusi a kritický přístup žáků k závěrům svým i k závěrům spolužáků; tím je učí používat věcné argumenty pro obhajobu svého názoru a přijmout názor druhých, je-li podložen přesvědčivými důkazy
- rozvíjí sebedůvěru žáků a vytváří příležitosti pro uvědomování si sociálních rolí a vztahů žáků např. organizováním skupinové práce

Kompetence občanská

Učitel:

- diskutuje se žáky při výuce fyziky i mimo ni o užitečnosti technických vynálezů, strojů a prací pro člověka
- zadává úkoly, týkající se aktuálního dění ve světě, ekologie a ochrany životního prostředí
- umožňuje žákům poznat historii fyzikálních objevů, seznamuje je se jmény a stručnými životopisy fyzikálních osobností minulosti i současnosti.

Tabulka 148 Seminář z fyziky – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z FYZIKY – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Fyzikální veličiny a jednotky	<ul style="list-style-type: none"> — používá s porozuměním fyzikální veličiny zavedené učivem — užívá s porozuměním zákonné jednotky pro vyjadřování hodnot veličin a při řešení úloh — rozlišuje skalární veličiny od vektorových a s porozuměním operuje s oběma druhy veličin při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> — soustava základních a odvozených veličin — mezinárodní soustava jednotek SI a jednotky užívané spolu s SI — skalární a vektorové veličiny, operace s vektory 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Globalizační a rozvojové procesy – význam soustavy SI pro rozvoj vědeckých a hospodářských styků</p>
Základy mechaniky Pohyb těles a jejich vzájemné působení	<ul style="list-style-type: none"> — využívá kinematické a dynamické vztahy k řešení jednoduchých praktických problémů o pohybech v různých situacích (doprava, sport, technika) — orientuje se v grafech závislosti kinematických veličin na čase a využívá je k řešení úloh týkajících se rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu — řeší úlohy s využitím Newtonových pohybových zákonů, zákona zachování hybnosti a mechanické energie — popisuje a využívá souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací v praktických příkladech — řeší úlohy a jednoduché praktické problémy na pohyb těles v homogenním a centrálním gravitačním poli — využívá momentovou větu pro řešení problémů běžného života — fyzikálně objasní podmínky rovnováhy a stability těles — řeší úlohy s použitím Pascalova a Archimédova zákona 	<ul style="list-style-type: none"> — Kinematika hmotného bodu — Dynamika hmotného bodu — Práce, výkon, mechanická energie — Gravitační pole — Mechanika tuhého tělesa — Mechanika tekutin 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Sociální komunikace – komunikace s odbornou terminologií (prolíná se všemi tématy)</p>
Speciální teorie relativity	<ul style="list-style-type: none"> — vyvodí z principu relativity a principu konstantní rychlosti světla některé jednoduché důsledky — používá vztahy pro dilataci času, kontrakci délek a skládání rychlostí při řešení konkrétních situací — určí ze změny energie soustavy změnu její hmotnosti a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> — vznik speciální teorie relativity (STR) — Důsledky STR — dilatace času, kontrakce délek — skládání rychlostí — základní pojmy relativní dynamiky — vztah mezi hmotou a energií 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Zjeme v Evropě – významní evropští učenci (Galilei, Newton, Einstein)</p>
Astrofyzika	<ul style="list-style-type: none"> — objasní s využitím poznanych zákonů o pohybu těles pohyb planet a ostatních objektů Sluneční soustavy — porovná vznik, stavbu a možný vývoj hlavních druhů hvězd — používá poznané fyzikální zákony k objasnění základních přírodních jevů (příliv, odliv, polární záře, zatmění Slunce a Měsíce) 	<ul style="list-style-type: none"> — Sluneční soustava — Základní údaje o hvězdách — Stavba a vývoj hvězd — Struktura a vývoj vesmíru 	<p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Tabulka 149a Seminář z fyziky – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z FYZIKY – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Stavba a vlastnosti látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> — objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou — řeší úlohy z využitím prvního termodynamického zákona — sestaví kalorimetrickou rovnici pro konkrétní případy a řeší úlohy s jejím využitím — řeší úlohy na změnu stavu ideálního plynu pomocí stavové rovnice — znázorní průběh jednoduchých dějů s ideálním plynem v p-V diagramu — charakterizuje kruhový děj a znázorní jej v p-V diagramu — zhodnotí význam spalovacích motorů a jejich vliv na životní prostředí — používá Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem a tlakem — řeší úlohy na délkovou a objemovou teplotní roztažnost pevných a kapalných těles — sestaví a řeší kalorimetrickou rovnici v případech, kdy dochází ke změněm skupenství 	<ul style="list-style-type: none"> — Kinetická teorie látek — Vnitřní energie, práce, teplo — Struktura a vlastnosti plynů — Práce plynu — Kruhový děj — Účinnost strojů — Struktura a vlastnosti pevných látek a kapalin — Změny skupenství 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí - (spalovací motory, účinnost, hospodaření s teplem a energií)</p>
<p>Elektromagnetické jevy</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vypočítá velikost intenzity elektrického pole v okolí bodového náboje — vypočítá celkovou kapacitu kondenzátorů spojených paralelně a sériově — využívá Ohmův zákon při řešení elektrických obvodů — nakreslí normalizovanými elektrotechnickými značkami elektrické obvody, včetně obvodů s polovodičovou diodou, tranzistorem, měřicími přístroji — aplikuje poznatky o mechanismech vedení el. proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v el. obvodech — vypočítá velikost a určí směr magnetické síly působící v homogenním mg. poli na vodič s proudem a na částici s nábojem — využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí — řeší jednoduché praktické problémy týkající se magnetického pole a elektromagnetické indukce — vyjádří rovnici okamžitou hodnotu střídavého napětí a proudu v jednoduchém obvodu — vypočítá rezistanci, kapacitanci, indukanci jednoduchého obvodu střídavého proudu s R, s L, s C — řeší jednoduché praktické problémy týkající se obvodů střídavého proudu — nakreslí schéma oscilačního obvodu LC a popíše kmitání tohoto oscilátoru — vypočítá vlnovou délku elmg. vlnění a řeší jednoduché praktické problémy týkající se elmg. vlnění 	<ul style="list-style-type: none"> — Elektrický náboj a pole — Elektrický proud v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech — Mg. pole — Elmg. indukce — Střídavý proud — Elmg. kmitání a vlnění 	<p>PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>

Tabulka 149b Seminář z fyziky – oktáva/4. ročník

<p>Mechanické kmitání a vlnění</p>	<ul style="list-style-type: none"> — určí z časového diagramu nebo z rovnice pro okamžitou výchylku harmonického kmitání periodu, frekvenci a počáteční fázi kmitání — objasní pojmy rezonance mechanického oscilátoru, odraz a interference mechanického vlnění — odliší základní druhy mechanického vlnění (postupné, stojaté, podélné, příčné) — řeší jednoduché praktické problémy týkající se mechanického vlnění a akustiky — objasní základní charakteristiky zvuku — posoudí možnosti ochrany před nadměrným hlukem 	<ul style="list-style-type: none"> — Mechanické kmitání — Mechanické vlnění — Zvukové vlnění 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Lidské aktivity a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>Optika</p>	<ul style="list-style-type: none"> — využívá zákona odrazu a lomu světla při řešení úloh — vypočítá mezní úhel dopadu — řeší jednoduché úlohy na ohyb a interferenci světla — používá principy paprskové optiky ke konstrukci obrazu vzniklého zobrazením rovinným a kulovým zrcadlem, tenkou spojkou a tenkou rozptylkou řeší úlohy pomocí zobrazovací rovnice kulového zrcadla a čočky s uplatněním znaménkové konvence — řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazování 	<ul style="list-style-type: none"> — Zákon odrazu — Zákon lomu — Úplný odraz — Vlnová optika — Zobrazování optickými soustavami 	
<p>Fyzika mikrosvěta</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vypočítá energii fotonů — používá Einsteinovu rovnici pro vnější fotoelektrický jev při řešení úloh — charakterizuje vývoj názorů na stavbu atomu — určí frekvenci a vlnovou délku emitovaného či absorbovaného záření při přechodu elektronu z jednoho energetického stavu do druhého — popíše princip laseru — posoudí stabilitu jader podle vazebné energie na jeden nukleon — rozliší různé druhy radioaktivního záření — používá zákony zachování elektrického náboje a počtu nukleonů při zápisu jaderných reakcí — objasní jadernou syntézu a štěpení těžkých jader a posoudí jejich využití — navrhně možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření 	<ul style="list-style-type: none"> — Základní poznatky kvantové fyziky — Elektronový obal atomu — Jaderná a částicová fyzika 	<p>PT: Mediální výchova TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>

5.2.27 Seminář z chemie

5.2.27.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář z chemie pro 3. a 4. ročník studia je volitelný předmět určený zájemcům o hlubší studium chemie, který systematizuje, rozšiřuje, doplňuje a prohlubuje poznatky získané při studiu vyučovacího předmětu Chemie, jenž je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Výuka tohoto předmětu vychází vstříc hlubšímu zájmu některých studentů o chemii, doplňuje a systematizuje jejich doposud získané poznatky z této oblasti. Žáci se připravují především na vykonání profilové části maturitní zkoušky z předmětu Chemie, na úspěšné vykonání přijímacích zkoušek na vysoké školy a na jejich další studium na vysokých a vyšších odborných školách.

Rozšíření a prohloubení učiva chemie pokládá základy pro adaptaci budoucího absolventa na studium na vysokých školách s chemickým zaměřením, případně těch vysokoškolských oborů, které aplikují poznatky z chemie v příbuzných nebo souvisejících oblastech vzdělávání.

Učební plán umožňuje učiteli, posoudí-li to jako vhodné, podle zájmu a budoucího zaměření studentů intenzivněji se věnovat některým pasážím učiva chemie, případně rozšířit učivo o obvykle neprobírané tematické celky.

5.2.27.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.27.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka je určena zájemcům o tento volitelný předmět a probíhá obvykle v kmenových učebnách školy, umožňuje-li to rozvrh, pak v učebně chemie školy, případně experimentální aktivity v chemické laboratoři.

Zájemci z řad studentů Semináře z chemie se podle nabízených možností mohou účastnit odborných exkurzí, soutěží s chemickou a přírodovědnou tematikou a pořádaných korespondenčních seminářů.

5.2.27.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vhodným strukturováním učiva a odvoláváním se na osobní zkušenosti žáků s probíranou oblastí vede žáky k systematizaci poznatků a pochopení vzájemných souvislostí mezi probíranými jevy
- důsledně vede žáky k porozumění chemické terminologii a postupně i k samostatnému používání chemických termínů
- při frontálních a demonstračních pokusech zadává úkoly, které vyžadují systematické pozorování jevů, zápis pozorování a výsledků experimentu, zdůvodnění pozorovaných jevů, případně vyvození obecnějších závěrů
- u vhodného učiva vede studenty k vyvozování z obecnějších tezí a k aplikování obecně platných zákonitostí na speciální jev
- navazuje při rozšiřování nebo prohlubování učiva na již probrané tematické celky, které se pak stávají součástí širšího kontextu, zdůrazňuje prolínání jednotlivých přírodovědných oborů

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- zadává teoretické úkoly v souvislosti s problémy týkajícími se průběhu chemických reakcí a vlastností chemických látek, vede studenty k vyhledávání společných a rozdílných vlastností látek a dějů, k odhalování příčin a důsledků těchto jevů a jejich případných vzájemných souvislostí
- učí využívat analogií v chemických vlastnostech k usuzování na studentovi doposud neznámé vlastnosti látek, klade důraz na ověření správnosti dílčích vyvození

Kompetence komunikativní

Učitel:

- upozorňuje studenty na různé zdroje informací z oblasti chemie, případně ostatních přírodních věd, hodnotí se studenty jejich úroveň, důvěryhodnost a přesnost, vybízí k využívání vhodných informačních zdrojů k dalšímu studiu
- doporučuje ke sledování vhodné TV a rozhlasové pořady s chemickou a přírodovědnou tematikou
- vede studenty, aby se při formulování odpovědi a při diskusi v souvislosti s řešením problémů vyjadřovali v logické posloupnosti, věcně, jazykově a terminologicky správně
- umožní věcnou diskusi k zadanému problému nebo úloze

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- seznámí studenty s pravidly bezpečné práce s chemickými látkami, vyžaduje důsledné dodržování těchto zásad, upozorní studenty na možné důsledky nedbalosti nebo záměrného porušování zásad bezpečného nakládání s chemickými látkami
- vyžaduje domácí přípravu na laboratorní práce a ověřuje znalost pravidel bezpečné práce, vyžaduje při všech činnostech dodržování předepsaných postupů, trvá na tom, že student nesmí bez předchozí konzultace s učitelem na dohodnutých postupech nic měnit

Kompetence občanská

Učitel:

- upozorňuje na možné dopady různých činností a aktivit na životní prostředí, zdraví a kvalitu života ostatních lidí, zdůrazňuje odpovědnost pracovníků profesí, nakládajících s nebezpečnými chemickými látkami
- seznamuje studenty s postupy používanými při řešení život a zdraví ohrožujících situací, se zásadami první pomoci

Kompetence k podnikavosti

- vede studenty k tvořivosti a vytrvalosti při řešení problémů, ke kritickému hodnocení vlastních postupů i výsledků své práce
- hodnotí se studenty možnosti, které poskytuje chemické vzdělání v oblasti budoucího profesního uplatnění

Tabulka 150 Seminář z chemie – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z CHEMIE – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Nakládání s nebezpečnými látkami	<ul style="list-style-type: none"> — uvede údaje a dokumenty, které jsou numou součástí označení nebezpečné chemické látky nebo přípravku — orientuje se ve výstražných symbolech nebezpečnosti (piktogramech) používaných pro nebezpečné látky a přípravky — uvede základní postupy při poleptání žíravinami, intoxikacích některými látkami, význam antidota, základní postupy při poskytování první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> — nakládání s nebezpečnými látkami a přípravky, výstražné symboly nebezpečnosti (piktogramy), bezpečnostní list látky — toxicita, antidota — zásady první pomoci při poleptání žíravinami, intoxikacích některými látkami, popálení, omrznutí 	
Chemické názvosloví anorganických sloučenin a výpočty chemického vzorce	<ul style="list-style-type: none"> — používá správnou nomenklaturu pro pojmenování i složitějších anorganických látek — chápe rozdíl mezi systematickým a triviálním názvem látky — určí stechiometrický a molekulový vzorec z údajů z elementární analýzy látky, z hustoty látky vypočte její molární hmotnost 	<ul style="list-style-type: none"> — názvosloví peroxosloučenin, thiosloučenin, podvojných a potrójných sloučenin — názvosloví látek, pro něž se přednostně používá triviálních názvů — názvosloví nestechiometrických sloučenin — výpočet stechiometrického a molekulového vzorce látky z údajů z elementární analýzy látky, výpočet molární hmotnosti látky z její hustoty 	
Struktura atomu	<ul style="list-style-type: none"> — chápe historickou podstatu názorů na stavbu látek a atomu — uvede poznanková východiska pro Bohrovův model atomu a vlnově mechanický model atomu 	<ul style="list-style-type: none"> — Bohrovův model atomu — kvantování energie, dualismus částic, Heisenbergův princip neurčitosti jako východiska pro vlnově mechanický model atomu 	
Výpočty složení roztoků	<ul style="list-style-type: none"> — přepočítává jednotlivé veličiny určující složení roztoků — provádí výpočty vycházející z údajů o rozpustnosti látek 	<ul style="list-style-type: none"> — přepočty hmotnostního, objemového zlomku, látkové koncentrace — výpočty vycházející z údajů o rozpustnosti látky 	
Výpočty z chemických rovnic	<ul style="list-style-type: none"> — provádí složitější výpočty z chemických rovnic, vyžadující analýzu postupu syntézy a z ní vyplývající analýzu postupu výpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> — výpočty z chemických rovnic u navazujících chemických dějů — výpočty vyžadující určení látky v nadbytku 	
Termochemie, chemická termodynamika	<ul style="list-style-type: none"> — definuje základní termodynamické veličiny, uvede jejich vzájemné vztahy a význam pro posuzování samovolnosti chemické reakce — na základě rozboru děje, případně výpočtu G reakce rozhodne o sponánosti chemického děje — vypočte H reakce ze známých hodnot standardních slučovacích a spalných enthalpií látek 	<ul style="list-style-type: none"> — základní termodynamické věty — změna enthalpie (H) chemické reakce a její výpočty ze známých standardních slučovacích a spalných enthalpií látek — posuzování samovolnosti průběhu chemického děje a s tím spojené výpočty 	
Chemická rovnováha	<ul style="list-style-type: none"> — vypočte číselnou hodnotu rovnovážné konstanty ze zadaných rovnovážných konstant jiných reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> — vliv operací s rovnicemi na hodnotu rovnovážné konstanty 	
Rovnováha ve srážecích reakcích	<ul style="list-style-type: none"> — zapíše srážecí reakci chemickou rovnicí — podle hodnoty součinnu rozpustnosti odhadne míru rozpustnosti dané látky a vypočte její látkovou koncentraci v nasyceném roztoku 	<ul style="list-style-type: none"> — srážecí reakce, součin rozpustnosti látky — výpočty součinnu rozpustnosti a ze zadaného součinnu rozpustnosti 	

Tabulka 151 Seminář z chemie – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z CHEMIE – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Prohloubení a rozšíření učiva anorganické chemie	<ul style="list-style-type: none"> — aplikuje poznatky získané při probírání učiva obecné a anorganické chemie na vyvozování vlastností, chemických reakcí a využití prvků a jejich anorganických sloučenin — chápe vztah mezi umístěním prvku v periodické soustavě a některými vlastnostmi prvku a jeho sloučenin a využívá jej k předvídání vlastností doposud neznámých prvků a jeho sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> — peroxid vodíku — vzácné plyny — B a jeho sloučeniny — oxosloučeniny některých p-prvků — prvky 2. skupiny periodického systému — přechodné d – prvky (Cr, Mn) a některé jejich sloučeniny — prvky 12. skupiny periodické soustavy 	
Rozšíření a prohloubení učiva organické chemie	<ul style="list-style-type: none"> — chápe vztah mezi strukturou a možnostmi chemických přeměn látek — chápe vztah mezi konformací látky a její stabilitou, případně možnostmi reakcí — pomocí indukčního, mezomerního efektu vysvětlí některé chemické vlastnosti organických látek — navrhuje možnosti syntézy pro některé typy uhlovodíků a jejich derivátů 	<ul style="list-style-type: none"> — konformace uhlovodíků — indukční a mezomerní efekt a jejich důsledky — reakční mechanismy některých typů reakcí organických látek — některé typy syntéz uhlovodíků a jejich derivátů — biologicky významné heterocykly 	
Rozšíření a prohloubení učiva biochemie	<ul style="list-style-type: none"> — uvede u základních biochemicky významných látek možnosti některých jejich přeměn — uvede souvislost mezi některými poruchami metabolismu, případně deficitem některých látek v organismu a onemocněními — zhodnotí význam, účinnost a vlastnosti enzymů, uvede způsoby regulace enzymové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> — isoprenoidy — vybrané dráhy intermedialního metabolismu a jejich vzájemná provázanost — enzymy — přehled a biochemický význam vybraných vitamínů a hormonů 	

5.2.28 Seminář z biologie

5.2.28.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář z biologie navazuje na vzdělávací obsah oboru Biologie (RVP G, vzdělávací oblast Člověk a příroda), tématické okruhy Problematika vztahů organismů a prostředí a Člověk a životní prostředí z průřezového tématu Enviromentální výchova. Dále integruje tématické okruhy Zdravý způsob života a péče o zdraví a Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Dvouletý Seminář z biologie je realizován jako volitelný a navazuje na vyučovací předmět Biologie. Je koncipován tak, aby absolventům poskytl ucelený přehled znalostí a vědomostí o přírodě a živých organismech. Hlavní důraz je kladen na témata fyziologická, obecně biologická a ekologická. Témata taxonomická jsou redukována do té míry, aby bylo možno pochopit složitost přírody a komplexnost vztahů v ní. Tento seminář je určen maturantům a zájemcům o vysokoškolské studium přírodovědných oborů. Má vytvořit solidní výchozí pozici pro úspěšné zvládnutí profilové maturitní zkoušky z Biologie a přijímacích zkoušek na VŠ.

5.2.28.2 Časové vymezení předmětu

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.28.3 Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebně biologie, která je vybavena televizí, videem, meotarem. Součástí předmětu mohou být i laboratorní cvičení bez samostatné klasifikace. Tato cvičení probíhají v biologické laboratoři, k dispozici jsou mikroskopy a mikroskopická technika, televize, video. Základní formou výuky je výklad s ukázkami, který je doplňován tématickými diskuzemi, referáty žáků, příležitostně exkurzemi

5.2.28.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáka k aktivním postojům k organizaci jeho studia, podporuje u žáka potřebu celoživotně se vzdělávat
- vede žáka k užívání vhodných způsobů, metod a strategií učení, rozvíjí u žáka smysl pro efektivní učení, samostatné pozorování a poučené experimentování, ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost
- vede žáka k orientaci v nabídce informačních zdrojů a k jejich využití

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat podstatu problému, analyzovat ho, povzbuzuje ho k samostatnosti při odhalování kauzality sledovaného problému
- vybízí žáka k hledání vhodných způsobů řešení problému, k vytváření hypotéz, přičemž užívá mj. metody kritického myšlení a k těmto vede také žáky, vedle kritického a analytického myšlení je žák učitelem povzbuzován i k použití představitosti a intuice
- pomáhá žákovi pochopit propojenost jednotlivých oborů při řešení problému, hledat argumenty
- vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků a k jejich ověřování, dbá na realizaci náležité obhajoby žakových závěrů a na jejich srozumitelnou a závěry podloženou prezentaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na to, aby žák efektivně užíval dostupné prostředky komunikace – verbální i neverbální, ústní i grafické, symbolické
- vede žáka k přesnému odbornému vyjadřování, prostřednictvím prezentací odborných prací motivuje žáky k přesvědčivému obhájení vlastních názorů poučenou, terminologicky přesnou argumentací
- rozvíjí žakovu schopnost naslouchat druhým, být otevřený diskusi i k přijímání názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- povzbuzuje žáka k sebereflexi a reálnému posouzení vlastních možností
- učitel vede žáka ke kritickému hodnocení důsledků svého jednání a k jeho případné korekci
- při objektivním zhodnocení měnících se pracovních a životních podmínek motivuje žáka k tomu, aby tyto podle svých možností tvořivě a aktivně ovlivňoval
- vybízí žáka k aktivní a efektivní spolupráci s ostatními na základě vzájemné úcty a tolerance
- působí na žáka tak, aby uměl čelit mediálními tlakům a aby se rozhodoval na základě vlastního úsudku

Kompetence občanská

Učitel:

- působí na utváření ekologického a environmentálního myšlení žáka z hlediska udržitelnosti života
- vede žáka k respektování druhých lidí, kulturních a duchovních hodnot, k empatickému chování, k odmítání násilí a k ochraně nosných tradic společnosti
- rozvíjí žákův zájem o veřejný život a oceňuje ty snahy žáka, které vedou k obecnému prospěchu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáka k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jeho iniciativu a tvořivost
- pomáhá žákovi získat a kriticky vyhodnotit informace o možnostech dalšího vzdělávání

Tabulka 152 Seminář z biologie – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z BIOLOGIE – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Vznik a vývoj živých soustav</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše vnitřní složitost a funkční uspořádání živých soustav — pojmenuje charakteristické vlastnosti živých soustav, odliší je od neživých — orientuje se v jednotlivých teoriích vzniku života na Zemi — charakterizuje základní myšlenky těchto teorií, vysvětlí a obhájí svůj názor na ně — uvede chemické složení živých soustav — zdůvodní význam vody — vysvětlí význam organických látek, vysvětlí jejich stavbu a funkci — objasní biochemické základy metabolismu — chápe principy stavby a funkce buňky, prokaryotní a eukaryotní buňka-stavba, význam — odliší buňku rostlinnou a živočišnou — vysvětlí princip dělení buňek — vysvětlí význam diference a specializace buňek — objasní vliv ztráty schopnosti se diferencovat pro vznik nádoru 	<ul style="list-style-type: none"> — obecné vlastnosti živých soustav — uspořádání živých soustav — kreační hypotézy — evoluce metabolismu — endosymbiotická teorie — vznik mnohobuněčnosti — chemické složení živých soustav — struktura buňek — enzymy a metabolismus — replikace DNA — proteosyntéza — buněčný cyklus-mitóza, meióza — diference buňek — nádorové bujení 	
<p>Ekologie</p>	<ul style="list-style-type: none"> — definuje hlavní ekologické termíny — vysvětlí pojem ekosystém, vývoj ekosystému — analyzuje vztah živa-neživa příroda — uvede základní typy potravních vztahů — uvede příklady pozitivních a negativních dopadů působení člověka na přírodu 	<ul style="list-style-type: none"> — abiotické faktory, tolerance valence — biotické faktory — ekosystém a jeho vývoj — populace, vnitrodruhové vztahy — společenstvo, mezidruhové vztahy 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organismů a prostředí</p>
<p>Evoluce člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> — zhodnotí úroveň vyspělosti živočišných předchůdců člověka — vysvětlí proces hominizace a sapientace — využije znalosti o lidských plemelech k jednoznačnému odmítnutí rasismu v jakémkoliv podobě 	<ul style="list-style-type: none"> — evoluce člověka — živočišní předchůdci člověka — hominizace, sapientace — lidská plemena 	
<p>Genetika a proměnlivost</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí molekulární podstatu genetiky — orientuje se v základní genetické terminologii — objasní význam meiózy pro dědičnost znaků a genetickou variabilitu — odvodí základní štěpné poměry v F1 a v F2 generaci, porovná jednotlivé typy mutací — analyzuje faktory ovlivňující četnost alel v populaci a zhodnotí jejich evoluční význam — objasní princip prenatalní diagnostiky pohlaví a geneticky založených nemocí — vysvětlí obecné genetické principy genetických modifikací u organismu uvede konkrétně modifikované druhy, eventuelní rizika a výhody aplikace v zemědělství, farmacii, průmyslu. — v diskusi obhájí svůj názor na využívání geneticky modifikovaných organismů 	<ul style="list-style-type: none"> — složení a struktura nukleových kyselin — chromozom — exprese genu - proteosyntéza — gen, alela, vztahy alel, genotyp, genofond, fenotyp, buněčný cyklus, meióza, crossing over, Mendelovy zákony, vazba genů — mutace — základy genetiky populací — karyotyp — rekombinanční DNA — klonování — genová terapie 	

SEMINÁŘ Z BIOLOGIE – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
<p>Obecná biologie</p>	<ul style="list-style-type: none"> — uvede chemické složení živých soustav — zdůvodní význam vody — vysvětlí význam organických látek-popíše jejich stavbu, vysvětlí jejich funkce — objasní biochemické základy metabolismu — chápe principy stavby a funkce buněk, odliší na základě jejich charakteristických vlastností prokaryotní a eukaryotní buňku 	<ul style="list-style-type: none"> — chemické složení živých soustav — enzymy a metabolismus — buněčný cyklus - mitóza, meióza — diferenciace buněk 	
<p>Biologie virů</p>	<ul style="list-style-type: none"> — nakreslí a popíše stavbu viru — popíše formy virové infekce a některé způsoby přenosu viru — vyjmenuje některá virová onemocnění — analyzuje problematiku celosvětového rozšíření viru HIV, posoudí rizika, vysvětlí význam, prevence 	<ul style="list-style-type: none"> — stavba virionu — životní cyklus virů - formy infekce — virová onemocnění 	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Zdravý způsob života a péče o zdraví</p>
<p>Biologie bakterií a sinic</p>	<ul style="list-style-type: none"> — nakreslí stavbu prokaryotní buňky — zdůvodní význam bakterií a uvede příklady využití jejich činnosti — uvede mikrobiální onemocnění — navrhně základní preventivní opatření proti běžným infekčním onemocněním — charakterizuje sinice a vysvětlí jejich význam v biosféře — nastíní základní mechanismy evoluce prokaryotních organismů 	<ul style="list-style-type: none"> — prokaryotní organismy — stavba buňky — fyziologie prokaryot — půdní bakterie — patogenní bakterie — bakteriální onemocnění — sinice 	<p><i>Výchova ke zdraví</i> TO: Zdravý způsob života a péče o zdraví</p>
<p>Biologie rostlin</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vymezí rostliny jako skupinu eukaryotních organismů na úrovni buněčné a anatomicko morfologické — vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním — vyjmenuje společné a rozdílné fyziologické a anatomické vlastnosti vyšších a nižších rostlin — pozná a pojmenuje (s možným využitím literatury) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky — vysvětlí roli rostlin z hlediska primární produkce v ekosystému — posoudí vliv abiotických a biotických faktorů prostředí na stavbu těla, vývoj a fyziologické funkce — uvede kriticky ohrožené druhy naší přírody — obhájí svůj názor na význam a způsoby ochrany ohrožených rostlinných taxonů 	<ul style="list-style-type: none"> — rostlinná buňka — základy anatomie a morfologie rostlin — způsoby rozmnožování - rodozměna, vegetativní rozmnožování — systém rostlin — fotosyntéza — vztahy mezi rostlinami a prostředím — ekosystém — abiotické a biotické faktory — vybrané ohrožené druhy (Zákon 114/1992sb., vyhláška 395/1999sb.) 	
<p>Biologie hub</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše stavbu hub, srovná se stavbou rostlin a živočichů — vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování — popíše životní cyklus houby, stopkovořtrusé a srovná ji s životním cyklem houby vícekořtrusé — charakterizuje význam hub v přírodě — uvede příklady parazitických hub — uvede příklady jedlých hub — popíše stavbu lišejníku, uvede významné zástupce — zhodnotí roli lišejníků v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> — obecná charakteristika ríše houby — rozmnožování a životní cykly hub — významní zástupci-taxonomie — lišejníky, stavba těla, význam v přírodě, domácí druhy lišejníků 	

Tabulka 153b Seminář z biologie – oktáva/4. ročník

<p>Biologie živočichů</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše na hlavní znaky živočichů a odliší je od ostatních skupin eukaryotních organismů — zhodnotí významně zástupce z hlediska ekologického, zdravotního, systematického — rozlišuje hlavní kmeny bezobratlých — zhodnotí hlavní skupiny bezobratlých z hlediska ekologického, zdravotního a systematického — uvede hlavní anatomicko-morfologické znaky obratlovců — rozpozná dané druhy obratlovců — na základě znalosti konkrétních taxonů popíše vývoj jednotlivých fyziologických funkcí — komentuje fylogenetický vývoj orgánových soustav — vysvětlí principy jednotlivých způsobů rozmnožování — pojmenuje základní ontogenetické fáze — pozná a správně pojmenuje dané živočišné druhy a přiřadí k nim základní ekologické nároky — posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka — charakterizuje základní typy chování živočichů — obhájí svůj názor na způsoby ochrany ohrožených živočišných druhů 	<ul style="list-style-type: none"> — eukaryotní živočišná buňka — charakteristika protist — protista jako původci nemocí — protista jako součást ekosystému — žahavci — houby — hlísti — členovci — ploštěnci — měkkýši — kroužkovci — ostnokožci — strunatci — obratlovci — příjem a zpracování potravy, dýchání, vylučování, termoregulace, pohyb, regulační soustavy, tělní tekutiny a jejich oběh, pohybní a nepohybní rozmnožování, vývoj — vybrané taxony živočichů s důrazem na domácí druhy — základy etologie — vybrané ohrožené druhy (zákon 114/1992sb., vyhláška 395/1999sb.) 	
<p>Biologie člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí význam homeostázy — popíše kosti a svaly jako součásti soustavy opěrné a pohybové — vysvětlí význam jednotlivých složek krve — popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci — nakreslí a popíše stavbu a činnost srdce — zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy — zhodnotí význam jednotlivých částí mizní soustavy — popíše orgány dýchací soustavy — vysvětlí princip dýchání — vysvětlí negativní vliv kouření na zdraví člověka — popíše orgány trávicí soustavy — vysvětlí proces trávení — vysvětlí přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami — dle možností uplatňuje zásady zdravé výživy — je si vědom nebezpečí poruch příjmu potravy — analyzuje nejčastější příčiny vzniku civilizačních chorob a možné způsoby ochrany před nimi — usiluje o pozitivní změny ve svém životě — svými argumenty podporuje zdravý životní styl — v případě potřeby poskytne první pomoc — popíše orgány vylučovací soustavy, vysvětlí funkci ledvin — zdůvodní význam pitného režimu — popíše stavbu a funkci kůže a kožních derivátů — vysvětlí rizika nadměrného slunění s výskytem rakoviny kůže — vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení — popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů — popíše a vysvětlí funkci rozmnožovací soustavy - chová se zodpovědně v sexuálním životě, rozlišuje dostupné metody antikoncepce, uvede rizika spojená s pohybnými přenosnými chorobami — využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení procesů probíhajících ve vlastním těle 	<ul style="list-style-type: none"> — pohybová soustava — tělní tekutiny, krev — oběhová soustava — mizní soustava — dýchací soustava — trávicí soustava — vylučovací soustava — kožní soustava — nervová soustava — hormonální soustava — smyslová soustava — rozmnožovací soustava — ontogenetický vývoj — choroby a jejich prevence v rámci jednotlivých soustav — základy první pomoci 	

5.2.29 Seminář ze zeměpisu

5.2.29.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Během studia si žák prohloubí své znalosti a vědomosti, které získal v předmětu Zeměpis v 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a v 5. a 6. ročníku osmiletého gymnázia. Získá dovednosti, které mu umožní dobře se orientovat v přírodních a společenských problémech s přihlédnutím pro praktický život. Integruje tematické okruhy průřezových témat environmentální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

5.2.29.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

Oktáva / 4. ročník : 4

5.2.29.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá po celé 2 roky zpravidla v kmenových učebnách, dle aktuální potřeby jsou některé hodiny vyučovány v počítačové učebně.

5.2.29.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí jsou využívány tyto metody, postupy a formy práce.

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá zeměpisných vycházek k demonstraci přírodních a společenských jevů
- nabízí žákům úlohy, referáty, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje práci se zeměpisnými tabulkami, přehledy, časopisy, encyklopedie, atlasy, ročenkami aj.
- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností předpoklady pro řešení zadávaných problémových zeměpisných témat zadávaných vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje samostatná vystoupení žáka u mapy
- vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata, vede nebo modereje diskusi s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyhledává, podporuje a oceňuje talenty soutěží, vlastních nebo celostátních (zeměpisné olympiády)
- navrhuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků v různě velkých skupinách

Kompetence občanská

Učitel:

- při hodinách jsou využívány geografické jevy vyskytující se v okolí žáků a při diskusích k nim učitel vede žáky k zaujímání stanovisek a jejich obhajobě
- předkládá informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- zapojuje žáky do aktivit na půdě školy nebo mimo ni, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti - např. exkurze, výlety atp.
- povzbuzuje žákovu motivaci k dosahování osobního úspěchu např. účastí v soutěžích, olympiádách, středoškolské odborné činnosti, atd.
- hodnotí s žáky možnosti, které poskytuje geografické vzdělání v oblasti budoucího profesního uplatnění

Tabulka 154 Seminář ze zeměpisu – septima/3. ročník

SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Sociální geografie	<ul style="list-style-type: none"> — Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, aspekty geografické, demografické i hospodářské působící na chování, pohyb a rozmístění obyvatelstva. — Analyzuje demografická data se zřetelem k časovému vývoji, sleduje demografické chování, nachází příčiny mezi vybranými sociokulturními jevy. — Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, religiozní a politická specifika. — Identifikuje geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení. 	<p><i>Obyvatelstvo světa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Struktura obyvatelstva, reprodukční chování obyvatelstva. — Demografická revoluce. — Urbanizace, sídelní systémy. 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMG 2</p>
Světové hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> — Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy. — Rozlišuje rozdílné faktory ovlivňující vývoj světového hospodářství. — Na základě ekonomických údajů a s přihlédnutím k procesu globalizace vysvětlí rozdíly ve struktuře hospodářství. — Zhodnotí stupeň hospodářského rozvoje s využitím různých ukazatelů, jednoduchých i komplexních. — Určí příčiny přetrvávajícího posavení tradičních jádrových oblastí. — Identifikuje základní znaky globalizace. 	<p><i>Světové hospodářství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Lokalizační faktory průmyslu. — Charakteristika historického vývoje světového hospodářství, základní tendence vývoje. — Struktura hospodářství, rozdíly mezi jednotlivými makroregiony. — Světová spotřeba potravin, typy zemědělství v různých částech světa, problém hladu a podvýživy. — Nejdůležitější průmyslové oblasti světa, struktura průmyslové výroby. — Nejdůležitější surovinové a energetické zdroje, ekologická rizika těžby nerostných zdrojů – ukládání odpadů, obnovitelné zdroje. 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: VMGI</p>

Tabulka 155a Seminář ze zeměpisu – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Země jako vesmírné těleso	<ul style="list-style-type: none"> — Používá terminologii a poznatky planetologie, porovná planety vnitřní a vnější, — Porovná postavění Země ve vesmíru a vhodností vlastností Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. 	<ul style="list-style-type: none"> — Teorie velkého třesku. — Keplerovy zákony — Revoluce, rotace, precese a nutace Země a jejich důsledky, tvar Země 	
Kartografie	<ul style="list-style-type: none"> — Určí polohu místa na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic — Používá atlasy, topografické mapy, mapy s tématickým obsahem, čte obecně geografické a topografické mapy s použitím souvislostí metod zobrazování polohopisu, výškopisu a popisu. 	<ul style="list-style-type: none"> — Měřítko mapy, kartografické zobrazování, — Druhy map z různých hledisek, zobrazovací metody, generalizace na mapách. — Tvorba jednoduchých map. 	
Fyzická geografie	<ul style="list-style-type: none"> — Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí. — Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy. — Uplatňuje principy deskové tektoniky při vysvětlení zemětřesení, vulkanismu a plutonismu. — Rozlišuje petrografické složení oceánické a pevninské zemské kůry. — Vывodí důsledky katastrofismu (zemětřesení, tsunami, exploze vulkánů) pro život lidí. 	<ul style="list-style-type: none"> — Složení Země, desková tektonika, vulkanismus, zemětřesení a tsunami — Tvary oceánického dna — Mechanismy orogeneze, vrásnění, zlomová činnost, sopečná pohoří. — Zvětrávání a eroze, transport a sedimentace. 	<i>Geologie (INT)</i>
Atmosféra	<ul style="list-style-type: none"> — Popíše procesy v atmosféře — Používá meteorologickou terminologii — Interpretuje synoptickou situaci podle synoptické mapy. — Odhaduje vývoj počasí porovnáním meteorologických jevů. — Popíše mechanismus vzniku kyselých dešťů a znečištění ovzduší. — Vynezí podle charakteristik základní klimatické pásy na Zemi. 	<ul style="list-style-type: none"> — Meteorologické prvky a jevy, globální cirkulace. — Složení atmosféry, ozónová vrstva. — Znečištění ovzduší, teplotní inverze — Globální oteplování — Alisovova klimatická klasifikace 	
Hydrosféra	<ul style="list-style-type: none"> — Na mapách lokalizuje hlavní oceánské proudy a popisuje jimi dynamiku světového oceánu i ve vztahu ke globální atmosférické cirkulaci a koloběhu vody na Zemi. — Jmenuje mechanismy znečištění vod a posoudí jaký dopad to přináší pro lidstvo. — Rozlišuje tvary i fyzikální vlastnosti vody na horním, středním a dolním toku. — Zhodnotí jednotlivé typy antropogenních zásahů do říčního koryta a jejich funkce v krajinně ve vodním hospodářství. 	<ul style="list-style-type: none"> — Světový oceán, vlastnosti mořské vody, znečištění světového oceánu, vzestup hladiny. — Dopravní a ekonomický význam oceánů, El Niño La Niña. — Geneze jezer a jejich funkce, řeky, znečištění řek, regulace řek, revitalizace vodních toků, odpadní vody. — Zásobování obyvatelstva pitnou vodou. 	PT: Environmentální výchova TO: EV2
Pedostéra	<ul style="list-style-type: none"> — Analyzuje a syntetizuje složky společného působení biotické a biotické složky na tvorbu pedostféry. Rozlišuje půdní profily, stanoví rizika ohrožení půd – eroze a degradace. 	<ul style="list-style-type: none"> — Půdní druhy a typy, pedogeneze, změna půdního profilu s nadmořskou výškou a zeměpisnou šířkou. — Ohrožení půdy – eroze a degradace a souvislosti s agronomickým využíváním. 	
Biosféra	<ul style="list-style-type: none"> — V biomu nalezne vzájemnou závislost klimatu a biotické složky. — Používá, rozlišuje a definuje termíny – ekosystém, biocenóza. — Posoudí činnost člověka na krajinu resp. Míru její disturbance. Na konkrétním příkladu zhodnotí ekologickou stabilitu krajiny. — Posoudí vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a těžby na životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> — Tropické deštné lesy – biom, zmenšování rozlohy vlivem zemědělství. — Savany, pouště, stepi, subtropické lesy, lesy mírného pásu, polární oblasti. — Základní pojmy ekologie a krajinné ekologie. 	

Tabulka 155b Seminář ze zeměpisu – oktáva/4. ročník

<p>Krajina a životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Používá s porozuměním pojmy: krajinná sféra, přírodní, kulturní, socioekonomická sféra, krajina, příroda, environmentalistika, ekologie, ekosystém, složky, prvky a struktura krajiny. – Popisuje a lokalizuje s pomocí map hlavní regionální přírodní a kulturní prvky a celky krajiny. – Pojmenovává podstatné lokalizační faktory podmiňující vznik sídelních a hospodářských center v krajině. – Krajinnotvorní činitele a krajinnotvorné procesy, typy krajiny, složky krajiny a životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> – Společensko hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí. – Světové ekologické problémy. – Ochrana životního prostředí trvale udržitelný rozvoj. 	<p><i>Geologie (INT)</i></p>
<p>Interakce příroda – společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Používá s porozuměním a v souvislostech pojmy: typ krajiny, rekvitalizace krajiny, revitalizace krajiny, udržitelný rozvoj, globální civilizace, environmentální a ekologické problémy lidské společnosti, ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, nástroje ochrany přírody a životního prostředí. – Pojmenovává a objasňuje hlavní zásady udržitelného rozvoje života. – Zhodnotí hlavní rizika působení přírodních faktorů a společenských aktivit na krajinu a neživotní prostředí a na hospodářský a sociální rozvoj na kvalitu života lidské společnosti. – Posuzuje a hodnotí následky globálního narušení životního prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> – Krajinná sféra, antropogenní vlivy na krajinu. – Ochrana přírody (NP, CHKO, PR) – Globální problémy lidstva s ohledem na antropogenní činnost. 	

5.2.30 Seminář z výtvarné výchovy

5.2.30.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář z výtvarné výchovy je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP G; je zařazen jako volitelný předmět do třetího ročníku čtyřletého gymnázia, respektive do sedmého ročníku osmiletého gymnázia, a do čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia, respektive do osmého ročníku osmiletého gymnázia.

Vyučovací předmět Seminář z výtvarné výchovy svým obsahem a cíli navazuje na výstupy předmětu Výtvarná výchova, který je jako předmět povinný zařazen do prvních dvou ročníků čtyřletého gymnázia, respektive do pátého a šestého ročníku osmiletého gymnázia, a prohlubuje je. Žáka, který volbou vzdělávat se v tomto předmětu vyslovuje svůj zájem o jeho vzdělávací obsah, vede dále na cestě k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni prohlubování jeho smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a na úrovni komunikace. V dlouhodobém a tvořivém kontaktu s vizuálně obraznými znakovými systémy, které zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury, se žák ocitá v roli autora, příjemce i interpreta. Seminář z výtvarné výchovy klade důraz na soustředěnou a aktivní práci s vizuálně obrazným vyjádřením vlastním i umělecké tvorby, jaká umožňuje hlubší poznání a porozumění umění a pochopení základních principů umělecké tvorby a procesu komunikace v umění. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům se stává východiskem pro dovtváření si přehledu o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce devatenáctého století do současnosti, ke kterému žák dospěl během předchozího dvouletého vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Seminář z výtvarné výchovy jsou integrována průřezová témata (PT), která jsou realizována v průběhu vzdělávání ve čtyřletých gymnáziích a na vyšším stupni víceletých gymnázií:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.2.30.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník :	2
Oktáva / 4. ročník :	4

5.2.30.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka předmětu Seminář z výtvarné výchovy probíhá ve skupině, která z žáků paralelních tříd ročníku vzniká v souvislosti s jejich volbou z nabídky předmětů předkládané školou pro dvouleté vzdělávání. Dělení tříd na menší skupiny umožňuje vytvořit lepší podmínky pro práci každého žáka, je předpokladem pro kvalitnější a efektivnější výuku, otvírá prostor pro zařazení organizačně náročnějších forem výuky a pro užití náročnějších výtvarných technik a postupů; je podmínkou pro skutečné vedení práce žáka vyučujícím, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Výuka je realizována převážně v učebně vybavené pro výuku předmětu Výtvarná výchova (výtvarný materiál a pomůcky, tiskařský lis, nezbytnou součástí vybavení učebny je dataprojektor), využívá vybavení počítačové učebny, je doplňována prací v plenéru, návštěvami výstav, galerií a muzeí, příležitostnými výtvarnými exkurzemi.

5.2.30.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- volí vhodné příklady vizuálně obrazných vyjádření žáků i umělecké tvorby tak, aby si žák na základě jejich soustředěného vnímání aktivně osvojoval učební látku
- při uskutečňování vlastních projektů žáků nabízí dostatek podnětů a informací, prostor pro svobodné vyjadřování a kreativitu, posiluje důvěru ve vlastní schopnosti žáka a jeho chuť experimentovat

- vhodnou motivací prohlubuje v žákovi zájem o výtvarnou kulturu a kulturní dění
- využívá aktuálních příležitostí přímého kontaktu žáka s uměleckým dílem (návštěvy výstav, galerií a muzeí) a nabídky edukačních programů vzdělávacích a kulturních institucí
- vede žáka k tomu, aby cíleně sledoval, zaznamenával a akceptoval nové trendy v umění (informační zdroje, besedy, výstavy, exkurze)

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- podněcuje žáka k uplatnění jeho vnímání, citění, myšlení, prožívání, fantazie, představivosti a invence
- povzbuzuje žáka v realizaci jeho tvůrčího záměru, podporuje a respektuje samostatnou volbu a kreativní přístup žáka
- podporuje žáka v hledání a objevování různých variant řešení úkolu a motivuje ho k jejich kritickému zhodnocení
- vede žáka k využívání mezipředmětových vztahů a provázanosti různých vizuálně obrazných znakových systémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákovi chápat umění jako specifický způsob komunikace
- podporuje žáka v užívání jazyka umění jako prostředku osobitého, srozumitelného a účinného vyjádření i jako prostředku poznání
- nabízí žákovi prostor nejen pro hodnocení výsledků osobitého vyjádření, ale vyžaduje také obhajobu zvolené cesty k vlastnímu vizuálně obraznému vyjádření a jeho interpretaci
- ve skupině otvírá prostor pro diskusi nad výsledky vlastní tvorby žáků, podílí se na vytváření vsřícné a podnětné atmosféry pro poznání a porozumění výtvarných projevů druhých a pro pochopení odlišných potřeb a motivací tvůrců
- při recepci a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření žáků i umělecké tvorby vede žáka k jazykově správnému a terminologicky přesnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- v tvořivých činnostech podporuje samostatnou práci i práci v týmu, která vyžaduje kooperaci a komunikaci mezi žáky, ohleduplnost ke druhým a schopnost oceňovat jejich přínos; společné utváření a dodržování pravidel vede žáka k uvědomování si své role ve skupině a k odpovědnosti za společnou práci

Kompetence občanská

Učitel:

- respektováním individuality, osobitého výtvarného projevu žáka, posilováním osobitosti a sebe-důvěry vede žáka ke schopnosti vnímat sebe samého a každého člověka jako jedinečnou bytost s vlastním názorem i právem kriticky se vyslovit k názoru druhých a k toleranci
- interakcí s vizuálně obraznými vyjádřeními současnosti a minulosti i rozdílných skupin, národů a kultur vede žáka k vnímání a uvědomování si rozdílných kulturních hodnot a tradic, k uvědomování si významu kulturního dědictví a posiluje tak jeho tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám
- podněcuje a rozvíjí žákův zájem o kulturní dění, využívá aktuálních příležitostí k žákově aktivní účasti na něm (prezentace na veřejnosti, vernisáže, výstavy, exkurze)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- nabídkou tvůrčích činností otvírá prostor pro uplatnění tvořivosti žáka
- pomáhá žákovi pochopit význam tvořivosti pro rozvoj jeho osobnosti a objasnit její význam nejen pro uměleckou tvorbu, ale i pro život člověka

Tabulka 156 Seminář z výtvarné výchovy – septima/3. ročník

SEMINÁŘ Z VÝTVARNÉ VÝCHOVY – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<ul style="list-style-type: none"> — rozpozná a objasní specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů, vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci 	<p><i>Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — studijní kresba — rovnoběžné zobrazování v poloze průřehů a nárožní — druhy perspektivního zobrazování, zákony perspektivy — architektura a její aspekty (psychologický a sociologický), typy a funkce architektury, výrazové prostředky architektury 	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání — při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření 	<p><i>Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační</i></p>	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření 	<p><i>Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta</i></p>	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření různých etap a stylů rozpozná pro ně charakteristické výrazové prostředky 	<p><i>Umělecké slohy a umělecké směry III (architektura 2. poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — následky průmyslové revoluce ve stavebnictví a stavitelství, nové typy budov a nové materiály — hnutí Arts and Crafts a jeho přínos moderní architektuře — nové stavby komerční Ameriky – chicagská škola — secese — architektonický expresionismus a kubismus, futuristické ideje v architektuře — Frank Lloyd Wright a myšlenka organické architektury — osobnosti individualistické moderny – Henry van de Velde, Adolf Loos, umělecká skupina Deutscher Werkbund, osobnosti české individualistické moderny – Jan Kotěra, Josef Gočár — ruský konstruktivismus a architektura hnutí De Stijl — Bauhaus — funkcionalismus, Le Corbusier — socialistický realismus — mezinárodní sloh a reakce na něj - skulpturální architektura, brutalismus, skópepinová architektura, geodezické kopule — postmoderní architektura, dekonstruktivismus, high-tech 	<p>PT: Výchova v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>

Tabulka 157 Seminář z výtvarné výchovy – oktáva/4. ročník

SEMINÁŘ Z VÝTVARNÉ VÝCHOVY – OKTÁVA/4. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<ul style="list-style-type: none"> — pro uskutečňování svých projektů nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky — snaží se postihnout obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků — samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění — tvůrčí činnosti sám ověřuje specifické prostředky jednotlivých uměleckých směrů 	<p><i>Vizuálně obrazná vyjádření umělecké tvorby jako zdroj inspirace pro vlastní výtvarnou aktivitu</i></p> <p><i>Vývarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku</i></p> <p><i>Závěrečná kolekce vlastních vizuálně obrazných vyjádření</i></p>	<p>PT: Osobnosti a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot — na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace — vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 	<p><i>Umělecké slohy a umělecké směry IV (konec 19. století – současnost)</i></p>	<p>PT: Výchova v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — interpretuje konkrétní příklady uměleckých vizuálně obrazných vyjádření minulosti — své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci 	<p><i>Umělecké slohy a umělecké směry V (počátky umění – 18. století)</i></p>	<p>PT: Výchova v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>
	<ul style="list-style-type: none"> — chápe šíři možných přístupů k výtvarnému umění jako k předmětu vědní disciplíny, objasní místo věd zabývajících se problematikou výtvarného umění v systému věd 	<p><i>Vědy o výtvarném umění</i> — estetika a pojem krásy — dějiny umění</p>	

5.2.31 Deskriptivní geometrie

5.2.31.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Deskriptivní geometrie rozvíjí a prohlubuje prostorovou představivost potřebnou při studiu různých způsobů zobrazení prostorových útvarů do roviny a při rekonstrukcích těchto útvarů z jejich rovinného obrazu. Dovednostní charakter předmětu napomáhá schopnosti žáků analyzovat, abstrahovat a zobecňovat, přesně logicky uvažovat a zdůvodňovat úvahy, rozvíjet zručnost grafického projevu a estetické citění. I přes stále větší využití 3D zobrazení pomocí CAD programů se stále používají v různých oborech techniky plány se zobrazením trojrozměrných útvarů do roviny. Jednotlivé kapitoly předmětu se věnují různým druhům promítání a seznamují žáky s jejich principy. Stěžejní částí je pravouhlé promítání na vzájemně kolmé průmětny, kdy zde získané znalosti a dovednosti žáci využijí i v ostatních druzích promítání. Předmět se vyučuje ve 3. ročníku čtyřletého studia, resp. 7. ročníku osmiletého studia. Tento volitelný předmět by si měli vybírat studenti, kteří zvažují studium na VŠ technického směru, zejména fakulty stavební a architektury. Probírané učivo zahrnuje především základy kótovaného a Mongeova promítání a základy konstrukce kuželoseček.

5.2.31.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

5.2.31.3 Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v kmenové učebně, dle aktuálních možností jsou některé hodiny vyučovány v učebně vybavené počítačem a interaktivní tabulí.

5.2.31.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce – rozhovor, skupinová práce, samostatná práce
- zadává problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžaduje slovní komentář při řešení úloh
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci sami, eventuálně ve skupince hledají případné chyby

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu
- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku
- klade problémové otázky, žáci nalézají různé způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k diskuzi o možnostech způsobu řešení
- motivuje žáky k vytváření prostorového náhledu řešení úlohy
- klade důraz na správné a odborné vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu
- zadává úkoly z praxe, vedoucí k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě vlastních stanovisek
- zdůrazňuje respekt k práci druhého
- vede žáky k zodpovědnosti za výsledky vlastní práce a přijímání jejího hodnocení

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž si žáci sami, eventuelně ve skupince hledají případné chyby

Tabulka 158 Deskriptivní geometrie – septima/3. ročník

DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Kótované promítání	<ul style="list-style-type: none"> — modeluje a správně klasifikuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin v prostoru — užívá kriteria rovnoběžnosti a kolmosti přímek a rovin, určuje jejich odchylky a vzdálenosti v prostoru — zobrazí a vymodeluje bod, přímku, úsečku a rovinu — sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny — určí kótu bodu na přímce, přímku a bod ležící v rovině — zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou — sestrojí kolmici k rovině — zobrazí útvar ležící v obecné rovině — zobrazí jednoduché hranaté těleso 	<ul style="list-style-type: none"> — soustava souřadnic v průmětně, principy a vlastnosti pravotohlého promítání — kóta bodu, stopník přímky, stopa roviny, hlavní a spádová přímka roviny — vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímky a roviny, otáčení roviny do průmětny, osová afinita — konstrukční úlohy 	
Mongeovo promítání	<ul style="list-style-type: none"> — sestrojí sdružené průměty bodu, přímky, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru — sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny — určí přímku a bod ležící v rovině — zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou — sestrojí kolmici k rovině a rovinu kolmou k přímce — zobrazí útvar ležící v obecné rovině, užívá osovou afinitu — řeší jednoduché úlohy pomocí třetí průmětny — zobrazí hranol a jehlan v základní poloze a jednoduché hranaté těleso v prostoru — sestrojí řez hranolu a jehlanu rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám), průnik přímky s hranolem a jehlanem 	<ul style="list-style-type: none"> — pravotohlé promítání na dvě průmětny — stopníky přímky, stopy roviny, hlavní a spádové přímky roviny — vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímky a roviny, vzdálenost bodu od roviny a od přímky, otáčení roviny do průmětny — konstrukční úlohy, síť těles 	

5.2.32 Latinský jazyk

5.2.32.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Svým interdisciplinárním charakterem spadá výuka latinského jazyka do několika vzdělávacích oblastí. Základem výuky je poznávání systému latinské gramatiky, odborné jazykové terminologie a základní slovní zásoby. Tím je latinský jazyk primárně součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka latinského jazyka se také dotýká historie, filozofie, dějin náboženství, dějin věd, dějin umění a antických i středověkých reálií. Na tomto poli se podílí na výuce ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost a Umění a kultura. Svým širokým kulturně-historickým záběrem se latinský jazyk uplatňuje ve výuce průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

5.2.32.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

5.2.32.3 Organizační vymezení předmětu:

- výuka probíhá po jeden školní rok, zpravidla v kmenových učebnách, popř. učebnách VT
- jazyková složka hodin – výklad mluvnické látky, procvičování s překladem spojení a krátkých vět, překládání kratších textů (samostatně, s podporou učitele), překlady delších souvislých textů (samostatně, skupinová práce), samostatný překlad neznámého textu (se slovníkem, s rozpoznáním jeho základní struktury, klíčových slov a nejdůležitějších údajů), gramatické testy a překladové kompozice
- reálie – výklad učitele, doplněný otázkami ke studentům, využití data-projektoru a PC, referáty studentů, skupinová práce, zpěv latinských písní, poslech hudby, promítání výukových materiálů, filmů
- učebnice: Latina pro gymnázia (J. Špaňár, E. Kettner), Latina pro gymnázia (J. Pech, Leda, Praha 1994), v kombinaci s dalšími výukovými materiály tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů

5.2.32.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k organizování a řízení jejich učení při samostatné i skupinové práci, k plánování a hodnocení jejich vlastní pracovní činnosti
- motivuje žáky k jejich dalšímu učení i k jejich pozitivnímu hodnocení přínosu učení pro život
- vede žáky k efektivnímu získávání poznatků při využívání různých strategií učení
- vede žáky ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací, k hodnocení získaných informací z hlediska jejich věrohodnosti pro jejich využití při studiu
- vede žáky k hodnocení svého pokroku při dosahování cílů svého učení i práce, k přijímání kritiky i rady ze strany druhých
- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s učebnicí, se slovníky
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákům rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a navrhnout postupné kroky, případně varianty k jeho řešení
- vybízí žáky využívat své individuální schopnosti a získané vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, orientovat se v nově vzniklých situacích a pružně na ně reagovat
- vede žáky k uplatňování základních myšlenkových operací, fantazie, intuice a představivosti v poznávacích, učebních, pracovních i tvůrčích činnostech
- umožňuje žákům být otevřený k poznávání nových postupů a řešení problémů, k nacházení různých alternativ řešení, k navrhování variant řešení problémů, ke zvažování jejich předností, rizik i možných negativních důsledků

- vede žáky k porovnávání stavby latinského jazyka s českým jazykem i se studovanými cizími jazyky
- zadává úkoly, při kterých žáci využívají vědomosti z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákům v porozumění latinsky psaných i čtených textů
- vede žáky k efektivnímu využívání písemného způsobu komunikace
- vede žáky k využívání dostupných prostředků komunikace, reagovat na rozvoj informačních a komunikačních technologií a jejich využití při komunikaci
- pomáhá žákům porozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích a správně interpretovat přijímaná sdělení

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke stanovování jejich cílů a priorit s ohledem na jejich osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- vybízí žáky k uplatňování svých individuálních schopností, vědomostí a dovedností při práci v týmu a při spolupráci k dosahování společně stanovených cílů
- učí žáky přijímat odpovědnost za jejich práci i práci ostatních
- vede žáky k vytváření hodnotných mezilidských vztahů
- vytváří situace, ve kterých si žáci uvědomí potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokroky a vede je k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili sami své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí žáky k otevřenosti, k upřímnosti, k toleranci, ke vzájemné úctě a respektu k individualitě každého z nich
- vybízí žáky k vyjadřování vlastních názorů a zaujímání stanovisek k problémům společenským, sociálním, kulturním či ekologickým
- vede žáky k stanovení krátkodobých i perspektivních cílů vycházejících z jejich vlastních potřeb a zájmů i z potřeb společnosti
- podněcuje žáky k aktivnímu zapojení do občanského života svého okolí a společnosti

Tabulka 159 Latinský jazyk – septima/3. ročník

LATINSKÝ JAZYK – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
	<p><i>Receptivní řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — foneticky správně a srozumitelně vyslovuje známou slovní zásobu, se správným slovním přízvukem a intonací — plynule čte latinské texty sestávající ze známé slovní zásoby — rozumí textům sestávajícím ze známé slovní zásoby — při práci s novou slovní zásobou nebo s neznámým textem samostatně používá dvojjazyčný latinsko-český slovník — při práci s textem odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov <p><i>Interaktivní dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — při výuce latiny si rozvíjí logické myšlení a myšlení v souvislostech, hlouběji chápe principy jazyka a s větším porozuměním zvládá i gramatiku své mateřštiny i cizích jazyků — osvojením latinské slovní zásoby si cvičí paměť, díky latinskému lexiku snadněji porozumí i některým slovům v jiných jazycích — posílí svou schopnost odvozovat — prací s textem posiluje interpretační schopnosti, tříbí jazykový cit, zvyšuje slovní zásobu — upevňuje své studijní návyky a tak snadněji zvládá složitější problémy a situace nejen v latině, ale i v ostatních předmětech — získává znalosti a porozumí základům evropské kultury v její řecké, římské, židovsko-křesťanské a humanistické větvi, kde jsou představovány osoby, pojmy, myšlenky, místa a události, důležité pro evropské dějiny i pro dnešního člověka — je veden k samostatné práci, při které se naučí vyhledávat informace, třdit je a analyzovat a na jejich základě dospět k vlastním závěrům 	<p>Učivo:</p> <p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — historický úvod do latinského jazyka — jazyková terminologie — písmo, abeceda, výslovnost latinských hlásek, délka slabik, slovní přízvuk — konjugace a slovesné kmeny — indikativ přezentu, imperfektia a futura I aktiva a pasiva 1. -4. — konjugace — imperativ — participium přezentu aktiva — esse a jeho složeniny — deponentní slovesa — konjunktiv přezentu 1. - 4. konjugace — konjunktiv imperfektia 1. - 4. konjugace — konjunktiv prez. a imperf. si esse — substantiva 1. -5, deklinace — adjektiva 1.-3. deklinace — stupňování adjektiv — adverbia, stupňování adverbíí — osobní a přivlastňovací zájmena — číslovky základní a řadové — římské číslice — předložky a jejich vazby — srovnávání latiny s jinými jazyky — latinské, jednoduché texty <p><i>Recíte</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — řecká a římská epika (Homér, Vergílius) — úvod do metricky — řecké a římské realie — řecká a římská mytologie — antické umění — základní filozofické směry antiky 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p>

5.2.33 Praktikum z chemie

5.2.33.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět má název Praktikum z chemie a umožňuje prohloubit a rozšířit vzdělávací obsah oboru Chemie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Tento předmět je určen především pro žáky intenzivně se zajímající o chemii, ale poznatky, dovednosti a návyky v něm získané jsou využitelné při jakékoli experimentální činnosti a Praktikum z chemie je tedy vhodné i pro žáky zaměřené na ostatní přírodní vědy. Náplň tohoto předmětu je volena tak, aby umožňovala žákům získat základní organizační a pracovní dovednosti, které jsou potřebné pro bezpečnou realizaci jednodušších experimentů, pozorování jejich průběhu, zápis výsledků pokusů a vyhodnocení a zobecnění experimentálně získaných dat.

Při studiu volitelného předmětu Praktikum z chemie si žáci vytvářejí představy o průběhu chemických reakcí, způsobech ovlivnění chemického děje vnějšími faktory, základních laboratorních postupech, organizaci práce a plánování experimentu a základním vybavení laboratoře. Žáci se učí bezpečně realizovat některé základní laboratorní separační a preparativní techniky a zpracovat a posoudit jejich výsledky. Nedílnou součástí výuky je důraz kladený na úspornost, pokud jde o materiál a energie, a zacílení na co nejmenší množství a závadnost vznikajících odpadů.

5.2.33.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

5.2.33.3 Organizační vymezení předmětu:

Laboratorní práce v předmětu Praktikum z chemie jsou vyučovány ve školní chemické laboratoři, hodiny věnované teoretické výuce, především bezpečnosti práce, zásadám první pomoci a práci se schématy a modely jsou vyučovány v učebnách školy.

5.2.33.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování průběhu a výsledků pokusů, vyžaduje přehledný zápis pozorování a dosažených výsledků
- vyžaduje od žáků zdůvodnění pozorovaných jevů, případně vyvození obecnějších závěrů, odvolává se na znalosti získané v ostatních předmětech přírodovědného zaměření

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- zadává teoretické úkoly v souvislosti s problémy týkajícími se průběhu chemických reakcí a vlastností chemických látek, vede žáky k vyhledávání společných a rozdílných vlastností látek a aspektů jevů a na základě toho potom k vyvozování závěrů o vzájemných souvislostech a vztazích
- vede žáky k vyvozování vlastností konkrétních látek z obecných tvrzení a naopak ke zobecňování v experimentální práci získaných informací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k návyku pečlivě, přehledně a věcně i jazykově správně zapisovat výsledky experimentu, využívat k práci i záznamu výsledků grafické prostředky a tabulky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- trvá na dodržování předepsaných a dohodnutých pravidel práce a chování v laboratoři

Kompetence občanské

Učitel:

- seznámí žáky s pravidly bezpečné práce s chemickými látkami, vyžaduje dodržování těchto zásad a upozorní žáky na možné důsledky nedbalosti nebo záměrného porušování zásad bezpečného nakládání s chemickými látkami
- vyžaduje domácí přípravu na laboratorní práce a ověřuje znalost pravidel bezpečné práce
- seznamuje žáky s postupy používanými při řešení život a zdraví ohrožujících situací

Tabulka 160 Praktikum z chemie – septima/3. ročník

PRAKTIKUM Z CHEMIE – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Bezpečnost práce v laboratoři, první pomoc při poleptání kyselinami a hydroxidy, popálení a opečení a některých intoxikací, Vybavení laboratoře. Základní laboratorní techniky.	<ul style="list-style-type: none"> — vysvětlí význam H- a P- vět, výstražných symbolů nebezpečnosti (piktogramů) abezpečnostních listů chemických látek — dodržuje pravidla bezpečné práce s chemikáliemi — objasní zásady první pomoci při poleptání kyselinami, hydroxidy, při popálení, opečení a některých intoxikacích — pojmenuje správným názvem některé laboratorní sklo, porcelán a pomůcky — upozorní na nutnost specifického zacházení s pomůckami ze skla, plastů a keramiky — ovládá základní laboratorní techniky (zapalování kahanu, odměřování objemů kapalin, vážení) 	<ul style="list-style-type: none"> — H- a P- věty, bezpečnostní listy látek, piktogramy — zásady první pomoci při poleptání, poškození vysokými teplotami a některých intoxikacích — laboratorní pomůcky a nádobí — základní laboratorní techniky 	
Základní separační techniky	<ul style="list-style-type: none"> — rozhodne, kterou separační techniku pro danou směs použít — navrhne jednoduchou separační aparaturu a sestaví ji — provede některé separace — provede zápis o výsledcích oddělování složek směsi formou protokolu 	<ul style="list-style-type: none"> — některé laboratorní separační techniky 	
Porovnávání vlastností látek	<ul style="list-style-type: none"> — zjišťuje vlastnosti některých látek a uvádí je do souvislosti se strukturou atomů nebo molekul, které látku tvoří — dokumentuje na výsledcích pokusů závislost některých vlastností látek na postavení prvků, které je tvoří v periodickém systému 	<ul style="list-style-type: none"> — pokusy s prvky nebo sloučeninami, které dokumentují některé jejich fyzikální nebo chemické vlastnosti 	
Důkaz přítomnosti látky ve vzorku	<ul style="list-style-type: none"> — provede podle návodu důkaz přítomnosti látky ve vzorku — výsledek důkazu vyhodnotí a zaznamená 	<ul style="list-style-type: none"> — některé důkazy přítomnosti látky ve vzorku — způsoby záznamu výsledků důkazu 	
Stanovení látky ve vzorku	<ul style="list-style-type: none"> — podle návodu provede stanovení některé složky vzorku — vypočte a vhodným způsobem vyjádří obsah dané látky ve vzorku 	<ul style="list-style-type: none"> — vybrané techniky stanovení látek ve vzorku 	

5.2.34 Praktikum z biologie

5.2.34.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Praktikum z biologie má za cíl doplnit učivo probírané v předmětu Biologie a rozšířit jej o praktickou složku zahrnující laboratorní cvičení, která jsou zaměřená na samostatnou aktivní práci studentů, terénní vycházky, jejichž prostřednictvím mají studenti možnost poznávat živé organismy v jejich přirozeném prostředí, řešení problémových úloh, díky kterým mohou studenti pochopit danou problematiku v širších souvislostech, a v neposlední řadě práce s cizojazyčným či odborným textem. Přestože se jedná o předmět zaměřený na biologické vědy, přesah do oborů, především ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, je jeho nedílnou součástí.

Studenti si v předmětu Praktikum z biologie zdokonalují dovednosti techniky mikroskopování, osvojují si znalosti anatomie, morfologie a ekologie živých organismů, které mohou prakticky využít při poznávání druhů a jejich klasifikaci v rámci biologického systému. Díky skupinovému či hromadnému vyučování se zvyšuje míra komunikace mezi žáky a jejich spolupráce. Důraz je pak kladen především na schopnost splnění zadaných úkolů, zpracování protokolů z praktických cvičení a zhodnocení vlastní práce.

5.2.34.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

5.2.34.3 Organizační vymezení předmětu:

Pro potřeby laboratorních cvičení, pro které je většinou využívána organizační metoda skupinového či hromadného vyučování, studenti využívají biologické laboratoře. Terénní exkurze se konají v blízkosti školy. Výuka zahrnující práci s literaturou, určování přírodnin, řešení úloh či prostý výklad teorie je situována do školních učeben.

5.2.34.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede studenty k průběžnému a včasnému plnění zadaných úkolů a k řádnému zpracování výstupů jejich činnosti
- předkládá studentům informace z odborné literatury, dodává jim množství pracovního materiálu a dohlíží na jeho praktické zpracování

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede studenty k praktickému využití teoretických poznatků prostřednictvím porovnávání charakteristických znaků živých organismů a jejich následné klasifikaci na základě fylogenetické příbuznosti
- rozvíjí u studentů schopnost posoudit ekologický, ekonomický a zdravotní význam biologických jevů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede studenty k samostatnému srozumitelnému souvislému vyjadřování formou prezentací či referátů a k dovednosti racionální argumentace při plnění zadaných úkolů v rámci pracovní skupiny

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u studentů schopnost spolupráce a uvědomění si významu rozdělení rolí při plnění zadaných úkolů

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje studenty s environmentálními problémy v globálním i lokálním měřítku
- upozorňuje studenty na ekologické postavení člověka v biologických společenstvech

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje studenty k vytváření pracovních návyků a dovedností, které mohou následně uplatnit v praxi
- rozvíjí u studentů tvořivost, cílevědomost a touhu po dalším vzdělávání

Tabulka 161 Praktikum z biologie – septima/3. ročník

PRAKTIKUM Z BIOLOGIE – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Bezpečnost práce v laboratoři	<ul style="list-style-type: none"> — pojmenuje vybrané laboratorní náčiní — objasní důležitost bezpečnosti práce v laboratoři — navrhne postup poskytnutí první pomoci při požití, poleptání, opatření a intoxikaci některými chemikáliemi 	<ul style="list-style-type: none"> — Výbavení laboratoře — Rizika práce v laboratoři — Základy první pomoci 	
Biologická technika	<ul style="list-style-type: none"> — popíše stavbu optického mikroskopu a základní zásady mikroskopování — připraví dočasný a trvalý preparát — rozhodne, které barvivo použít při pozorování daných struktur — zhotoví herbářovou položku 	<ul style="list-style-type: none"> — Základy mikroskopování — Příprava a barvení preparátů — Herbarizace rostlin 	
Výzkumná činnost a akademické práce	<ul style="list-style-type: none"> — zhodnotí výsledky své praktické činnosti formou biologického protokolu — vytvoří seminární práci na dané biologické téma 	<ul style="list-style-type: none"> — Tvorba protokolu — Psaní akademických prací 	
Určování přírodnin	<ul style="list-style-type: none"> — pojmenuje různé organismy za pomoci klíče a zařadí je do biologického systému 	<ul style="list-style-type: none"> — Klasifikace organismů a biologický systém — Botanický a zoologický klíč 	
Práce s cizojazyčným odborným textem	<ul style="list-style-type: none"> — analyzuje vybraný odborný článek, jehož cíle, obsah a výsledky shrme do krátké prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> — Analýza cizojazyčného odborného textu — Prezentace výzkumné činnosti 	
Biologické příklady	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje systém AB0 a vyřeší problémové úlohy týkající se dědičnosti krevních skupin — popíše možnosti vertikálního přenosu vybraných genetických chorob užitím příslušné terminologie — analyzuje faktory ovlivňující četnost alel v populaci a zhodnotí jejich evoluční význam 	<ul style="list-style-type: none"> — Systém AB0 — Dědičnost genetických chorob — Populační genetika 	

5.2.35 Praktikum z fyziky

5.2.35.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Praktikum z fyziky je určen pro ty studenty, kteří mají zájem o zkoumání fyzikálních zákonů a principů v jejich aplikované podobě, a chtějí si tak rozšířit teoretické znalosti získané ve vyučovacím předmětu Fyzika. Hlavní náplní Praktika z fyziky budou laboratorní demonstrační a hromadné experimenty. Sekundárně pak studenti řeší příklady související s danou tematikou, které mají přesah do běžného reálného života. Důraz je kladen především na vlastní aktivitu studentů plynoucí ze zájmu o konkrétní problematiku. Laboratorní praktika nejsou zaměřena ryze fyzikálně, zaručen je přesah i do ostatních předmětů výukových oblastí Člověk a příroda, především chemie a biologie, a Matematika. Studenti si v předmětu Praktikum z fyziky opakují teoretické fyzikální poznatky, osvojují si základy fyzikálního měření zahrnující práci s měřicími přístroji a vyhotovení protokolu o průběhu a výsledcích praktické činnosti. Řešení problémových úloh pomáhá rozvíjet analytické i syntetické myšlení studentů. Přínosem je rovněž zlepšení jejich vyjadřovacích schopností nejen prostřednictvím vlastních prezentací a demonstrací, ale i díky práci ve skupinách.

5.2.35.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

5.2.35.3 Organizační vymezení předmětu:

Volitelný předmět Praktikum z fyziky je situován do školní laboratoře fyziky, samotná výuka je pak uskutečněna metodou problémového výkladu, potažmo formou demonstračních a hromadných experimentů. Důležitou součástí výuky jsou také studentské prezentace a jiné výstupy.

5.2.35.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede studenty k průběžnému a včasnému plnění zadaných úkolů a k řádnému zpracování výstupů jejich činnosti
- předkládá studentům informace z odborné literatury, dodává jim množství pracovního materiálu a dohlíží na jeho praktické zpracování
- prostřednictvím praktických experimentů upozorňuje studenty na fyzikální principy a zákonitosti, se kterými se běžně setkávají v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- navozuje problémové situace, při kterých studenti samostatně, ve skupinách, nebo ve spolupráci s ním analyzují problematiku, navrhují možnosti jejího řešení a hledají správná vysvětlení
- motivuje studenty ke kreativnímu a subjektivnímu přístupu při řešení úloh, se kterými se studenti ještě nesetkali, a podporuje tak analytické a logické myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede studenty k samostatnému srozumitelnému souvislému vyjadřování formou prezentací či referátů
- podporuje racionální subjektivní argumentaci při plnění zadaných úkolů v rámci pracovní skupiny

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u studentů schopnost spolupráce a uvědomění si významu rozdělení rolí při plnění zadaných úkolů
- dává prostor diskuzím a kritickému hodnocení vlastní práce i prací spolužáků, čímž studenty podněcuje k respektování či přijímání názorů druhých a možnosti nechat se jimi inspirovat

Kompetence občanské

Učitel:

- upozorňuje studenty na význam a důležitost fyzikálních objevů
- diskutuje se žáky o možnostech ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje studenty k vytváření pracovních návyků a dovedností, které mohou následně uplatnit v praxi
- rozvíjí u studentů tvořivost, cílevědomost a touhu po dalším vzdělávání
- umožňuje studentům využívat laboratorní pomůcky a přístroje

Tabulka 162 Praktikum z fyziky – septima/3. ročník

PRAKTIKUM Z FYZIKY – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Bezpečnost práce v laboratoři	<ul style="list-style-type: none"> — objasní důležitost bezpečnosti práce v laboratoři — navrhne postup poskytnutí první pomoci při pořezání, opaření a zásahu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> — Rizika práce v laboratoři — Základy první pomoci 	
Základy fyzikálního měření	<ul style="list-style-type: none"> — podle návodu realizuje fyzikální měření — vytvoří strukturované zhodnocení vlastního fyzikálního měření formou protokolu 	<ul style="list-style-type: none"> — Průběh fyzikálního měření — Tvorba fyzikálního protokolu 	
Mechanika	<ul style="list-style-type: none"> — sestaví aparaturu pro uskutečnění vybraných experimentů, které následně demonstroe a doplní o stručný výklad — analyzuje zadání vybraných problémových úloh zabývajících se danou problematikou a na základě teoretických znalostí navrhne a uskuteční jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> — Kinematika hmotného bodu — Dynamika hmotného bodu — Mechanická práce a mechanická energie — Gravitační pole — Mechanika kapalin a plynů — Mechanické kmitání a vlnění 	
Molekulární fyzika a termodynamika	<ul style="list-style-type: none"> — sestaví aparaturu pro uskutečnění vybraných experimentů, které následně demonstroe a doplní o stručný výklad — analyzuje zadání vybraných problémových úloh zabývajících se danou problematikou a na základě teoretických znalostí navrhne a uskuteční jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> — Vnitřní energie, práce, teplo — Struktura a vlastnosti plynů — Struktura a vlastnosti kapalin — Struktura a vlastnosti pevných látek — Změny skupenství látek 	
Elektrina a magnetismus	<ul style="list-style-type: none"> — sestaví aparaturu pro uskutečnění vybraných experimentů, které následně demonstroe a doplní o stručný výklad — analyzuje zadání vybraných problémových úloh zabývajících se danou problematikou a na základě teoretických znalostí navrhne a uskuteční jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> — Elektrický náboj a elektrické pole — Elektrický proud — Stacionární magnetické pole — Nestacionární magnetické pole — Síťdávý proud — Elektromagnetické kmitání a vlnění 	
Optika	<ul style="list-style-type: none"> — sestaví aparaturu pro uskutečnění vybraných experimentů, které následně demonstroe a doplní o stručný výklad — analyzuje zadání vybraných problémových úloh zabývajících se danou problematikou a na základě teoretických znalostí navrhne a uskuteční jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> — Paprsková optika — Vlnová optika — Energie záření 	
Relativistická fyzika	<ul style="list-style-type: none"> — nalyzuje zadání vybraných problémových úloh zabývajících se danou problematikou a na základě teoretických znalostí navrhne a uskuteční jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> — Speciální teorie relativity 	

5.2.36 Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU (PŘP)

5.2.36.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět nabízí studentům ucelený úvod do problematiky přípravy a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Obsah předmětu je koncipován tak, že seznamuje studenty jak s teoretickým rámcem a historií unijní regionální politiky a jejich aplikací v České republice, tak s problematikou přípravy a řízení projektů strukturálních fondů. Předmět seznamuje studenty s konkrétními a praktickými nástroji, technikami a postupy projektové přípravy, je zaměřený na získání a rozvoj praktických dovedností v projektové přípravě a řízení projektu. Vzhledem k této charakteristice lze konstatovat, že praktický přínos pro studenty z hlediska přípravy projektů a jejich řízení přesahuje v obecné rovině samotnou problematiku strukturálních fondů. Konečným cílem je poskytnout studentům praktické dovednosti v oblasti projektové přípravy se specifickým zaměřením na přípravu projektů strukturálních fondů Evropské unie (EU). Studenti budou seznámeni s principy, nástroji a aktéry regionální politiky EU. Zároveň získají znalosti a dovednosti pro praktické využití těchto prostředků pomocí investičních a neinvestičních projektů. Získání praktických dovedností v projektové přípravě bude podpořeno využitím případových a modelových studií, na nichž si studenti procvičí techniky, které jsou nutné pro přípravu projektů. Získáním těchto dovedností budou studenti lépe připraveni na požadavky zaměstnavatelů a dojde tak ke zvýšení jejich uplatnitelnosti na pracovním trhu.

5.2.36.2 Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících zpracovány takto:

Septima / 3. ročník : 2

5.2.36.3 Organizační vymezení předmětu:

Předmět je nutno vyučovat v počítačové učebně vybavené dataprojektorem, a to vzhledem k tomu, že studenti jsou vedeni k aktivnímu vyhledávání a používání aktuálních informací z internetu a k využívání moderních ICT prostředků pro tvorbu a řízení projektů. V počítačových učebnách je celkem 16 počítačů pro studenty a učitelský počítač. K dispozici je dataprojektor a bezprašná tabule. Učebny jsou vybaveny automaticky stahovatelnými roletami a splňují hygienické i ergonomické požadavky na počítačové pracoviště. Všechny počítače jsou připojeny do školní počítačové sítě a mají neomezený vysokorychlostní přístup k internetu.

5.2.36.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět PŘP vytváří studentům prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků ICT a moderních nástrojů, technik a postupů při přípravě a řízení projektů. K utváření a osvojení klíčových kompetencí volí učitel následující strategie, metody a společné postupy:

Kompetence k učení

Žák:

- organizuje a řídí vlastní učení se novým poznatkům při samostatné i skupinové práci, zpracovává získané poznatky a interpretuje je, hledá souvislosti mezi nově získanými poznatky a dosavadními vědomostmi, hodnotí svoji činnost
- motivuje se pro další učení novým poznatkům a pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj další život (učení jako prostředek k seberealizaci);
- efektivně získává nové informace a poznatky praktickou činností i teoretickým studiem, využívá k tomu strategie učení
- kriticky přistupuje k různým zdrojům informací; hodnotí je z hlediska věrohodnosti, zpracovává je a využívá při svém studiu
- respektuje a používá odbornou terminologii z oblasti strukturálních fondů, EU, přípravy a řízení projektů
- doplňuje si nové vědomosti, používá adekvátní vyjadřovací a grafické prostředky

- systematizuje získané vědomosti a dovednosti po probrání jednotlivých tematických celků, vědomě je využívá pro svůj další rozvoj a pro uplatnění v praxi
- kriticky hodnotí pokrok ve svých znalostech, dovednostech a návycích a v rozvoji svých schopností, reaguje na hodnocení ze strany druhých a přijímá radu i kritiku; z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro svou další práci

Učitel:

- motivuje žáky, dává nové učivo do souvislosti s každodenní zkušeností žáků a tím je vede k poznání, že poznatky z oblasti problematiky strukturálních fondů EU, problematika přípravy a řízení projektů jsou užitečné i pro praktický život
- s ohledem na vybavení zadává samostatné úkoly a práce žákům
- předkládá žákům přiměřeně náročné úkoly, jejichž řešení žákům umožňuje prohlubovat vlastní znalosti
- vede žáky volbou vhodných úloh a problémů k poznání, že pochopení a zvládnutí moderních technik, prostředků a postupů v oblasti přípravy a řízení projektů je proces, který vyžaduje další průběžné sebevzdělávání a je důležitý pro praktický život člověka v moderní společnosti
- vede žáky k poznání, že znalosti a dovednosti z oblasti přípravy a řízení projektů jsou obecně užitečné i mimo rovinu strukturálních fondů
- využívá chyb při řešení praktických úloh jako prostředku k prohloubení systematického přístupu při přípravě a řízení projektů
- vede žáky zadávanými úkoly k samostatnému aplikování naučených technik a jejich využití v praktickém životě (využívání různých SW produktů, spolupráce mezi žáky, vyhledávání různých informací), hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací, vede k samostatné práci i spolupráci
- vede žáky k používání vlastních poznámek při praktických činnostech

Kompetence k řešení problému

Žák:

- osvojí si strategii praktického řešení, přípravy a řízení projektů, tj. rozpozná problém, objasní jeho podstatu, provede rozbor problémové situace, navrhuje varianty řešení, formuluje projekt, způsob jeho realizace a řízení
- při samostatném řešení problémů využívá své individuální schopnosti a získané vědomosti a dovednosti
- uplatňuje při řešení problémů spojených s přípravou a řízením projektů základní myšlenkové operace (analýzu, syntézu, indukci, dedukci, srovnávání, třídění, abstrakci, konkretizaci, generalizaci), zkušenosti, vhled, pokus a omyl, fantazii a intuici
- uplatňuje při řešení problémů logické, matematické, empirické a heuristické metody s využitím technického jazyka a symboliky
- kriticky interpretuje získané informace a ověřuje je, pro své tvrzení vyhledává argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje své závěry
- je otevřený k poznávání nových a originálních postupů při řešení problémů spojených s přípravou a řízením projektů, zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Učitel:

- navozuje různě náročné a zajímavé problémové situace, při kterých žáci ve spolupráci s ním nebo samostatně formulují problémy spojené s definicí, přípravou a řízením projektů, navrhují varianty řešení, nalézají správná řešení
- příznivě hodnotí zejména vlastní, neotřelé postupy řešení problémů, pokud vedou k cíli, nevyžaduje jen standardní, většinový postup
- umožňuje žákům uplatňovat dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí poznávání
- učí žáky schopnosti formulovat své požadavky, zadáváním úloh a projektů je vede k tvořivému přístupu při jejich řešení, či k hledání více řešení, vede žáky nejen k nalezení řešení, ale i k jeho praktickému provedení a obhájení

Kompetence komunikativní

Žák:

- využívá efektivně a tvořivě dostupných prostředků komunikace k obstarání potřebných informací při definici, přípravě a řízení projektů
- prakticky používá komunikativní dovednosti v dalším studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě
- učí se poznávat spolehlivost a přesnost získaných informací pro komunikaci s okolním světem, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje v diskusích či ve svých pojednáních, rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- používá s porozuměním odborné výrazy a informace různého typu
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně v projevech mluvených i psaných
- čte s porozuměním a zájmem odborný text, věcně se zúčastňuje diskusí ve škole i na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe ve společnosti

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci při přípravě a řízení projektů, formulaci a prezentaci variant, obhajobu názorů a vhodnou argumentaci
- vede žáky při vzájemné komunikaci k správnému používání získaných teoretických poznatků a praktických zkušeností a dovedností k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů ostatních
- vede žáky k tomu, aby svůj postup dokázali obhájit a neměli obavy, že postupují jinak než většina
- vede žáky k tomu, že k přípravě a prosazení konkrétního projektu nedílně patří jeho srozumitelná a přesvědčivá prezentace
- umožňuje žákům využívat nejmodernější dostupné komunikační a informační prostředky a technologie
- používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, chápat potřebu efektivní spolupráce, dále vede žáky k využívání komunikace na dálku, učí je dodržovat vžitá pravidla pro tuto komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje své reálné možnosti, je schopen sebereflexe, odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky
- přizpůsobuje se měnícím podmínkám ve škole i mimo ni a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- při skupinové práci uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, spolupracuje při dosahování společně stanovených cílů
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví i ke zdraví druhých

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v menších i větších skupinách a tím je učí spolupracovat
- navozuje podmínky pro diskusi a kritický přístup žáků k závěrům a prezentacím svým i k závěrům a prezentacím spolužáků; tím je učí používat věcné argumenty pro obhajobu svého názoru a přijmout názor druhých, je-li podložen přesvědčivými argumenty
- rozvíjí sebedůvěru žáků a vytváří příležitosti pro uvědomování si sociálních rolí a vztahů žáků např. organizováním skupinové práce
- předvádí žákům způsoby práce při přípravě a řízení projektů
- při zadávaných projektech je učí pracovat v týmu, s následným kolektivním hodnocením jednotlivých prací (vytváření projektů)

Kompetence občanská

Žák:

- zodpovědně a tvořivě přistupuje k plnění svých povinností a úkolů vyplývajících z výuky
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka

- je vnímavý k názoru ostatních a je připraven jej respektovat
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí; není lhostejný k životu ve svém okolí a k dění ve společnosti

Učitel:

- šetrným a ohleduplným přístupem k přírodě a potřebám ostatních spoluobčanů při přípravě konkrétních projektů
- respektuje duševní i hmotné vlastnictví, kulturně historické hodnoty
- seznamuje je s morálními i legislativními zákony, které je třeba při přípravě, řízení a realizaci projektů respektovat, vede žáky také k přemýšlení nad materiály získanými z internetu
- diskutuje se žáky otázky ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- zvládá tvůrčím a aktivním způsobem používat základní techniky, prostředky a postupy při přípravě a řízení projektů
- dodržuje základní ergonomická, hygienická a bezpečnostní doporučení a aktivně vystupuje při jejich zapracování do projektů
- respektuje principy aktivního přístupu, principy podnikání při respektování možných rizik

Učitel:

- vede žáky k cílevědomému vztahu k vlastnímu rozvoji z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření, povzbuzuje jejich iniciativu a tvořivost
- pomáhá žákům získat a kriticky hodnotit informace o možnostech dalšího vzdělávání
- povzbuzuje a motivuje žáky k dosahování úspěchu
- upozorňuje žáky na rizika související s rozhodováním a vede je k jejich kritickému vyhodnocení a k vědomí, že je nezbytné být připraven tato rizika nést
- objasňuje žákům podstatu a principy podnikání a jeho možných rizik a umožňuje žákům i přístup k informacím o podstatě podnikání

Tabulka 163a Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU – septima/3. ročník

PŘÍPRAVA A ŘÍZENÍ PROJEKTŮ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU – SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Regionální politika Evropské unie	<ul style="list-style-type: none"> — je seznámen s vývojem regionální politiky EU — je schopen vysvětlit cíle, principy fungování, nástroje a finanční rámec regionální politiky EU — zná cíle RP pro období 2007-2013 	<ul style="list-style-type: none"> — Regionální politika EU, vývoj — cíle regionální politiky — principy a nástroje regionální politiky — finanční rámec 	
Strategické dokumenty pro aplikaci RP v ČR	<ul style="list-style-type: none"> — zná Strategické obecné zásady Společenství — zná Národní rozvojový plán ČR pro období let 2007-2013 — zná Národní strategický referenční rámec — zná druhy operačních programů: tematické operační programy, regionální operační programy, operační programy pro Prahu a Evropskou územní spolupráci. 	<ul style="list-style-type: none"> — Strategické obecné zásady Společenství, Národní rozvojový plán ČR pro období let 2007-2013 — Národní strategický referenční rámec — druhy operačních programů: tematické operační programy, regionální operační programy, operační programy pro Prahu a Evropskou územní spolupráci. 	
Projekty	<ul style="list-style-type: none"> — charakterizuje projekt, problematiku projektu — popíše typy projektů (investiční a neinvestiční) — popíše zásady projektové přípravy a projektové techniky — používá Swot analýzu — používá Logický rámcový přístup — zná Matice logických vazeb – logframe 	<ul style="list-style-type: none"> — Projekt, problematika projektu — Typy projektů (investiční a neinvestiční) — Zásady projektové přípravy a projektové techniky — Projektový cyklus — SWOT analýza — Logický rámcový přístup — Matice logických vazeb – logframe 	
Návrh projektu	<ul style="list-style-type: none"> — zná popis projektu a zdůvodnění jeho potřebnosti — je schopen popsat výchozí stav — rozpozná a definuje vazbu projektu na strategické dokumenty — je schopen vysvětlit rozpis projektových aktivit — provede etapizaci a harmonogram projektu — provede analýzu poptávky, konkurence a marketingové nástroje — diskutuje personální zajištění projektu — je schopen připravit a popsat materiální, technické a administrativní zajištění realizace projektu — provede a popíše sestavení rozpočtu projektu — důsledně popíše rizika projektu 	<ul style="list-style-type: none"> — Popis projektu a zdůvodnění jeho potřebnosti — Popis výchozího stavu — Vazba projektu na strategické dokumenty — Rozpis projektových aktivit — Etapizace a harmonogram projektu — Lokalizace projektu — Realizátor a partneři projektu — Analýza poptávky, konkurence a marketingové nástroje — Definování cílových skupin projektu — Analýza potřeb a konkurence — Práce s cílovými skupinami — Aplikace marketingových nástrojů — Personální zajištění projektu — Projektový tým — Přechodní zkušenosti s realizací obdobných projektů — Tvorba nových pracovních míst — Materiální, technické a administrativní zajištění realizace projektu — Rozpočet projektu — Pravidla způsobilosti výdajů — Hlavní rozpočtové kapitoly — Zásady zpracování rozpočtu — Časové rozlišení finančních toků — Rizika projektu — Identifikace úrovně rizikových faktorů a jejich řízení 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>

Tabulka 163b Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU – septima/3. ročník

<p>Horizontální témata a udržitelnost projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> — popíše vliv projektu na životní prostředí — popíše vliv projektu na rozvoj informační společnosti — popíše vliv projektu na rovné příležitosti — popíše vliv projektu na místní společenství — nalezne přidanou hodnotu a inovativnost projektu — je schopen popsat multiplikační efekty — zná ukazatele projektu: výstupy a výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> — Průřezová horizontální témata — Vliv projektu na životní prostředí — Vliv projektu na rozvoj informační společnosti — Vliv projektu na rovné příležitosti — Vliv projektu na místní společenství — Udržitelnost a dopady projektu — Přidaná hodnota a inovativnost projektu — Multiplikační efekty — Ukazatele projektu: výstupy a výsledky 	
<p>Finanční analýza projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> — ovládá úvod do finanční analýzy projektů — zná základní finanční toky, typy nákladů, kalkulace — je schopen provést kalkulační bodu zvratu — sestaví plán příjmů a výdajů – cash flow — provede výpočet kritériálních ukazatelů — zná časovou hodnotu peněz — definuje kritériální ukazatele — provede výpočet ukazatelů — je seznámen s citlivostní analýzou — provede analýzu nákladů a přínosů 	<ul style="list-style-type: none"> — Úvod do finanční analýzy projektů — Finanční toky, typy nákladů, kalkulace — Kalkulační bodu zvratu — Plán příjmů a výdajů – cash flow — Výpočet kritériálních ukazatelů — Časová hodnota peněz — Kritériální ukazatele — Výpočet ukazatelů — Citlivostní analýza — Analýza nákladů a přínosů 	
<p>Administrace a řízení projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> — umí vyhledat výzvy k podávání projektů na internetu — sestaví žádost o finanční podporu — zná obecné pokyny — zná proces hodnocení žádostí a uzavírání smluv — ovládá realizaci projektových aktivit a zpětnou vazbu — zná způsoby monitoringu a spolupráce s řídicími orgány — ví o vyhodnocení projektu, průběžném, následném — má představu o pokračování aktivit po ukončení projektu 	<ul style="list-style-type: none"> — Výzvy k podávání projektů — Žádost o finanční podporu — Obecné pokyny — Přílohy — Poslední kontrola — Proces hodnocení žádostí a uzavírání smluv — Posouzení formálních náležitostí — Věcné hodnocení projektu — Zdůvodnění projektu — Cílová skupina — Realizace projektu — Výsledky a výstupy — Horizontální témata a specifické požadavky — Uzavření smlouvy — Realizace projektových aktivit a zpětná vazba — Monitoring a spolupráce s řídicími orgány — Vyhodnocení projektu, průběžné, následné — Pokračování aktivit po ukončení projektu 	

5.3 Společné aktivity pro nižší a vyšší stupeň gymnázia

5.3.1 Zásady chování za mimořádných událostí

5.3.1.1 Charakteristika obsahu vyučování

Obecným cílem této součásti vzdělávání je seznámit žáky se zásadami první pomoci, fungováním jednotného záchranného systému a naučit je pohotově a správně reagovat v situacích obecného ohrožení a v mimořádných situacích způsobených přírodními vlivy a požáry. Žáci jsou vedeni k osvojení si nejen potřebných vědomostí, ale i dovedností nutných pro poskytování laické první pomoci a zásad bezpečného chování v situacích obecného ohrožení. Dalším cílem, kterého má být dosaženo, je ztotožnění se žáků a studentů s etickými aspekty první pomoci a získání povědomí o základních právních normách, které se vztahují na oblast poskytování první pomoci.

Aktivity, pomocí nichž je tato část vzdělávání realizována, integrují některá témata vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, zejména některé části tematických okruhů Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Ochrana člověka za mimořádných událostí. Obsah této části vyučování současně naplňuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, konkrétně tematický okruh Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.

5.3.1.2 Časové a organizační vymezení:

Některé teoretické části výuky jsou realizovány v průběhu vyučování vyučovacích předmětů biologie, fyzika a chemie a to především v těch vyučovacích hodinách, kdy se studentům dostává poučení o pravidlech bezpečné práce v laboratoři a o způsobech poskytování předlékařské první pomoci, dále pak v těch částech učiva zmiňovaných předmětů, které se k problematice zdraví, jeho zachování, případně poškození váží.

Další teoretická témata jsou probírána, a zvláště pak praktický nácvik některých dovedností je prováděn, ve dnech, kdy jsou uskutečňována praktická cvičení v přírodě, jako součást lyžařského výcviku (sekunda nižšího gymnázia a 1. ročník vyššího gymnázia) a sportovního kurzu (3. ročník vyššího gymnázia).

5.3.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k pochopení významu přesné znalosti pravidel poskytování první pomoci
- zdůrazňuje význam a nezbytnost praktického nácviku některých dovedností souvisejících s neodkladnou resuscitací a poskytováním první pomoci při úrazech, nehodách a intoxikacích

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- klade důraz na nutnost racionálního a efektivního rozhodování v situacích ohrožujících zdraví a život a uvádí příklady zavedených postupů při řešení krizových situací a pravidel spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- seznamuje žáky se specifiky komunikace s postiženými osobami a osobami prožívajícími intenzivní stres

Kompetence občanská

Učitel:

- učí žáky chápat nejen právní, ale i morální aspekty poskytování první pomoci
- vytváří modelové situace, ve kterých se žáci učí rozhodovat zodpovědně podle dané situace, poskytnout podle svých možností účinnou pomoc

Tabulka 164 ZCHMU - teoretická část

ZCHMU - TEORETICKÁ ČÁST			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
První pomoc při opaření a popálení	<ul style="list-style-type: none"> — orientuje se v zásadách poskytování první pomoci při poškození kůže vysokou teplotou — rozlišuje stupně tepelného poškození kůže 	<ul style="list-style-type: none"> — první pomoc při opaření a popálení (chemie) 	
První pomoc při zásahu elektrickým proudem	<ul style="list-style-type: none"> — uvede základní postupy chování zdraví a život zachránce — vysvětlí postupy zabezpečení základních životních funkcí u postiženého v bezvědomí a pravidla při neodkladné resuscitaci je si vědom nebezpečí a postupů při hašení elektrických zařízení pod proudem 	<ul style="list-style-type: none"> — zásady práce s elektrickými zařízeními — postupy při poskytování první pomoci při zasažení elektrickým proudem, u postiženého v bezvědomí, základní postupy používané při neodkladné resuscitaci (fyzika) 	
První pomoc při poleptání a intoxikacích	<ul style="list-style-type: none"> — uvede základní postupy užívané při poleptání kůže, očí a sliznic trávicího traktu zřavinami — chápe nutnost zajištění základních indicií při intoxikacích, je schopen uvést postupy používané při intoxikacích a pravidla chování při úniku toxických látek do životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> — toxicita látek, antidota, první pomoc při intoxikacích — předlékarská pomoc při poleptání kyselinami, hydroxidy (chemie) 	
Stavy ohrožující život, jejich prevence a první pomoc	<ul style="list-style-type: none"> — uvede rizikové faktory v souvislosti s ohrožením infarktem myokardu, mozkovou mrtvicí, zástavou dýchání — rozlišuje infekční agens u některých infekčních onemocnění, dovede uvést základní způsoby ochrany před infekčními onemocněními a zavedené způsoby léčby 	<ul style="list-style-type: none"> — oběhový systém, srdece, jeho činnost a poruchy činnosti, rizikový životní styl, prevence chorob oběhového systému — virová, bakteriální onemocnění, prevence, léčba (biologie) 	

Tabulka 165 Lyžařský výcvikový kurz – sekunda, kvinta/1. ročník

LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURZ – SEKUNDA, KVINTA/1. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
První pomoc při poraněních polyhybového a opěrného aparátu	<ul style="list-style-type: none"> — uvede druhy poranění kostí, kloubů, svalů a šlach — prakticky zvládá imobilizaci poraněné ruky a nohy — chápe význam tlumení bolesti a protišokových opatření 	<ul style="list-style-type: none"> — typy poranění kostí, svalů, kloubů a šlach — způsoby znehybnění poraněných končetin — postup při poranění páteře — první pomoc u otevřené zlomeniny 	
Stav bezvědomí	<ul style="list-style-type: none"> — uvede způsoby zjišťování stavu bezvědomí, srdeční činnosti a dýchání — chápe význam stabilizované polohy a dovede postiženého do stabilizované polohy uvést 	<ul style="list-style-type: none"> — stav bezvědomí — stabilizovaná poloha 	
Chladová poškození organismu	<ul style="list-style-type: none"> — teoreticky zvládá zásady první pomoci při vzniku omrzlin a celkovém podchlazení organismu — uvede druhy chování a postupy, které vedou k omezení vzniku omrzlin a zásady bezpečného chování v horském terénu 	<ul style="list-style-type: none"> — omrzliny (prevence a první pomoc) — zásady bezpečného chování na horách, vybavení pro zimní sporty, první pomoc při celkovém prochlazení organismu 	

Tabulka 166 Sportovní kurz - septima/3. ročník

SPORTOVNÍ KURZ - SEPTIMA/3. ROČNÍK			
Téma:	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Posouzení situace a spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému	<ul style="list-style-type: none"> — zdůrazní význam sebezklidnění zachránce v krizové situaci a ochrany jeho zdraví a života — ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> — prvotní opatření a postupy v krizové situaci — přivolání složek integrovaného záchranného systému a komunikace s nimi 	
Protišoková opatření, neodkladná resuscitace	<ul style="list-style-type: none"> — uvede postupné kroky prováděné při neodkladné resuscitaci — chápe význam protišokových opatření 	<ul style="list-style-type: none"> — neodkladná resuscitace — posloupnost záchranných úkonů — protišoková opatření 	
Transport raněného	<ul style="list-style-type: none"> — zvládá podle svých fyzických dispozic transport raněného při účasti 2 zachránců 	<ul style="list-style-type: none"> — transport částečně pohyblivého zraněného za účasti 1 zachránce — transport zraněného za účasti 2 zachránců 	
Poškození organismu vysokými teplotami	<ul style="list-style-type: none"> — uvede druhy popálenin, způsoby hašení osob a první pomoc v souvislosti s opatřením a popálením — uvede zásady zacházení s postiženým s příznaky úpalu, úžehu a celkové dehydratace organismu 	<ul style="list-style-type: none"> — druhy popálenin, hašení osob a první pomoc při popálení — dehydratace, její příčiny a předlékarská první pomoc — první pomoc při postižení úžehem a úpalem 	
Anafylaktický šok	<ul style="list-style-type: none"> — uvede různé příčiny anafylaktického šoku — ovládá postupy první pomoci při ústknutí a docenuje význam prevence 		

Tabulka 167 Praktická cvičení v přírodě

PRAKTICKÁ CVIČENÍ V PŘÍRODĚ			
	Školní výstup - žák:	Učivo:	(PT, TO, INT, PRO)
Prima	<ul style="list-style-type: none"> — chápe pojem situace obecného ohrožení v jeho konkrétních projevech — uvede priority, kterými se řídí chování v situacích ohrožujících lidský život — vyjmenuje základní položky evakuačního zavazadla a místa možných úkrytů — ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> — chování v situacích obecného ohrožení, při mimořádných situacích způsobených přírodními vlivy a při požárech — přivolání složek integrovaného záchranného systému a spolupráce s nimi — mimořádné události a rizika s nimi spojená, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška střeň, požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru, integrovaný záchranný systém) 	
Sekunda	<ul style="list-style-type: none"> — uvede typy poranění končetin — zvládá některé obvazové techniky a ošetření povrchového poranění doprovázeného vlásečnicovým krvácením 	<ul style="list-style-type: none"> — úrazy končetin a hlavy, znehybnění končetin — obvazová technika 	
Tercie	<ul style="list-style-type: none"> — chápe a vyjmenuje posloupnost úkonů zachránce při neodkladné resuscitaci — rozlišuje typy krvácení a zásady poskytování první pomoci při krvácení — vyjmenuje způsoby zjišťování bezvědomí u postiženého a je schopen je uvést do stabilizované polohy 	<ul style="list-style-type: none"> — neodkladná resuscitace (základní zásady) — první pomoc při krvácení a stavech bezvědomí, stabilizovaná poloha 	
Kvarta	<ul style="list-style-type: none"> — uvede některé zavedené způsoby polohování raněného, včetně významu polohy vynucené postiženým — vyjmenuje posloupnost život zachraňujících úkonů a pravidla neodkladné resuscitace, zjišťování stavu bezvědomí, je si vědom významu uvedení postiženého do stabilizované polohy a nutnosti následného monitorování základních životních funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> — shrnutí život zachraňujících úkonů a zdůraznění jejich posloupnosti polohování raněného 	
Kvinta / 1. ročník	<ul style="list-style-type: none"> — uvede konkrétní situace obecného ohrožení a některé častěji se vyskytující situace ohrožující lidské zdraví a život — vyjmenuje telefonní čísla složek integrovaného záchranného systému a pravidla komunikace s nimi — uvede úkony prováděné při opuštění domu a obsah evakuačního zavazadla — chápe právní a morální aspekty poskytování první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> — chování v situacích obecného ohrožení a při ohrožení lidského života — přivolání složek integrovaného záchranného systému a spolupráce s nimi 	
Sexta / 2. ročník	<ul style="list-style-type: none"> — uvede způsoby první pomoci při poranění končetin, hrudníku, hlavy a břicha — vyjmenuje postupy zjišťující míru vědomí u postiženého, uvede postiženého do stabilizované polohy, chápe význam monitorování základních životních funkcí — vyjmenuje druhy a stupně tepelného poškození organismu a zásady první pomoci při těchto stavech — chápe význam polohování u raněného 	<ul style="list-style-type: none"> — poranění končetin, hlavy, hrudníku a břicha — stav bezvědomí, stabilizovaná poloha — opatření, popálení, chladová poškození — polohování raněného 	
Septima / 3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> — navrhne postup úkonů, které provádí zachránce v některých život a zdraví ohrožujících situacích 	<ul style="list-style-type: none"> — shrnutí zásad neodkladné resuscitace — první pomoc při krvácení — celkové shrnutí život a zdraví zachraňujících úkonů 	

